

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎN E

Yıl: 12 / Sayı: 135 / Mart 1993 / 4.- DM

Abdullah ÖCALAN yoldaşın tarihi açıklamalarıyla gündeme gelen

ZAFER KADAR ÖNEMLİ BİR SÜREC

Geçen mücadele yıllarının, özellikle de 1992 yılının ortaya çıkardığı gelişmeler ve yine bu gelişmelerin yarattığı kazanımlar, hayatın her alanında gündeme getirdiği kapsamlı değişimler, 1993 yılına bütün bunları kapsayacak yeni bir sürecin açılışını dayatıyor. Bu yılın kazanılması ya da ulusal kurtuluş mücadelemizde köklü bir çözümü imkan dahiline koyması bu temel yaklaşımı vazgeçilmez kılıyor. Nitekim savaş yılları içerisinde, tarihte benzerine az rastlanan fedakarlığı, kahramanlığın, şahadetlerin, nefes nefese çabının ürünü olarak günden güne yükselen mücadelenin amacına uygun kesin bir kurulumu yaratmak ve bu kalıcı temel üzerinde devrimine yeni bir hamle kazandırmak gerekliyordu. Bunun bütün tedbirlerini alarak, başarının bütün imkanlarını hazırlayarak süreci yakalayan bir taktikle 1993'e yönelmek vazgeçilmez oluyordu. Bunun dışındaki bütün yaklaşımlar, bırakalım yılı kazanmasını, daha başından kaybetmenin koşullarına yol açacaktı.

Sürece körce yaklaşmak, onu dönün bakış açısıyla ele almak, yenilenmeye yönelmek, dönemin taktik esasları üzerinde yoğunlaşmamak, ileri bir hamleyi yakalamak bir yana, olsa olsa kazanımların parça parça kaybedilmesine neden olmaktadır. Kürdistan, tarihinde ilk defa bu düzeyde kurtuluş devriminin zaferine yakınlaşmış ve dünya gündemine oturarak çok yönlü ilgileri üzerine toplamıştır. Soruna ilgi duyan bütün güç-

ler, kişiler ve devletler bu gelişme karşısında yeni politik yönelimler içersine girerek Kürdistan'ın bir parçalık konusu yapmışlardır. Dolayısıyla pazardan iyi bir pay koparabilmek için olmadık entrikalara başvurmakta ve kendi amaçlarına ulaşmak için de Kürdistan'ın onun yaratıcı gücü olan PKK'den soyutlayan bir çözüm köpüsünde var güçleriyle çaba sarfetmektedirler.

Bu anlamda içersine girilen süreç, her dönemden daha fazla bir önemle Kürdistan'a sahip çıkmayı, bu temelde olası yenilgilere açık olan bütün kapıları tutmayla olmaz olmaz kabulinden dayatıyor. Bunun için taktikleri oldukça çeşitlendirerek, gelişmeleri yerinde ve zaman-

Devamı 2. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendirebilir:

Her bakımdan baharı müjdeleyen gelişmeleri de öngörerek

YAŞADIĞIMIZ DÖNEM KIVANÇ VERİCİDİR

Biz, kış boyu yaptığımız çalışmaların, özellikle yaşanan yoğun bir savaş döneminin sorunlarına eleştirel yaklaşımların boş geçmediğini inanıyoruz. En az kışın atlatılmasında olduğu kadar, daha gerçekçi yaklaşımın imkan dahiline girdiği düşüncesindeyiz. Oyle anlaşılıyor ki çalışma tarzınız, tempozun başarıyı sağlamaya şimdiki yakındır.

Düşmanın, özellikle güz ve kış sürecine dayattığı imha operasyonlarının oldukça sönük ve başarısız geçtiği de kesindir. Daha önce de belirttiğimiz gibi, düşman açısından iddialı yıl, 1992 yılıydı. Gerek iç ulusal mutabakat, gerekse uluslararası diplomatik seferberlikle varmış olduğu zirveyi bir daha tutturması mümkün değildir, demiştik. Kısa cephede çözümler var. Dolayısıyla bizim de, bu geçen yılda partinin taktik çizgisine çokça eleştirilen yaklaşım yetmezliği nedeniyle tam istenilen başarıyı sağlayamamamız veya kazançlarımızın sınırlı olması, kayıpların da yersiz olması, biraz daha az olabileceği düzeyin üstüne çıkması değerlendirilmeye çalışıldı. Ve şimdiki bunun iyi bir bilançosunun çıkarıldığı kanısındayım.

Geliştirilen süreç, yargılama süreciydi. Tabii ki bunu hata ve yetmezlikler temelinde, yine suç düzeyine varan davranışlarla bağlantılı kıldığımız ve bu, birçok gerçeği ortaya çıkardı. Her ciddi devrimi hareketi yapması gerektiği gibi, kendine-sevdi olmadan, kayıp nedenlerine yol açan temel hususları gün yüzüne çıkarmak ve üzerine çok gerçekçi gitmek tek doğru tutumdur. Buna bağlı kaldı. Hiç şüphesiz halen yürüttüğünüz çalışmalar, önemli gerçekleri bütün yönleriyle ortaya çıkarmıştır. Doğru olanın ne, yanlış olanın ne, eksik olanın ne, tamam olanın ne, yeterli olanın ne, yetersiz olanın ne olduğu her zamankinden daha fazla belirgindir. Kayba götüren, kazanca götüren kişilik, savaştan en üst düzeydeki komutaya kadar, yine onun üst-lubundan tutalım düşünce derinliğine kadar neyle bağlantılı olduğu biraz daha iyi ortaya çıkmıştır.

Devamı 9. sayfada

**Türkiye'ye dönmekten
ziyade Türkiye'yi
dönüştürmekten söz ediyorum**

■ PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın 20 Mart-15 Nisan arası sürece ilişkin ateşkes kararını nedeniyle çeşitli basın mensuplarına yönelik YNK lideri Celal TALABANİ ile birlikte bir basın toplantısı düzenledi. Basın toplantısının yanılarak oldukça etkili oldu. Yeni bir sürecin anlamı bir başlangıcı da ifade eden basın toplantısı metnini, bazı çevrelerce geliştirilmek istenen çarpıtmaları da dikkate alarak, olduğu gibi yayınıyoruz.

YAZISI 5. SAYFADA

PKK Genel Sekreteri
Abdullah ÖCALAN
yoldaş değerlendiriyor

**KADIN
AİLE
ve
SEVGİ**

YAZISI 22. SAYFADA

Abdullah ÖCALAN yoldaşın tarihi açıklamalarıyla gündeme gelen

ZAFER KADAR ÖNEMLİ BİR SÜREÇ

Baştarafı 1. sayfa
nında karşılamak, ona göre bir yönetim tarzını tutturmak, ortaya çıkan sonuçları devrim lehinde değerlendirmek mutlaka yerine getirilmesi gereken görevler arasındadır. Bu, hakkı ve görevi olan devrim cephesinin yapacağı geçeriği, bilinyor olsa da, bir de bu yeni süreçte hatırlamak ve hatırlatmak gerekiyor. Nasıl ki devrim cephesi kendisini örgütleyip gelişmelerin bu düzeyini yakalamışsa, karşı-devrim cephesi de aynı düzeyde, hatta daha fazlasıyla kendisini örgütlemiş ve devrim cephesinin tasfiyesi için ne gerekliyse onu yapmıştır, yapmaya da devam ediyor. Birbirinin yenilgisi temelinde örgütlenerek savaştan bu iki cephenin arasında yer alan, hangi taraf güçlenirse ona doğru eğilim gösteren ara kesimler de vardır. Bunlar fırsatları, boşlukları, her türden çelişkileri dört gözle beklerler. Yaşam-

ları bu felsefe temelinde olan devrim asalaklardır.

Bu nedenle yeni dönem hiçbir muğlaklığa, kararsızlığa, atıl kalmaya, tekdüzeliğe ve safliğa yer veremeyecek kadar keskin ve hassastır. Hesaplı-öçülü olmak, bin düşündükten sonra bir yapmak, politik uyanklığı elden bırakmamak, en küçük imkan ve fırsatları devrimden yana kullanmak her dönemde daha çok şimdiki dönemde gereklidir. Kazanmanın da, kaybetmenin de oldukça kolaylaştığı bir dönemde geçerken, görevlere başları temelinde hükümdar partinin stratejik ve taktiksel hatlarında doğru yürütüşü sahibi olmak, bunun amansız takipçisi olan militan ölçülere ulaşmak sürecin dayattığı biricik seçenektir.

Bar Elias basın toplantısı ve yeni sürecin ilanı

1993 yılı mücadelesinin başlangıç ayı olan baharda, 17 Mart tarihinde PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş, 30'a yakın Türk ve yabancı basın-yayın mensubunun katıldığı bir basın toplantısı yaptı. Daha önceden haberi duyurulmuş basın toplantısına yapılacak açıklamalar, Kürdistan ve Türkiye kamuoyu, soruna ilgili diğer tarafların daha heyecan içinde, merakla bekledi. Bir anda olay haline gelen basın toplantısı, olası sonuçları konuşmalarına, haberlere, demelere ve yorumlara konu olarak tüm ağırlığıyla gündemin baş sırasına oturdu.

17 Mart 1993 tarihinde yapılan basın toplantısında Abdullah ÖCALAN yoldaşın yaptığı açıklamalar, ilgili devlet, güç ve çevrelerde sarsıcı etki yaratacaktı. Açıklamalar arasında, "TC'nin askeri güçleri saldırmadıkça, zorunlu olarak savunma durumunda bırakılmadıkça 20 Mart'tan 15 Nisan tarihine kadar tek yanlı ateşkes ilan ediyoruz" sözlerine de yer veriliyor oldu ki, basın-yayın organlarında en çok öne çıkarılan nokta bu oldu. Gerçekte ise Kürdistan sorununun çözümü açısından oldukça önemli bir süreçte başlatılan açıklamaları bir bütün olarak ele almak, halk-

ların çıkarını ifade eden yeni bir yaklaşım biçiminde değerlendirmek daha sağlıklı sonuçlara ulaşacaktır.

"Bir muhatap arıyoruz" diyen Abdullah ÖCALAN yoldaş, "Bu savaşa artık bir son verelim. Savaş benim için bir işkencedir. Türk devleti bu iyi niyetimize karşılık verirse, ben de işkenceden kurtarılırım. Dünyanın savaşta en çekinen kişisinin ben olduğumu söyleyebilirim" sözleriyle, yerleşik birçok imaj yerle bir ederken, kanlı bir savaşta hangi tarafın ısrar ettiği de netleştiyor.

"Hemen Türkiye'den ayrılma-kopma diye bir sorunumuz yoktur. Siyasi-askeri eşitlik temelinde kardeşlik ilişkileri içinde bir arada yaşamak istiyoruz. Nitekim bu açıklamaların, Kürt ve Türk halklarının beklentilerine ve özlemlerine bir yanıtlı olduğunu da özellikle vurguluyor.

Bu tarihi açıklamaları, Kürdistan ve Türkiye halklarının tarihinde bir dönemeçti ifade eden bu yaklaşımı kimler nasıl karşıladı?

TC hazırlıksız yakalandı

15 Ağustos 1984 tarihinden bu yana kesintisiz sürdürülen savaşın son yıllarında TC'nin PKK karşısındaki inisiyatifini kaybettiği, taktik iletmede, irtese bile bunun karşı taktiklerle boşa çıkarıldığı, gelişmeleri takip edenlerce bilinen bir gerçektir. TC'nin içerisinde düştüğü bu tükünlük, geçmiş imkânlarından yoksun olan bu çökme, beklenen ve kaçınılmaz olan bir durumdur. Çünkü PKK önderliğindeki Kürdistan halkı TC arasında ki savaşın hangi koşullarda neden ve nasıl başlandı, bu savaşa hangi tarafın nasıl yaklaştığı ve bunun netlere yol açacağı daha fazla bilginç, notkasında ortaya çıkmıştı. Nitekim geçen savaş yılları araştırılması, Abdullah ÖCALAN yoldaşın açıklamalarıyla ifade edilen yeni süreç daha iyi kavranır ve daha gerçekçi sonuçlara ulaşmak mümkün olur.

Bu nedenle TC yeni süreçte hazırlıksız yakalandı, amansız bir zorlukla karşı karşıya kaldı diyoruz. 1992 sonbaharında başarmadığı, kişisürecinde doğa zorluklarından dolayı uygulamaya geçiremediği tasfiye ve imha planını Kürdistan'da birlikte gün-

deme getirme aşamasındayken bir anda eli-kolu bağlandı. Bununla TC'nin bahar planından ya da tasfiye imha sürecinden vazgeçeceğini belirtmek istemiyoruz. TC içişleri Bar Elias İsmet Sezgin'in yaptığı bir açıklamada, bahar operasyonundan vazgeçebileceğini yönünde sözler sarfetmesi de taktik amaçlıdır. Ancak şu da kesin bir gerçektir ki, Abdullah ÖCALAN yoldaşın içerisinde bulunduğu süreçte sunduğu yeni yaklaşım, TC'nin bahar operasyonunu felç etmiştir; bu operasyon gündeminden kaldırılmayıp uygulamaya geçirilise bile ancak kör-topal yürütülebilir. Bunun da sonucu en çok fiyasko olabilir.

Basin toplantısının yapıldığı 17 Mart tarihine kadar bilinyor oldu ki, TC, burjuva basın-yayın organlarında dönen özelliklerini dikkate alan bir psikolojik savaşı tırmadıkları zora ki bir "Newroz sendromu" yaratıyordu. Serhed, Botan, Amed, Garzan eyaletlerinde birçok alerisi savaşçı ve zihneli halktopaları bombalamaya başlamıştı bile. "PKK kalabalık birliklerle sınırdan giriş ya-

piyor", "Apo'nun Newroz talimatı ele geçirildi", "PKK Newroz için silahları", "Newroz'u kutlamak vb. sansasyon haberler gölgesinde Kürdistan'a daha fazla asker, daha fazla askeri teknik yığılı yapıyor. En yetkili ağlardan verilen hemen bütün demeciler, Kürdistan halkına hissettiren tehditlerdi. "Newroz'u kutlamak eşitlik katliamdan geçirilmeye hazır olmak" korkusu Kürdistan'ın bütün insanlarını beynine yerleştirmeye çalışıyordu.

İşte birçok konuya getirilen temel açıklamalarla birlikte, 25 günlük bir süre için yapılan tek yanlı ateşkes ilanı, TC'nin "Newroz sendromu" balon gibi söndürdü. Kamuoyuna egemen kılınmaya çalışılan korkunun, gerginliğin, panığın TC'nin bir uydurması ve bununla amaçlanılan ise imha operasyonuna mesru zeminin hazırlanması olduğu aynı kamuoyu tarafından tüm açıklığıyla görüldü. Dolayısıyla psikolojik üstünlüğü PKK'den geri alama çabaları bir kez daha sonuçsuz kalmaktan kurtulamadı. Artık bir yerde bahar operasyonunun sürdürülüp sürdürülmemesi konusu bile TC'nin inisiyatifinden çıkmaya başlamıştı. Bununla birlikte taktik iletmede kolay-kanadı kıldığı gibi, kendi yönelimlerini PKK'nın yönelimlerine karşı kararla belirleme zorunluluğuna karşı karşıya kaldı. Bu TC'nin kendi iradesi ve koşullarında değil, PKK'nin iradesi ve koşullarında savaşıma mahkum olduğu anlamına geliyor.

TC hükümeti ve diğer devlet yetkilileri, Abdullah ÖCALAN yoldaşın çağrılarını tam reddedebildi ve ne de kabul etti. Kimi çevreler, bu yaklaşımı "bekle gör" biçiminde ifade etseler de, bu yaklaşımın da kapsamına alan asıl gerçek başkadır. Bu, Türkiye devletinin Kürdistan sorununa hakim olmadığını ifade eden bir çıkmaz biçiminde somutlaşabiliriz. Çağrıları kabul etmesi demek, şimdiki kadar uyguladığı politikalarını yeniliğini ıtırat etmesi ve bunun için de yıllardan beri vaatlerle kandırıldığı Türkiye ve Kürdistan halkına hesap vermesi demektir. Çağrıları kabul etmesi demek ise, savaştan yana olan tarafın yine

yıllardan beri söylediği gibi PKK'deki kendisi olduğu gerçeğini açığa çıkararak herkes tarafından görülme-

Esas çözüm gücü PKK'dir

Abdullah ÖCALAN yoldaşın açıklamaları Türk devlet yetkilileri ve burjuva basın-yayın çevreleri tarafından tek yanlı bir devletçi tutuma değerdendirildi. Şüphesiz bu, beklenmeyen bir yaklaşım değildir. "PKK aldığı büyük darbeler nedeniyle nefes almak istiyor", "Mezvelerin kaybeden Apo yeni manevralar pesindedir", "Apo köseye sıkıldı", "Silahlı mücadeleyle bir yere gidemeyeceğini anlatan Apo siyasi mücadeleye çekilmeye istiyor" şeklindeki haberler, bu konuda yapılan sağlıksız değerlendirmelerden bazılarıdır. Yine özellikle, "Apo PKK'ya hakim değil, ateşkes sözüne ne kadar bağlı kalacak" notası işlenirken, başta Türk devleti olmak üzere, PKK varlığını rahatsız olan birçok çevre yeni yeni açığa vuruyordu: "PKK bölünecek; silahlı mücadeleden yana olan kesimler yeni bir isim etrafında toplanacak..."

Bu kesimleri, dereyi görmeden paçayı sıvayanlar biçiminde bile değerdendirilmekteydi; çünkü bundan önce, bugün de PKK'nın imha edilmesini ve böylece sahneyi terk etmesini isteniyordular, bunun için de var güçleriyle durmadan uğraşanlardı. Bu anlamda bir yerde yarıdığını gereksiz görüyoruz. Nitekim niyetlerine uygun bir bölünme beklentisi içinde olan bu kesimlerin emelleri yerle bir oldu. Kaldı ki bütün eyalet komutanlıklarına danışıldığı gibi, yine komutanlık adına yapılan açıklamalar bu tür beklentilerin kör olduğuna ortaya koydu. Bu konuda 1988 provokasyonu henüz hatırladık: Abdullah ÖCALAN yoldaşın Milliyet gazetesine yaptığı açıklamaları, niyetlerine göre yorumlayan birkaç unsur TC ve Avrupa emperyalizmi desteğinde bir provokasyonu darıyatmıştı. Gerçekte ise bu unsurlar düşman adına partiyi seçmiş, kendilerince bir fırsat döğümü ve bu temelde partiyi yıkıma çalışmışlardı. TC ve diğer PKK düşmanları bir kez

si demektir. Onun, PKK inisiyatifinde başlatılan yeni süreç karşısında içerisinde düştüğü kılmaz bununla da sınırlı değildir. Hangi tutumu takırsa takınsın, PKK yüklenerek yeni süreci iletilecektir. Nitekim PKK çağrıları sadece Türk devletine yönelik değildir; Kürdistan ve Türkiye halklarına, soruna ilgili bütün örgüt, devlet ve kurumlara da yöneliktir. Yeni burada anlaşılması gereken en önemli nokta, köküm çözüm sürecinin TC'ye rağmen ilerleyebileceği, hiçbir dönemde görülmemiş gelişmeleri gündeme getirebileceğidir. Bunun etkileri uluslararası alana da yansıtacaktır. Bu yönlü gelişmelerin önüne geçme gücüne sahip olmak TC'nin esas endişelerinden birini oluşturuyor.

"Devlet yalnız bırakılmayalım" başlıklı köşe yazısında M. Ali Birand, devletin bütünlüğünden yana olan herkesin bu konuda yardımı seferber olması gerektiğini işliyor. M. Ali Birand'a göre, devlet iki defa PKK'ye girme adımı atmıştır; fakat şimdi ne yapacağını bilmez duruma düşmüştür. Bu gazetesinin kimler adına ve hangi misyonla yorum yaptığını biliyoruz. Asıl gerçek şudur: Süreci yakından izleyenler çok iyi bilirler ki, PKK attığı bu adımla TC'yi oldukça zor ve dolayısıyla ne yapacağını bilmez duruma düşürmüştür. Bu her türlü niyetten uzak ve içinde bulduğumuz süreçte hayatın ıspatlığıdır en yalın bir gerçektir.

daha böyle bir beklenti içine girilirdi. İkinci bir çıkışın olması durumunda ilkinci bir cephenin açılacağı ve böylece birinci cephenin PKK'yi tasfiye-imha etme işini daha da kolaylaştıracağı umut ettiler.

Özellikle Kürdistanlılar Kürdistan halkının, Türk devlet güçlerinin bütün tahriklerine, provokatif çabalarına karşı PKK'nın yeni yaklaşımına uygun olarak duyuları davarıranması, PKK'nın sadece kendisi örgüt yapısına değil, aynı zamanda Kürdistan'daki milyonlara da hükmettiği daha güçlü bir şekilde kanıtlandı. 20 Mart aşkına kadar "Apo örgüt hakımı değil, komutanlarına söz geçiremez" diyenler, 21 Mart günü tüm ülkelerinde atmanadan yalınladılar. Burada PKK'nın nasil bir çözüm gücü olduğu ve yine nasil savaşı durdurabilecek ya da sürdürülecek imkânlarla sahip bulunduğu herkese fazlasıyla gösterildi. 21 Mart'ta ortaya çıkan diğer bir gerçek de, TC'nin güvencilik tedbirlerinin huzur ve istikrar olmadığ, tersine kan dökme temelinde imha seferi olduğudur. Bu gerçeği, Newroz kutlamasında hazır bulunan yerli ve yabancı gazeteciler ve heyetler de açıkça dile getirdiler. Bu şun anlamla gelmemelidir: PKK halkın katledilmesi engelleyeblirysüne neden daha önceki Newroz'larda bunu yapmadı. Bilinyor ki TC'nin durdurulması, ancak onun karşısında örgüt-ülü, bilinçli güç olmakla mümkündür. PKK gücündüççe, Kürdistan'da egemen olduğu ve kazanımları temelinde yeni süreçleri gündeme getirip uyguladığı, bunları yasınarıç ve dış kamuoyuna gerçek konusundaki aydınlattığı aynı düzeyde TC'nin manevra alanı daralacak, isteği gibi vahşet uygulamalarına başvuramayacaktır.

Abdullah ÖCALAN yoldaşın açıklamaları üzerinden çok kısa bir süre geçmesine rağmen doğrudan asıl gerçek, PKK hakkında söylenelen-

rin TC için geçerli olduğu ve bunun gizlenmesi amacıyla da bu yönteme başvurulduğunu. Gerçeklerin bu denli erklenen ortaya çıkması, TC'nin bu çıkış karşısında şahıslığına uğrayarak nasıl bir tutumüne geçeceğini bilemez duruma düşmesinden dolayıdır.

Yeni süreçte ortaya çıkan önemli bir gerçek de PKK'nin mücadele yöntemlerinin sonuç almakta olduğu ve buna karşılık TC'nin savaş yöntemlerinin ise iflasi kaçınılmaz kıldığıdır. Devlet yanlışlığı basınına yayın organlarının haber ve yorumlarında işlenen esas tema bu geçtiği tersinden gösterilmiştir.

Bilyörüz ki PKK, böyle bir süreçte kolay gelmez. Yapılan açıklamalar aynı bir kararla gündeme getirilmeli. Özellikle 1992 yılında ulusal ve uluslararası mutabakatlarla, bu çerçevede uygulanan karşı-devrimci taktiklere ve görüşmelerine karşı yayınlarınla rağmen, PKK'nin, bir kalam ezilmesini, tersine bütün engelleri aşarak yılı zafere kazanması mücadelesinde tarihimizde en önemli bir dönüm noktası oldu. Partimizin bu başarısını karşısında başta TC sömürgeciliği olmak üzere emperyalizm ve bunların bütünlezen silahları ugradılar. Nitekim yapılabileceklerini fazlasıyla yapmalarına rağmen beklentilerinin gerçekleştirilemediğini bir hayal kırıklığına uğradılar. Bu bir anlamda karşı-devrim cephesinin PKK'yi tasfiye etmekten umudunu kestğini gösteriyordu. PKK böyle bir kazanımın avantajıyla 1993 yılına giriyordu. Bu aynı zamanda 8 yıllık mücadelenin ortaya çıkardığı kazanımların korunmaya alınıp yenilmezliğinin garanti altına alınmasıydı.

Çok açık ki bu güç birikimi her dönemden daha farklı olarak köklü bir biçimde yeni bir atılıma, kesin çözümlü dayatan bir süreçte yansıtılmıyordu. İşte "silahlı mücadele bir taktikliğe ya açtı" yönündeki iddianın ne kadar saçma, ne kadar gerçek dışı olduğu bu noktada tüm çapkınlığı gözler önüne dikiliyor. Silahlı PKK mücadelesinde her şey olmasa da, ulusal kurtuluş sürecinde bir araç olsa da, onu mevcut güç düzeyine getiren taktik savaşım biçimidir. Nitekim silahlı mücadeleyi savunmaya veya savunmayı bütün güçler bu aracı nasıl kullandığını ve bundan nasıl sonuçları yarattığını PKK örneğinde tekrar tekrar incelemek durumundayız. Görürüz ki bu süreçte ortaya çıkardığı önemli gerçeklerden birisi de, silahlı mücadele aracının kesin sonuç aldığıdır. Bu durumuyla PKK, enternasyonalist özde çerçevede silahlı mücadeleyi sonuç alıcı olarak Kürdistan tipi koşullara sahip olan ezilen halklar için bir kurtuluş örneği sunmuştur. Gerçekçi ve dürüst olan bütün kesimler, hatta bunların dışında karışık konumda olan çevreler de çok iyi bilirler ki, süreci bu düzeyde getiren temel araçlardan biri silahlı savaşım biçimidir. Bununla birlikte önemli vurgulanması gereken bir nokta da silahlı düşman askeri öldürme araç biçiminde kullanılmadığı, tersine onun siyaset hükmünde ele alındığıdır.

Bütün gelişmelerin bunu kanıtadığı gerçeğinden hareketle, silahın, bir tikanmayı uyu açmadığı, tersine Kürdistan sorununu çözümünün görüşmeler yoluyla siyasi platforma taşınması, özgürlük ve eşitlik temelinde kardeşçe yaşanmasını imkansızlarını sunmuştur. Bu görüşmelerin gelmeyeceği kadar gözler önünde olan bir gerçektir. Nitekim PKK'nin yürüttüğü 8 yıllık silahlı mücadele, Kürdistan ve Türkiye halkları arasında lehte gelişmelere uyu açarak, halklarımızı egemenliğine tutmaya çalışsan TC devletini kötü bir sona mahkum etmiştir. Bu konuda

bir gazetecinin sorusu üzerine Abdullah ÖCALAN yoldaş, "Bizde silahlı mücadele şimdiki kadar sonuç aldı, bundan sonra da sonuç alabileceği bir araçtır. Fakat bu, Türk devleti açısından tersinedir" sözlerini dile getirenken, kanıtlanmış bir gerçekçi vurgulamaya gereğini duyuyordu.

Bu tarihi önemde olan bir gelişme ve gerçektir. Bilyörüz ki dünyanın birçok alanında emperyalistlerin, sömürgeçlerin vb. gerici egemenlik hakları ilişkilerine kadar sömürcek, onlara kan kusturmada ve geçtiği başta türleriyle bütün gelişme imkânlarını kapamaktadırlar. İşte bu noktada PKK örneğinin söz konusu halkların koşullarında bir kurtuluş silahlı dönüşmesinin için PKK gerçeğindeki silahlı mücadeleyi yöntemi mahkum edilecek istemektedir. Ancak her şeye rağmen bulur, tarihe damgasını vuracak, son sözü söyleyecek olan gerçeklerdir.

Yeni sürecin kavranmasında önemli görülmeye gereken bu durum da özgül gerçeğidir. "Batu ilkeliler artık desteklerini geri çektiler, PKK'nin terör örgütü olduğunu onlar da kabul ediyorlar", "Suriye, ABD'nin tüm türleri istediğini çünkü kimin Apo'yu istemiyor", "İran da PKK'ya eskisi gibi musamağa göstermeyecek" şeklindeki yaklaşımlarla, özgül bu süreçte ulaşılmışında yagna-

mez ki, PKK öncülüğünde gündemleştirilen süre, emperyalizmin de, sömürgeçliğin de ve bunların uzantılarının da çıkarına olan bir süreç değildir. Bu, hayatın kanıtadığı tartışmasız bir gerçekse, PKK'yi destekleyenler söyleyen güçler hangi gerekçeyle bu süreci teşvik etme aptallığını gösterebilir? Sıradan başımız bir gözlemci bile bundaki gerçeği görür ve teslim eder. Ancak şu da vardır: Türkiye'yi destekleyenler, onun kaşına-gözüne hayran oldukları için destekleyiyorlar. Bu desteğin sınımı, destekçilerin çıkarlarını belirler. Kaldı ki bu, rahatlıkla anlaşılabilir bir durumdur. Nitekim süreçte dikkatlice incelemeye alıp kavranmaya çalışırsanız, PKK'nin hiyazay getirilen değil, adım adım hiyazay getiren bir güç konumuna yükseldiği görülecektir.

Bilyörüz ki her önemli gelişmede dış bağlantı aramak, TC'nin bir kuruntusu, onun gerçeğinden hep varolagelen bir durumdur. Bir devlet olarak büyük çök merkezle mutlak anlamda bağlanarak varlığını sürdürme felsefesi, onu belli kalıpları içerişine şartlandırmıştır. Türkçülük geleceğine göre, bir devletin başaradığını bir örgüt hiç başaramaz! Eğer başarayma doğru gidiyorsa, bunda dış güçlerin parmağı vardır! Türkçülükün başış açısı böyle olun-

Süreç çözümleniyor, yaklaşım ciddi

Kısmen yukarıda değindiğimiz gibi, başlatılan süreç, Kürdistan ve Türkiye halklarının özlemine yanıt olarak yeni bir yaklaşımın. Atılan adımlar samimidir; gerçekten de daha fazla kan dökülmeden nihai bir çözümlü çeriyor. Türk egemen sınıflar, daha fazla kaybetmemek, daha fazla halklarımız karşısında suçlu konuma düşmemek ve tümden yerle bir olmamak istiyorlarsa PKK'nin sunduğu tarihi fırsatın yararlanmasını bilmedilerdir. "Eşkiya ile pazarlık olmaz", "Devlet bir terör örgütünü muhatap alamaz" vb. yaklaşımların beş paralık bir değerde olduğu, bu tür tutumların sadece ve sadece savışın daha da kanlı geçmesine uyu açtığı her yıl defalarca ortaya çıkan bir durumdur.

"Taktikler", "Sıkışık durumdun kurtulmak için başvurulan bir kanevardır", "Apo bununla güç kazanamaz istiyor" denilirse ya ve yaklaşımın PKK için yararlı sonuçları ortaya çıkaracağı söyleniyorsa, Türk devlet yöneticileri neden kendileri için de böyle bir tutuma yanaşmaktan kaçınıyorlar? Bu, onların kendi sömürgeçliklerinden vazgeçmek istemediklerini gösteriyor mu? Bu yeni yaklaşım taktikte den düşünse de, sonuçta köklü bir çözümlü amaçlarını bu bu? Kaldı ki taraflar arasında köklü bütün savışların taktikler bütününden oluşuyor mu? Burada sonun silah kullananından arındırılıp eşit imkânlar içerisinde siyasi platforma taşınmasındaki iyi niyet görülebilir. Nitekim bu yeni PKK'den çok TC'nin ihtiyacı vardır. Bilinmelidir ki sıfırlardan gelişmeye yaratacak bu süreçte getiren PKK'nin, bundan sonrası için çok daha kalıcı başarayma işi hiçbir neden yoktur. Eksi ile artının aynı olmadığı unutulmalıdır.

Burada esas sorunu, Sabah gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Günener Civaoglu'nun, "Abdullah ÖCALAN koşulları, coğrafyayı, zamanlamayı çok iyi değerlendirmiş, en zayıf olduğu bir konumdan, çok güçlü bir görüntü üretenin siyaset üstalığını göstermiştir" şeklindeki yorumunda düğümlendirmek gerekiyor. Yakanılması gereken yaklaşım, PKK tarafından atılan bu adımların önemli bir fırsat şeklinde değerlendirilmek olmalıdır. Ancak bunu karşı tarafın tasfiyesi temelinde kullanmak, yeni süreci bomezaya çalışmak esas anlamdır. Nitekim ateskes ilan eden Abdullah ÖCALAN yoldaş, şu noktayı önemle vurguluyordu: "Bu süreç içerisinde TC güçlerinin saldırılarından çok, devletin kendi yaklaşımları köklü bir şekilde gözden geçirilmediğinden bakacağız. Ateskes uzatılıp uzatılmaması da bu duruma bağlıdır".

Bu sözler süreci verilen önem ve ciddiyeti gösteriyor. Dolayısıyla bazı çevrelerin çokça öne çıkardığı gibi bu bir oyun değildir. Aynı şekilde oyun olmadığı gibi, her türlü karşı oyuna da kapalıdır. TC yetkililerinin kimi demecilerinde, tek yanlı ateskes ilanına oyalamla taktikliğe yanlışlığı görülüyor ki, bu ciddi bir yaklaşımdır. Bilyörüz ki, 25 günlük bir süre TC için yabana atılmayacak bir zaman kesittir. Fakat tanınan bu

süre, gerçek ve kalıcı bir çözümlü hizmet temelinde gündeme getirilmeye ve atılan adımlarda bir iyi niyetin taşıdığından kanıtlanması amacıyla kamuoyuna açıklanmıştır. Bunu kötüye kullanmak hiçbir şeyi kazandırmayacağı gibi kaybettirir. Bu noktada bir sınıval karşı karşıya kalıyoruz: Kim savıştan yana, kim kısaca çözümlü yana? Yakın zamanda görülecektir bu.

"Silaha başvuran PKK'dir, durdurması gereken de odur" ya da "Geliş teslim olunların, pısmınlığı yasasından sürdürülmesi" yaklaşımı, savışın sürdürülmesinden yana olmaktadır başka hiçbir anlama gelmiyor. Bu provokatif, ikisicirici tutumların siyasi görüşmeler temelinde çözümlü dayatan süreçte katkısı ifade ettiğini halklarımız görüyorlar.

Oteyandan sonunda özgür, bağımsız, eşit ve kardeşçe bir yaşamı getirecek süreçte bütün duyarlı kesimler, güçler, etkilil kişiler ve en başta da Kürdistan ve Türkiye halkları katkı sunmaya seferber olmalıdır. PKK bu konuda bir fırsat açmıştır ve bu fırsatın gerçek ve adil bir çözümlü yararlarını için çok yönlü imkânlar sunmuştur. Şimdi savışın kanlılık eden gerçekleri daha iyi görmek, sorunun başşılı çözümlü reddederek kör bir şiddet politikasından irak eden tarafla daha iyi tanımak her zamankinden daha kolay hale gelmiştir. Hiç şüphesiz gerçekleri doğru ve asil suçluyla tanımak da tek başına yetmiyor. Bunun mutlak anlamda yerine getirilmesi gereken görevleri vardır. Savışın sona erdirilmesini ve bu temelinde siyasi platforma soruna çözüm aramasını isteyen herkesin yapacağı işi fazlasıyla vardır. Herkesin kendi çapında imkânları vardır ve bunları bu yeni süreç için seferber edebilir. Haklı savınımları, haksız ise idur denilmelidir. Akan gözyaşları ve dökülen kanlar ancak güçlü halk cepheleşmeleri temelinde durdurulabilir.

Bu konuda süreci katkı sunmak isteyen herkese, her çevreye, her güce partimiz destek veriyoruz. Yine bu konuda halklarımızın lehine sonuçları ortaya çıkarılabilmesi için elinden gelen her türlü çabayı sergileyeceğiz. Şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da kör bir intikamcılık peşinde olmayacağız. Bu nedenle TC'nin de buna den düşen bir tutumuna işine çekilmesi için her altıda seferber olmak dönemin en kutsal görevi olarak temel alınmalıdır. Bu sürecin gelişmesi ölümlü engel olmak isteyen ve bunları her türlü pratiklerini sergilemeye çalışan burjuva basın-yayın organları, değişik sömürgeci kurumlar, kalemşörler, politikacılar, kısacası bütün irksosvenistler protesto edilmiştir. Halklarımız karşı karşıya getirmeye isteyecekler, özgürlük ve eşitlik temelinde kardeşliğin gerçekleştirilmesi engelleyen bunlardır. Bu daha fazla kanlı bir savışta, daha fazla katliamlar. İşte bunu durdurmak için Kürdistan ve Türkiye halkları, PKK öncülüğünde başlatılan çözümlü süreci içinde yer almalı ve bunları önündeki bütün engeller üzerine başarılı bir şekilde yürümek için tek bir cephele birleşmelidir.

Yeni süreç karşı kimler neden direniyor

Abdullah ÖCALAN yoldaşın yaptığı açıklamalar, döneme özgül iyi safılaşmaları ortaya çıkardı. İrkçifasist kesimlerin başından beri içersine girdikleri olumsuz tavır, beklentiler bir gelişimdir. Bunun yadrganacak bir yönü de yoktur. Nitekim bunlar, inkarcı ve irkçi tutumlarını hiçbir zaman terk etmediler ve sürük-

li şiddete dayalı bir imhada ısrar ettirler. Demecilerinde ve yorum yazılarında ısrarla, "Apo taktik yapıyor", "Devlet eli kanlı bir suçluyla muhatap alamaz", "Terör örgütü PKK ezilmezli" notları kanlı çok küstaşça bir tarzda işlediler. PKK'nin elinde bulundurduğu inisiyatifli yeni yaklaşım temelinde daha da pekiştirilmesi

diği esas rolün üstünü betonlamaya çalışıyorlar. Milliyet gazetesi köşe yazarlarından Metin Toker, konuyla ilgili yaptığı yorumun bir yerinde, "Ortaođdu'ya taşlar kırdıyama başlaştırmıştır" diyor. Bu doğrudur. Fakat Ortaođdu'ya taşları yeniden oyanan güç kim? Bu taşların yıkılışı durumunda altında ezilmesi kaçınılmaz olan güç hangisi? Bu soruların cevapları kendi başına değerlendirilmelidir. Bu nedenle bir hatırlama: Kürdistan'da olduğu gibi, Ortaođdu gerçeğinde de PKK öncüsü ele sonrası vardır. "Yeni dünya düzeni"nin Ortaođdu'ya ayağı neden sakat? Irak meselesi neden gündemden düşmüyor? İrak'ın toprak bütünlüğü neden eskisinden farklı olarak ilgili taraflar arasında tartışma konusu oluyor?

Bütün bu gelişmelerin altında PKK faktörünün bulunduğu açık bir gerçektir. Söylenildiği gibi PKK'de başşılı politikası temel alınması, ne böyle bir süreçten bahsedilebilir, ne de gündemin içeriği böyle olacaktır. Nitekim hiç kimse inkar ede-

ca, bu konuda elbette çeşit çeşit yorumların geliştirilmesi şarşırtıcı olmaz. Dolayısıyla Abdullah ÖCALAN yoldaşın çıkışını, "Bayram değil seyran değil, enişten beneden öpü" tarzında yorumlamak, kaç yapayım derken göz çıkarma fıkralarıdır.

Bütün bunlar açık gerçekler biçiminde seyredirken, yipranmış bir plağın ses adına çıkardığı kulak tırmalayıcı cızırtılar devam ediyor. "Kürt sorunu ile PKK'yi birbinden ayırt etmek..." Bu nokta, açılmayacağı reksiz kılmak kadar netti ve anlaşılırdır. Konuyla çok yakından ilgili olduğu için hatırlatma gereğini duyduk. Çünkü yeni sürecin önemli gerçeklerinden biri de, Kürt sorunu ile PKK'nin tek bir parça olduğunu pekiştirilmesi olmalıdır. İki ayrı parça olduğu için ayırt etmek mümkün değildir. Dolayısıyla "ayırt etme"nin altından çıkip karışmaya dikilen gerçek; bir sorunu parçalayıp tasfiye etme amacıdır.

Kısacası, bütün korkular, bütün engiseller ve bütün çarpıtmaları yolu, PKK'nin için ve dış kamuoyunda sorun esas çözümlü gücü olma yönünde imajına uzanır.

ve böylece "koscoka büyük Türk devleti"ni köşeye sıkıştırmasını kabullenemediler. Devletin prestijini kurtarma mücadelesine girecek PKK'yı ve Abdullah ÖCALAN'yı yoldaşa pervasızca saldılar. Akla hayale gelmeyen karalama çalışmalarına giriştiler. Hatta Türkiye halkını ve devlet yetkililerini yeni süreçte karşı kıstırmak ve bu konuda harekete geçirmek için ellerinden gelen her şeyi yaptılar. "Türkiye elden gidiyor" adlı altında şovnenizme ve ırkçılığa her zamandan daha fazla sarıldılar.

Bunların bu denli aşırı bir tutum içine girme sinen nedenleri vardır. Bunlar PKK'nın devrim sürecini nasıl ilerlettikleri, bütün söylemlerine rağmen nasıl vazgeçilmez bir çözüm gücü olduğunu temkinli hareket edenlerden daha iyi görüyorlar. Bunun büyük bir yıkılış ve onun yerine büyük bir inşa olduğunu daha yakından hissediyorlar. Çünkü bu yıkılışın altında onların da ezilmesi kaçınılmazdır. Bu nedenle bunların temel felsefesi, her türlü yönetime başvurarak devrim sürecini geçici zamana yaymak, dolayısıyla en ufak bir umut emaresine can havliyle sarılmaktır.

Bunlar hem devlet içinde ve hem de dışında örgütlenen kesimlerdir. Olumlu her şeyin önüne geçmek için türlü provokatif tutumlar içine girmekten ve gerekirse en has adamlarını kurban vermekten çekinmezler. Geçmişte olduğundan daha fazla bu öneme söz konusu yöntemlere başvuracaklardır. Bu ırkçı-faşist zihniyete mensup olanların, buldukları her yerde çözüm sürecine çok sokmaya çalışacakları beklenmeyen bir gelişme değildir.

Bu kesimler böyle değerlendiren, diğer devletçi kesimler temelinde farklı bir konumda değerlendiriyor değiller. Aradaki kısım fark, PKK'yı tasfiye etme yöntemleri konusundadır. Bir taraf açık tasfiye yöntemlerine ısrar ederken, diğer taraf ise bunu daha ince yöntemler aracılığıyla gerçekleştirmek istiyor.

Bunların yanısıra bir de kendilerini yurtsverer-demokrat olarak kamuoyuna lanse eden ara kesimler vardır. Abdullah ÖCALAN'yı yoldaşa açkamları, nasıl ki TC rejiminde çok etkili yaratmışlar, bu kesimleri de beklenmedik bir anda çarpmıştır. Bunlar da hazırlıksız bir şekilde yaka kalmış, kaypak konumlarında beklenen bir biçimde tutum değişikliğine girmiş ve böylece gerçek kurtuluşlarının açığı çıkmasından korkmuşlardır. Daha önce barış havasını, demokrat, yurtsverer ve savaş karşıtı olarak geçinen bunların, son olarak ası tarafının yeni yaklaşım karşısında içine girdikleri tutumla çok daha iyi anlaşılabilir. Çeşitli kendilerine yakıştırdıkları bütün sıfatlar birer maskeden ibarettir. Bu kesimleri

anlamakta zorlanmıyoruz. İçine girdikleri en son tutumla, niyetleri ne olursa olsun, kanlı bir savaşın devam etmesinden yana olduklarını gösteriyorlar. Çok iyi biliyorlar ki, onların politikacıları ancak bu koşullarda bir işe yarayabilir. Tabii halklarımız nezdinde değil, devlet nezdinde bir şeylere değer bulunabilir. Kaldı ki devlet bunları PKK'yı tasfiye etme mücadelesinde defalarca kullanma girişiminde bulunduğuna, bunun için destekleyip öne çıkardığı tarafımızca sır değildir.

Neden PKK'nın siyasi platformu dayatılması birlikte bunlar 180 derece çark ettiler? Manevra alanları mı daralacak? Devletin ihtiyacı mı kalmaz? Yoksa o plâk yüzle politika yapma güveninden mi yoksundurlar? Bunlar da çok iyi biliyorlar ki, PKK mücadelesinin en önemli bir özelliği, doğru ile yanlış, esas ile sahteyi, haklı ile haksızı, dürüst ile iyizliyi netleştirerek yerli yerinde oturtmasıdır.

Bunlar da yeni süreçte gerçek bir sınıvla karşı karşıyadırlar. PKK'lı olmalarına hiç gerek yok. Kaldı ki, PKK de böyle bir şey istiyordu yuymuyor. Sürecin önemli bir özelliği, iddialı olan herkesin sorunu çözümü adına katkısı sunmasıdır. Nitekim yapılabilecek her katkı, PKK'nın kendisine değil, iki halkın çıkarına yapılmış olur. Herkes bir kez daha hatırlanmalıdır ki, partimiz Kürdistan halkıyla birlikte Türkiye halkının da özgürlüğü, kurtuluşu ve bu temelde insanca yaşamı için vardır. PKK'yı bundan ayır düşünmek için hiçbir neden yoktur. Bu temelde söz konusu kesimler, eğer düştüklerini söylüyorlarsa, iddialarına sahip çıkmaya çağırıyoruz. Bu temelde Kürdistan sorununa katkı sunmaları durumunda PKK'ndan sadece destek görürler.

PKK çarğına karşısında kendini sol cepheden sayan bazı örgütlerden de dikkat çekici sesler yükseldi. Aslında "sesler" yerine "yeryatlar" deyimini kullanmak daha doğru bir değerlendirme olur. Bunlar yıllardan beri legal ve illegal platformlarda kısır döngüler etrafında dönüp duran, işleri-güçleri ahkâm kesmek olan, ne bir devrimci çıkış yapan ve ne de sahneden çekilip giden kesimlerdir. "PKK'nın milyipetli çizgisi reformizme kaydı", "PKK Batı oyuuna geldi", "PKK uzlaşma mesajı verdi" vb. değerlendirmeleri yapanlara bakıyoruz, ama bunun böyle bir şeyi hiç de hak etmemiş açğızlardan çıktığını görüyoruz. Türk devleti sürekli Kürdistan halkını küçümseidi, adam yerine koymadı, Türkiğü ile dünyaya bedel olarak görür. Bu şovneniz ve ırkçılığ Türkiye halkının kafasına hemen her fırsatta yerleştirmeye çalıştı. Sesini bu tarzda yük-

setlen solun bu şovnenist etkinin altında olduğunu kim inkar edebilir?

Bunlar Kürdistan halkı için ne yaptılar da ondan ne istiyorlar? Bu noktada, objektif olarak devlet ile aynı tutum içinde değiller mi? Halkımıza hiçbir şey veremez, ama hep alınmaz istiyor. Bazıların dışında tutarsak, Türk sol güçleri Kürtlere, hep kullanılması gereken halk örgütleri baktık. Kendilerine daha çok güç kandırılabilir, Türkiğünü kuyruğuna takılabilirler haktır Kürtler. Bu süreç PKK önderliğinde kuruldu, direniş içerisinde yeniden doğmuş gerçekleştirildi. Bununla birlikte Kürdü adam yerine koymayanların kendilerinin adam olmadığı ortaya çıktı. Bugün PKK'nın canını dişine takarak geliştirdiği mücadeleyi sonuç alıcı bir sürece yükseltmesini neden kabullenmiyorlar? Gerçekleri neden teslim etmiyorlar? Neden her yeni gelişme karşısında komplekse kapılıp ezilik duyuyorlar? İşte çok açıktır; Kürtler PKK önderliğinde mücadele ederek devrimin zafetine her gün biraz daha yaklaşıyorlar. Kürtler, bu güçlerden kendisi için bir şey istemiyor, kendi halkları için mücadele etmelerini istiyor. Fakat hiçbir şey yapmadan akıl verilmek isteniyorsa, artık böyle bir akıla itibay duymak kimselerin ortaklık bütüncülüğü hatırlatmak istiyoruz.

Şu da bir gerçek ki, PKK devletleşme aşamasını yakalamış bir güçtür. Nitekim bu güçlerin kavrayamadığı ya da görmek istemedikleri nokta da budur. İktidar hedefleyen, bunun çok önemli imkânlarını yakalayan ve bu temelde artı iktidarı örgütlülük düzeyini uygulamaya geçirmek aşamasına yaklaşılan bir örgüt ile dar cerevelere dayanım mücadelesi örgütleri aynı kefeye konulamaz. Dolayısıyla bu büyük fark, kendini süreceyle yaklaşımda da gösterir. Bu güçler PKK'nın politik doğrul-

tusunu, süreçleri ele alışı tarzını gerçekçi bir temelde kavramadan ve bu kapsamlı başki açısını kendi dar bakış açılarıyla karşılaştıran aradaki büyük farkı görmeden PKK'yı anlayamaz. O halde, eski örgütçü konularını değiştirmeyen, hatta çok daha geleneyen bu güçlerin PKK'yı de kendilerine benzeyen bir örgüt olarak görmeleri, ancak onların zavalıllıklarının yorumlanabilir. Bu nedenle ahkâm kesmeden önce kendi gerçekliklerine bakiş alı vermez ne kadar hak edip etmediklerine bakılmaları salık veriyoruz. Maske düşmüş, kel görünmüştür. Kardeşlikten, bir arada yaşamaktan bahsedilenler nerede Bekliyoruz.

Tekrar belirtiriz; bunların söylediklerinin hiçbir kıymeti harbiesi yoktur. Keskin devrimci, direnişçi, sosyalist geçimlerini sadece demagogik, iflah olma fırsatı ve laf ebeğidir. Tüm yurtsverer ve demokralara önemle belirtmek istiyoruz; değerli zamanınızı harcıyıp bunları dinlemeye değer bulmayın. Bunların, PKK öcülüğündeki yeni süreçte karşı içine girdikleri tutumun hiçbir haklı zemini yoktur. Her şeyden önce ne yaptılar da, ne yapılımsa istiyorlar.

Tartışılması, güç verilmesi ve bu temelde ilerletilmesi gereken, yeni gelişme sürecidir. Mutlaka kavranması, sonuçlar çıkarılması gereken budur. Tekrar hatırlatalım ki, bu süreçte PKK öcülüğünde kendi özgür koşullarında başlatılmış ve bu da TC'yi hiçbir dönüme olmadığı kadar zor durumda bırakmıştır. Esas olarak başta askerî ve siyasi alanda olmak üzere, her alandaki görülmeye hazır oluştugu belirlenmiş ve bu temelde ulusal kurtuluş mücadelesinde yeni bir dönem açılmıştır. Ve de yepeni başlanmas için yüklenilecek, bunun öcündeki bütün engeller bir bir aşılacaktır.

Sürecin seyri ve olası sonuçları

Lübnan'ın Bar Elias şehrinde Abdullah ÖCALAN'yı yoldaşın yaptığı açıklamalar bir anda Kürdistan, Türkiye ve dünya kamuoyunda büyük yankı yarattı. Yıllardan beri Türkiye'nin, iç ve dış kamuoyuna "eli kanlı terör örgütü" olarak lanse ettiği PKK'nın Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN'yı yoldaşın savaş karşıllığı sona erdirmeye, sorunu siyasi platformda görüşmeler yoluyla çözüme kavuşturma çağrısı, yerleşik birçok imajı yıkarak yeni bir imaj çiziyordu. Bu imaj PKK'yı yarı ve onu tanyanların tarafından bilinirdi, ancak PKK'yı TC söyleminden tanyanlar için yeni ve hem de inandırıcı bir imajdı.

Verilen mesaj ve açıklanan yeni yönelim, iç ve dış kamuoyunda duyarlı kesimleri tarafından olumlu karşılandı. Bazı kesimler, kendilerini yeniden gözden geçirmeye zorladı. TC söylemiyle sarılan kesimlerin kafalarındaki terörizmin yersizliğini ortaya koydu. Türkiye halkına gerçekleri gösterdi. Kürdistan halkı tarafından ise bu çağrı coşkuyla karşılandı.

Bu çıkış, TC'nin "ulusal mutabakat"ına karşı gerçek çözüm mutabakatına da bir çağrıydı. Abdullah ÖCALAN'yı yoldaşın Celal TALABANI ve Kemal BURKAY'la görüşmeleri kabul etmesi, bu görüşmeler temelinde güç birliği yapılabilecek yurtsvererlik iddialı olan bütün kesimlerin devrim cephesinde bir araya gelmeleri yönünde girişimlerin başlatılması, yeni politik yönelimin bir gereği olarak ele alını. Kürdistan cephesinde, en azından hükümetin kurtuluşundan yana olan kesimlerin birlii sürecine alınması yönündeki çabaların gündeme getirilmesi, yeni dönem başlanmasında küçümsenmeyecek dü-

Şüphesiz uluslararası alanda mücademizin lehine doğacak olumlu havayı tümenden dostluk temelinde düşünmek yanlıdır olur. Örneğin devletler düzeyinde PKK'nın muhatap alınması bile, bu kendi çikarlarını koruma temelinde bir tanıma olacaktır. Eskiden tanımayarak korumak istenen çikarlar, şimdi eskisi gibi olmayınca tanıma temelinde korumak istenecektir. Bunun için PKK'nın radikal bağımsızlığı çizgisi mümkün olduğunca törülenmeye ve giderek etkisizleştirilmeye çalışılacaktır. Bunun yöntemleri çok çeşitlidir. Bu nedenle içersinde bulunduğumuz dönemde politik uyanıklığı, öngörülüğü, yaratıcılığı elden bırakmayarak parti çizgisinin şaşmaz durulması, çok önemli bir görevdir demektir.

Türk devleti bu dönemde hem içte ve hem de dışta her zamankinden daha çok provokasyon ve komplolarla başvuracaktır. Çünkü süreç, devrim lehine tahminler ötesinde değerlendirilmeye değerli olmaktadır. TC içişleri Bakanı İsmet Sezgin'in Kürdistan gezisinde yaptığı bir açıklamada, "Apo, Kemal Burkey'i çizgisine geldi" sözlerine yer vermesi tamamen maksatlardır ve provokatifdir. PKK'nın dışlanmasını, darbeler alması için TC boş durmayacaktır.

Bütün bunlar TC'nin içersine girdiği büyük zorluklardan kaynaklanıyor. Eskisi gibi şiddet politikasını serbestçe kullanamayacaktır. Arkasında ne gerekli düzeyde destek vardır ve ne de uygulamak istediği terör için meşru gerekçe vardır. Bu nedenle bir yandan şiddet uygulamaya devam ederken, görüntüyü kurtarmaya da ihmal etmeyecektir. Ancak bütün bu çabaları partimizin yeni yönelimine çarpış boşu çıkaracaktır. Şovneniz silahı adım tersine dönercektir. Bütün köktülcüklerin kaynağı olarak gösterdiği, "Türkiye'yi parçalamak isteyen bölücü örgüt" biçiminde lanse ettiği, "terörist cete" şeklinde suçlandı PKK, bütün bunların tersine, savdığını sona erdirmeye çağrısı yapıyor, eşitlik temelinde kardeşçe bir federasyon çatısı altında yaşayabileceklerini söylüyor, bunun için siyasi görüşmeler yolunu öneriyor ve hatta bundaki samimiyetini kanıtlamak için 25 günlük bir süre boyunca tek yanlı ateşkes ilan ediyor. Bunlar çok ciddi adımlardır. Türkiye halkını büyük bir uyanışa gerebilecek özelliğe olan yaklaşımlardır. Böylece Türkiye'nin asıl suçlu konumuna hıza açığı kaçacak bir sürece. Dolayısıyla duyarlı kesimleri sorunun barışçıl çözümü için harekete geçirecek yeni bir açımlardır. Bu konuda yoğun tartışmaların gelişmesi ve bu temelde yeni oluşumların gündeme gelmesi kaçınılmaz olacaktır. Özellikle Kürt-Türk federasyonlaşmasının şimdiden tartışmaya açıldığı görülmüyor.

En önemlisi de yeni sürecin TC'nin yöneliminde bölünmelere yol açabileceği bir özelliğe olmasdır. Kürdistan sorununa yaklaşmada gündeme gelebilecek bölünme durumu çeşitli düzeylerdeki çikarlar yaratacak ve bu da TC'yi kendi içinde yüzü düşürür. Buna karşılık ulusal kurtuluş mücadelesine ise muazzam gelişme imkânlarını bulacaktır.

Sonuç olarak; yeniden bakılırsa baklınsın, yeni süreç derinden büyük atılım yapılabilecek özelliklere bağnında taşıyor. Başarının bütün imkânları fazlasıyla mevcuttur. Taktiklerimiz zengin kılarsak, bütün güç ve yeteneklerimizi her koşulda sergilemeye becerisini gösterirsek, buna da parti çizgisinin öngördüğü ölçüler dahilinde yaklaşırsak, çok büyük kazanımların için hiçbir neden yoktur.

Yüklenerek kazanmayı esas seçen olarak kabul edeceğiz...

Türkiye'ye dönmekten ziyade Türkiye'yi dönüştürmekten söz ediyorum

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın 20 Mart-15 Nisan arası süreçte ilişkin atışkes kararı nedeniyle çeşitli basın mensuplarına yönelik YNK lideri Celal TALABANI ile birlikte bir basın toplantısı düzenledi. Basın toplantısının yankıları oldukça etkili oldu. Yeni bir sürecin anlamlı bir başlangıcına ifade eden basın toplantısının metnini, bazı çevrelerce geliştirilmek istenen çarpıtmaları da dikkate alarak, olduğu gibi yayınlıyoruz.

Celal Talabani: Baylar, bayanlar burada sizinle görüşme fırsatına eriştiğimiz için sevinçliyiz. Şimdi Kürt ve Türk halklarının barış ve kardeşliğini ilgilendiren sorunlar üzerinde Sayın Abdullah Öcalan size açıklamalarda bulunacak ve sorularınızı yanıtlayacak. Teşekkür ederim.

Abdullah Öcalan: Değerli basın mensupları, önce "hoş geldiniz" diyoruz. Çok önemli bir dönem yaşıyoruz. Mam Celal'in de değerli tavsiyelerini göz önüne getirerek, böyle bir basın toplantısı düzenlemeyi duyduğumuz sorumluluk gereği uygun bulduk.

Gerçekten günümüzün en karmaşık sorunlarından birisi, Kürt-Türk halklarının sorunudur. Bu soruna açıklık getirmeyi boynumuzun borcu olarak görüyoruz. Ortadoğu halklarının kaderinde Türk ve Kürt halkları en önemli iki ulustur. Birçok tarihi, siyasi nedenlerden ötürü büyük bir çatışma ve kargaşa durumu yaşıyoruz. PKK, gerçekten ulusal varlığını duyurma ve özgürleşme yolunda Kürt halkının mücadelesine uzun süredir öncülük etmeye çalışıyor. Biz sorunları şiddetle halletmeyi istemedik. Fakat mevcut hükümetleri de aşan ve oldukça tarihi nedenlere dayanan bir inkar politikası Türkiye'de söz konusudur. Bu, özellikle cumhuriyet döneminde daha da yoğunlaşarak günümüze kadar gelmiştir. Kemalist politikalar yalnız ulusal sorunda değil, demokrasi sorununda da günümüzde tam bir kilitlemeye yol açmış bulunmaktadır. Ve en az Kürt halkı kadar, Türk halkına da zarar veren bir aşamaya gelip dayanmıştır. Ve köklü çözüm kendisini dayatmaktadır.

15 Ağustos'ta başlattığımız yeni atılım dönemi veya diğer bir anımla Kürt isyanı, Kürt direnişi bu 9. yılda, yani 1993 yılı baharında önemli bir aşamaya gelip dayanmıştır. Bahar dönemi, aynı zamanda tekrar sıcak bir çatışmanın gelişme tehlikesinin çok yakın hissedildiği dönem de başlangıcı oluyor. Ayrıyeten Newroz, birkaç gün sonra kutlanacak. Gerek Türkiye, gerekse Kürdistan halkının gözleri bu güne çevrilmiştir. Barışçı kutlamaya dayatılmalarını belirtmektedirler. Bize de oldukça kapsamlı bir yükümleniyor. Son günlerde basın bizi ilginin oldukça merkeze almıştır ve habattığını gözlemlerimiz üzerine çevirdiğini rahatlıkla söylemek mümkündür.

Yoğun görüşme taleplerinize karşılıklı karşılıklı geldi. Şüphesiz sorularını dinleyeceğiz. Geleneksel bazı yaklaşımlar var. Onları burada tekrarlamak istemiyoruz. Sorularınız daha açıklıkla olabilir. Gerçekten sizler buraya getirilince önemli bir fedakarlık bulunmaktadır; Mam Celal'i de buraya kadar getirmek hayli zor oldu. Fakat başarıldı ve geldik. Önemli bir fırsattır, biz sorularınızı bekleyeceğiz.

Newroz için ateşkes deklarasyonunuz oldu mu?

Abdullah Öcalan: Bu konuda geliştirdiğimiz bir karar burada açıklayabiliriz. Özellikle hükümet çevrelerine yaygınlaştıran bir görüş var; "PKK, Newroz gösterilerini silahlı sevhilana dönüştürüyor" diye. Başta belirteyim ki böyle bir iddia geçersizdir. Biz, ordu birlikleri üzerimize gelmedikçe ve çok zorunlu bir meşru savunma durumunda düşmedikçe, 20 Mart'tan 15 Nisan'a kadar ateş emmeyeceğiz, herhangi bir saldırıda bulunmayacağız. İster gösteriler sırasında olsun, ister bu süre dahilinde olsun, gelişecek saldırılar kesinlikle bizden kaynaklanmayacaktır.

Böylelikle uluslararası, Türkiye ve Kürdistan kamuoyunun bir barışa imkan sunulması biçimindeki dileğine de karşılık vermeye çalışıyoruz. Olası bir siyasi çözüm yoluna kendimizi hazır tuttuğumuzu belirtmek istiyoruz. Ayrıyeten Türkiye yetkililerinin de beklentiler içinde olduğunu duyuyoruz. Yeni durum değerlendirmelerine ihtiyaç duyduklarını sanıyoruz. Ona da imkan hazırlamak için böyle bir süre ve böyle bir karar bizzat yerindedir. Böylelikle kamuoyunu bizden beklentilerini yerine getirmiş oluyoruz.

Sayın Öcalan, Sayın Talabani'nin mektubu Türkiye kamuoyuna yansındığında, sizin üç noktada eskiden farklı düşündüğünüz duyuldu. Birincisi, "Şartsız ateşkes"; ikincisi, "Türkiye'den ayrılmak istemediğiniz" ve sonuncu olarak "Misak-ı Milli sınırları için de bu için çözüleceği" söyledi. Ben, buna dayanarak sizin sormak istiyorum: Şimdi sizin ateşkes diye bahsettiğiniz olay 20 Mart'tan 15 Nisan'a kadar olan süre midir?

Abdullah Öcalan: Bunun önemi, şuradadır: Dedicim gibi bu, yeni bir değerlendirme ve bir iyi niyet gösterisi olarak anlaşılmalıdır. Kendimizi tek taraflı olarak tümüyle silahsızlandırmamızın akla bile gelemeyeceği bir husus olduğunu çok iyi biliyoruz. Kapsamlı bir ateşkesin gerektiği açıktır. Ortada dağ gibi sorunlar vardır. Anayasal düzeyden tutalım, mevcut bu çok karşı olduğumuz ve gerçekten halklarımızı zarar veren günlük çatışmalara kadar hepsine görüşme yollarını açmadan kendimizi tek taraflı silahsızlandırmamızın intihardan daha kötü olacağını biliyoruz. Bu çok açık bir husustur. Burada mühim olan, siyasi yönüme öne çıkarmaya Türk hükümeti var mı, yok mu? Kani durdurmak istiyor mu, istemiyor mu? Kürt halkına bazı yasal güvenceler vermek istiyor mu, istemiyor mu? Demokratik yolu açıyor mu, açmıyor mu? Bu konuda daha da açık söyleyeyim; ulusal varlığımızı kabul ediyor mu, etmiyor mu? Sınırlı da olsa, özgür gelişmeye fırsat vererek mi, vermeyecek mi? Eşiğe, kardaş ve barışçı yolda ilerlemeye imkan verecek mi, vermeyecek mi? Kısaça, demokratik tarzı, siyasi tarzı esas alacak mı, al-

mayacak mı? Eğer bu sorulara belli cevaplar verilecekse, biz ateşkesi sonuna kadar da sürdürebiliriz, bizden herhangi bir sorun kaynaklanmaz. Şiddet kendi başına çözümlenici bir araç değildir. Belirttiğim bu sorular dahilinde çok önemli siyasi sorunlara çözüm istenildiğini söylüyoruz. Bu siyasi yönüme biz her zamankinden daha çok hazırız. Za-

halde tutuyor. Bunu gerçekten aşmak istiyoruz. İlişkilerin yeniden düzenlenmesinin daha özgür ve eşit temelde olabileceğine inanıyoruz. Buna da biz çok hazırız, ama Türkiye'nin ise mevcut anayasal düzeni kapalıdır. Eğer bir reformlar döneminden bahsedilecekse, işte bu ilişkileri düzenlemenin tam zamanıdır, diyoruz. Yaklaşımlarımızda temelde olmalıdır. Anayasal düzenlemelerden bahsediyoruz. Biz, bu düzenlemelerde Kürtlerin de yer almasının önemini vurguluyoruz.

Sanyorum yeterince sorunuza yanıt verildi. Üçüncü husus neydi?

muhabatımız kimdir? Cumhuriyet kanı seviyesinde mi yaklaşım gösterilecek? Hükümet seviyesinde mi yaklaşım gösterilecek? Ordu seviyesinde mi yaklaşım gösterilecek? Açıkçası bir muhatap arıyoruz.

Bu teklifimize karşılık bu zaman süresi içinde cumhurbaşkanı ve hükümet olarak -her kim ise- gelecek tepkide, sizi -Abdullah Öcalan'la- muhatap olarak yapmasını mı bekliyorsunuz? Hangi mekânımıza ile olacak? Yoksa Türkiye'deki Kürt milletvekilleriyle mi olacak? Hangi kurum bu taleplerinize ilişkin bir muha-

"Biz, ordu birlikleri üzerimize gelmedikçe ve çok zorunlu bir meşru savunma durumuna düşmedikçe, 20 Mart'tan 15 Nisan'a kadar ateş emmeyeceğiz, herhangi bir saldırıda bulunmayacağız. İster gösteriler sırasında olsun, ister bu süre dahilinde olsun, gelişecek saldırılar kesinlikle bizden kaynaklanmayacaktır."

ten sizlerle bu görüşmeyi de, bunu bütün dünya kamuoyuna, Türkiye ve Kürdistan halkına açıklamak için yapmaktayım.

Evet, anlaşılmalı mı? Birlik için de sunu söyleyebiliriz: "Türkiye'den hemen ayrılmam" diye bir yaklaşım içinde değiliz. Bu konuda gerçekçiyiz. Bunu da basit bir taktik yaklaşım olarak anlamamak gerekir. Birçok nedenleri vardır; iki halkın tarihi, siyasi, ekonomik durumunu anlatanlar, parçalanmamı olmalarını bilirler. Etle tırnak gibi iç içe geçmişler. Ben, birçok röportajda vurguladım; ilişkilerin yeniden düzenlenmesini istiyoruz. Bin yıllık kördüğüm olmuş ilişkiler, gelişmeler var. Özgürce ve bizzat da eşite yeniden düzenleme, bizim temel anlayışımızdır. İkide bir bizi "ayrılıkçı" diye ilhan etmek, tam tersine ayrılıkçılığı körükleyen bir tutum oluyor. Mevcut ilişki düzeni, hem Kürt halkının, hem Türk halkının kanını, malını muazzam kaybetmiştir; zayıf düşüyor. Kesinlikle Türk ulusunun da çıkarına olan bir ilişki düzeni olduğu inancında değiliz. Bu, Kürt halkını da yan ölü-

Meya sorunuza yeterince cevap verildi mi?

Evet. Ben şöyle anlayabilir miyim? Siz önce 20 Mart'tan 15 Nisan'a kadar ateşkes yapacağınız, size saldırımsız herhangi bir şekilde mukabelede bulunmayacaksınız, karşılık vermeyeceksiniz...

Abdullah Öcalan: Evet...

Bu süredeki gelişmelere bakarak bu ateşkesi daha uzun süre sürdürebiliriz, diyorunuz...

Abdullah Öcalan: Öyle bir niyetimiz var.

Peki bu ateşkesin devam etmesiyle bu sürede somut olarak ne yapılması gerekiyor?

Abdullah Öcalan: Çok açık sorular sundum. Yani bitünlüyle karşı taraftan yetkili sorumlu bir yaklaşım isteniyor. Dağ gibi sorunlar var, diyoruz. Bu sorunların çözümü için

tap olarak kabul edeceğiz mi? Yani böyle bir koşulunuz var mı? Yani böyle bir görüşmede, ille de PKK muhatap alınacak diye?

Abdullah Öcalan: Mam Celal için de "vekil midir, değil midir" diye bir tartışma yapıldı. Yine "HEP vekil midir, değil midir" diye tartışmalar oluyor. Şimdi bu konuda da basit düşünmeye gerek yok. Bu için bir muhatap bizzat, diğer tarafta da Türkiye Cumhuriyeti'dir. Kendi düzenlerini kendileri belirlerler. Ben burada da ayrılmak istemiyorum. Muhatapımız cumhurbaşkanlığı mı, hükümet mi, genelkurmay mı olur? Bu onların sorunudur. Ama ben kendi tarafıma için söylüyorum; biz buna muhatap ve bu süreci başlatmaya hazırız. Eğer daha uygun araç gerekyorsa, bu işler böyle daha uygun bir araçla ilerletilebilir denliyorsa, bunda da anlaşmak zor değildir. Mühim olan işi ilkesidir. İlikeyi kabul edecek, aracı sağlamakta zorluk çekmeyez. Mühim olan burada birbirimize taktik yapıp başa çıkarmak değil, sorunun özüne inebilmektir.

Bunda Suriye'nin bir rolü oldu mu?

Abdullah Öcalan: Hiç rolü olmadı. Suriye şimdiye kadar bize ne olmuştur, ne olumsuz hiçbir şey söylememiştir. Suriye'de açık herhangi bir rol yok.

Daha önce benimle yaptığınız bir görüşmede, bağımsız bir Kürdistan istiyordunuz. Şimdi ise Türkiye'nin birliği dahilinde bir Kürdistan'dan bahsediyorsunuz.

Abdullah Öcalan: Bana göre aralarında çelişki yoktur. Bağımsızlık-sıkça da vurguladığımız gibi-bizim bir sözcüğün söylenmesinden tutalım bir halkın ekonomik, sosyal, siyasal, ulusal düzeyde kendini öz-gürce ifade etmeye kadar uzanan bir süreci kapsar. Dar bir ayrılıkçılık, dar bir milliyetçilik daha fazla bağımlılığa yol açar. Federasyona ulaşmış bir Kürdistan bağımsızlığa oldukça kapsamlı cevaplar verebilir. Birlik halinde olmak, bağımsızlığa aykırı değildir. Günümüzde bütün ulusların temel sorunu, çok milliyetçi sınırlar dahilinde hapsolmek değil, bağımsızlık çıkarlarını sağlama alan birliklere gidememektir.

Dolayısıyla bizim Türkiye halkıyla aramızda var olan sınırlar dahilinde, Kürt halkının eşit ve özgürlüğüne dayalı bir birlik arayışımız "bağımsızlığa aykırıdır" biçiminde yorumlanmamalıdır.

Irak'taki Kürtlerin federe devletini olumlu görüyor musunuz?

Abdullah Öcalan: Irak Kürdistanındaki federasyonlaşma çabası, bize göre olumlu değildir. Otonomi anlayışını dar buluyoruz. Irak'ın bütünlüğünden kopmasını bir Kürdistan'la fazla gerçekçi bulmuyor. Fakat içinde oldukça geniş bir demokrasi uygulayarak Arap ve diğer azınlıklara da eşitliğe ve özgürlüğe dayalı bir federasyonlaşma bizzade anlamlandırdı, tarihi bir adımda. Burada önemli olan, Kürt halkının da kendisini siyasi ve askeri gücüne erişim talebini, bunun için kuvvet sahibi olmasını, iradesi dışında geçmişte çok karşılaştığı imhalar maruz kalmayarak sağlam bir düzenlemeyi Irak'ta başarabilir.

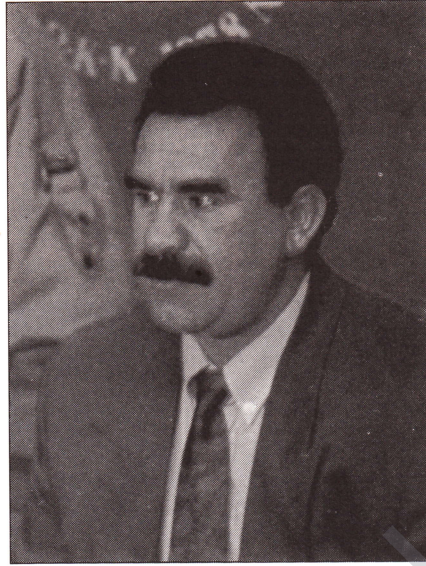
Sayın Öcalan, tekrar Türkiye'ye dönerseniz; tüm silahlı gruplarınızın tam hakim misiniz? Bazı söylemler vardır.

Abdullah Öcalan: Günlük olarak irtibatlarını vardır. Mutlak anlamda hepsi talimatların gereklerini yerine getirirler. Bahsedildiği gibi PKK'de bir ayrılık, kopma söz konusu değildir. Bunlar sansasyon haberlerdir. Örneğin, Cemil Bayık'ın muhalefet edip büyük bir grupla ayrıldığından bahsediliyor. Cemil Bayık şimdi yarımadadır. Omurluk kayması var, ameliatlı oldu. Birkaç yıl önce belki bazı ayrılıklar vardı, ama bu ayrılıklar gerçekten partimize dayatılan provokasyonlardı. Günümüzde PKK, her sahada egemendir, üstün bir emir-komuta zinciri vardır ve bütün PKK'liler, partimizin kararlarına uyarlar. Hatta kararlarla ölümüne bağlar.

Geçen yılki Newroz'dan bahsettiniz. Silahların susturulmasına ilişkin bu yılki Newroz'u bir koşul olarak görüyorsunuz. Yani siz bu Mart ve Nisan ayları arasındaki bu yirmibeş günlük süreyi söylüyorsunuz. Şimdi bu tavır, pratikte nelerdir? Mesela, Türkiye'nin kırsal bölgelerinde devam etmekte olan birtakim günlük

operasyonlar var. Yani bu operasyonlara son verilmesi bu ateşkesin bir koşulu mudur, yoksa bu ateşkes her halükarda 25 gün devam edecek mi?

Abdullah Öcalan: Biz burada herhangi bir şart ileri sürmüyoruz. Yalnız operasyonlar bizi imhaıyla yüz yüze bırakırsa, savunma yapacağız.

Bunun dışında bir hareketle bulunmamayı kast ediyoruz.

Sayın Başkan, ben iki soru sormak istiyorum: Birincisi, eğer bu 25 günlük süre içerisinde bir umut ışığı görülmeyecekse -ki inşallah öyle olmayacak- mücadele nasıl, ne şekilde, nerede devam edecek? İkincisi, -ikinizi bir arada görmek çok güzeldir- Kuzey ve Güney'deki Kürtlerin geleceği ne olacak, nasıl bir şekil alacak?

Abdullah Öcalan: Gerçekten bu süre, bir yılı değil süresidir. Dikkat edilirse şartı fiilen yoktur. Tek şartı bizi imha etmeye yönelmemektir. Ve özellikle Mam Celal da söyledi ve sayınörüm Türkiye basını de epey işlemiş, "herkes barışçıl çözüm için bir adım istiyor." Buna şağı olmak için bu belirtilmiştir. Özellikle Newroz'da ateşkesi bazı provokasyonların önüne geçmek için, kesinlikle bahane vermemek için düşünüyorum. Bir de eğer hükümetin sorunu siyasi düzeyde ele alma niyeti varsa, ona da bir fırsat sunmak için belirtiyorum.

Eğer bütün bunlar boşça çıkarsa, hemen belirtirim ki, ben bu işe başlarım, ne beş kuruş param vardır, ne de bir tek işiğim vardır, ama bunlara rağmen savaşı huzura kadar getirebilirdim. Ve benim belirtiyim, çok zorlandığım bir savaştır. Burada Sayın Yaşarın Küçük Hoca'nın bir değerlendirmesi anlamak istiyorum: "APO'nun savaşı karışıkındaki tavırından ben neyi gördüm?" diyerek şöyle devam ediyor: "Ben ilkçü Yunan kahramanlarındaki tavırı gördüm. Savaşta çok karlı oldukları halde savaş zorlanı kahramanlar." Gerçekten öyledir. Savaşta çok karşı olduğumuz halde, mutlak anlamda zorlanıyoruz. Tekrar şunu söyleyeyim, bu dünyada savaştan çok çekkin ki kimidir denilirse, kendim olduğumu söyleyebilirim. Halen

de öyledir. Elime de tek -belki sembolik gelebilir- bir silah almış degilim. Tek bir eyleyimin yok. Ama Kürt halkının varlığını gün ışığına çıkarma zorunluluğu ortaya çıktığında, insanlığın vazgeçilmez bir gereği olarak benim tarafımdan anlaşılğındın savaşı da bu düzeyde getirmek zorunda kaldım diyorum.

Tekrar söylüyorum; hemen bira-

bin civarına tırmanır ve çok kalıcı bir savaşı gerçekleştirebilir.

Yine serhiildanlar Kürdistan'da ve Türkiye'de yaygınlaşır. Yine Türkiye'de de gerilla savaşı yaygınlaşır. Ama tekrar belirtiyim, bu bizim tercihimiz değildir. İsrarla teslimiyet ve imha' dayatılırsa, bütün siyasi yöntemler bir tarafa itilirse bunlar olur, başka imha verilemez bunlar olur.

Güney ile ilişkiler gelince: 14 yıl boyunca biz bu ilişkilere Mam Celal'le başladık. Bugün gördüğünüz gibi tekrar ileri bir düzeyde görüşmelerimiz oldu. Birbirimize oldukça muhtaç olduğumuzu inanıyoruz. Her şeyden önce Mam Celal'in kendisi bu ilişkilere büyük özen göstermiştir. Biz buna gereken karşılığı vermişiz. İnanıyorum ki bundan sonra bir daha yıkılmamacasına bu ilişkiler kardeşçe sürer. Kuzey Kürdistan halkı da, Güney halkıyla bundan sonra daha kalıcı ilişkiler geliştirecek, özellikle onun imhasına yönelik tehditlere, baskılara karşı duracak ve onu korumaya gücü yetecektir. Yani Güney halkı tecrit edilmiş, yalnızdı, ama şimdi öyle değildir. Sonuna kadar onun varlığını korumaya ve özgürleştirmeye ilişkin elimizden geleni yapacağız. Bunun için -belirttiğim gibi- beniden daha fazla Mam Celal çalışmıştır. Mam Celal tamamlanmıştır.

Celal Talabani: Gördüğünüz gibi şu anda barış ve bütün sorunlara politik çözüm için birbirmize çok yakınız. Sayın Öcalan'ın belirttiği gibi çok uzun süren bir ilişkimiz var. Bunun kan dökülmesine son vermek ve Türkiye'deki kardeşler arasındaki savaşı sona erdirmek için tarihi bir fırsat olduğuna inanıyoruz. Irak Kürdistan'ında biz, Türk insanıyla kardeş olduğumuzu inanıyoruz ve o insanların herhangi bir şekilde zarar görmemesini istiyoruz. Sayın Öcalan'ın da belirttiği gibi barış ve Türkiye ile yeni bir kardeşlik yaratılması amaçlı olan bu şansı kaçırmamalıdır. Bunun önce Türkiye'de ve daha sonra da Ortadoğuda barış, düzen ve demokrasiyi getireceğine inanıyoruz. Ve bu çağrının, bölgede Türkiye'yi seven herkes tarafından Türkiye'nin demokratik ve birlik içerisinde olması için kabul görülmeye inanıyoruz. Bildiğiniz gibi Irak Kürdistan'ındaki halk çok çekti, topyekün imha dahil birçok şeyle karşı karşıya kaldı. Şimdi söylemekten mutluym; İnkisim devam ediyor ve bizi bugüne getirdi. Bunun Ortadoğuda yaşayan herkesin çıkarları doğrultusunda olmasını diliyoruz. Sadece Kürt halkı için değil, Türk halkı ve diğer halklar için, onların çıkarları için olan bir birliktedir.

"Biz sorunların şiddetle halletmeyi istemeyiz. Fakat mevcut hükümetleri de aşan ve oldukça tarihi nedenlere de dayanan bir inkar politikası Türkiye' de söz konusudur. Bu, özellikle cumhuriyet döneminde daha da yoğunlaşarak günümüze kadar gelmiştir. Kemalist politikalar yalnız ulusal sorunda değil, demokrasi sorununda da günümüzde tam bir kilitlenmeye yol açmış bulunmaktadır."

Siz, Türk hükümetine gönderdiğiniz bu mesajın, çağrının sonucundan ne bekliyorsunuz? 15 Nisan'a kadar size Türk kamuoyundan gelenmiş diplomatik ilişkiler, kişiler mi olacaktır, yoksa Türk hükümetinin Türk kamuoyuna sunduğu gibi, "hayır biz PKK'yi kabul etmiyoruz, bizim

muhatabımız değildir" derken bu arada başka ilişkiler sizinle, kamuoyundan gibi olarak yürütecek midir? Yani sizinle bu barışı ya da bu çağrıyı nasıl yaygınlacaktır? Yani siz kişisel olarak ne bekliyorsunuz? KİŞSEL olarak yani istiyoruz, yani PKK adına değil, siz Abdullah Öcalan adına soruyoruz.

İkinci sorumu da sorayım; sivil giyinmişsiniz, sivil mücademeye başlıyorsunuz; takım, kravat filan... "Hiszbulah'la PKK Türkiye içerisinde anlaştı" diye arkadaşlar dergiyi kapak yaptı. Böyle bir şey var mı? "Hiszbulah'la PKK Türkiye'de, Amed'de, Batman'da, Botan'da anlaştı" diye. Ama birinci sorum daha önemli.

Abdullah Öcalan: Birinci soru mu önemli?

Benim için birinci soru önemli. Siz Abdullah Öcalan olarak bu çağrıdan ne bekliyorsunuz? Bir de bizden her şeyin gizlendiğine inanıyorum Türkiye'de. Yani Cengiz Çandar gibi olursanız her şeyi öğreniyorsunuz ama, bizim gibi adam olursanız öğrenemiyorsunuz. Ben bir Türk olarak ve sizin oradaki mücadelenize çok üzülün, yani Kürt ve Türk halkının savaştan çok üzülen bir insan olarak da öğrenmek hakkımdır, diyorum.

Abdullah Öcalan: Neyin gizlendiğini sanıyorsunuz?

Yani Türk hükümeti, Türk kamuoyuna şöyle söylüyor: "Biz PKK'yi muhatap almıyoruz." "Acaba "almıyoruz" derken, Türk halkına durum böyle yansırken, bizim bilemediğimiz birtakim diplomatik manevralarla sizinle illegal görüşmeler oluyor mu?

Abdullah Öcalan: Bütün samiyetle söyleyeyim, ortada gizli kapaklı görüşmeler yoktur. Hükümetimizin kendi halkına karşı birtakim manevralar içinde olup olmadığı konusunda da, analıdığınız anlamda bir şey söylemek durumunda olmamakla beraber, bazı gerçeklerin dar politik amaçla korumak istendiği gibi, Örneğin, Demirel'in bundan iki gün önceki tavırla olarak "biraz daha bekleyeyim, bu açıklamalar nasıl olacaktır, ona göre tavır belirleriz" demesi vardı. İkinci gün bunun tam tersi bir tavır oluştu. Yine Özal'ın televizyondaki konuşmasını bana ilettiler, "soruna, daha ciddi yaklaşımı bir konuşmaydı" dediler. Şimdi ben belirtiyim, ne de olsa ikisi arasında

bir çelişki var, ona da ben bir katkıda bulunamıyorum diye bir sorunuz yok. Ki bana göre de Özal bu savaşımların ayrı sorumluluklu üstlenen kişilerden başında geliyor. Denilebilir ki bunun için hayatını da ortaya koymuş ve bütün gücünü de çalışmıştır. Şimdi bütün konusunda da daha ağırlıklı bazı görüşler belirtiyor. Bu-

nun taktikle ilişkisi nedir veya bazı çevrelerin dayatması mıdır? Bunu da söyleyebilmekte durumda değilim. Benim bütün temennisi ettiğim, gerçekten inananlar böyle bir yaklaşım içinde midir, değil midir? Çünkü ben bunu çok özge, bazı görüşmelerde de belirttim. Özal'ın gelişmeleri böyle ele alması cesareti, gücü var mıdır, yok mudur? Bu konuda gerçekten ilerleyiye yönelik bazı adımlar almak istiyorum mu, istemiyorum mu? Emin olsayım, karşısında tam sırası bir muhatap olarak değerlendirilirdi: "buynur çünüm işleri ileyelim" derdim. Benim buna cesaretim de, gücüm de var. Ama karşı taraf için aynı durumu söyleyemiyorum.

Demirel'e gelince, son derece çelişik olduğunu belirtiyemiyorum ve kendi özgür iradesiyle konuştüğunu da sanmıyorum. Bu kadar uzun -otuz yıla yakın- bir politika merkezinde yer alacak, Türkiye'deki politika kesiminin en önde gelenlerinden birisi olacağını, ama soruna ilişkin dışı dokunur tek bir söz söylemeyeceksin. Başbakan olacağı zaman, "Kürt kimliği tanıyoruz" dedi. Bir başbakan bu sözü söylediğinde, arkasından bir-iki cümleyle daha getirmesi mi? Maalesef getirdi. Bunun yerine 20 Aralık'tan başladı -ki başbakan olduktan 20 gün sonradır- günümüze kadar Özal dönemiyle kıyaslanmayacak bir biçimde yoğun bir bombardıman ve ayrıyetten Şırnak'ta görüldüğü gibi birkaç katliam provokasyonu denendi.

Şimdi bunlar da bizzat Demirel'in istediği oluyor mu, oluyormu bilemiyorum. Bu Şırnak, bana göre tam bir provokasyon, çünkü bizim Şırnak'a bir saldırımızın olmayacağı biliyoruz. Eğer insanlar yer altına geçmemiş olsaydı, birer aşkın insan ölecekti. Bu emri kim verdi? Bu açığı çıkmadı. Eğer Türk halkından bir şey gizlenmişse, bu noktada gizlenmiştir diyorum. Ortada bazı emirler veriliyor ve bu emirlere kimse sahip çıkıyor. Demirel, "Kürt kimliği" diyor, etesi gün hiçbir şey söylemiyor. Bu değişiklikleri niye böyle yapıyor?

Diğer bazı çevreler daha vardır; ordunun görüşünün ne olduğunu bilemiyoruz. Milli Güvenlik Konseyi'nden bahsedilir. Bu kurumun durumu nedir? Türkiye'de çok tartışılıyor. Gerçek hükümetler deniliyor. Meclis'in çok yetkisi olduğu, yine hükümetin de hakeza olduğu olduğu söyleniyor. Bütün bunlar spekülasyon konusudur. Ama Türkiye'de siyasal iktidarı birçok güççülüğünün yanında, parçalanmış olduğunda da bahsedebiliriz. Sizin, burada Türk halkından bir şey gizleniyor mu, gizleniyor mu sorunuzdan ziyade, bu çok güççülüğü ve parçalanmışlığı göz önüne getirmeniz gerektiğini belirtiriz. Hibizirisi kendi başına bir ikeye dayalı politikayı ileri sürüyor. İzdırak, çözümsüzlük burada. Çok temenni ediyoruz; Türkiye'de bir politik merkez olsa da, işte bizim bugün ortaya koyduğumuz gibi çok açık tartışılmalı veya bazı ilkeleri söyleyebilirdi, bize de "teslim olma" ve "rnh" dışında bir yol önerirsin. Böyle bir şey yok. Kimse cesaretle tek bir söz söylemiyor. Kimin kimden korktuğu açıklanmalıdır. Kontrol altına üzerine çok konuşuluyor. Bu kurumun varlığı nedir? NATO ülkelerinden farklı, Türkiye'de kontrol altına, bu kadar faili meçhul cinayet? Bu konuda hiç bir şey söyleyemeyecek?

Evet, Hizbullah'a geçelimiz. Ortada cinayetler var. Bir nolu sorulusu hükümet midir, o zaman sahursu çıkısın. Bu soruları sormakta ve cevabını almakta hakımız var. Kürt sorununa ilişkin bir değerlendirme

mi yapıyor, yaptığı değerlendirmeye sahip çıkısın. Şimdi otuz yıllık politikacı olacaksınız, "var, mi yok" sorusuna otuz yıl boyunca bir cevap veremeyeceksiniz! Türk halkına en büyük saygısızlık -Kürt halkına olanlardan daha fazla- buradadır. Ben burada Türk halkına bir şeyler söylemek istiyorum: Bunlar gerçekten temsilcileriniz mi? Eğer temsilcilerinizse, yürütülen bu savaşın ne kadar içindesiniz, ne kadar onaylıyorsunuz? Her Kürt halkına yönelik bazı taleplerden bahsettim yine bu konuda kendileri pratliğimize ilişkin bazı değerlendirmeler yaptım. Türk halkı,

"Kendimizi tek taraflı olarak tümüyle silahsızlandırmamızın aklı bile gelemecek bir husus olduğunu çok iyi biliyorsunuz. Kapsamlı bir ateşkesin gerektiği açıktır. Ortada dağ gibi sorunlar vardır. Anayasal düzeyden tutalım, mevcut bu çok karşı olduğumuz ve gerçekten halklarımız zarar veren günlük çatışmalara kadar hepsine görüşme yollarını açmadan kendimizi tek taraflı silahsızlandırmamızın intihardan daha kötü olacağını biliyorsunuz."

bizi imha etmek istiyor mu? Kürtleri toptan inkar ediyor mu? Örneğin, Kürt halkına sınırlı bir radyo-televizyonla meramını ifade etme özgürlüğü tanımak istiyor mu? Şimdi hem "bin yıldır birlik ve bütünlük içinde kardeşçe yaşıyoruz" diyeceksiniz, hem de Türkiye'de -dün Demirel'in kendisi söyledi-, "dört bin tane radyo var" -Kürtlerin tek bir radyosu olmayacak! Böyle kardeşlik olur mu? İşte sizin bu konuda hiçbir cevap veremeyeceğiniz yok, diyorum. Usluların altına yönelik bu kadar televizyon, radyo yayını yapıyorsunuz -Türki Cumhuriyetlere de başlandı-, ama Kürt halkına yönelik ise ufak bir televizyon yayını bile yapılmıyor? Eğer Kürt halkı kardeşçe, eğer bir de kimliği tanıyorsa, bu soruyu sormakta hakımız var. Türk halkı buna ne diyor? Türk halkının vicdanı varsa, Türk halkı kardeşlikten yanaysa, Türk halkı bir halkın kendini biraz özgürce ifade etmesini istiyorsa, -bırakalım ayrı devlet imkanı- böyle mütevazı bir şekilde kendini ifade etme hakkına kavuşmasını istiyorsa, kendi yöneticilerine biraz "ciddi olur" diyebiliriz ya? Asıl muğlaklık, asıl saygısızlık diyebileceğimiz durum burada söz konusu. Türkiye'de demokrasi yok, Türkiye'de halka saygı yok. Evet sadece Kürt halkına değil, Türk halkına da saygı yok. Doğru politika yapılmıyor. Utuz yıldır Türk halkına yönelik herhangi bir politik gelişme söz konusu değil. Ben, ızdırma-buruz durumda olduğumu söylüyorum. Bilemiyoruz, yeterince anlayışlı mı?

Uslulararası kamuoyu açısından ise şunu söyleyebiliriz: TC'ye basıkları artacaktır. Benim de edindiğim izlenim, Türkiye hükümetine bir zaman tanıma durumu vardır. Bu sürenin -tabii kesin biliyoruz ama edindiğim izlenimleri göre- sona erdiği biçimindedir. Ciddi olarak TC'yi siyasi çözüme zorlama vardır. Başta ABD olmak üzere, Avrupa'da da TC'yi siyasi çözüme zorladıkları kanısındayım ve anormal gelişmenin bununla bağlantısı olabilir diye düşünüyorum. Ve şayanorum bu gelişme yoğunlaşacaktır da. Benim Mam Celal'den de edindiğim izlenim budur; bunun bugün bir biçimde gelişeceğidir. "Bunu Batı dayatıyor" diye degeği de, Türkiye'nin kendi içinde siyasi çözüme açık olması gere-

kiyor. Açık olmazsa, epey daraltılacaktır. Diplomatik sahada aleyhimize çok sürüş tersine çevirecektir. Bunun da önemi bir sıkışmaya yol açacağı beklenmelidir. Bu konuda kesin veriler olmamakla birlikte, bence bu yönlü bir gelişme söz konusudur.

Sayın Öcalan bu "muhatap" meselesinde Sayın Talabani'nin mektubunda bir unsur var; diyorsunuz ki, "Mecliste Kürt milletvekilleri, hatta HEP olması da şart değil, muhatap olabilirler." Bir, ona açılıp getirmenizi rica

"Kendimizi tek taraflı olarak tümüyle silahsızlandırmamızın aklı bile gelemecek bir husus olduğunu çok iyi biliyorsunuz. Kapsamlı bir ateşkesin gerektiği açıktır. Ortada dağ gibi sorunlar vardır. Anayasal düzeyden tutalım, mevcut bu çok karşı olduğumuz ve gerçekten halklarımız zarar veren günlük çatışmalara kadar hepsine görüşme yollarını açmadan kendimizi tek taraflı silahsızlandırmamızın intihardan daha kötü olacağını biliyorsunuz."

edeceğim. Bir de bundan sonra ki süreç Talabani'nin bir arabuluculuk rolü olabilir mi?

Celal Talabani: Hayır, PKK var, Türk hükümeti var. Sayın Öcalan çok açık konuşuyor...

Sayın Öcalan isterse yaparım diyorum...

Abdullah Öcalan: İster HEP ister Mam Celal bu konuda bazı sürüşleri başlatmışlar veya bazı sürüşleri halen yaşıyorlar. HEP'in bu konuda yaklaşım gücü sınırlıdır. Her şeyden önce kendileri yeterince organize ve temsil düzeyinde değiller, fakat ilişkileri yumaşmatında, siyasi platforma dökmede olumlu işlev görebilirler diye bir görüşüm vardır. Bu çerçevede yürüttükleri görüşmeleri, zararı bulmuyoruz. Bu konuda zaman zaman da görüş veremeye çalışıyoruz. Bu da "Apo HEP'e talimat veriyor" biçiminde yanlış anlaşıldı. Talimat faili değildi. Bu konuda istediğimiz şudur: Bazı siyasi platformlara çıkabilirsinler, bu konuda kendilerini bir de açığı çikarışlardır, onun için görüş verelim. Yani hem demokrasise hizmet edebilirler, hem de ortamı biraz siyasal yönetime alıştırmak diye düşündük. Ama tam bir arabulucu rolünden bahsederseniz, bu biraz zordur. Kendileri de hazır değil. Nitekim bizim de iliski çerçevesim bunu biraz dar buluyor. Bunu belirtiriz.

Mam Celal için de, eğer söylendiği gibi, Türkiye'deki yetkililer demin söylediği sorular çerçevesinde hazırlarsa, böyle bir iletişime, böyle bir vassataya ihtiyaç duyarlarsa, bizim için bir engel yok. Daha iyi bir kavrayışa yol açması açısından Mam Celal'in tecrübesi de vardır. Bizimle de uzun bir süredir ilişkisi halindedir, daha iyi bir anlayış ortamını geliştirmede katkıları olabilir. Fakat bu konuda gerekçen fazla bir şey beklememek gerekir; sadece yeni yöntemleri daha yoğunlaştırmakta, öne çıkarmakta rol oynayabilir. Biz bundan en ufak bir sakınca görmedikmiş gibi, yardımcı olmaya da çalışırız.

Sizin sorunuz yeterince cevaplandı mı?

Tabii, teşekkür ederim.

Abdullah Öcalan: Yalnız burada küçük bir nokta daha eklemeliyim: Gerek Türkiye'nin iktidardaki partileri olsun, gerekse muhalefetteki partileri olsun ortaya koyduğumuz mevcut çerçeveye, yani sorudun demokrasit ve siyasal boyutu ele alınmasa yeterli ve hazır değiller. Şunu belirtmeliyim: Muğlaklık var. Anlaşılması açısından belirtiyorum. Şayanorum sorunuzla ilintilidir. Muhalefette de, iktidarda da ciddi bir yetmezlik vardır. Kişi olarak, parti programı olarak, bir de tecrübe bakımından denemmişlerdir; fazla çözüme gücü olabieceklerini dair ben de umutlu değilim. Özal'ın basına "yeni oluşum" diye yanlış bir değerlendirilmesini var; biraz da işler o noktaya gelişti, hatta "ikinci Cumhuriyet" tartışmaları den bir kavramdan da bahsediliyor. Ben bu sorular ve bu soruların karşılığı olarak bu kavramları boş bulmuyorum; bana göre de muhalefette -iktidarda olduğu- mevcut değerlendirilme sorunları kavrama gücünün çok uzatındadır. Türkiye'nin geldiği noktadan çok gerisine düşüyorlar. Ağırbaşan sorunları kavramakta zorluk çekiyorlar veya kavrama diye bir derliyi yok. Doğayla fazla umutlu değilim. Yani sizin benim umutlu olmamamdan bahsettiniz, çok umutlu olmak istemdim. Bunun nedenleri var. Örneğin, Akbulut gittiği zaman, Mesut biraz liberaldir, biraz da Alman'dır, bir şeyler yapar dedim. Maalesef fazla fazla bomba yağdı. O gitti Demirel geldi, bu biraz daha liberal olabilir deldim -biraz da bizim katkımızla başbakan olmuştur-, o da Mesut'u aratmadı. Yani yağmurdan kurtulmaya çalışırken, doluya tutuldu. Şimdi yeni oluşumdan bahsediyor; eğer yeni oluşum, gerçekten yeni oluşumsa...

Umutunuz ikinci cumhuriyet...

Abdullah Öcalan: Evet, ikinci Cumhuriyet tartışmaları var, umutlu olmağım istiyorum. İkinci Cumhuriyet geliştirilirken -tabii anlaşılma temelde de ele alınması gerektiriyor- anayasanın içinde Kürt ve Türk eşit ve özgür yerleştirilmesi ve temelde bazı siyasal düzenlemeler yapılması, yeni oluşum çerçevesinde ikinci bir cumhuriyete sorunlanabilir. Ve bu, çok ciddi bir adım olabilir. Bana göre de Türkiye, artık biraz da temelde çok köklü, radikal bir dönüşümle ağır sorunlara çözüm getirir.

Acaba Özal, bu konuda gerçekten bir şeyler yapmak istiyor mu, gerçekten gücü var mı? Ben hep bunları söylüyorum -mazar gözur, çünkü geçmişi var-, bütün iyi niyetli

nacaktır, diyorum. Ama bu konuda sorunun PKK'den değil de, Türkiye'nin mevcut iktidamı siyasi yapısından kaynaklandığını söyleyeyim. Türkiye'de siyasi yapı iktidamış, ekonomi iktidamış, demokrasi gelişiyor ve bunu ben degeği, Türkiye'nin bütün yazar-cizirleri her gün dozağı artan bir biçimde söylüyorlar.

Biraz da çözümlü bulda görmek istiyorum. Umut biraz budur. Yani çok kesin bir umut mudur, sadece buna mı bağlısın, dersiniz, degeği ama Türkiye'yle birlikte bu çerçevede bir umudu korumak istiyorum.

Evet ikinci sorunuz olan Hizbullah'ın sonuçlandırması: Şimdi, Hizbullah'ın gerçeğine ilişkin sanırım kısa bir değerlendirilme isterseniz.

Bana göre Hizbullah, türünü kapsaması bile önemi oranda -ve emniyete bağlantılı olarak söylüyorum- Kürdistan'daki MHP'dir veya Kürdistanlaştırmış MHP'dir. Son günlerde bazı değerlendirmeleri -Batman açıklığı Hizbullah'ında okudum; emniyetin oldukça incineği diye bir oluşum olduğu anlaşılıyor. Tahmin etmişim, bu doğrulanıyor. Gerçekten çok tehlikeli bir oyun, yalnız 1992'de 500'ü aşkın cinayetle yol açıldı. Bu vurulanları da gerçekten PKK ile ilişkileri yoktu, hepsi süpürsün insanları ve hatta büyük bir kısmının siyasi olduklarını da sanmıyorum. Şöyle bir yöntemdir: Hizbullah, halkın PKK'ye taban teşkil etmesi, ona yaklaşması durumunda başına ne geleceğini göstermek için geliştirilmiş bir taktiktir.

Türkiye'de bir dönemler MHP sol'a karşı bu sendirime görevini üstlendi. Ben bu konuda hükümetin bir uyarıda bulunmak istiyorum: Demirel'in kendisi, Türkiye'de uzun süre Türkiye soluna yönelik MHP'yi bir sendirime aracı olarak kullandı. MHP'nin oluşumunda mevcut birçok hükmelle birlikte, özellikle Demirel'in sorumluluğu vardır. Aynı oyun, Hizbullah'ta da göstermiştir. Hizbullah'ın daha önceki hükümetler dönemindeki örgütlenmesi bu kadar gelişmiş değildi, "faili meçhul cinayetler" bu kadar yaygın değildi. Ama 1992'de bu cinayetler çığ gibi büyüdü. Ya hükümetin kontrolünde değildi, ya da hükümet göz yummuştu. Ve bu ağır bir durumu ifade ediyor. İnsanları böyle katledilemez. Bu hükümetin, bu katliamlarda en azından birkaç faili bulup ortaya çıkarması gerekir ki. O zaman ortaya iki sonuç çıkar: Ya hükümet gerçekten emniyet için de bazı güçlere hakim değildi, ya da yeşil ışık yakmıştır. Kamuoyu bu konuda açıklık istiyor. Ben bir bunu soruyorum.

İkincisi, "biz de Kürdüz, kemalizme karşız" diyen Hizbullah çevre-

"Bu işin bir muhatabı biziz, diğer tarafı da Türkiye Cumhuriyeti'dir. Kendi düzeylerini kendileri belirlerler. Ben burada da ayrımlı yapmakt istemiyorum."

Muhatabımız cumhurbaşkanlığı mı, hükümet mi, genelkurmay mı olur? Bu onları soruyoruz. Ama ben kendi tarafımız için söylüyorum; biz buna muhatabı ve bu süreçte başlatmaya hazırız."

yaşlaşmalar, sonra çok trajik bir biçimde acı ve çok sert bombardımanlarla ve özel savaş yöntemleriyle karşılık buldu. Eğer doğru karşılık verilirse, biz elimizden gelen katkı sunarız. İkinci Cumhuriyet tartışmalarını, yeni oluşuma, onun anayasal çerçevesine siyasal bazda müdahaleyi atmak, demokratik yöntem kullanmak için PKK, son derdeste yaratıcı davranarak katkı bul-

ler var, böyle birtakım islami kurullardan da bahsediyor. Biz bunları -dolaflı da olsa- bazı çevrelerle diyalog içinde badeğ. Benden giden mesaj şudur: Eğer siz gerçekten böyleseniz ve gerçekten kan dökmek istemiyorsanız, biz de size ates etmeyeceğiz. Özellikle Ramazan ayı boyunca ve daha sonraki süreç de dahil olmak üzere biz ates etmeyeceğiz. İsterseniz daha olum-

Her bakımdan baharı müjdeleyen gelişmeleri de öngörerek YAŞADIĞIMIZ DÖNEM KIVANÇ VERİCİDİR

Baştarafı 1. sayfa da

Bütün bunlarla işlerin ilerleyebileceği, bu temel devrimci tutumla çözümlenemeyecek sorunun olmadığı, yaşamak isteyen, hem de en özgürce yaşamak isteyen, koşullar ne kadar amansız da olsa, bu amana ulaşmakta hiçbir gücün -bu dünya da olsa- engelleyemeyeceği de yine ortaya çıkmıştır.

Geliştirdiğimiz sonuca gidici çalışmalarımız, her zamankinden daha da fazla geleceği kazanmayı amaçlıyor. Geçmişin kayıp ve olası yenilgi nedenleri asıldıkdan sonra, geleceğin mütkemmel kazanımının nedenleri de gündemleştirilerek, üzerinde yoğunca duruluyor ve sonuca götürülüyor.

Biz de kendi saharımızda bu kışı, oldukça yoğun geçirdik. Denilebilir ki, kesin derinlik ve yücelik sağlandı. Düşüncede, ruhta, temel davranışlarda olsun, bu kiş süreci sadece önderlik bazında ve parti gerçeğinde değil, halk gerçeğinde de kesin kökleşmeye yol açtı. Dolayısıyla yılın bu yönleriyle de oldukça kazanıldığı belirtilebilir. Unutmayalım ki, eğer gerçekten doğru çalışma tarzı, düşünsel düzeyden en ince taktik davranış düzeyine kadar böylesine kapsamlı ele alınamasaydı, yaşanan kaçıplar ve zorluklar birçok kişiyi çözülmüşe kadar götürülebilirdiği gibi, her düzeyde yazılmaktan tutulmuş ihatetlere kadar varan tutumlar yaygınlaşabilir, inanc ve umut zayıflığı gelişebilirdi.

Direnme sadece zıندانında veya kaba koşullara karşı değil, bir de kendini yeniden yaratmak konusunda büyük önem taşır. Özellikle çok etkili olan kendini basitçe yazma, tutkuların esiri olmak, yetmez davranışlar sevdatlanılacak bir özellik olarak alma tutumlarına karşı yürütülen savaş da bir direnmektir. Aslında en büyük savaşlarımızdan birisi bu olmuştur. Bu kesinlikle bize çok gerekiydi. Ve savaş gerçeği ortaya çıkardı ki, bizi yenilebilecek karşımızdaki düşman ve habir itibarlığı-hailler de değildir. Daha çok kurula, büyük kazanmaya gilmeyen ve adına gelenek alışkanlık dedimizimiz tutumlardır. Araştırılırsa, bunun altından sömürgeçliğin, yüz yıllardan beri yabancı işgalin toplumda yarattığı, adına gelenek ve ahlik kuralları dediği, her türlü düşünür yaklaşım çıkar. Bu halen sürdürülen ve etkilerinin saflarımızda da güçlü olduğu ortaya çıkıyor. Bunlar aşılından, yerle bir edilmeden insanlığı kurtaramayacağımız, ulusal kurtuluş ve toplumsal özgürlüğün sağlanamayacağı bir kez daha bütün yönleriyle anlaşılmiştir.

Bu anlamda yaşanan gerçeklik özgürlük lehine kapsamlıdır. Yine taşlaşmış beyinler, kaskatlaşmış dogmatik ruhsal tutumlar az uğraştırması, az kayıplara yol açmadı. Dolayısıyla kiş boyu bu sorunun üzerinde yoğun durduğumuz da ne kadar gerekli olduğu şimdi daha iyi anlaşılıyor. Bu tutum ve davranış sahipleri ne kalırsa, aslında bir kader olarak dayatıldığı ve tarihte sürekli görüldüğü gibi her türlü yenilgiyi de iktidarene kadar yasarlar. Bir de buna karşınırdenildi ve bazı kazanımlar ortaya çıkarıldı.

Tüm bu hususlar değerlendiril-

yor. Baharı karşılamak, bir de bu anlamıyla Newroz'u karşılamak yeni anlamla geliyor.

Parti tarihimizin bir tekrarlama değil, derinleşen, yüceleşen bir olay olduğu buyl da kanıtlandı. Her Newroz'un parti tarihimizle birlikte gerçek bir yeniden doğuş anlamına geldiği bu kez daha da gelişkin bir biçimde ortaya çıktı.

Bu anlamda bütün savaşçıların çok anlamlı bir baharı, bir Newroz'u yakaladığını belirtiyorum. Büyük kurtuluş umutları kadar, büyük olanaklarla da donatıldıklarını söylüyorum. Ve bu temelde de doğru yaklaşım, savaşta gerçekçi yaklaşım hiçbir dönemde kıyaslanıyacak bir biçimde halkın gündemine, parti öncülüğü sayesinde indirgenmiştir diyoruz. Bütün başarıların temelini bu öncüllüğe bağlı olduğu göz önüne getirilirse, bunun önemli bir kazanım olduğu, çok açık olarak görülecektir.

Diğer gelişmeler de vardır. Güney savaşımızın sonu, önemli bir yeniden ulusal birlik ve ittifak sürecine dönüşme imkanlarını da ortaya çıkarmıştır. İşbirlikçilik yıllardır süren çatışma, ilişki ve çelişkiler şimdi bir genel birlik ve ittifakı -tabii devrimci çizginin, bağımsızlık ve özgürlük çizgisinin başansıma imkan verecek bir gelişmeyi de- yakalayacağı benzeriyor. Yıllardır reformizm bile diyemeyeceğimiz işbirlikçiliğin halk içinde olduğu kadar, daha çok da öncülük düzeyinde derinleştirildiği, olumsuzluklarının sınırlandırıldığı, engel olmanın çikarıldığını ve böylece bağımsızlık ve özgürlüğün hizmetine daha fazla koşulaabilecek bir duruma doğru yol alındığını ve her zamankinden daha fazla önmüzdüğü ve hamle yılının buna imkan vereceğini de belirtilebilir. Bu da ilk defa ortaya çıkarak önemli sonuçları olacak bir gelişmedir.

Aynı şekilde, yüz yıllardan beri dinsel geriliğin, nasıl bağımsızlık ve özgürlüğü engellediği, yabancı sömürgeci işgalçiliğin hizmetinde işlev gördüğü göz önünde kayn ve onun son yığı: yaklaşımının geçtiğimiz yılda duruklara ulaşan terörle Hizbullah adı altında, Allah adına gerçekleştirdiği cinayetlerin de, aslında İslam maskesi altında çarpıklığının da iyice açıklığı çikarıldığı, bu temelde hesaplaştığı ve varsa bu

num insanol, varsa gerçek yanının nasıl devrim hizmetine kosturulması gerektiği de bir o kadar ortaya çıkmıştır. Gerçek bir müslümanlığın ulusallıkla, özgürlükle bağlantısı, geriliğin teşhir ve tecriti sağlanmıştır. Diğer yandan onun gerçekten halkın inançlarıyla bağlantı-

özel savaş, kontr-gerilla rejimi olan devletin bütün kurullarına ve toplumsal olarak, bir o kadar ortaya çıkması, kendisinin yenilgisine birlikte, rejimin de yenilgisine kapıları ardına kadar açık tutmuş ve buna dönüşüm sağlamıştır.

Öyle anlaşılıyor ki, her devrimin

"...Bu kiş, oldukça yoğun geçirdik. Denilebilir ki, kesin derinlik ve yücelik sağlandı. Düşüncede, ruhta, temel davranışlarda olsun, bu kiş süreci sadece önderlik bazında ve parti gerçeğinde değil, halk gerçeğinde de kesin kökleşmeye yol açtı. Dolayısıyla yılın bu yönleriyle de oldukça kazanıldığı belirtilebilir..."

ları, insanı ve özgürlükl değerlere bağlılığı varsa bunlara da uzlaşmaya zorlanmıştır. İç ve dış destekçileriyle birlikte kendilerini halika ne kadar yararlı, ne kadar karşı olduğunu sınınamaya ve bu temelde, yer tutmaya, saf ve tavrı belirlemeye istmiştir. Her zamankinden daha fazla bu konu açığa çikarıldığı ve uzlaşılması, ittifak yapılması gerekenlerin bunu nasıl ortaya koyacakları ve tam zulüm, faşizmin hizmetinde olanların da kimler olacağı netçe bu yıldı, bu günlerde kendini iyice ortaya çıkarmıştır.

Hükümetin özel savaş geliştirme eski kadan olmasa da iddiasını sürdürmek istediği anlaşılıyor, fakat karırlıklıktan ve başarı umundan epey uzaktır. Hiç şüphesiz varlık gerekçesini özel savaşta yandırmıştır. Başansızlığı halinde tarih için çöp sepetine atılacağı iyi bilindiği için, tüm gücünü kullanmaya devam ediyor.

Tarih öyle bir noktaya gelmiştir ki

Büyük özgürlük hamlesinin başansı için kişilikte büyük bir yenilenmeyi yaratalım

Yürüttüğümüz çalışmalar bu gerekçelerle bağlantılıdır. Biz hiç şüphesiz genel siyasi değerlendirmeleri daha fazla geliştirecek durumda de-

sonuna kadar karşı-devrimi geliştirme durumu bizde de gerçekleşmiş benizyor. Bu aynı zamanda devrim yaklaşımın da bir göstergesidir. Karşı-devrim ne kadar ilerlemişse, devrimin de o kadar ilerlediği bir tarihsel gerçektir. Dolayısıyla görülmesi çikimliklerle, yalnız savaş yazarlarını değil, insanlık yazarlarını bile zorlayan bu özel savaş, karşı-devrimci savaş bütün toplumsal, sosyal, uluslararası mesruyetini yitirecek mahkumiyetinin en uygun dönemine demirmiştir. Dolayısıyla karşındaki devrimci savaş büyüklük ve kapsamlılık bakımından bütün insanlık tarafından daha iyi anlaşılacağı, insanın dininden herkesin daha da artan ilgiyle etrafında saf bağlayacağı bir konuma, her zamankinden daha fazla ulaşmıştır.

Temel gerekçeler bu yıla böyle yansıyor. Özellikle yeni girdiğimiz hamle yılına bu temel gerekçeler çerçevesinde bakabiliriz.

miştir ve ayrıntılı değerlendirmelerini yapıyorsunuz. Her zaman olduğu gibi bu dönemin de bilançosunu çıkarırken, kayıp ve kazanç hanesini nedenleriyle birlikte iyi izah ediyorsunuz. Bunu zaten çoktan beri yapmaya çalıştık. Newroz öncesinde bu tip bilançoların tamamlanması yerindedir, iyi bir muhasebedir. Kendini ağırlıklardan kurtarmak kadar, yüceltecek tutumları, kararları ulaşmak da çok önemlidir. Şimdilik bu süreci yoğun yaşıyorsunuz.

Bütünüyle halkımızın da -Kuzeyde de, Güneyde de- buna benzer bir yaklaşım içine girdiği kanısındayız. Devrim, devrimci savaşta biraz daha yakın bir muhasebeyi yaşadığı da bir o kadar doğrudur.

İlk defa kendimizi yarılama gücünü bu kadar kapsamlı ve sonuç alıcı bir biçimde yapmaya çalıştık. Her türlü duygusalıktan arınarak, gerekirse en acımasız cezayı da vermektin çekinmeyerek bir yarılama süreci yaşandı. Bu kadar suçlu bir toplumdun derin etkileriyle saflara gelenlerin kendilerini yarılama ilemleri zordur. Unutmayalım ki, önderlik gerçeği de kendini her gün yarıyor. Önderlik yarılama anlamına da gelir. Yarılama zamanında doğumca yananlar, kendilerini iyi affettirmeye de bilişlerdir. Biz her zaman şunu söyledik: En ağır suçları işlemiş olsanız bile, kendinizi affettirmeye imkanı vardır. Fakat bunun tek gerekçesi suçdur. O da gelişmeden, başından başka bir şey meydana vermemen çikış, yürütüş tarzıdır. Toplum olarak, parti olarak affedilmem tek yolu kendi kararlaki tarihinizi hesaplaşmak, yani savaşmak, kişiliğimizi çözümlemek ve affedilir, insanlık tarafından onaylanır, dostun da düşmanın da saygı duyabileceği bir konuma, bir savaşımı yaşamak ve bir kişiliğe ulaşmaktır. Tek affedici yöntem budur. Bu doğru yoldadır, başarıyla yürüyor, engel tanımayan denilecek bir kişiliğin temel alınması esastır. Bir, bu halk da olsa, bir de parti de olsa affedile imkindir. Ve bu temelde bir affetmenin de yanlış olmayacağı söyüldük. Ama eski şakelikler, gelişme, başarmama nedenlerini ve doğru yolu girmeme, girse de engel teşkil etme durumunu ortbas eden, bunu çeşitli maskelermelerle yutturmaya çalışılan affedilmem bir duruma yüz yüze olduğu, bunların da tespit edilmesi ve açığa çikarılmasının önemli devrimci bir parti görevimiz olduğunu da sıkça söyüldük ve bunu en çok da geçen yılın sonuçlarına ilişkin olarak değeriendirildi.

Bu temelde bir yarılamanın gelişmiş olduğunu umarım. Kesinlikle doğru tutum, doğru kararlık ve doğru savaşımın sıradan askeri olmanın tutulmuş da en kararlaki komuta gücüne kadar herkesin artık neyi kabul, neyin red gördüğü, neye evet, neye hayır olduğu netleşmiştir. Bu temelde sağlam tutuma, konuma, doğru tavıra ulaşıldığı ve radikal bir dönüşüm sağlandığı; oyalamanın, gafletin saflarda yürüme imkanı, kendini ifade etme hakkını bile bulamayacağı anlaşılmıştır. Herkes bu temelde kesin tutuma ulaşmıştır.

Büyük tartışma özgürlüğünü sağladık, büyük bir demokrasiyi yaşadık. Herkes yüz yıllardan beri içinde birikmiş niyese, onu ortaya serdi; toplantı süreçlerinde ortaya koydu

ve koyuyor. Eleştirilmeyen hiçbir bir bırakılmadı, gözden geçirilmeyen hiçbir olumsuzluk yok kalmadı. Böyle özgür tartışmaya imkan veren bir parti tabii bunlarla yetinmeyecekti. Daha fazla yapması ve tamamlanması gereken, büyük kararlık ve disiplin gücüne ulaşmaktı. Her bezeve, bir boşboğaz olan, süreli tiraz ve şikayet eden tutuma yol açmamak, bunu alışkanlık haline getirmek için değil, tam tersine doğru karara ulaştıktan sonra keskin bir biçim disiplinli bir yürümede ve eylemde en büyük gücüne sahip olan bir tutumla tartışmayı tamamlamak zorunda olduğumuz açıktır.

Yaşadığınız sürecin de bu yönlü olduğu, ilk defa derli toplu bir tartışmayla birlikte kendinizi her düzeyde ordulaşmanın ve savaş geliştirmenin eri, komutası haline getirdiğini, getirmeye durumunda olduğunuz, bundan başka ne kabul, ne de başka gereklerin olmadığına tam emin olduğunuz, bundan sonraki yürüyüşün, ordulaşma ve savaşımın bu tutumla karşılanacağı kesinleşmiştir.

Yürütüğünüz en son cabalarını da olumlu yönde geleceği her zamankinden daha fazla fethetmek için ordulaşmaya çok sağlam yaklaşmak, düşmanın asla ulaşamayacağı, ulaşıp da yenemeyeceği yaratacık savaşa tarzına, onun asker ve komutanına ulaştığını, ulaşmak zorunda olduğunuz çok iyi görüyor, belirliyoruz.

Bu, olumlu bir fırsat, bir şansır. Buna kavuşmanın başı başına kişiye sunulacak en değerli iyi armağanı olduğu da vurgulanmıştı. Bu şansın oynanmaması, onun mükemmel kullanılmasını gerektiriyor, sıradan bir savaşın bile geçmişle kıyaslanmayacağı demirlikle savaşabileceğini, belki de bire yüz kat gelişmeye ulaşabileceğini, bu değerlendirilmenin bir gereği olarak şöyleyebilir-

“...Karşı-devrim ne kadar ilerlemişse, devrimin de o kadar ilerlediği bir tarihsel gerçektir. Dolayısıyla görülmemiş çığırıklarla, yalnız savaş yasalarını değil, insanlık yasalarını bile zorlayan bu özel savaş bütün toplumsal, siyasal, uluslararası meşruiyetini yitirerek mahkumiyetinin en uygun dönemine de girmiştir...”

riz. Öncü, komutan odur ki, savaş tarzını döneme göre böyle yakalar ve iletirletmeye böyle sağlar. Yaratacık savaşçı, devrimci savaşçı, böyle olmasını bildiriyor. Bu anlamda büyük bir şansır, diyor. Yoksa, “kendimizi düne göre daha iyi yaparız, durumu bu sene de kurtardık” deyin de

tekrarlanmanın bizim savaşçılığımızla fazla ilişkisinin olmadığını biliyoruz. PKK önderlik gerçeğinin bunun çok ötesinde olduğunu, her günün, her ayın, her yılın öncesinin oldukça üzerinde ve aritmetik değil, geometrik düzeyde ilerleme olduğunu, bu vesileyle bir kez daha belirtiriz. Zaten bu temelde bir hız, bir tempoya ulaşmazsak, mevcut düşman gerçeğiyle başarıyla savaşamayacağımızı da çok iyi biliyoruz.

Yaşadığınız süreç bu anlamda büyük öneme sahiptir. Hepini ilk defa böyle bir çalışmaya, onun temposuna ulaşıyorsunuz. Bunun üzerinde çok durduk, fakat sınırlı bir anlayışla karşılık verildi. Sanıyoruz, yaşadığınız ağır savaş koşulları ve doğasal zorluklarla birlikte biz-zat savaşımın kendisi sizi olgunlaştırdı, daha gerekecek olmanızı sağladı. Dolayısıyla geçmişte söylenen daha iyi kavranılması şartını koydu. Eğer ulaşılmışsa, bu iyi bir şeydir. Doğrusu budur. Üzerinden asılarak, örtbas edilecek kaçınılmazlığa sanayorum iyi idrak ettiniz. Özellikle dar, yitimsel köylü yaklaşımının pek ciddi bir yaklaşım olmadığını, yine küçük-burjuva kurnazlıkla fazla sonuç alınmayacağını iyi görüyorsunuz. Daha başlangıç görünmesini umardık, çok iyi dinleyip, çok iyi sonuç çıkararak, çok önceleri, örneğin çok önemli hamle yıllarımız vardı görseydiniz. O zaman çok bekliyorduk. Maalesef PKK'nın bütün tarihini hemen hemen her yılına dayattığımız o büyük çıkışın nasıl olması gerektiğini kavramayışız ve çok yitimsel, sıradan ele alışımız benden daha fazla sizleri zorladı. Büyük zorluklarla karşı karşıya bıraktı. Tabii bunun sorumluluğu ben değil, siz oluyorsunuz. Şimdi daha iyi görüyorsunuz ki, doğru doğrudur, bunu yitirince de, yaşıyor bağli kalsaydı özgülüydük. Yüz yıl sonra da yine özgülüğe götürececek olan doğrudur. Doğru neyse odur.

Dolayısıyla en doğru ve en akıllı olan şimdi “nereden dönüle kar-diri” hesabıyla zarardan, yanlıştan, uygun olmayan her şeyden, radikal, devrimsel bir dönüş yaparak bizi her bakımdan kazandırmaya götürececek olana kesin yönelmektir. Bu yitirilmeye karşılık maktır.

Bu anlamda diyoruz ki, çekilen zorluklar eğer sizleri bu noktaya getirmişse, özellikle de şehitlerin anısına ciddi bir bağlılıkla sözediyor-sak, bu şans başarıyla kullanılabilir-siniz. Hiç şüphesiz hepimizin zorlukları vardır, ama bunlar, devrim doğasının bir gereğidir. Bunlarla boğuşma boğuşula özgürlüğe, yaşama ulaşırız. Bizim de böyle bir yaşam sorunu-muz var. Bunu artık bırakamıyoruz, halkın ezici bir çoğunluğunun kabul ettiği, fakat olanağın sınırlı olduğunu, düşmanın da çok kahredici bir tarzda yıkıldığını, çarenin kaçış, teslimiyet olmayacağı, çarenin çok kahramanca bir direnmesi, onun halk savaşını tarzını çok derinliğine, çok yönlü kılacak ölümüne gerektiriyor biçimindedir. Ve bu, gerçektir bir savaş imkandır. Partinin de yakalması olduğu, bu önemli imkandır. Tarihimiz açısından en güzel yaşam alanı bu oluyor. Dolayısıyla “zorluklar, olanaksızlıklar şöyledir” diye kendi kendimizi yersiz durumlara düşürmenin de gereği yoktur. Bu tarihin kendisi, gerçekleriyle böyledir. PKK'nın de-

tarihi gelişiminin özü böyledir. Belirleyici önderlik kurumunun da gerçekleştirilmesi, bu biçimde olmuştur. Bunun şunun için vurguluyoruz: Çizgiye, taktiğe gelemeden bireysel, subjektif tutumla ilişkiyi vardır. Bunun zorluklar kadar, yaşama kaloyaca yaklaşımın, bireysel ve subjektif tutu-

mun da olumsuz rolü vardır. Bu tutumun yetmediği, fazla bir şey kurtarmadığı, ne kadar kahramanca da olsa, ne kadar düşünce de olsa, kolektif iradeye, kolektif taktiğe gelemeden, davranışa ulaşamama-nın başarıya götürmeyeceği anlaşıl-mıştır. Dolayısıyla muazzam bir biçimde yaşadığınız bireyci, keyfiyetçi tutum ilk defa önemli bir adım aşılabildi. Yani yaşadığınız büyük zorluklar sizi bu temelde kurtarıcı iradeye ulaştırabilir. Bu parti iradesi oluyor, yine onun en somut ifadesi de taktik savaşım olanaklarıdır. Ona umak demek örgütlenme ve eylemlilik oluyor, bir halkın serhildanlık oluyor. Savaş böyle bireysellikten çıkarıyor, gerçek bir halk savaşına dönüştürüyor. Unutmayalım ki büyük oranda yaşananlar bireysellikli, Yüksek kolektivism, planlama, örgütlenme, bir türlü hayata geçirilememiştir. Bunu şimdi daha iyi değerlendiriyoruz. Teorik olarak gerçekleştiremedik çok açıktır. Eğitim, örgütlenme, savaş taktikleri, güç düzenleme, ve mevzilerinde, onu her düzeyde alt ve üst yapıyla en iyi biçimde yürütmeye ulaşamadığımızı iyi biliyoruz. İçine girdiğimiz bu yeni süreçte, bu temelde kendinizi yenilmenin büyük önemini ve imkânını kazanmış oluyorsunuz diyoruz.

Halen yürütülmekte olan bu çalışmaların temel örgüt ve militan gerçeklerle bağlantılı olarak geliştiği açıktır. Biz bu hususları daha önce çözümlerle sunmuştu. Fakat gereken sonuçları çıkaramadık, çıkardınız da hayata geçiremediniz. O çok bilinen nedenlerle ve sıkça öne sürdüğünüz izahlarla birlikte artık bunun atılması, yitilme anlamında güçlü karşılanması ve bu şansın bir kez daha geçmişteki gibi kullanılmasını gerektiriyor büyük öneme sahip olduğunu söylüyoruz. Akıllı insan olmanın, büyük davranış sahibi olmanın terhi edileceği açıktır. Bireysel inatlaşma, boğuncukluk ve her türlü kuralsızlık yol açmaktan öteye bir duruma yol açmamış tutumda ısrarı, ancak ve ancak düşümana yarayabileceği ortadadır. Birey olarak bile bunlardan fazla bir kazanımın elde edilemeyeceği, yani keyfiyetçi tutuma ulaşamayacağı, en kahırlı bir azabın keşilleceği ortaya çıkmıştır. En keyifim diyenin en büyük keyfiyetçiliği yaşadığı, “bireysel olarak beni iyi kendimi kurtarıyorum” diyenin kendisi asla kurtaramadığı, “kendimi örtbas ederim” diyenin asla örtbas edemediği ve böylelikle “rahatlığı, mutluluğu, yakalaram” diyenin

rahatlığı, mutluluğu, onuru asla yakalayamadığı çok açıkça ortaya çıkmıştır. Ve bu da aslında köklü bir felsefi veya dünya biçim açısından hepsini kapsadığıdır.

Kısaca bu konularda da derinlik sağlanmış ve bu tutum sahipleri, hiç olmazsa bundan sonra radikal

bunun anlam ve önemini iyi kavramış ve yeni yılın, Nevrozun öngününde kişiliklerinde zaferi sağlayarak büyük bir başarıya atılmışın heyecanı içindedirler.

İnanıyoruz ki, her çalışma alanımız bu temelde bir yoğunlaşma içindedir. Halen yürütüğünüz çeşitli çalışmalar bunu başarıyla iletiriyor. Yine, en son atılması ve alınması gereken neyse onlarla uğraşılıyor, sonuca tam ulaşmayı biliyorsunuz. Şimdiye kadar daha çok olumsuzlukların hesabı verildi ve onun atıldı. Bugünlerde ise, olumsuzlukların nasil ulaştır sorunlarına daha ayrıntılı karar ve planlamalarla yaklaşıyor.

Özellikle silahlı savaşım içinde bulunan yapımız ordulaşma ve savaş gerçeğine, onun çok kapsamlı ve ayrıntılı karar ve uygulamaları yönüyle, biz de kendi çapımızda perspektiflerle birlikte, bizzat pratik hazırlıkları her sahaya ulaştırma çabası içinde olduk. Çalışmaların vardığı düzey bizi biraz daha aydınlatıyor. Büyük bir hazırlık çalışmaları içindeyiz, özellikle önümüzdeki döneme ilişkin temel taktik hususlara, içinde bulunduğumuz sürecin özelliklerine ve esas olarak da ülkemizin yanı sıra kurtuluşunu sağlama için ordu kuruluşu çalışmalarını ve sorunlarını kapsamlı değerlendirmeye yarar vardır. Ordu kuruluş çalışmalarında ortaya çıkan sorunları günlük gelişmeler ışığında iyi irdelemek, sonuçlarını iyi kavramak, bizi doğru sonuçlara ve doğru çözüme ulaştırır.

Ülkemizi yanı kurtuluşu götürmek için ordu kuruluş çalışmalarımızı tamamlayalım

Parti hareketimizin 20. yıldönümünde olan 1993 baharını, her bakımdan bir derinleşmiş, uluslaşma, ulusal kurtuluş, toplumsal özgürlük, eşitlik temeline, halk olarak kendimizi bir yünden kazananın bir günü olarak değerlendiriyor ve bunu yaşıyoruz. Bu Nevroz, tamı tamına böylesine anlamı büyük bir gün olarak bütün halkımız sarıyor. Böylece parti hareketimiz, tarihin bütün büyük devrimci hareketlerindeki olduğu gibi, insan soyunun en özlü bir tem-

yakalanmıştır ve çekilen bütün zorluklara değmiştir, diyoruz. Elde edilen bu imkana büyük bir gururla, coşkuyla karşılık veriyoruz. Dolayısıyla yaşadığımız büyük zorluklar, sadece bizim güçlerimizden nedenlenmiş olarak ele alıncaz. En iyi, en doğru ve en güzel, kendi doğal gerçekleri kadar, toplumsal gerçekleriyle yaşama imkânını en özgürce elde etmektir. Şimdi, bunun elde edilmesini kavgası yaşıyoruz derken, gerçekten hem hak edilen, hem de başka

“...Çağa aykırı, normal bütün politik süreçlere aykırı, ancak dinler tarihinde ve büyük insanlık hareketlerinde görülene benzer bir tutumla, özle giriş yapan bu hareket, şimdi çağın bütün olumsuzluklarıyla hesaplaşma gücünü, büyük devrimci özünü dayanarak sergileyebiliyor. Partimizin büyüklüğü, aslında bu gerçeklikten kaynaklanıyor. Bir hiç olan insanlardan, en kahramanca çıkışların gerçekleşmesi, yine bu özle bağlantılıdır...”

silini küçümsenmeyecek bir oranda başlamış oluyor. Geçmiş tarihin birincini, bu temelde dost-düşman ayrımını, kendi kimlik geçirmişini anlamaya çalışsınlar ve bu noktada insan olmanın ne anlam geldiğini iyi göz önüne getirirsek, aslında çekilen bunca zamellerere, her türlü zorluklara rağmen, mükemmel bir durum içine girmediğimiz daha iyi anlayacağız. Mesele, bir yillardan beri en çarpık bir tarihin, en kabul edilemez bir yaşamın asılmasıya ve bunun dışında bir yaşam hiçbir biçimde mümkün değilse, bu imkan

hiçbir şeyin yerine konulamazlığı bir umudun yaşama şansına kavuşmasında da bahsediyoruz.

Bu anlamıyla hareketimiz, insanlığı ve kendi halkına verdiği sözü, bütün iç-iş engellemelere rağmen, kararlara yerine getirmiş oluyor. Neden bunlar? Her şeyden önce ülkemiz, unutulmuş bir halkın ülkesidir. İnsanın beşinci olan fakat insanlığın en çok gerisinde kalan ve en çok unutulmuş halkı, ülkesiyle birlikte tekrar gün yüzüne çıkıyor; bir halkın ülkesiyle birlikte kalması görmesi gerektiriyor. Ve hem de sadece kalması

edilme de değil, kurtuluş biçiminde bir gerçekleşmeyi, devrime kurtuluşu yaşıyor.

Hiç şüphesiz ki, tam bağımsız olmaksızın uzatıp ve kendi koşullarında tam bağımsızlığın bir çirpida kazanılamayacağını iyi biliyoruz. Yarı kurtuluş koşullarında bahsediyorduk, bu önemli bir kurtuluş biçimidir. Biz her zaman şunu söyledik; bizde kurtuluş yedre sıfırlardan başlar, giderek tirman bir süreç dahilinde gerçekleşir. Nicelikler büyütüp büyütüp niteliksel bir sıçrayma ulaşırlar. Bu bizim devrimimizin bir doğasıdır. Şimdi biz bunun yanı yarıya sağlandığına hükmedersek, sanıyorum fazla hata etmiş olmayız. Yarı kurtuluş bir ülke gerçekten eskisiyle kıyaslanamayacak bir biçimde özgürleşme imkanı verir. Büyüme olanaklarının gelişmesi anlamına gelir. Hele bizim gibi yasıma daha doğru dürüst tanımış olanların yeteneklerini oldukça farkına varması anlamına gelir. Eskiden düşünülmemeyen, yapılamayan çok şeyin, fiidinde yapılabileceğini gösterdiği olur. Bütün bu gerçekler düşüncesizliğin aşılmasıdır; irdesizliğin, duygusuzluğun, duyarsızlığın aşılmasıdır. Her türlü dükkünlüğün bir kader olarak görüldüğü utanmaz yaşamın, karantik geçmişin aşılmasıdır. Kapanan insanlık sayfasının yeniden açılması başlamasıdır. Büyük bir gurur meselesidir. İnsan olmanın ilk şartlarını elde etme kvanodir. Ve her şeyden önce, büyük hakaretin, büyük inkarın, büyük düşürülüşünün, utançın, karantığın kader olmadığının, kabul müyeyeceliğinin ve bunların kesin he saplaşmasını aşılaçığının geçirdiğidir. Belki bazı haklar için bunlar fazla anlam ifade etmez, ama bizim için yeniden varolmanın en temel değerleridir. Kürdistan ülkesi, bu anlamda parti hareketimizin 20. Nevroz'una doğru geldiğimizde her açıdan yeniden varolmanın temel değerlerini yaratmaya yüz yüzedir.

Bu ülke nasıl ki tarihi geçmişinde insanlığın beşiği rolünü oynamışsa, günümüzde de kapitalist-emperyalizmin insanlığı görülenmiş derecede düşürüşünün, doğayla, toplumsal yaşamla büyük çelişkinin aşmada da aynı ağırlıkla, yücelikle, insanlığı kurtarma, onun beşiği olma rolüne tekrar soyunabilir. Partimiz, büyük insanlığı esas alan özünden taziv verilmezse, reel sosyalizmin, reel politikanın, kapitalizmin her türlülesine, yere feodalizmin aşığılık hastalıklarına karşı çok duyarlı, dikkatli davranılrsa, gerçekten en insanlık koşullarından en ileri insan olma koşullarına yönelişe öncülük etme şansına da sahip olabilir.

Bunları belirtirken, kesinlikle abartma yapmıyoruz. Halkımız, haini ne kadar bol da olsa, işbirliğini ne kadar suçlu da olsa; en az suçlu, insanlığı karşı hiç suç işlememiş -en azından objektif olarak- olan bir halktır. PKK gibi böylesine bir ideal insanlık hareketiyle, bu halk birleşirse, tabii ki bütün haklardan daha fazla insanlığın öncüsü olmaya layık olur. Bütün çağdaş hakların az çok kapitalist-emperyalist savaşlara kirlili bir tarzda buluşma, insanlığı karşı suç işleme durumları vardır. Bizim halkımızın böyle bir durumu yoktur. Yine reel sosyalizme öncülük eden partilerin sosyalizm-komünizm adına büyük suçları vardır. Bizim bunda da hiçbir suçumuz ve fazla bir hatamız yoktur. Dolayısıyla şimdiki kadarki kazanımlar, insanlık adına ülkeyi, kurtuluşu esas alan kazanımlardır. Bu da en az suç işleyen yarı insanlığın özlemelerine en uygun düşen bir halk gerçekçiyile kaynaştırılsa, bunda ısrarı olunursa, asla taziv verilmezse, belli ki günümüzde giderek zorladığı uluslararası sinir-

ları daha da zorlayarak, tarihin büyük devrimlerinin etkilerine benzeren etkilere temel teşkil edebilir. İslam Devrimi, Fransız Devrimi, Ekim Devrimi ve tarihin gözcü devrimlerine benzer bir devrimi günümüz dünyasına dayatabilir. 20 yıllık olmasına bize bu gerçekleri söyletirdiğine göre, en inamlızda bu anlamda gerçekleştirdiğine göre, hareketi başını ortaya koyan bir harekete olduğuna da ispatlanmış oluyor. Çağa aykırı, normal bütün politik süreçlere aykırı, ancak dinler tarihinde ve büyük insanlık hareketlerinde görülene benzer bir tutumla, öze giriş yapın bu hareket, şimdi

Bire bin düşman kuşatması altında savaşan sayısız birimlerin kahramanlığı temelinde bu ordu gelişiyor

Bu harekete daha ilk adımıyla atığımızda, nasıl ki bu halkın ordulaşması olmadan bir devrimden bahsedilemeyeceğini söylediysek, yakını bir biçimde ordulaşma sorunlarını bahsederken de aslında devrimimizin temel bir ihtiyacının gerçekleştirilmesi gerektiğini, somut gerçekleştirebilir bir gelişme olarak görülmesi gerektiğini vurgulamak istiyoruz. İlk defa bir halkın kendisi için, insanlığı için, büyük bir devrim için başarılı bir biçimde ordulaşma imkanı doğmuştur.

Hangi ülkede ve hangi koşullarda ordulaşma? Çokça söyleniyor ve her gün de izerinde duyuruyor. Bunun için ordulaşmanın aşgari bir gereksinimi ne anlama gelir? Bir savaşına ulaşmak, bir silahına ulaş-

çağın bütün olumsuzluklarıyla hesaplaşma gücünü, büyük devrimi özüne dayanarak sergileyebiliyor. Partimizin büyüklüğü, aslında bu gerçekten kaynaklıdır. Bir hiç olan insanlardan, en kahramanca çıkışların gerçekleşmesi, yine bu öze bağlanırlar. Dolayısıyla büyük şehitlerin anısına layık kalmıştır. Görülmemiş işkeneler, her türlü zorluklar, katliamlar, böylelikle bir devrimi gelişmeye temel etmekte amacına ulaşmıştır. Çekilen acılara katlanılır ve bunun için verilen kan yerindedir denilir. Ama tüm bu gelişmenin, bir anlamda başlangıç anlamına geldiği de açıktır.

daha fazla korunur, bütün yaşamı bağlı bulduğumuz bir araç niteliğinde olduğu için mükemmel sanılır ve hakkı verilir. Bu orduyun tamamı böyledir.

Böylesine bir ordu için uzun süreden beri çalışmamız vardır. Unutmayalım ki, bunun adına ilk kurşunu sıkılandan tutalım onbeş yaşındaki gencecik delikanlı ve kızların daha safıramıza ilk adımıyla atarken sahadetleri söz konusudur. Bu ordulaşma, onların ruhları ve yaşamları üzerine işle edilmiş bir ordulaşma anlamına geliyor. Daha henüz yaşamı yeni yeni tanıyanları yüreklerini ve umutlarını temellerine koymuşlar. Bire bin düşman kuşatması altında savaşan sayısız birimlerin kahramanlığı

zayede de olsa- kuruluşunu kahrmanca gerçekleştiren, savaslabilecek gösteriyor. Aşgari kuruluş dedik, şimdiye kadar hiçbir şey yapılmadı demiyoruz. Ama sağlam bir kuruluşun gerçekleşmediğini de iyi biliyoruz.

Yakın geçmişte, özellikle de yoğunlaşan 1992 savaşım yılında ve bu geçen kişi sürecinde esas olarak neyin üzerinde durduk? Ordulaşma üzerinde durduk. Bizim halkımız için çok onur kırıcı bir söz söylenir: "Başkarları için mükemmel bir asker olan, ama kendisi için en hainane bir tutuma sahip bir gerçekliği temsil eden halk." Gerçekten bir Türküğü düşünelim: Bin yıldır, esas itibarıyla bizim halkımızın askeri yeteneklerini de dayanarak üç kıtaya kök söktürdü. Ama aynı şekilde bizim halkımızın içindeki hainlere dayanarak da bizi yerle bir etti. Şimdi yapılan nedir? Bunu tersine çevirmek, askeri yeteneklerini kendimize almak, düşmana güç veren ihaneti tasfiye etmektir. Bu sağlandığında görülecek ki, dünyanın en savaşkan halkı, kendisi için ordulaştığında, dünyanın başedemeyeceği bir güç haline gelecektir.

Dünya gericiliğinin, sömürgeciliğinin de biraz korktuğu budur. Dolayısıyla ilk defa halkımız kendisi için ordulaşırken, çok büyük bir adım atıyor. Bu, herhangi bir ordulaşma benzeriyordur. Sorunları, zorlukları, tikanlıkları kadar, gerçekleştire duroma da çok köklü ve yakıcı oluyor. O halde kuruluşu da böyle tamamlanabileceği bu halk ordulaşmamızı, nasıl sağlam esaslar üzerine ve gi-

nik olanaklardan bahsedilebilir, ama ulaşılmıştır. İnsan malzemesi de zaten her türlü kuruluşu elverecek kadar potansiyelinde aktif hale getirilmiştir. Bunların büyük gelişmeler olduğuna, hiçbir sorumlu görevimiz gözardı edemez. Bunlar önemli kazanımlardır. Bunlar, çok büyük gelişmeler yaratılarak ordulaştırılabilir.

Bizim için esas sorun neydi? Esas sorun, bu kadar malzemeye ulaşmışken, insanı seferber edememektir. Özellikle komutaya zor gelmekti. Sorun stratejik değildi. Biz de fazla strateji sorunları yoktu. Çizilen strateji iş yapıyor. Ordulaşma stratejisi, halk savası stratejisi, mevcut siyasi stratejiyi uygun olarak başlarıyla oturtulmuştur. Ve zaten gelişmeye de yol açıyor. Yine mesleki, ordulaşmak açısından detaylı belirlemek de değildi. Taktilik hususlar da defalarca aydınlatılmıştır. Hangi temel taktikle, yani günlük davranış, mücadelede, örgütleyici tarzıyla hareket edeceğimiz, bunları biliyoruz. Yine sorun temel ihtiyacı diye sıraladığımız olanakları beklemek değildi. Hepsini hazırız. Burada eskil olan, stratejinin gereklilikleri işleyişle tamamlama, taktik işleyişle buldeleli olanakları örgütleyerek eyleme geçirme ve en önemlisi de yönetmedir. Burada zorlanma vardır. Taktiğe -çokça tartıştığımız gibi- gelmeye, sağdan gelme, soldan gelme, çok geriden gelme, boşa çıkarma var. Sorun bunlar oluyor. Biz en acımasız bir biçimde yakın savaş gerçekçiyimizde, taktiğe gelmeyemi yaşıdık. Hem de bunu çok anlamsız ve gereksiz bir biçimde yaşıdık.

Son talmatılar sarıscıydı. Özellikle 1993 kişi boyunca, bu ordulaşmaya bir türlü hakkını verememe ve bunun yarattığı öfkeye bir sert değerlendirmeler geliştirmek zorunda kaldık. Hiç şüphesiz ki, tarihi olumsuzluklarımızı bir çirpida atamayız. Hiçbir zaman kendisi için asker-komutan olmamış bir halk gerçekliğini, birdenbire radikal bir dönüşüme uğratamayız. Ama parti savaş tecrübemizin de az olması gibi göz önüne getirdiğimizde, bir türlü ordulaşmamamızın, bunun gereklerini sıralayıp kendimizi kandırmaya da fazla tahammülümüzün kalmadığı açıktır. Neden ordulaşmıyoruz; neden sağlam komutaya gelemiyoruz; neden her gün tikanma yaşıyoruz? Her gün neredeyse bir tanesinin yüzlerce kişilerin başına bela olması ve yine altından çıkamama gibi durumları niye kabul edelim? Kendimize zorumuz mu var? Bu kadar kendimizi bitirecek, kendi-

mak, bir hareket tarzına ulaşmak ne anlama gelir? Büyüklüğü ne ile orantılıdır? Bu sorulara cevap verilmelidir. Devrimin büyüklüğü, devrilediği tarihi miras, insanlığı karşı yeri ne getireceği görevler göz önüne getirilerek bu ordulaşmanın anlamına ulaşılır. Herhangi bir ordulaşma değil; büyük bir zulum gücüne karşı; insanlığı talan eden, işgal eden, ilkeline kadar tüm insani değerlerini yerle bir eden, tanımayan, bir insana yapılabilecek bir hakareti, horlamayı, kötülüğü en son sınıra kadar götürerek bunda hiç sınır tanımayan, her yol veyöntemi mübah görebek yüklenen bir düşmana karşı bir ordulaşmanın bahsediyoruz. Büyüklüğünün diğer bir anlamı da buradadır. Yine elinde ordu için tutacak bir sopsa ve bir kuruş parası bile olmayan, umutsuz, inancsız, bilimsiz brakılan bir halkın ortasına dayatılarak gerçekleşen bir ordulaşmanın bahsediyoruz. Bu çerçevede dahilinde ki bir ordulaşma, büyük bir ordulaşmadır. Dolayısıyla her değeri büyük kıymet biçilir. Küçümsenemez, hor görülmez, çarçur edilemez. Kutsal ele alınır, gözümüzden-

temelinde bu ordu gelişiyor. Doğa zorluklarından ve yeme-içme olanaksızlıklarından hiç bahsetmiyoruz. Asrın bütün gelişmiş tekniğine, görülmemiş bir nicelikte ve her türlü zorbalığa açık bir ordulaşmanın yıllarca çemberinde kalma cesaretini gösteren, ona karşı direnen ve teslim olmayanları temel teşkil ettiği bir ordulaşmanın bahsediyoruz. Geçmiş böyle ele alınırsa, büyük bir temele dayandırılan bir ordulaşma, bugün temel kuruluşunu sağlamlaştık karşı karşıyız. Aşgari kuruluşun bahsediyorduk.

Kürdistan halkının kutsal ordulaşmasının gerçekleştireceği anlaşılır. Özellikle halkımızın ulusal özelliklerini yitizlerden bir koruyan dağıları, buna temel teşkil edecek imkanları fazlasıyla veriyor. Yine bu dağlardaki yığılık, sonuna kadar dayanma ve direnme gücünü veriyor. Ve başlarken de bahsettiğimiz 20 yıllık parti hareketimiz, ilenici insanlığın bütün özlemlerini, bilincini, irade gücünü temsil ediyor. Halkımızın da ayaga kalkma ve sonuna kadar kendini katma gerçeği, artık bu ordulaşmanın -aşgari dü-

"...Vuruş tarzı üzerine çok konuşuk.

Vuruş tarzı keskin bir kılıçtır.

Keskin kılıç haline gelmeden savaşa girilmez.

Vuruş tarzı iradedir, kestirmedi,

yürüyüştür, harekattır. Bir de bunun yaşama

tarzı vardır: Olgun, disiplinli, atik,

dikkatli, bütünüyle savaşa göre

ayarlanmış yaşamdır..."

derek büyüyecek savaşla çelişkecek bir tarzda kesin bir kuruluşu kavuşturabiliriz? Ordu için gerekli olanlar nelerdir veya ne kadar elde edildi? Tekrar vurgulayalım: En başta cesarettir. Savaşa cesaret edecek bir ordulaşma gücü ve dayanacağı bir halk gerçeği kesinlikle sağlanmıştır. Bir parti öncülüğü gereklidir; siyasi öncülüğü mükemmel ulaşmıştır. Arzı, işlenme, mevzilenme ihtiyacından bahsedilebilir. Ona da mükemmel yakın ulaşılmıştır. Tek-

mize kastedecek kadar gafil ve serkeş miyiz? Kazandıracak ve güçlendirecek tutum billyken, niye güçsüzlüştür, kaybettirecek tutumu taşıyoruz; bunu yaşadığımız ve özelliğimiz gibi saklı tutuyoruz? Hangi gerçeğiyle, niçin? Bunların anlamı yok.

Gerçekten bu yakın süreç içinde bizi, dışkıdan daha fazla ordulaştırmak uzaklaştırın durumları yaşıdık. Buna birçok kişi -hem de iyi niyetlice- alet oldu. Basit bir rahet-

lık, bir çay, bir dedikodu ve bir uyku için canımıza okundu. Anlamı bu kadar büyük bir orduyla, bölgenin basit nedenlerle sabote etmenin vahim örneklerini yaşadık. Ve kahrolduk. Zaman zaman şunu söyledim: Basit bir sigara ihtiyacınıza gösterdiğiniz ilgiyi, bölgenin yüce bir çalışmaya ne gösteriyorsunuz? Rahatlıkla orduları eğitebilecek olanların ağızı kıpırdamadıklarını, ufak bir yönelimle kurtarabilecek birçok durumu kurtarmadıklarını, elini sallasa düşürebilecek hedefleri düşürmediklerini, asgari bir ilgiylemeye ayağ kaldırabilecek bir çalışma sirtüstü bıraktıklarını, basit bir durum değerlendirmesiyle rahatlığa içine girebilecekleri bir taktik doğrultuyu tutturmadıklarını, vuralabilecekleri bir hedefe yönelmelerini, tutturabilecekleri bir çalışma tarzına basit gereklilikleri yaklaştırdıklarını, bir vuruş tarzıyla rahatlıkla vurup düşürmek çok mümkün iken vuruş tarzından çok uzak olduklarını, bu iradinen keskinliğinden uzak olmayı marifet bildiklerini, olgun, dengeli, ölçülü bir komuta yaşamı yerine bebeklerin bile içine düşmeyeceği şımarık, kendini beğenmiş, affedilmeye yaşam hastalıklarını yaydıklarını gördük. Büyük bir şeref ve onurla üstlenilen görevler olduğu halde, onunla oynama, onu basit kişisel ihtiyaçlarını gidermek için kullanma, bölgenin, kendini yitirme, kendilerini sevdelanma biçiminde değerlendirendiklerini gördük. Büyük bir aşkla ordularımızın bütün olanaklarına sarılmaması gerekirken, ilgisiz, iddiasız, sanki başına büyük bir yükümlü gibi değerlendirildi. Ve buna benzer bir

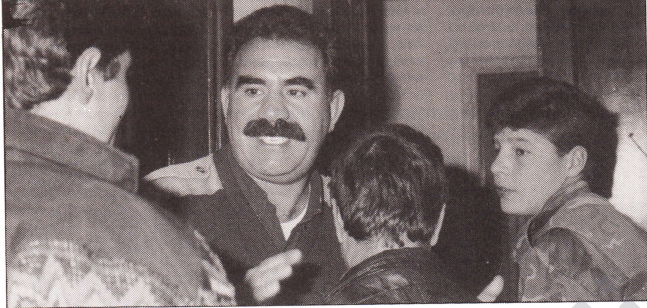
ması gerekir. Bir de dayattığımız yücelme yoludur ve başka da çaresi yoktur. Coşkuyla gerekleri yerine getirilir ve ulaşılır. Yıllardır bu gerçekleri söyledik. Şimdi daha fazla bu noktaya yaklaşmış bulunuyoruz. Hiç şüphesiz şimdi yürütmekte olduğumuz dağ konferansları başta olmak üzere, gerilla konferansları, bunun için her düzeydeki toplantılar, yaptığımız yargılamalar, özeleştirelir,

geçirmesi gerekir. Bir uzvu bile sakat veya eksik kalmaz. Eğer bu olursa, bütün gövde ve baş rahat-sız olur.

Ana karargah ve kurmayla birlikte özellikle gerçekleştirilecek hareket birlikleri vardır. Biz bunlara "bölgesel birlikler" de diyoruz. Bu konuda geçmişte bazı enayitlere hoşdüşümlü oluyoruz. Nezayede her bölge, hatta her mntıkamız kendisini kurmay

saade edemez. Almış olduğu günlük tedbirlerle işleri yönetir. Bunun için irtibatı, günlük bilgilenmeyi tekniği ve insan gücünü zorlayarak elde eder. Boş ve avare gezmek ne demektir? Bin bir hedef vardır. Basitten karmasıya, belirlenmiş olanları talan görevlere kadar düzenlenmesini yapar ve hepsine nasıl yöneleceğini bilir. Yüzlerce esay planı vardır. İçlerinde en isabetli olanları

malıyız. Kısaca önumüzdeki hamle dönemine, bir eylemimizden hiç olmazsa bazılarına "bir tuğay kurmayına ulaşılmalı" derken, bir gerçeği ifade ediyoruz. Şüphesiz benim bu konuda her türlü ayrıntı ortaya koymam mümkün değil; gerekli de değildir. En çok bu işin içinde olanlar, teorisi kadar pratiğini de başarıyla gözden geçirecek görevlerine doğru karşılık

bu gerçeğe ulaşmak, bu gerçeği yaşamak içindir. Bütün bunlar bize, artık ordulaşabileceğimizi gösteriyor. Biz Güney savaşında işbirlikçileri yine savaşılabileceğimizi gösterdik. Yani o cepheden gelebilecek tehlikeye karşı ayakta. Demek ki, ordumuz hainlere, işbirlikçilere karşı savaşıyor örgütlenilebilir. Düşmanın her türlü özel savaş yöntemleri her türlü direnilebileceğimizi gösterdik. Yalnız direnmeyle değil, gelişmeyle birlikte karşı koyacağımızı da gösterdik. Bunlar da en yakın dönemim, 1992'nin sonuçlarıdır.

Bütün bunlar bir araya geldiğinde, demek ki biz, 1993'e sağlam bir ordulaşmaya başlayabiliriz. Şu anda yürütmekte olduğunuz yoğun çalışmalar, ordu kuruluş çalışmalarıdır. Ben detaylarına inmek istemiyorum. En başta ona komuta kurumlarının, karargah ve onun dayandığı mevzilenmelerin teşkilinden tutalım manga düzeyini tutturmaya, yine kitle ilişkilerini belirlemeye kadar bütün savaş taktikleri üzerinde yoğunlaşarak bu çabaları çok yönlü ele alıyoruz. Örnek olarak, bir komuta yetkinliği artık işten bile değildir. Bu büyük tecrübemiz, savaşçı çok çeşitli yönlere ulaşmış, düşmanın en derin subayından daha fazla, sizleri ordu kurmayı, komutanı haline getirebilir. Hem kurmay, hem de hareket komutanları haline getirilebilir. İşbölümü geliştirmek zor değildir. Ordunun bütün birimleri vazgeçilmezdir. Bir ana karargahı kurmay hizmeti, yine kurmay yön vereceği hareket, istihbarat, keşif ve her türlü taktik geliştirme imkanı vardır. Savaş tarzımız günlük olarak gözden geçip geliştirilmeye imkanı vardır. Sadece düşünce ve plan geliştirme düzeyinde değil, hızla harekete geçirme organlarına hükmetme durumu vardır. Alanlar orturtulmuştur, teknik imkanlara kavuşmuştur. Bu demek değildir ki, kurmay sadece yerinde oturup plan çıkarır. Hayır. Savaş içindedir. Zaman zaman savaşı bizzat yönlendiriyor. Hareket halinde. Ağırlığını koyarak, her bölgeyi savaş alanına çeviriyor. Kurmaylık hizmeti, bu anlamda hem kuruluş planlar, hem uygulayıcı, hem de denetler. Bu anlamda, en üst düzey birim oluyor. Artık buna göre kendini tanımlayıp-ordularlandırılması, çok çeşitli organlara kavuşturılması gerekir. Bir beyin, nasıl ki diğer yüzlerce organla komuta ediyorsa ve böylece gövdeyi çalıştırıyor, ordu kurmayının da bir beyin olarak öylece kaldıracak salıp bütün gövdeyi harekete

gibi görüyor. Bu yanlışlık aşılmalıdır. Kurmay, aslında bir kafa ile düşünür, merkez beyindir. Diğerleri daha çok kollar, bacaklar vb. organlar durumundadır. Biz başın görevini ayaklara ve ellere gördürüyoruz. Bu hata asılacaktır. Yereller -ister bölge, isterse mntika düzeyinde olsun- genelkurmay içine geçecek çerçeve, plan dahilinde hareket edecektir. Yine yerel güçler olmakla birlikte, esas itibarıyla savaştan güçlerdir. Öyle organize edilmesi gereken güçler olur. Biz bunlara da en genel anlamda "bölge kuvvetleri", "eylem kuvvetleri", "hareket birimleri" diyoruz. Şüphesiz bunların içinde de eğitim alacaktır. Askere ama ve özellikle eğitimi kendi yüzlerine indirilebilir. Yine istihbaratçı, eylem planlamasıdır, bütün bunları geliştirirler. Nitekim yerel ve bölgesel düzeyde bunları yapmakla sorumludurlar. Ama bir genelkurmay, eylet kurmayının yerine getirmesi gereken görevleri yerine getirmedikleri gibi böyle bir görevde de özeniyorlar ve güçlerini boşta sarfediyorlar. Kısaca sağlam bir işbölümü ne ihtiyaç vardır. İşbölümü geliştirirken, verim büyük önem taşıyor. Çok çeşitli yerli birlikler, kurmay, ana karargaha bağlı bir kısım günlük olarak hareket halinde tutulur, detenir. İstediği ve taktik dedigimiz olaya uygun halde seferber edilir, sevk-idare edilir. Manga düzeyinde tutulmuş tabur, hatta alay düzeyine kadar, kendi içinde siyasi esayette tutturma, yine savaş taktiklerini tam orturtma görevi biçiminde komutanlıklar kavuşturulur.

Amacı buğün bir Botan Eyaleti'nin düşünürsek; buradaki kurmaydan, bir tuğay ve daha üst bir güce hükmetme durumunda olduğu açıktır. Kurmayın esas itibarıyla bir tuğay ve daha fazlasını, her düzeyde değerlendirilme, düzenleme, çalıştırma, denetleme temel görevlere karşı karşılığı olduğu açıktır. Bütün birimleri aynı verimlilikle çalıştıracak, bunun için her türlü tedbir alınacaktır. Lojistikinden tutalım en önemli bir savaş planını, eylemini hayata geçirmeye kadar ne gerekiyorsa onu giderecek, nasıl yönetilmesi gerekiyorsa öyle yönetecektir. Yani esas olarak kendisini sorumlu tutacaktır. Örneğin bu anlamda kibine yakın bir güç yoğunlaşması, -daha fazlası da ortaya çıkarılabilir- bu kadar altı kurmay kabul edemez. Bir genelkurmay, koordinesiz, irtibatısız, ayrılarca atıl, boş ve birçok intiharvay durumlarına karşı karşılığı gelmeye mü-

uygun zemin ve zamanda gerçekleştirilir. Büyük bir kafa ile düşünür, büyük bir irade keskinliğiyle takip eder. Gücü altı tutmaz, verimsiz kullanmaz, çarçur etmez. Ve bir alanı layıkıyla kurtardı mı veya yarı kurtardı mı, diğer alanlarda görevleri zamanında tayin eder. Bir eylemde sonuç aldı mı, diğer bir eylemde, ülke geneline yönelebilir. Bir eylemi yine ordu kuruluşuna kavuşturur bir kurmay, ülke çapında bir plana doğru aşama yapabilir. Yani ülke çapında söz sahibi olmak, bizzat da eylemde verilen görevleri başarıyla yerine getirmekten geçer.

Dölyolsayla her komutanlığımız, sınımlık çok sınırlı olarak, ancak eylet çapında rol oynayabilecek durumdadır. Yani bir anlamda taş çatlasa, bizim komuta gücümüzün, bir tuğayın komuta gücü halinde zorbela gelyor. Eyaletlerde nicelik olarak bir komuta gücü tuğay seviyesinde vardır. Özellikle önumüzdeki dönemde hızla buna ulaşılabilir. Fakat hatta layıkıyla tuğay çalıştırma, onu en üst düzeydeki verimlilikle yürütme konumundan uzaktır. Halen çok çaba harcamaları gerekir. Geçesini gündüzüne katarak, kuruluş çalışmaları büyük bir zeka, düşünme meselesi olarak ele alma, aynı şekilde irade üstünlüğü ve irade keskinliğiyle yaklaşım göstermek gerekir. Fakat bütün bunlar ancak ölçün ve çarpıcı bir kişilikle yapılabilir. Olgunluk, alçakgönüllülük, seviye, ölçü, hepsi mutlaka komutanda bulunmak zorundadır. Hele partizimci ideolojisi, politika, kişilik, kahramanlılığı göz önüne getirilmediğinde, hepsinin özü-bileşkesi olduğunda o kişi üst düzey komuta kademesine layık olabilir. Artık yakın geçmişte bir hayal de olsa, böyle komutanlıklara güç getirebiliriz. Bunu kendimize yakıştır-

Ordulaşmayı amansız bir savaş süreci içinde gerçekleştiren komuta tarzımızı gerçekleştirelim

Ordulaşmayı düz yolda bir yürüyüş olarak algılamıyoruz; amansız bir savaş süreci içinde gerçekleştireceğiz. Sıra köprüsünde yürüyüş bir savaş çizgisinde gerçekleştireceğiz. Ve diğer hususları hatırlar. Tekrar fazla ayrıntılandırmak istemem, ama "bir asker nasıl yaratılır", "asker nasıl birlikler'dan tutulur" "nasıl eğitim, nasıl birliklerde örgütlenirler, nasıl deney-tecrübeyi güçlendirirler, nasıl taktik-teori sürece tabii tutulur" sorunlarına kadar hepsini bir biçimde halatmeteniz gerekir. Bir asker yeti-

"...En sıradan ve yeni katılan savaşçımızdan en tecrübeli komutanımıza kadar, bu temelde ordulaşmanın, savaşmanın ve bir bütün olarak düzenin üzerine yürürken, sonuna kadar sağlam tutum almışız, hesap yapmışız, iradeyi keskinleştirmişiz ve öngöründe bulunmuşuz. Öyle yürüyoruz ve kazanacağız..."

vebilirler. Ama gerçeğin şimdiye kadar komutanlıkla oynandığı da bir gerçektir. Büyük fırsatların çarçur edildiği açıktır. Bunlar eleştirildi, mahkum edildi. Ve şimdi bölgenin seferli, gökremli bir çaba, tekrar imkan dahilinde başarıya gidebilecek tarzda önumüzde yürüyor. Parti sizin emrinize, hayatınızda bile düşünmeyeceğiniz olanaklar vermiştir. Ölüm her zaman vardır, fakat ölümsüzlüğün yolunu, ortasını, olanaklarını vermiştir. Ne kendimizi abartalım, ne de "aman bölge bir yükün altına giridi" diye panik içine olalım. Bizzat da insanlarımız veya biz, bunun için yaratılmışız. Adına "yığıtlık" dediğimiz ilkler, bunun için vardır. Hedef olarak ordulaşmanın kuruluşu için bunu belirtenler, hiç şüphesiz her eyletinde kendisi somut koşullarına göre cevap vereceği açıktır. Ama bugün bir Behdinan, Botan, Amed, Garhan, hatta zorlanırsa Dersim, Serhad, Mardin bu yıl tuğay düzeyinde -bazıları şimdiden ulaşmıştır- bir ordu kuruluşuna yönelebilir. Bunun planlaması ve büyük bir inat ve sabırla pratik hazırlıkları içinde olabilirler. Hemen işe "ille tepeden söyle başlanıyor" demeyorum. Bazen yereller önem kazanır, bazen üst kurmay önem kazanır. Bütün bunlar karmasıya biçimlerde düşünümler ve gerekleri yerine getirilir.

"...Baharı güzel, yetkin, doğru ve fethedilebilir bir biçimde yakaladık. Her zaman talihsizlikler, kazalar olabilir. Birlerimiz düşebilir. Ama bu kadar niceliğe, gelişmeye ulaşmışken, davanın toptan kaybedileceğine dair de, hiçbirimiz en ufak bir kuşku besleyemeyiz..."

sürü olumsuzluk örnekleri kademi gibi, sanki vazgeçilmez olduğu kademi gibi temsil edilme istendi. Biz de, bunları kabul etmedik. Dünya da üzerimize gelse, ne adına yaparsanız yapın, karşınıza da ölaacağı, dedik. İnsanlığın yolu, kurtuluşun yolu budur. Kurtuluş ordusunu sağlam esasları geçirdiler. Bunun için gereklerini yapacaksınız.

Görülüyor ki haklı olan tutum da budur. Birleşmenin, gücünlenmenin, önemli başarılarına gitmenin yolu budur. Bunu şimdi anlıyoruz. Ama insan ister ki daha başındayken en ince detaylarına kadar, itirazsız, şikayetsiz anlaşılın ve en iyi biçimde temsil edilsin. Neden olmadı? Niçin habire kargaşa? Evet, bunları tarihe bağlantsız var dedik. Fakat kader değişti, toplumsal düşünlükler ilişkisi vardır. Bizim dayattığımız dermimiktir, bizim için bunların aşıl-

sa tabii ki bu komutan olamaz. Bu konuda da çok şeyler söylendi. Gerçeklerini mutlaka yerine getirirsiniz. İkincisi, işleyiş, yani ordu nizamı nizamnamesidir. Nizamname ve disiplin olmadan ordu olmaz. Dolayısıyla bir komutan, disiplini her şeyden önce kendisine ne kadar uyguluyor? Ne kadar yaşamına hükmediyor? Tüm ordu yaşamı, ordu kuruluş esaslarına göredir. Buna olumlu katılmışsa, komutan olabilir. Ama hiç sabredemeyen, nizam nedir bilmeyen, karıştıran, kuralı kendisi ihlal eden bir kişi asla komutan olamaz. Komutan iyi disiplin ve nizam adamdır; stratejiye ve taktiğe göre yaşamını iyi ayarlayan, ölçüp biçen, zamanını ve zeminini mükemmel kullanabilen adamdır. Bunun dışında nizamdan, disiplinden başka diğer hususlar vardır; bunlar temel savaş taktikleridir. Komutan bunlara hükmeden adamdır. Nerede, hangi arazide, nasıl kalınır, ne kadar kalınır, ne kadar birlikte kalınabilir? Yani sevk ve idareyi iyi yapabilen birisidir. Birimden haberi olmayan, zemini değerlendiremeyen kişi komutan olamaz. Üzerine yatıyor, hareketsiz bırakıyor, kullanıyorsa; bu kişi komutan olmaz, suçlu olur. Yine halk ile ilişkisi, levazımla, lojistik ilişki olabilen bir kişiliktir. Har vurup harman savuran, bir çırpıda ilişkilere gözden çıkarılan adam iyi bir komutan olamaz. Bu konularda değerlerin kymetini iyi bilen, bir fişegi bile yersiz atmayan, "bir fişek bir adamdır" ilkesine bağlı kalmaya çalışan, yine "bir ilişki bir askerdir" veya "bir ihtiyaç giderilmesidir" biçiminde halka yaklaşan kişi, ancak komutaya çözüm getirebilir. Tabii yaşamda uyumludur, çekicidir, sıkıntı kaynağı değil, neşe kaynağıdır. Coşku sahibidir, cesaret artırıcı, sağlam bir mantık yorumsuzdur, asla maceracı değildir. Hele paniği hiç değildir.

Bildiginiz gibi sağlam militan ol-

uştururken, karmışık ve iç içe olduğunu, düz yolda yürümeye olmadığını, bu anlamda da zeka istediğini, güçlü bir sevgi ve mantık gücüne ihtiyaç gösterdiğini, biraz da komutanın, kurucu kişinin böyle olması gerektiğini açıkça ortaya koymuş oluyorduz. Tabii bunlarla birlikte, ordu nizamı savaşa bağlantılı geliştiği çok iyi bilmekeyiz. Savaş ile ordulaşma, elle tırnak gibidir. Baştan beri biz savaşıma cesaret ettik, oldu. Eylemler geliştirdi, savaş tar-

maştır. Gerillayla çok rahatlıkla vurulacak birçok hedefi vurmama akıl kân mıdır? Ama vuruşlamamıştır. Muazzam ordu gücü birikiyor; aylarca kötürülüyor, kullanılmıyor. Akıl kân mıdır? Değil ama, işte girilmiştir. Bin bir emekle savaş olanakları biriktirilen, bunların parçur edilmesi çokça ortaya çıkmıştır. Bir şehri alabilecek gücü elde etmişken hiç gücü savaştırmama görülmüştür. Fedai güçtür, büyük cabalarla biraraya getirilmiştir. Ancak kaçırılmıştır. Ve halen bir komutanı, mevcut savaş

tirmekte de açıkça kendini gösterir de ondan.

İyi bir ordu kurmayı olmayan, iyi bir savaş kurmayı da olamaz. Gerçekten bütün bu imkanlar neden savaşa seferber edilmiyor? Savaşta cesaret eden bir halk, fedai olan bütün savaşçılar ve küçümsenmeyecek bir donanım niye bekletilir, niye kullanılmaz? Niye amasız bir vuruş tarzına sahip kılınmaz? İşte komuta yetmezliği, işte savaş yönetiminin bizde ne kadar geri olduğu böyle ortaya çıkarıyor. Hangi savaş biçimleri bize ne kadar gerekli? Bir yere ne kadar gerillayla vuruş yapılabilir? Gerillanın daha üst bir aşamaya olan hareketli savaşa nasıl dönüşüm yapılabilir? Bir şehir savaşına girilebilir mi? Bütün olanaklar göz önüne getirilerek gerçekçi cevap ne olabilir? Ben şimdiye kadar hiçbir eyalet komutanlığından, bu konuda iyi bir savaş planını görmediğimi söyleyebilirim. En kapsamlı savaş Güney savaşıydı. Onun da kendi içinde geliştiğini biliyoruz. Gücümüz nedir, ne değildir, hesaplanmadı. Yani herkes şunu söyledi: "Gücümüzün bir kadar kahraman olduğunu biliyorduk. Bu kadar taktik planlardan yoksun olduğumuz biliyorduk. Bu kadar taktik dışılaşma düşüncesimiz biliyorduk." Komutanların hepsi bunu söylerse, bir savaş kurmaylığından hangi oranda bahsedebiliriz? Savaşın biçimini, taktiğe göre gelişimini, savaşın durumunu hesaba katamıyor. Lojistik bizi bir yere bağlıyor diyor. Lojistik bile doğru ayarlayamayan birisi, nasıl bir komutan olabilir? Ben bile burada geçen yıllardan beri şunu söyledim: Bütün kritik noktalar biraz erzak depolayabilirsiniz. Bütün kritik noktaları girip, güç yerleştirebilirsiniz. Bir bakoryum, bizim burada yıllar önce öngördüğümüz, orada en değme savaş komutanımız anlamaya bile yanaşmıyor. Bunu anlamak bile istemeyen adam, savaş komutanı olabilir mi? Evet, komutan

savaşçılarının kurtuluş şansı verilir. Bu net olarak ortaya çıkmıştır. Savaşla oynayanların da canı cehennemine gitmiştir.

Şimdi bizim savaş sorunlarımızda teorik değildir, diyoruz. Ve yine taktik planlama düzeyinde de değildir. Savaşın ne kadar sonuç alacağı ortaya çıkmıştır. Nerede, hangi savaş türünün sonuç alacağı ortaya çıkmıştır. Bir gözden geçirme bile, nasıl bir savaş biçimini ortaya koymuştur. Gerilla, cephe ve mevzi savaşı, hareketli savaş nerede, nasıl uygulanır? Bu sorulara, sıradan bir komutanın bile doğru düşünürse cevap verebilir. Bir mıntıkayı düşürme, bir şehri işgal etme rahatlıkla planlanabilir. Bu konuda aslında teorik kapasite yetersizliğinden bahsedemiyoruz. Burada işler karıştırmıştır. Kurala gelememe, bilinçten ziyade doğru esaslara göre kendini disipline edememe, kısaca savaş adamı olmama hastalığından bahsetmek gerekiyor. Tabii çeşitli biçimlerde karmışık, kaçış dayatılıyor. Bunun için kılıflar bolca hazırlanıyor. Şimdi bütün bunların suç teşkil ettiği yargılamalarda ortaya çıktı.

Demek ki, iyi bir savaşın komutanı olmak için bunların aşılması gerekiyor. Mesele nasıl savaşmalıyız, hangi biçim altında savaşmalıyız sorusu değil; açık olan bu hususlarda, nasıl sorumlu, etkili bir komuta gücü, bir yürütme gücü, orduyu yürütme gücü olunabilir sorusudur. Soru budur. Ve bunun için de diyoruz ki, her şey vardır. Rahatlıkla şehirler kuşatılabilir. Düşmanın çok çeşitli birlikleri kuşatmaya alınabilir. İçine girilir, çembere alınır, pusuya yatılabilir, parçalanabilir; intihar eylemleri tipinde bile düşmanın içine kadar girebilecek gücümüz var. Çok geniş bir sahaya yayılabilir, dar bir sahaya kısırlanabilir. Artık bütün bunlar biraz bizim savaş üstalığımızla bağlantılıdır. Yani her biçimi düşünürüz, içine çe-

"...Neredeyse her bölge, hatta her mıntıkamız kendisini kurmay gibi görüyor. Bu yanlışlık aşılmalıdır. Kurmay, aslında bir çalışma alanının merkezi beynidir. Diğerleri daha çok kollar, bacaklar vb. organlar durumundadır.

Biz başın görevini ayaklara ve ellere gördüremeyiz. Bu hata aşılacaktır. Yereller -isterse bölge, isterse mıntika düzeyinde olsun- genelkurmayın çizeceği çerçeve, plan dahilinde hareket edecektir..."

çüler, komutanda en üst düzeyde yaşarın. İşte "askeri böyle elde edilen, komutanı böyle olan ve bu kadar da imkan ve niceliğe sahip olan bir çalışma ordulaşabilir" diyoruz. We artık bunun teoris, planlaması ve şemasından değil, kendisinin bahsediyoruz. Her şey hazır, içindedir, inşa ediyorsunuz. Nerenin payına ne kadar düşer, günceler tartıştık. Sınır yok, ne kadar büyülebilseniz, ne kadar temellendirebilseniz, yapın diyoruz. Biraz deneme-sınama ile bu işler geliştirilir, onu da yapın, diyoruz. Esnekliğe sahibiz ve daha da büyümek istediğimize, partiyeye danişarak, parti merkezinden, önderlik geçeceğinden dolayı, bilgilendirip izin alarak insan daha kapsamlı görevlere de soyunabilir. Bunlar bilim, rahatlıkla kabul görecektir referi çalsmalardır. Buna ulaşmayı daha da böyle ayırtınlabileceğiniz hususları geliştirin, onu gerektiren ve ince yönetmeliklere kadar ka-

zım üzerinde de bu anlamda çok duruldu. Şimdiye kadar epey tartıştık.

"Savaş tarzımızı geliştirelim, dönüştürelim" derken, aslında bir kısır döngüden de bahsediyoruz. Savaş yabancı değildir. Özellikle halk savaşı, bunun silahlı propagandası aşamasından tutalım düzenli ordu suna kadar yürütülecek biçimleri; bireysel eylemlerden tutalım cephe eylemlerine kadar, "nasıl geliştirilmeli" sorusuna teorik cevaplar verilmiştir. Yine savaş tarihimize gerilla savaşına, hareketli savaşa, hatta cephe savaşına benzer eylemlere girilmiştir. Nasıl ki ordulaşmaya gelememe konusunda yapılan büyük hatalar varsa, savaşa da taktik esaslarla göre geliştiremeye hatalar, yetmezlikleri vardır. Yanlışlıkla bolca ordu çıkmıştır. Cephe savaşına girmek akıl kân mıdır? Ama girilmiştir. Çeşitli mevzilerde günceler çalılıp kalma akıl kân mıdır? Ama kalın-

güçümüzle -yani orduyla- nereye, ne kadar, nasıl vuruşacağımızı planlamıyoruz. Bugün en yakıcı bir savaş sorununuz da bu olduğu hepimize malumdur. Gerçekten her eyaletimiz, hatta bölgemiz, "mevcut gücüne ne yapabilir" sorusuna cevap veremiyor. Ölçme-biçme, kestirme, planlama, yürütme yok. O gücün şehir mi, köy mü düşer? O gücün her gün mi vurulur, bir tabur mu? Aslında belli değil. Bu yeni gübreyi? Savaş tarzımızın çok yetersiz, çok geri düzeyde kaldığını; plandan, perspektiften, iradeden uzak olduğunu gösteriyor. Neden bu böyledir? Ordu kurmadaki beceriksizlik, savaşçı geliş-

dan başka her anlama gelir. Ama maalesef en üst düzeydeki kurmayımız bu gafil duruma düşmüştür. Yargılama sürecinde ne kadar ağır suçlar teşkil eden durumlara düştüğünü görüyorsunuz. Bunlar kader midir? Veya rahatsız böyle mi sağlanır? Savaş böyle mi kazanacağız? Asla! Ama girildi; niçin? Kişiyi ne yarar sağlar? Hiçbir şey.

Bütün bunlar, savaş tarihimize kısaca şunu gösteriyor ki, hiçbir kişilik savaşa hakkını vermeden kendini kurtarabilir, ve de kamufle edebilir. Savaşa hakkını verendir, ancak hem değerlere layık olurken, hem de şahısları birlikte kendi

keriz; sonuç alırız. Biz belirliyoruz, biz kurmaca yöntemlerle girişimler başlatıyoruz ve sonuç alıyoruz. Halk savaşı önderliği biraz da budur. Yani nereye, nasıl varacağız, bizim savaş komutanlarımız kararlaştırmalıdır. Bunu yaparlarsa gerçek bir komutan olduklarını ortaya koymuş olurlar. Ama daha doğru düşünüş yoluyla yürütmeden kaybediyor, nasıl yürütüğünü düşman beş gün önceden biliyor ve pusuya atıyor. Bunu daha önce de söyledim. Yani pusuyu bizim taktığımız ama, en çok biz pusuya düştük. Ma-yınla bizzat taktığımız ama bütün mayınları biz düşüyoruz. Sabotajlar, baskınlar bizim yöntemlerimiz-

dir, fakat en çok nokta baskınlarına biz uğruyoruz. Neredeyse kontrolle gerilla, gerilladan daha fazla etkili oluyor. Gerilla gerillacılığı yapmazsa, kontr-gerilla contracılığı yapar. Bunları tersine çevirmek gerekiyor.

Belirtelim ki, bu sene özellikle üç bin kişilik saldırlar bile düzenlenebilir. Tabii üç kişilik vurucu timler de oluşturulabilir. Bir eylem için üçten başlanıp üçüne, hatta beşine de çıkarılabilir. Milisi de katabilirsiniz;

rum: Partimiz, ordumuz niye mücadele edemez, savaşamaz duruma geliyor? Kontraşa benzer tipler niye bu kadar ortaya çıkıyor? Bu kontra tarzında kendini dayatılan, savaşı durduranlar kimlerdir? Nereden bu kadar cesaret alıyorlar? Ve biz niye bunlara karşı bu kadar gafil veya sessiz kaldık? Kendimi bile suçluyorum. Adı, cinsiyeti, kabiliyeti ne olursa olsun, asla bu tutumlarla, bu kişiliklere müsaade edemeyiz. Sava-

sal içerikli hedefler, en kapsamlı askeri hedefler vardır. Bütün bunları mevcut gücüne dayanarak çizeceksiniz. Yani bir gücünüz var, bir de hedefler var. Bunlar gerçekçi çiziliyor.

Vuruş tarzı üzerine çok konuştuk. Vuruş tarzı keskin bir kılıçtır. Keskin kılıç haline gelmeden savaşa girilmez. Vuruş tarzı iradedit, kestirime, yürütüştür, harekettir. Bir de bunun yanı sıra tarzı vardır: Olgun, disiplinli, atik, dikkatli, bütünlüyle savaşa göre ayarlanmış yaşamdır. Bununla çelişen her şey giderilir; bunları hazırlayan her şey kabul edilir. Komutan gece-gündüz tüm üzerinde duran, eksikliği tamamlayan, hazır ve nazır tutsun kişi demektir.

Görüldü ki, ordulaşma ve onun savaşım tarzı bide olduksa ilerlemişti. Neye karşı, nasıl oluşması gerektiği oldukça açıklığı kavuşmuştur. Neyin kabul, neyin reddedilmesi gerektiği nettir. Yine neye dayanarak, hangi hedeflere hangi araçlarla yürüneceği bellidir. Bunun yolu sorunları da dönem dönem karşılır. Üç aylık hedefler, üç aylık dönemler biçiyorsunuz. Altı aylık, yine yıllık dönemler biçiyorsunuz. Dönelere neyin, nasıl sığdırılacağı da iyi kestiriyorsunuz. Ama en kaba hatlarıyla da söylesek, bu yeni savaş biçancosu –eylemler kendini zorlayarak– ülke genelinde 50.000'e ulaşsın, bu bizi "çok büyük hedefler, ulaşmaz" biçiminde bir yargıya götürmemelidir. Zorlarsak ulaşabilir. Botan rahatlıkla beş-öbine, Garzan birkaç bine, Amed en azından bir beşbine ulaşabilir. Bir Dersim birkaçına bine ulaşabilir. Bir Serhed ve diğer eyaletlerimiz binler rahatlıkla ulaşabilir. Şimdi den hepsi birin yansın bulmuştur. Zorlarsalar ilk üç ayda bile hedefleri katlayabilirler. Dolayısıyla 1993'e ellibin kişilik bir ordulaşma hedefi sığdırılabilir. Böyle

ediyor. Diplomatik saha oldukça önemli oranda kullanılacaktır. Düşmanın 1992'de zıvırdırmadığı diplomatik alanları faaliyetleri, eski hızında değildir. Şimdi den katkılıklar gelişmiştir ve bu artarak devam edecektir. İçteki "mutabakat" güçlü değildir ve giderek de çözülmüştür. Diplomatik faaliyetleri istediği kadar ırmadın, bununla fazla ilerleme sağlayamaz. Genelde mücadeleleri de karşı geliştirdiği bölge zelimleri,

daha şimdiden tersi sonuçlar veriyor. Güneydeki işbirlikçilere gördüğü uğursuz rol, simdiden ortadan kaldırılmıştır. Artık tersine işlenen bir silah haline geliyor. Halka dayattığı katliam ters tepmiştir. Halk büyük bir öfke halinde hesap sor-mak istiyor. O kullandığı sağ-sözcüklerini –MHP de dahil– eskisi kadar kullanamaz durumdadır. Hizbullah'ın, Türk sol güçlerdir, öyle fazla direkt veya dolaylı kullanamazlar.

Bire bin diyerek çapulcu sürüsünün üzerine yürüyeceğiz

En önemlisi de halkımız büyük bir kararlılıkla kendi davasına sahip çıkıyor. Sonuç olumlu olmuştur. Türkiye halkı da her zamankinden daha fazla savaşa geçişini ve kendi yöneticilerini tanımış ve peşinden yine eskisi gibi koşmayacak kadar bir bunalmıya uğramıştır. Biraz daha kendini düşünme zorunluluğuna duymaktadır. Savaşın çarkı olup olamayacağı sorguluyor. Uluslararası emperyalist cephe, bu yitki politikaya fazla hoşnut bakmıyor. Siyasi çözümü dayatıyor. Daha şimdiden tirazı çözüm konusunda artan baskılar altındadır. Bizim de taktiklerdeki esnekliğimiz, düşmanın bu gelişmelerini iyi kullanıyor, onu köşeye sıkıştırıyor.

Görüldü ki, daha da ayrıntılı geliştirebileceğimiz yıl planlaması, uygulanabilir bir planlamadır. Siz bütün sorumluluğunuzda komuta gücümüz ve savaşıncılığımız, simdiye kadar yürüttüğünüz tartışmalarla sağladığınız netleşmeyi, dağ konferanslarıyla daha da kesin kararlara dökebilir ve en verimli işbölümünü sağlayabilirsiniz.

Biz bu temelde bu yıl üzerine yürüyoruz. Bahan güldü, yetkin, doğru ve fedaiyebilir bir biçimde yakaladık. Her zaman talihsizlikler, kazalar olabilir. Birlerimiz düşebilir. Ama

yaşarız bir karşılaşmadır. Şehitler bu temelde son sözlerini doğru söylüyor. Ve savaşı böyle karşılama vasıyet ettiler. Halkımız her gün katlandığı acılara –ki gururla bu acıya katlanıyor– bizden böyle bir savaşı süratle geliştirmemiz için her şeyi feda ederek katlanabileceğini gösteriyor; emrediyor. İnsanlığın da gözü önünde böylesine hiçbir kural tanımayan bir düşmana karşı, güzelliikle savaşmaktan veya güzelliikle savaşta aramaktan başka bir çareminiz olmadığını görüyoruz. Bütün bunlar biz yüksek bir moralle ve yaşamın kvancını böylesine bir eyleme sağlayabileceğimizi gösteriyor. Çekime surda kalsın "şimdiye kadarın çabalarını bizi buraya getirmişti kendimizi mutlu ve şanslı görüyoruz" diyerek dönerim üzerine yürüyeceğiz. Şimdiye kadar daha sınırlı imkânlarla ve zor koşullarda dönerim üzerine yürürken kazanmamızı bilen bizler, şimdi bu kadar gelişmiş olanaklarla yürürken, hiç şüphesiz daha fazlasını kazanacağız.

Yine azami tedbirlik, dikkatli olmak şarttır. Gücümüzü çok dikkatli kullanmamız gerekliliği açıktır. Korumaya büyük önem göstereceğiz. Koylay kolay savaşı düşürmeyeceğiz. "Bire on, bire yüz, bire bin" diyerek çapulcu sürüsünün üzerine yürüye-

"...Hiç şüphesiz ki, tarihi olumsuzluklarımızı bir çırpıda atamayız. Hiçbir zaman kendisi için asker-komutan olamamış bir halk gerçekliğini, birdenbire radikal bir dönüşüme uğratamayız. Ama parti savaşı tecrübemizin de az olmadığını göz önüne getirdiğimizde, bir türlü ordulaşamamaya, bunun gerekçelerini sıralayıp kendimizi kandırmaya da fazla tahammülümüzün kalmadığı açıktır..."

beşbin kişiyi nereye yürüsen ne-reyi düşüremezsin ki! Üç kişilik birimlerle pusular, sabotajları her yerde geliştirmek zor değildir. Bütün bunlar karmasçık. Yerine, alana ve düşman hedeflerine göre kullanılır. Ama bunun için de savaş kurmanın çok etkili planlaması, güç düzenlemesi, yürütmesi, denetlemesi gerek-riyor, diyoruz.

Gerçekten halkımız savaşın kızdırılmasında, savaşın gelişmesinde yanadır. Bütün savaşçılar –raporlarda yansımıştır–, savaşa adeta susamışlardır. Herkes bize diyor ki, "Ben savaşmak istiyorum." Zaten

şa, savaşmaya gelmiştir; kutsal bir görevdir. Her şeyini ortaya koyanlar da vardır, oynayanlar da vardır. Eğer ayırt edemezsek büyük haksızlık, büyük adaletsizlik yapmış oluruz. Birisi görev için hayatını ortaya koyuyor, birisi namussuzluk yapıyor. Elbette ayıracacağız ve birisinin canına okurken, birisinin de müthiş komutanı, savaşıncısı olacağız. Bu hususlara dikkat ediyoruz. Savaşa, kesinlikle her yönüyle hazır olanlar, bunun için kendini eğitme ve tecrübeyle donatılan birer, istekler karşılansın, yürünür.

Ben burada sağlam bir hedefler programı çizecek durumda de-

istiğinin yerine getirilmemesi de kaçırlara, çürümeye yol açmıştır. Savaşılmayan güç düşer. Ustalar bunu bisiklet yürüyüşüne benzetirler. Savaş bir bisiklet gibidir. Durursan düşersin. Savaşırtramazsan çürütürsün. O halde bu kadar savaşı isteği, savaşı imkanı olduğu halde savaşırtrama suç olmakta da öteye, ancak düşmanın bize dayatabileceği bir karşı komple faaliyeti olabilir. Bu durumlara da dönüşüştür. Bütün bunlar mahkum edildi. Tekrar vurguluyorum, bu duruma düşmeye asla fırsat verilmesini gerekir.

Halen şunu araştırmaya çalışıyo-

ğilim. Her eylem kendi alanında gerçekçi bir hedefe ulaşabilir. Biz geçmiş yıllarda bir planlamaya nasıl yaklaşılacağına gösterdik. Halen o çerçeveler geçerlidir. Planlamanın dayanakları, araçları, hedefleri gerçekçi bir biçimde konulmuştur. Sizler tekrar kendi eyaletlerinize, bölgelerinize uyarlısınız. Bu konuda deney ve tecrübeleriniz vardır. En gerçeklerini ortaya çıkarırsınız. Eylem hedefleri, düşman hedefleri, ordulaşma hedefleri, yine bunun için eğitim, savaşıncı yetiştirme, kadro yetiştirme hedefleri, ayrıca işbirlikçileri düşürme hedefleri, ekonomik-sosyal-siya-

ber ordulaşmanın, birçok şehri düşürebileceği, günlerce savaşıp savunabileceği veya kuşatma altına alılabileceği düşünülür. Tabur düzeyinde, hatta alay düzeyindeki bazı düşman güçlerini etkisizleştirilebileceği, tasfiye edilebileceği veya pusuya düşürüleceği, kuşatılabileceği düşünülür. İşbirlikçi yapılar duman ettiler. Koruculuk fazla ayakta kalamaz. Yine genel esnek işbirlikçi yapı tümüyle gider.

Bütün bunlar eğer gerçekleştirilecek hedefler ise, bu da eşittir ülke yarı yarıya kurtulmuştur. Bunun için düş destekler artarak devam

"...Ordun bütün birimleri vazgeçilmezdir. Bir ana karargahı kurmay hizmeti, yine kurmay yön vereceği hareket, istihbarat, keşif ve her türlü taktik gelişime imkanı vardır. Savaş tarzımızı günlük olarak gözden geçirip yetkinleştirme imkanı vardır. Sadece düşünce ve plan geliştirme düzeyinde değil, hızla harekete geçirme organlarına hükmetme durumu vardır. Alanlar oturtulmuştur, teknik imkânlarla kavuşmuştur..."

bu kadar niceliğe, gelişmeye ulaşmışken, davanın toptan kaybedileceğine dair de, hiçbirimiz en ufak bir kuşku besleyemeyiz. En sıradan bir yoldaş bile görevlerine bağlı kaldı mı, bir genel komutanlık görevini bile rahatlıkla yerine getirebilir. Buna inancımız tamdır.

Eğer bütün bunlar böylesine, o halde biz bu yıl üzerine yarı yürüyeceğiz. Bu yıl üzerine yürürken, gerçekten binlerce yıllık kararlık geçmişin hesabını bu düşmandan zevkle sorarak alacağız, ödetireceğiz. Bize dayatılan özel savaş bir intikam aracına da dönüşülerek karşılık vereceğiz. Tarihte uygulanan o her türlü barbarlık, en son şahsında temsil eden bu kontra rejimi ve onun her düzeydeki temsilcileri, nasıl amansız bir halk savaşıyla, savaşçılarıyla karşılaşılabilecek bir hesap vermek zorunda bırakılacaktır. Gerçekten böyle bir güne ulaşmak, böyle bir hesaplaşma imkânını yakalamak, güzel ve tam da yitilmişti

ceğiz. Bütün bunlar bizim savaş yasalarmızdır. Bu yasalara amansız bağlı kalmaya çalışacağız. En sıradan ve yeni katılan savaşçımızdan en tecrübeli komutanımıza kadar, bu temelde ordulaşmanın, savaşmanın ve bir bütün olarak düzenin üzerine yürürken, sonuna kadar sağlamlık tutum almış, hesap yapmış, iradeyi keskinleştirmiş ve öngörüle bulunmuşuz.

Öyle yürüyoruz ve kazanacağız. Bu temelde yürümek, yürürken savaşmak, savaşırken kazanmak için verdiğimiz sözlerin gerekleri de, –ki yargılanmamış tarihi çerçevede– bir onur kazanım sonuçları da tarihi çerçevede olacaktır. Biz, bütün bu hususlarda en doğrusunu yapacağımız, yine geliştirdiğimiz bütün eleştirilerin bunun için olduğuna ve kendimizin de geliştirdiğimiz yargılanmanın bu sonuçları doğuracağına inanıyor, üstün başarı dileklerini birlikte selam ve sevgilerimizle sunuyoruz.

Kürdistan halkı yiğit bir komutanını yitirdi

Adı; soyadı: **Erdivan BOZKURT**
Kod adı: **Şükrü**
Doğum yeri ve tarihi: **Varto, 13 Kasım 1961**
Mücadeleye katıldığı tarihi: **1979**
Şahadet tarihi ve yeri: **14 Kasım 1992, Olur-Erzurum**

Erdivan Bozkurt (Şükrü) yoldaş, 13 Kasım 1961 yılında Varto ilçesine bağlı Çorasan köyünde dünyaya geldi. Yıl 1966. Varto depreminin dolayısıyla ilkokula Karakoçan yatılı bölge okulunda başladı. Zeki özellikleriyle göze çarpıyordu. Okulun en küçük öğrencisi olması ve sempatik hareketleriyle herkes tarafından sevilen bir durumuna gelmişti. Daha sonraki yıllarda doğduğu yer olan Muş-Varto'nun Çorasan köyünde ilkokulu bitirdi. Küçük yaşlardayken de köy halkı tarafından sevilirdi. Davranışları ve bir büyüğe yararışlarıyla köy halkının takdirini kazanmış, geleceğin büyük insanı olacağını davranışlarıyla ve zekasıyla kanıtlanmış. Amcası okumasını istemediğinden bir yıl aradan sonra kendisi gidip Çaylar Ortaokulu'na kaydını yaptı. Ortaokul ikinci sınıfta parasız yatılı yurt sınavını kazanarak Muş'ta ortaokulu bitirdi. Muş'ta okula devam ederken, daha önce belleğine koyduğu devrimci düşüncelerle daha çok uğraşmaya başladı. Devrimcinin perçinlenmesinde Muş'ta kaldığı dönem belirleyici rol oynadı. O dönemlerde faşistlere girdiği taşlı-sopalı kavgaları, dergileri abone olması, sosyalizmi içeren kitapları okuması ve sürekli not alması çevredekilerde yaşatılarda görüldüğü olay değildi. Okuduğu kitapların etkisinde kalıyordu. Sadece etkiye kalmak da değildi, kavramaya, özümsemeye ve sonuçlar çıkarmaya çalışıyordu. Sürekli okuması, araştırma-inceleme kişiliğinden olgunluğu yaratmıştı. Okuduklarını kalıpsal olarak ele almazdı. Pratik hayata uygular, pratik yaşamdan dersler çıkarmaya çalışarak gerçekleri daha fazla algılamaya ve çözüm gücü olmaya çalışırdı.

1977-78 yılında Dersim'deki öğretmen okulu sınavını kazandı. Okul politik nedenlerden dolayı kapatılınca lise öğrenimi de yarıda kaldı. Fakat O'nun için yeni bir okula başlıyordu.

O, halkın toplumsal sorunlarına yönelerek gerçekleri hem kendisi öğrenecek, hem de öğrendiklerini halkına öğretecekti. Ayrıca Dersim gerçeği, Dersim katliamları ve geçmişte yaşanan direnişler, Erdiven yoldaşa kimliğiyle kazandıran gerçeklerdi. Bunun için Dersim'e bölge görürdü kendisini. Borcunu ödemek istiyordu. 1979 yılında tutuklanan bir yoldaş ile **Mehmet KARASUNGUR** yoldaş, etkilerini Kürdistan gerçeğinin bu yoldaşların dilin-

deyalın bir biçimde anlatılmasından sonuçlar çıkarır, tartışır. Sorduğu sorularla daha çok şey kavramaya çalışır ve yoğun geçen tartışmalarla belli bir sonuca ulaşarak mücadeleye katılmaya karar verir. Erdiven yoldaş, 1979 yılında Kürdistan halkının kurtuluşu uğruna ulusal kurtuluş hareketine, ölümü göze alarak çevresinde ilk katılan nefer olur.

Mücadele safalarına katıldıktan sonra daha fazla okumaya, araştırmaya başlamıştı. Okumak, araştırmak O'nda bir tutkuydu adeta. Köy gençliği dışarıda top oynar, O kitap okurdu. Okul masrafları için annesinden aldığı parayla kitap almayı bir gelenek haline getirmişti. Hayvanları otlatmaya götürür, elinde kitabını eksik etmezdi. Dağa odun toplamaya gider, bir elinde de kitap açar okurdu. Kitaplar O'nun yaşamının ayrılmaz birer parçası durumundaydı. Bir gün amcası açta çalışıyor diye Erdiven yoldaşın elindeki kitabı alır ve dur. Bu arada çalışanların tümü yurmuş olan olayı seyredir, Erdiven yoldaşın tepkisini not olacağını bekler. O çok sakin bir biçimde gider amcasının elini öper ve O kitabı yakmanın bir fayda getirmeyeceğini anlatır, kısa bir süre sonra aynı kitabı tekrardan alıp okuyacağını bütün kararlılığı ile dile getirir. Amcası bu tavır kendisinden beklemediği için oldukça şaşırır.

Dersim'deyken edindiği düşünceler, araştırma ve incelemelerde elde ettiği sonuçlar ve partili yoldaşlarla tanışmada edindiği izlenimlerle kendisine olan güveni daha çok pekişerek faaliyet yürütmeye başladı. İlk önce kendi köyünü, köyünün insanlarını ele aldı. Onlara yönelik çalışmalar yürüttü. Çabaları sonuç vermişti. Köy gençliği çok kısa bir süre içinde O'nun savundukları düşüncelerin etkisinde kalmıştı. Daha sonraları Varto bölgesinde kendi köyleri için Apocu köy denilmeye başlanmıştı. Köy bu durumdan dolayı sık sık düşman güçlerinin operasyonlarına maruz kalıyordu. Bu köyden hemen hemen işkenceden geçmeyen insan kalmamıştı. 12 Eylül faşist iktidarı döneminde de baskılar alabildiğince yoğunlaşmış ve çok sayıda insan işkencelerden geçirilerek zindanlara dolurdu.

Sadece kendi köyünde faaliyetlerde bulunmadı. Gittiği her alanda tarıhtı, konuştukları ulusal kurtuluş düşüncelerini ortaya koydu, savundu. Sosyal-söven ve reformist fikirlerle yüz yüze geldi, bu kesimle-

re yönelik mücadelede kararlı bir pratiğin sahibi oldu; gerçekleri ortaya koymaktan ölümü pahasına da olsa çekinmedi. Türk sömürgeciliğine karşı verilen mücadelenin yanısıra bu güçlere yönelik de kararlı bir mücadele verilmesi devrimi geliştirmede bir zorunluluktu. Kitlelere eğitme, örgütlenme ve gençliği kendi ulus ve halk gerçeğine taşımak basit değildi. Dönemin kendine özgü zorlukları çok fazlaydı. En başta da insanlarımızın Kürtüklerini benimsemeleri bile bir mücadele, savaşım sorunuydu. Her şey adeta tırnakla kazılarak kazanılıyordu. İhanet kolektifleriydi, bu ihanetin ve kendini inkar etmenin aşılması bedel olarak kan istiyordu, her türlü olumsuzlukları kararınca omuzlamayı ve sebatlı bir çalışmayla aşmayı dayatıyordu. İşte bu dönemin bütün zorluklarını yiğitçe omuzlayan yoldaşlardan biridir Erdiven yoldaş.

12 Eylül faşist iktidarı döneminde mücadele açısından zorluklar oldukça yoğunlaşmıştı. 1979 yılında mücadelenin kat ettiği gelişmeler kitle sel bir kabarmaya doğmuştu. Her alanda mücadeleye akin edenler vardı. Her sınıf ve tabakadan insanlar mücadeleye içinde yer almak istiyordu. Gençlik kesiminde zaten yoğun bir kabarmaya vardı. Halktaki kabarmayla birlikte, sürece doğru tarzda cevap verilmesi vazgeçilmez bir zorunluluktu. Hilvan-Siverek direnişleri Kürdistan'ın tüm alanlarında etkisini göstermişti. Yaşanan bunca gelişmelere cevap vermesi gereken örgütüllüğün yaratılması, öncünün bu konuda rolünü oynaması dönemin dayattığı görevlerdendi. Ancak beklenen bu rolün gerekleri zamanına yerine getirilmediği için mücadele tarihimizde bilinen örgütsel kriz yaşandı. Gelişen kitle sel mücadeleler kucaklanmadı. Düşmanımız da barbardı. Tarihi barbarlığını bir kez daha en acımasız bir biçimde uyguluyordu. Dünya eşine rastlanmayan düzeyde barbardır düşman ve diğer yandan kurtuluş umutları yeni yeni doğan ve gelişen, ancak özlemli ifade edilemez henüz örgütlenemeyen, öncü örgütlenmesine kavuşamayan bir halk gerçeği vardı.

Dönem çok hassas olduğundan, mutlaka doğru karşılığı vermek ge-

ihaneti de kaçınılmaz olur. Bu durum çok acımasız bir biçimde yaşandı. Halkın dağda kalarak direnen devrimcileri yaklaşımları artık bir kurbanlık koyun gözüydü. Umutlar, geçmiş yenilgilerinin acısı da eklenince adeta sönmüş durumdaydı. Korku, tedirginlik, kaygı vardı. Bunların aşılması kolay değildi. Buna bir de devralına ihanet edenlerin durumu da eklenince, çaresizlik daha çok insanlarımızı egemen oluyordu. Bu süreçler yaşanarak, acıları ve zorlukları yüreklerin derinliklerine dek duyularak aşılması ve bugünlere gelmede dönemin zorunlu bir basamağı olmuştur. Bu basamaklardan geçmeden bugünlere varılmazdı.

Bu süreçte devralına olan bağlılığı ve sonsuz insanın koruyan yoldaşlardan biri de Erdiven yoldaş. 12 Eylül faşizmine karşı direnen yoldaşların dağlarda, ölüm pahasına yürütülen bir savaşım içindeydiler, ölmek, halkın umudunu söndürmemek, yeni günleri yaratmak için çabalıyorlar. Erdiven yoldaş, bu yaşamdan ayrı düşülmek mümkün mü? O da yoldaşlarıyla birlikte bu kararı ve azim, büyük bir inancı ortaya koyan direnişin içindeydi. Dağ dağ, köy köy, yayla yayla dolmuş, elinden geldiği ya da şeyler kavramaya, insanlarımızı ger-

kenceden geçirilir. Teslimiyete zorlanır, yoldaşlarının yerini gösterebilir dayatılır. Ama düşmanın dayatılmaları hiçbirini kabul etmez, ser verip ser vermeyi eline edinir. O'nun bu kararı ve kendinden emin direnişi karşısında kaybeden düşman ve o'nun eli kanlı celtaları olur. Erdiven yoldaş altı ay zindanda kalır. Çıkar çıkmaz "Benim meskenim dağlardır" deyip, yeniden yoldaşlarıyla kucaklaşır.

Bu dönemlerin partinin yeniden toparlanma, eğitim faaliyetlerini tamamlama, yani kadrolarını yeni bir eğitim sürecinden geçirecek hazırlama ve bu temelde ulusal kurtuluş savaşını gerilla savaşına taktik yönlendirme esas alma dönemidir. Bunun için partinin yurt dışına güçlerini çekme kararı vardır ve 12 Eylül faşist iktidarının amaçlarını bosa çıkarmak için bu karar hızla uygulanmaktadır. Ne var ki, düşmanın saldırıları ve imha seferlerinin yanısıra, yine içte yaşanan devrimden kaçma, uzlaşma, mücadeleyi yarıda bırakma tutumlarıyla birlikte, böğüncü-taşlıyıcı öğeler de cabaları da değildi. Adeta düşmanın içimize yönelik bir sızılma biçiminde rol ifa eden bu öğeler, yani Sağr Çuma, Semir, Davut gibileri, içte yaratılan sorunlarla kadroları bir yandan birbirleriyle çatışır hale getirenler, diğer yandan ise komplolarla yapıyı imhaya açık hale getirenler partiyi, mücadeleyi darbelemek istiyorlardı. Bu tutumun sahipleri bilincini bir tarzda bu dönemde parti ile direnen parti yapısı arasındaki baki koparmıştı. Partiyi yaşanan ilişkisizlik ortamında kadroların inançsızlık dayanamaz direndiler, zorluklarla amansızca boşuşarak partiyi ulaştırma basadılar.

Bu direnişin bir neferi olan Erdiven yoldaş 1982 yılında yurt dışına bir grup yoldaşıyla birlikte çıkmaya başardı. O zamanki kamplarda askerî, siyasi eğitim gördü. Ülkeye dönüş hatırlıklarına her yönüyle katkı. Partinin 2. Kongresi sonrası süreç, ülkeye dönüş süreciydi. Bu nedenle her açılan hazırlıklar ve çalışmalar yoğundu. Ülkede yeniden direnişin gerilla temelinde geliştirilmesinde temel rol oynayacak olan sivil propaganda döneminin başlatılması göreviyle yükümlenen kadrolar tutuluyor, sevinçliyi. Sevinç ve mutlulukla yoğrulmuş yoldaşlardan biriydi. Erdiven yoldaş. Ülkede ulusal direnişin köklü bir biçimde geliştirilmesinin kararlılığı ve azmi içersindi. Bu ruhla yönlendi

Bu direnişin bir neferi olan Erdiven yoldaş 1982 yılında yurt dışına bir grup yoldaşıyla birlikte çıkmaya başardı. O zamanki kamplarda askerî, siyasi eğitim gördü. Ülkeye dönüş hatırlıklarına her yönüyle katkı. Partinin 2. Kongresi sonrası süreç, ülkeye dönüş süreciydi. Bu nedenle her açılan hazırlıklar ve çalışmalar yoğundu. Ülkede yeniden direnişin gerilla temelinde geliştirilmesinde temel rol oynayacak olan sivil propaganda döneminin başlatılması göreviyle yükümlenen kadrolar tutuluyor, sevinçliyi. Sevinç ve mutlulukla yoğrulmuş yoldaşlardan biriydi. Erdiven yoldaş. Ülkede ulusal direnişin köklü bir biçimde geliştirilmesinin kararlılığı ve azmi içersindi. Bu ruhla yönlendi

ülkeye.

Lübnan'dan Haftanın, Lolan ve Botan'da devam eden yolculuk Dersim'de noktalanmıştı. Dersim'in engin dağlarıyla, nehriyle, doğa güzellikleriyle bütünleşmişti. Dersim'den aldığı ulusal öznü, kazandığı kirliliğin karşılığına savaşarak, örgüt kurarak, gerillayı geliştirerek, giderek tüm zeydeye kitlesel bir direniş yaratarak güneş kadar yayılmak üzereydi. Dersim'den Bingöl'e, Karakoçan'dan Varto'ya kadar uzanan saha üzerinde hareket ediyordu.

Askeri konularla yetkindi. Ataktı, harekelti yapıyla sabit bir yerde O'nu tutmak mümkün değildi. Gerilla taktiklerini hakemiydi. Silahı iyi kullandı, tam hakimiyeti sağladı. Hemen hemen bütün silahların girisini kişisi bilirdi. Bomba yapımında ustaydı. Yönetme-yönlendirme sanatında yılların biriken deneyim ve tecrübesi vardı. Siyasi olarak da çok gelişkindi. Gelişmeleri sürekli takip eder, ona göre hareket tarzını belirlerdi. Dersim alanında geliştirilen birçok eylemde birincil düzeyde yer alı, yüzlerce çatışmaya katıldı. Her gün yaşanan çatışmalara, pusulalara, operasyonlara karşı birliğini koruma, kollama müdahalesi yaşamının vazgeçilmez bir parçasıydı.

Erdven yoldaş düşmanla girilen çatışmada iki kez yaralandı. Bir çatışmada omuzundan ağır yara almıştı. Yaralı haliyle bile çatışmayı sürdürmüş ve grubuyla birlikte düşmana darbe indirerek kurtulmuştu. Yarası ağırdı, ama morali ve neşesi her zaman yerindeydi. O haliyle bile sakallarından vazgeçmez, yoldaşlarına moral kaynağı olmaya cabalardı. Yoldaşlarının desteğiyle ve esas olarak kendisinin belirleyici cabasıyla kısa bir süre içinde iyileşmiş ve gerilla yaşamı içindeki mücadelesine devam etmişti. Bir diğerinde de **Salih KILIÇ** ve beraberindeki üç yoldaşın

şehit düştüğü Kığı-Yayladere çatışmasında yaralanmıştı. Bu çatışmada, düşmanın kayıplarını gizlemesine rağmen Bingöl Alay Komutanı ve beraberindeki 38 düşman askeri öldürülmüştü. Evet bu kahramanca çatışmada ARGK'nın 4 değeri vardı. O yaralı haliyle yine düşmanla çatışarak kurtulmuş ve yitirdiği yoldaşlarının intikamını alabilmek için daha çok iradesine yüklenmişti. Yaralı haliyle diğer yoldaşlarına ulaşmıştı; yüreğinde şehit verdiği yoldaşlarının sızısı, acısı vardı. Ama her şey rağmen morali olmak, bilinciyle hareket etmek gerillanın vazgeçilmez yaşamının bir parçasıydı. Bu ruhla hareket etti, çalıştı, yoldaşlarının eğitimine elden geldiğince yardımcı olmaya çalıştı. Gördüğü tedavi sonucu iyileşmişti. Gerillanın olanaksızlıkta içinde tedavisi sürdürmek zorunda olduğu biliniyordu. O gerilla yaşamından kopmadan tedavisini yapmış ve sağlığına kavuşmuştu. Ancak aygında kısmi bir sakatlık meydana gelmişti. Hep topallıyordu, belli zorluklar çekiyordu, ama bu durumunu yoldaşlarının moralini bozmamak için hiçbir zaman yansıtmıyordu. Tam tersine yine ataktı, canlıydı, harekettiydi.

Bütün bu özveriyle cabalara rağmen Dersim'de oturtulamayan, bir türlü rayına girmeyen ve boş çakırları parti taktığı vardı. Çeşitli dönemlerde sık sık partinin müdahaleleri olmuş, bu müdahalelere ya boş çıkmış, ya da gidenler etkisizleştirilmişti. İşte böyle bir sonucun yaratılmasına, özellikle onca emeğin, şehitlerin kanı pahasına yaratılan değerlerin heba edilmesine rol oynayan taşıyıcı-bozucu öğeler örgütü sürekli uğraştırıp durdu. Bu bozuculuğa karşı yoğun ve sabırlı bir mücadele yürütüldüyse de tam etkisizleştirilemedi. Aslında yaşanan bu durum olmasaydı, Dersim ve Dersim'e bağlı olan diğer alanlarda

mücadelenin seyri çok daha farklı olurdu. Yıllardır bu sahaya musallat olan taşıyıcılık ve bozuculuğun kökleri ta 1979-81 yıllarına dayanır. Özellikle Semir vb. birçok provokatörün bundaki rolünü özenle vurgulamak gerekir. Yine de bu durumlar kayıplar pahasına yaşanmış olsa da, yaşanan direnişlerin yarattığı büyük kahramanlıklar da, kararlı ve azimli cabaları da asla unutmamak ve bundan büyük ders ve sonuçlar çıkarmak önemlidir. Yedi-sekiz yıl aralıksız olarak savaşın her türlü zorlukları ve acımasızlıkları içinde yaşamak, ihanetle yan yana ve ona karşı sürekli savaşarak onu altmek öyle kolay gerçekleşer bir olay değildir. Partinin bu değerli militanları, partilerine ve şehit yoldaşlarına verdikleri sözlerinin takipçisi olarak büyük ve özveriyle bir dirençle savaşmış, müdahaleyi yükseltmesini bildiler. Bu eylemlerimizde rolü çok gelişmeye damgasını vuran Erdven yoldaş, aynı zamanda eyaletin yönetim birimi içindeydi ve eyaletin bütün faaliyetlerine karşı sorumluydu. Bu nedenle görev ve sorumlulukları ağırdı. Ama o hiçbir zaman görevlerinin ağırlığından ve zorluklarından yakındı, özveriyle görevlerine yaklaştı ve gereklerini yerine getirmeye çalıştı.

Erdven yoldaş 1990 yılında partinin 4. Kongresine katılmak üzere bir grup yoldaşıyla birlikte Güney Kürdistan'a gitti. Burada yürütülen çalışmalara katıldı. Geçmiş partilerle ortaya çıkan yetersizlikleri mahkum etti. Süreçten gelecek görevleri omuzlamak üzere daha da yetkinleşerek çıktı. Deney ve tecrübelerini yoldaşlarına aktardı, onların gelişmesi için bitmek bilmeyen bir çaba sergiledi.

Erdven yoldaş, daha sonra tekrardan Lübnan sahasına gitti. Mahsum Korkmaz Akademisi'ndeydi. Yılların birikimi ve deneyleri temelinde yoldaşlarının eğitimine katıldı; askeri ve siyasi dersler verdi. Gerilla tak-

tiğerlerini pratikte uygulayarak yoldaşlarına kavattı. Olgun, sade ve özverili bir kişiliğe sahipti. Her toplantıda, derste anlatımı sade ve yalındı, katraticıydı. Hem bir öğretmenin ve hem de yoldaşlarından öğrenen bir öğrenciydi.

15 Ağustos 1991 kutlamalarında Mahsum Korkmaz Akademisi'ndeydi. Bu sıralarda ülkeye gidis hazırlıklarını da yürütüyordu. Planlama gruplarının yoğunlaşan çalışmaları vardı. Zindan Direniş Konferansı'na da katılmış, güç vermiş ve güç almıştı. Parti Önderliği'nin yoğunlaştırdığı eğitimle özeldi ülke pratiğine, genelde de mücadelemizin sorunlarına ilişkin kapsamlı çözümlerle yapıyordu. Böyle çok yönlü kapsamlılıkta sürdürülen çalışmalara planlamalara ulaşmış ve herkeste ülkeye eğitimle özeldi ülke pratikliğine, genelde de mücadelemizin sorunlarına ilişkin kapsamlı çözümlerle yapıyordu. Böyle çok yönlü kapsamlılıkta sürdürülen çalışmalara planlamalara ulaşmış ve herkeste ülkeye eğitimle özeldi ülke pratikliğine, genelde de mücadelemizin sorunlarına ilişkin kapsamlı çözümlerle yapıyordu. O bu canlı yaşamın en hareketli ve coşkulu-neşeli insanıydı. Akademi'de tek yürek olan kitlelerimizle bütünleşmiş, onların coşkusundan güç ve azım kazanmış, deneyimlerini de onlara aktarmıştı.

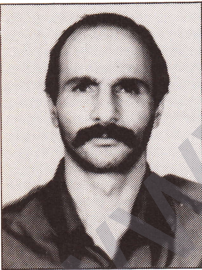
15 Ağustos kutlamalarından sonra bir grup yoldaşla birlikte artık ülkeye hareket edeceklardı. Parti Önderliği bir kez daha bu yoldaşlar için özel bir toplantı yapmış, gidecek olan yoldaşlarla tek tek konuşmuş, onlarla birlikte son kez sofrayı paylaşmıştı. Akademi içinde sadece bu yoldaşlarla birlikte yapılan son konuşmaları, yaşama ayrı bir anlam ve güzellik katmıştı. Erdven ve beraberindeki bir grup yoldaşın verileri yemektin sonra son uğurlanış yapıldı. Parti Önderliği, gidecek olan yoldaşlarla birlikte yürümüş, onları uğurlamıştı. Tabii tüm yoldaşlar da bu uğurlanıştı takip ederek vedalaşmışlardı.

Erdven yoldaş, Serhed Eyaleti'

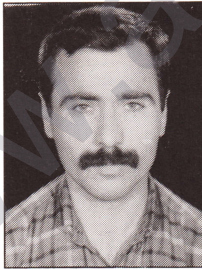
ne gitti. Turgut YILDIZ yoldaşla birlikte eyaletin askeri-siyasi sorumluluğunu üstlendi. Daha bilinci ve militanca bir pratik sergiledi. Ancak Serhed'deki yaşamı kısa sürdü. Komutanmış bir grup yoldaşla Ezerzurum Olur kazasının karsal Kesiminde düşman güçleri tarafından kuşatıldı. Eyaletin iki komutanı omuz omuza vererek sorumluluklarındaki yoldaşlarıyla birlikte kahramanca direndiler. Bu çatışmada kimyasal silah kullanan düşman, 23 değeri militanı katletti. Evet bu çatışmada Serhed Eyaleti Askeri Komutanı Ezerzurum yoldaşla birlikte, Eyaletin Siyasi Komutanı Turgut YILDIZ (Piro), Hoğir (Digorlu), Sarı Agit (Uludere), Siyabend (Ardahanlı), Yunus GEDİK (Delil, Karakoçanlı), Gazi CENGİZ (İhsan, Seimil), Ervan (Doğubeyazıt), Cemal YILDIZ (Şiyar, Malazgirtli), İsmet AYDIN (Çiangir, Batmanlı), Enes (İğdirli), Hamit MALAGAZ (İğdirli), Reber (Çukurcalı), Duran (Dersimil), Brusuk (Doğubeyazıt), Rızan (Digorlu), Yaşar (İğdirli), Maşallah İLBAZ (Rubar, Tatvanlı), Sabri Seyithan MALAY (Tatvanlı), Renas (Bingöllü), Nuray KEÇELİ (Berfin, Çihanbeyli-Konya), Kalo (Ardahanlı) ve Mazlum (Mardinli) yoldaşlar şehit düştü. Düşman şehitlerimizin cenazelerine alpaça davrandı. Cenazeleri almak isteyen ailelere örgütlediği faşist güçlerle saldırdı, ARGKY ve bu kadar yürekli bir kaybı verdimenin çığlığıyla "başarı" törenleri düzenletti, kurbanları kesti, bunlarla sovenimi daha da canlandırmaya çalıştı. Ama düşman gafilirdi. Şehitlerimiz döktüğü kan asla yerde kalmaz. Onların daha yoldaşları, düşmana olan kinlerini ve öfkelerini daha da bileyerek intikamlarını alacak, düşmana hak ettiği taziye dersi vererek Kürdistan'ı bağımsızlığı ve özgürlüğe kavuşturacaklardı!

Şehitlerin andı anımdır!

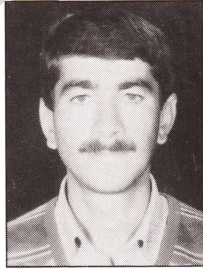
Olur şehitlerini saygıyla anıyoruz!

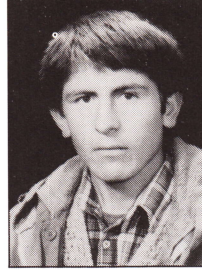
Turgut Yıldız

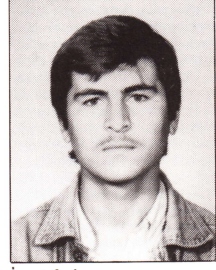
Yunus Gedik

Reber

Sarı Agit

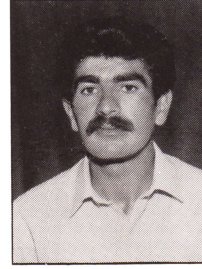
İsmet Aydın

Enes (üste soldan 2.)

Hogir

Gazi Cengiz

Hamit Malagaz

di, onlardan bir an bile olsa kopmak istemezdi. Ayrılkı süreci O'nun için en sancılı, en zorlu süreçti. İlk bütünlüğüne hemen insanlara ulaşır, onlara mücadeleyi, ülkenin nasil kurtarılmasını gerektirdiğini, Türk sömürgeciliğinin karakterini, yurtsverjetliğini özelliğlerini vb. birçok konuları anlatır, adeta özümstediklerini herkesin özümsemesini isterdi.

Partinin 4. Ulusal Kongre hazırlıklarını yürüttüğü süreçtir. Her zaman olduğu gibi, Dersim alanında da kongreye delege olarak katılan arkadaşların Güney Kürdistan'a gitmelerini gerektiriyor. Çiçek yoldaş da, kongreye katılacak olan grupla birlikte Güney Kürdistan'a doğru yola çıktı. Yolculuk çetin geçer. Dersim'den ayrılınca, bir daha ama daha da güçlenerek dönmeye ve bu dağlarda savaşacağına haykırır dağlara, şehitlerin kanını yerde bırakmayacağına ilişkin arar ve içer. Dersim dağlarından ayrılmadığından dolayı üzülür, fakat geri dönmeyeğin anlamı inancıyla rahatlar. Gerçi ülkenin her parçasını seviyor, her yerde mücadelesini edimesinin gerillanın bir yaşam kurulu olduğunu biliyor, ülkenin bütün dağlarına, ovalarına sevdi, ama Dersim'in O'nun yüreğinde ağırlıkta yer bambaşkadır. Kürdistan tarihinde isyanların en son kaleşirdir Dersim. Onbinlerin kanı dökülmüştür. Her dağ parçasında döken kan vardır, her uçurumunda göç kuzları ve gelinlerin düşmana teslim olmamak için kendilerini nehirlere atarak yaşamlarına son vermelerini irtazar irtazar vardır. Nehirlerinde katledilen insanların kemikleri, saçları çimiktiktir. İşte bütün bunların içtimaktarı olmak için Dersim'e dönmek, ondan

kopmamak istiyordu.

Çiçek yoldaş, Güney-Kürdistan'a ve oradan da Han Kırk'eye geçti. Partinin 4. Ulusal Kongre çizdiği temelinde eğitim doğdu. Orada da ortaya çıkan tasfiyeciliğe tanık oldu. Parti tarihini kavradığından, artık olumsuz etkileniyordu. Bilakis siyasi savasının acımasızlığı ve mücadelenin ulusal bağimsizliği sağlamada ki zorunluluğuna görüyor ve geçmişte Dersim pratiğinde yaşanan olumsuzluklara daha net anlam vererek süreçleri değerlendirebiliyordu. Kongre ve sonrası süreci, O'nun daha da yetkinleşmesine yol açtı. Bu süreçten güçlenerek çıktı.

Kongre sonrası süreçte, 1991 yılının ilkbaharında Kormak bir grup yoldaşla birlikte Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gitmek üzere yola çıktı. Yine zorluklara dolu bir yolculuktan geçiyorlar. Bu yolculuk esnasında iki deyerli yoldaş ağız suyla boğuşarak şehit düştü. Böyle si bir şahadetin canı tanığıydı, olayın içerisinde yarattığı etki çok büyüktü. Her zaman aynı anlattıkları yoldaşların anar, onların yolu anıdında kahramanlığını, yoldaşlığını güzellikliğini dile getirirdi. Evet bu olayda suya kapılan bir yoldaşın kurtarılmasını savasının yener diğer yoldaşın amansız çabaları ve birbirlerine sarılarak suyun derinliklerinde kaybolmalarında fedakarlığını büyüklüğü, yüceliği vardı. Uzun bir süre bu olayın etkisini yaşadı: Çiçek yoldaş.

1991 yılının baharında doğru artık Mahsum Korkmaz Akademisi'nde idi. Yaşama, eğitimde atak ve canlıdır. Yoldaşlık ilişkilerinde özlüdü. Doğru olan yanında, yanlış olanın karşısında idi. Kendisini ve yoldaş-

larını geliştirmek için büyük ve azimli bir çabandı sahibidir. Araştırıyor, inceliyor, tartışıyor, kafasına takılıp da tam çözemediğini soruyor, öğreniyordu. Askeri dersleri hiç kaçırmazdı, çok severdi. Düşmandan intikam almak için askeri sanatta yetkinleşmek gerektiğini yaşam pratiği öğretmişti kendisine. İyi bir asker olmak için iyi bir siyasetçi ve politikacı olmak gerektiğini, çizgiye hakim olmasını gerektiğini de biliyordu. Bu nedenle kendisini yüklendikeceğini düşünürdü. İki deyerli boyuna eğitim gördükten sonra ülkeye gitme talebinde bulundu Çiçek yoldaş. Talebinde ısrarlıydı, verilen eğitimi yeteri görüyordu, artık bunun gerektirilen pratikte yerine getirmek gerekiyordu. Pratik de ülkeydi, sıcaık savaş alanında. Sıcak savaş alanında teroh ettiyi her hiç kuşkusuz Dersim idi.

Planlama gruplarının oluşturulması için Mahsum Korkmaz Akademisi'nin eğitim sorumluda bütün yoldaşlar toplanmış, sık sık dağlarda görüşleri de alınarak gruplar oluşturuluyordu. Sıra Dersim planlama grubuna gelmişti. Tabii Çiçek yoldaş, gitmek isteyenlerin başında yer alıyordu. Bu istemini bir kez daha platform huzurunda dile getirmeye Parti Önderliği'ne sundu. Yürütülen tartışmalarda bir-iki arkadaş Dersim alanının zorluklarından bahsederek başka parti sahalarına gitmesi önerisinde bulundular. Çiçek yoldaş buna şiddetle karşı çıktı. Dersim'de yaşananları ve kendi

durumlarını dile getirdi. Gerek Dersim'deyken ve gerekse ülke dışına çıkarılan hiçbir zorluk çekmediklerini, bilakis çeşitli zorluklara olsa da gruba engel olmadıkları, hatta yuğ büyük bir bölümünü az sayıda bir bayan grubu olmasına rağmen kendilerinin kaldırdığı pratik örneklerle anlattı. Bir kez daha Dersim'de yaşananları yaşar gibi oldu, olayları zincirini ve bunları yarattığı sonuçları aktardı. Parti Önderliği'yle bu tartışmayı yürütürken, bir ara Parti Önderliği, "Neden o kadar zorluklara katıldınız? Bu delilerin arkasında yine yürüdünüz ve kendini kahrettiniz? Baktın yoldaşın ihlal ediyorlar, bütün yükün sizin omuzlarınıza yüklerler, parti çizgisini uygulamayolarlar ve sizler de bunlara güç getirmediniz, gücü kötülüğe beklesediniz, bu kadar kendinizi ypratmasaydınız" dediğinde, Çiçek yoldaş verdiği cevap suydı: "Gidip öyle oturarak beklemeydim. Böyle bir şey yapmaktaki idealerime tersti, katlanmak zorundaydım, kötümeye gitmem halinde idealerime ihanet etmiş olurdu. Bu temelde sürdürülen tartışmalar sonucunda Dersim planına çalışılmasına katıldı: Çiçek yoldaş. Sevinçliydi, mutluuydu, mutlaka başaracağını ve kendini kanıtlayacağını büyük bir kararlılıkla dile getirmiyordu.

Çiçek yoldaş, planlama grubundaki diğer yoldaşları gibi 15 Ağustos kufatmalarına katıldı. Akademiyeye gelen onbinlerce insanın çok sunu beraber yaşadı. Halkla, misafirlerle, gazetecilerle ilgiliydi. En çok ilgi odağı Kürdistanlı insanlardı. Onlarla en çok ilgilenenlerdi. Tartışıyor, halkın istemlerine cevap

veriyor, Akademiye gezdiriyordu. Yine parti zindan konferansı döneminde de konferans çözümlerinden oldukça sonuçlar çıkarmıştı. İşte böyle sine yıklı bir birlikte ülkeye doğru yol aldı. Akademinde beraberindeki grupla ayrıldığında törenler yapılmıştı. Sevincinin yendirinde duruyordu adeta. Yoldaşlarıyla konuşuyor, söz veriyor ve Kürdistan dağlarında buluşma dileklerini belirtiyordu. Çiçek yoldaş böyle bir ruha ülkeye yol aldı.

Çiçek yoldaş 1991 yılının sonbahar aylarından 1992 yılına kadar Güney Kürdistan kamplarında kaldı. Easata Dersim alanına gidecekti. Orada yapılan düzenlemeler sonucu geçici olarak kalmıştı. Daha sonra Han Kırk'eye geçti. Orada uzun bir süre kaldı, eğitimlere katıldı, pratik işleri tümüne ortak oldu, yeni eğitim adaylarının gelişimi için çaba sarfetti. 1992 yılında Han Kırk'de bir suyu geçenken, dengesi aniden kaybederek ağız suyla boğuştu ve şahadete ulaştı.

Çiçek yoldaş, büyük özlem beslediği Dersim dağlarına ulaşmadan şehit düştü. Dersim dağlarına ulaşması ve orada toprağıyla bitülmüşüne vazgeçemeyen bir istemiydi. Bu istemi yerine gelmedi, ama O yine de vatan toprağına sonsuz uykusunda yalmaktadı. O'nun özlemi olan Dersim dağlarını yoldaşların sonuna kadar savunacak, ereğini, Dersim dağlarını ve her keşir toprağını düşmana mezar ederecek gerçekleştirecektir.

Söz veriyoruz, Kürdistanı yüzbinlerce Çiçekler yaratarak süsleyeceğiz!

Anın mücadelemize önderdir!

Fedakarlığın, alçakgönüllülüğün ve sabrın sembolü: Elif yoldaş

Şehitlerin engin çaba, fedakarlık ve azimle geliştirdikleri bağimsizlik ve özgürlük mücadelesi, tüm Kürdistan halkını sararak önemli bir aşamaya ulaşmıştır. Bağimsizlik ve özgürlük yolunda bu adimları güçlendiren kişiler anlamlandırdı. Hele iki çıkışların bundaki rolü daha da belirleyicidir. İşte silahlı direniş mücadelemizin ilk geliştiği dönemlerde, bu mücadeleye büyük bir azim ve inanca yer alan yoldaşlardan biridir Elif yoldaş.

Elif yoldaş, temiz yürekli, yurtsverje özellikleri büyüyen bir Kürt kızdır. Düşmanın doğrudan zulümüne maruz kalmamış, ama can davalarını görmüş, Güney Kürdistan'da feodal önderlikte de olsa gelişen mücadeleyi görmüş, yaşamın zorluklarıyla iç içe büyümüş, yoksul ve çileli bir yaşamın içinde sağlam bir iradeye sahip olmuştur. Gerilla mücadelesinin ilk geliştiği dönemlerde, yoldaşları her zaman kendi köylerine uğruşmuş, güç ve destek almışlardır. Mücadeleye destek sunan bir çevre konumuna sahip olduklarından bu kez direkt düşmanın her türlü baskı ve işkencelerine maruz kalmışlardır. Düşmanın baskıların, saldırılarını ve canı gibi sevdiği gerillaların şahadetini gördüğüne düşmana olan kin ve öfkesi daha da artmış, şehitlerin intikamını almaları için yener etmiş ve bu temelde gerillağa katılmıştır.

Elif yoldaş, elindeki silahıyla artık bir gerilladır. Kararlıdır, inançlıdır, olgundur, çalısıkandır, alçakgönüllüdür, sevgi-saygı toplumdur. Şehit düştüğü ana kadar toplım alı yu boyunca dağların doruklarında, ovalarda, köylerde düşmana karşı savaşmış. Koskoca altı yu boyunca savasını deney ve tecrübelerini kazandı, yorgunluk, yılmıgık nedir bil-

medi. Büyük bir sabırla öğrenmeye, kavramaya, daha da yetkinleşmeye çalıştı. Uğradığı köylerde onlarca yüzlerce toplantılar gerçekleştirdi, onlara eylem katıldı, düşmanın sayısız suçlarını attattı, yığıtce savas, yaralı yoldaşlarının omuzlarında taşıdı, yaralarına merhem olmaya çalıştı. Katıldığı çatışmalarda şehit verdiği yoldaşlarının acısını yüreğinde hep hissetti.

Halkı eğitmek ve devrime kaldırmak için köy köy, yayla yayla dolaşırken insanlanın nasil geri bırakıldığını gördü, buna öfke duydu. Daha çok çaba harcandı ve halkın eğitimine önem verdi. Hem onlardan öğrendi ve hem de elinden geldiğince gerçekleri halka kavratmaya çalıştı. Gittiği her yerde bir etki bırakıyor ve seviyorlar. Gerçi alle içinde oldukça nazlı büyütülmüştü. İmkanlı çerçevesinde her dediği yener getirilmisti. Bunun için de mücadeleye ilk katıldığı dönemlerde zorluklan omuzlamada, özellikle de siyasi sorun ve gerçekleri kavramada oldukça zorlanıştı. Gerilla ya yaşamı bambaşka bir olaydı ve bu yaşamı o koşullarda omuzlamak o kadar kolay değildi. O tamamen iradesine yüklenecek buna başlamıştı. Yaner de kadının devrimleşmesinde yaşanan zorluklar vardı. Bunu da zamanla daha bilimsel bir temelde kavradı. Hele Kürt kadını geri bırakılmıgını hiç kabul etmedi ve bu hususta yoğun bir çaba sergiledi, gittiği, uğradığı her yerde kadınlara eğitimi yönünde özel çaba sergiledi.

Mücadeleye katılmadan önce nişanlıydı. Nişanlısı da kendisi gibi yurtsverje ortamında büyüyen ve gelişen gerilla savasından etkilenen biriydi. 1985 yılında mücadeleyi ta-

nyınca sevgisini, ülkesine ve halkına adanmış ve aile kurma özlemini bir tarafa atarak koşu ve özveriyle büyük aile ortamına koştı, bunda hiçbir tereddüt göstermedi. Kuşkusuz nişanlısı da mücadeleye katıldı, ama ondan sonra gelişen ilişkiler her yoldaş oldu.

Mücadelede safınna katıldıkları dönemde, gerilla yoldaşları, ikisinin herhangi bir yerde de kalabaleklerini ve kaldıkları yerlerde devrime hizmet edebileceklerini söyleyince, bun her ikisi de büyük bir öfkeye reddetmiş ve partinin istediği yerde ve zamanda savaşabileceklerini kararlılıkla belirtmişlerdi. Bu kararlı tutum karşısında yoldaşları, onları ilkin eğitim kamplarına göndermişlerdi. Eğitim kamplarında kaldıkları süre boyunca iki yoldaş olarak birbirlerine güç ve destek vermişlerdi. Yoldaşlığın en güzel örneğini bu iki yoldaş şahsında sergilediğini rahatlıkla belirtiriz. Onlar, yoldaşların arasında örnek devrimcilerdi. Daha sonraki süreçlerde her biri değişik değişik savaş cephelelerinde düşmana karşı savaslar.

Daha sonraki yıllarda Elif yoldaşın nişanlısı olan amcasının oğlu, düşmanın 1991 yılında eğitim kamplarına yönelik geliştirdiği saldırı, da, kahramana savasarak şehit düştü. Yoldaşları nişanlısının şehit düştüğünü kendisine söylemek istemiyorlardı; belki de etkilenenlerdi, olayın geldiğini ve nişanlısının şahadetini kendisine anlatılır. Burada da örnek alınabileceği bir tavır sahibi olur: "Şehitlerin yolu bellidir, bu mücadeleye katılan şehit düşmeyi de göze almak zorundadır. Ülke başka nasil kurtulabilir ki! Amcannın oğlu

da bunlardan biridir. Şehitlerin gönlünde özel bir yeri vardır. Bunun için amcannın oğlu ve bütün şehitlerin silahını bırakmayacağına, bütün gücümüle intikamını almak için savasacağına."

Elif yoldaş, sözüne bağlı kaldığını ispatlamak için aşarak çok çalıştı, öndekleri engelleri aşarak yetkin bir komutan düzeyine ulaşmayı başardı. Daha sonraki süreçte Güney Kürdistan'daki kamplara bir kez daha gitti. Burada takım komutanlığı görevini üstlendi. Yüklendiği sorumluluğa layık bir pratik sergiledi. Herkesin sevgi ve saygısını kazandı. Tüm yoldaşlarına karşı saygılı davranmak en güzel yönlerinden biriydi. Eğitim kamplarına birçok zaafikarla gelen yoldaşların yetersizliklerinden anladığını ve geliştirmeye için çaba harcadığı, dayatılan ciddi olumsuzluklara buyen eğmedi ve başanlı bir tarzda mücadelesini bilirdi.

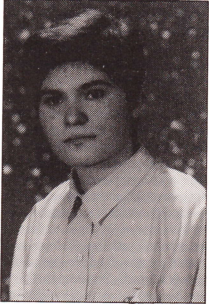
Daha sonra tekrar ülke pratiğine yöneldi. Esas olarak Amade Eyaleti faaliyetlerine katılacaktı. Ancak rahatsızlığının giderek belirginleşmesi sonucu Bestler de zorunlu olarak kaldı. Elif yoldaş, daha önceleri katıldığı sayısız çatışmalardan birinde başından kurşun yararı almıştı. Bir dönem doğrudan tedavilere iyileşti. Ancak darbeyi başından aldığından dolayı yara daha sonraları tekrardan ithalpanarak hastalığı gelişmesine neden oldu. Amade Eyaleti'ne gideceği bir dönemde ağırlan fazlaştı ve bu durumda gönüderledi. Zaten kamplardayken de ülke pratiğine gönderilmek istenmiyordu, ancak kendisinin ısrarlı dayatmalarıyla ülkeye gönderildi. Elif yoldaş, Amade Eyaleti'ne gide mediy ama, Bestler'de hastalığına rağmen çalışmalardan geri durma-

di. O'nun için yaşam, mücadeleye etmedi, düşmana karşı savasaktı. Burada da bütün deney ve tecrübelerini yoldaşlarına aktardı. En belirgin özellikleri sabırlı oluşuydu. Parti resmiyeti ve adaletinin doğru uygulanmasını istiyordu. Moral bozukluğu arkadaşlarına kin, öfke duyma gibi özelliklerinden uzaktı. Yaşaymayla çok sade ve sakin bir kişiliği temsil ediyordu. Bir dönem gördüğü tedavilere iyileşti ve bu temelde yoğun bir pratik sergiledi. Ancak sakin bir gecede gökyüzünde parlayan yıldızların altında aniden başgösteren hastalığı iki gün sürdü. 20 Ekim 1992 tarihinde başlayan hastalığı yoldaşlarını kaygılandırdı. İki gün içinde büyük bir umutla yoldaşları iyileşmesi için beklediler. Ama nafiele! Yaşamın son nefeslerini saat seviz civarında yoldaşlarıyla adeta vedalaşar gibi konuşarak son nefesini verdi. Elif yoldaşın şahadeti bütün yoldaşların derinden sarıldı. Ağır ağır saygı duruşuna geçti ve yapılan törende Elif yoldaş toprağı emanet edildi.

Altı yu boyunca Kürdistan dağlarında, köylerinde, yaylalarında, ovalarında durmaksızın zorlu bir savasın katıldığı. Yaşamın hiçbir zorluğu O'nu yıldırmadı, katılmak bir kararlılık ve azimle savasıtı, bamsarılığa, moral bozukluğuna yaşamında yer vermedi. Çok temiz ve saygıla şahibi oldu. Özveri ve fedakarca bir çaba sergileyerek şehitler ordusuna doğru yürüdü ve onlara ulaştı.

Elif yoldaş tertemiz, sade ve güven kişiliğiyle her zaman Kürdistan halkının yüreğinde yaşayacaktır!

Adile ile Elif yoldaşlar, omuz omuza kahramanca savaşarak DİRENİŞ DESTANI YARATTIKLAR

Adı, soyadı: **Adile ŞAHİN**
Kod adı: **Rojda, Zilan**
Doğum yeri ve tarihi: **Birecik-Urfa, 1972**
Mücadeleye katılış tarihi: **29 Mayıs 1992**
Şahadet tarihi ve yeri: **18 Eylül 1992, Kemah-Erzincan**

Adile ŞAHİN (Rojda, Zilan) yoldaş, 1972 yılında Urfa'nın Birecik kazasında dünyaya geldi. İlk ve orta öğrenimini Birecik'te ailesinin yanında tamamladı. Ailesi yurtsaver olduğundan, ülke ve halk gerçeğine yabancı değildi. Yurtsaver düşüncelerle büyüdü. Ailesinin yanısıra akraba çevrelerinin de yurtsaver olma, erkenden devrimci düşüncelerle tanışmasına neden oldu. Ülkede gelişen gerilla savaşının üzerinde yarattığı etki fazlaydı. 1990 yılından itibaren gelişen serihildanlar,

O'nda güçlü bir umut yeşertmişti. Kendi davası için ayağa kalkarak bir halkı artık durdurmak mümkün değildi; bunu kavıyor, buna inanıyor. Gerillaların yapılan cenaze törenleri O'nda etki yaratıyordu. İçten içe gerilla olmanın güzelliklerini almak istiyordu. Gerilla savaşının ilkeleri kurtarmak, özgürlüğü sağlamak olduğuna inanıyordu. Gerilla yaşamı bir sevdaydı, bir sevdâ O'nun yüreğini sarmıştı.

Çok sevdiği abisinin hastanede ilgisizlikten dolayı vefatı, O'nda Türk sömürgeci rejime karşı nefretinin pekişmesine daha çok neden oldu. Adile yoldaş daha sonraki yaşam sürecinde tip profesörü olmayı hedefler. Bu temelde ilkin kazanımlı olduğu veteriner fakültesine gitmeye uygun görür. Elazığ'da öğrenimini sürdürürken, Kürdistan gerçeğini, gerillanın amaç ve hedeflerini, Türk sömürgeçliğini tarihsel konumunu araştırır, inceler ve önemli bir sonuca ulaşır. Meseleleri kavradığıca bireysel kurtuluşun, halkın çıkarı açısından bir yarar sağlamayaacağına, bireysel kurtuluşun bile yağan koşullarda mümkün olamayacağına iyice inanır ve gerillaya katılmaya karar verir. Elazığ Veteriner Fakültesi'ndeki öğrenimini bırakarak 29 Mayıs 1992 tarihinde gerilla safına girer.

Adile yoldaş halkçı örgütlülere sahip olan bir militandı. Ziddiği her ortama ayak uydurmasını bilip, uygun ve çalşkan özellikleriyle sevilmeyi, oğuldu. Her yaz tatilini köyde geçirmeyi bir gelenek haline getirmişti. Bu ne-

denle dağları, köyleri, oralarda zorluklar içinde sekillenen yaşamı severdi. Köylülerle birlikte tarlalara gider, çalşırdı. Bostanlardan çıkardı. Sabahın erken saatlerinde başlayarak köy yaşamına bütün coşkusıyla katılırdı. Sıraşyla her gün bir aileye yardım etmek amacıyla çalışırdı. Çok geç olmasına rağmen, sade ve oğul bir kişiliğe sahipti. Her insanın söylediklerini dinler, değerlendirir, söz çikarırdı.

Emeğin değerini biliirdi. Yersiz masraflara, emeğin hoyratça kullanımına karşıydı. Başkalarının malını kötü kullananlara karşı da anında tavır koyardı. Halkın yaşamıyla iç içe olduğunda, yaşamın zorluklarını, insanların çektiği çelileri biliirdi, her ne kadar ekonomik durumu iyi olan bir aile ortamında büyümişse de, bu açıdan herhangi bir zorluk çekmemiş olsa da, özünde emeğe güçlü bir değer verme duygusu vardı, halkın çektiği acıları yüreğinde duyardı. Sömürgeçliğin yoksulluklar içinde boğduğu yaşamı asla kabul etmezdi. Ve Kürdistan'da yaşayan, yurtsever özelliklerle üylenen biri olduğundan bu yaşamı canlı bir taşıyıcıydı. Dolayısıyla insanın yarattığı her değere büyük önem vermesi yaşamının bir ilkesi haline getirmişti.

Adile yoldaş gerilla safına katıldıktan sonra, gerillanın kurduğu eğitim kamplarında bir dönem eğitim görür. ARKG'nin genç bir neferi olarak askeri taktikleri ve savaşın stratejisini öğrenir. Burada yoldaşlık ilişkilerinin yüceliğini görür. Çekilen

zorluklara rağmen sarsılmayan inanca tank olur ve böylece şehitler adına yemin ederek davanın sorunlarına daha sıki sanılır.

Eğitim sürecinden sonra Erzincan-Kemah hattında gerilla faaliyetlerine katılır. Köy köy, ev ev doluşular toplantılar gerçekleştirir, ulusal bilinci taşımaya çalışır. Eğitim çalışmalarını düzenler. Gerilla mücadelesi içindeki yaşamı kısa sürer, ama soylu olur. Alanda gelişen birçok gerilla eylemine katılır. Nitekim şehit düşmeden birkaç gün önce de Erzincan-Sivas Karayolu'na trafike yapılan gerillaların birliğindedir. Bir süre propaganda yaptıkları sonra arabaların geçişine izin verirler. Daha sonra beraberindeki grupla birlikte Erzincan-Sivas Karayolu'nu Bakimevi'ni yakma eylemine katılır. Bu eyleme bekçiyi rehlin alrı, silahına el koyar. Eylem tamamlandıktan sonra bekçiyi bırakarak, "*Bizim sonumuz Türk sömürgeçliğinin ölümüne karşıdır. Bizim sonumuz Türk sömürgeçliğinin ölümüne karşıdır. Bizim sonumuz Türk sömürgeçliğinin ölümüne karşıdır. Bizim sonumuz Türk sömürgeçliğinin ölümüne karşıdır.*" der. Buradan ayrıldıktan sonra yul güzergahlarında bulunan bir köydeki okulu yakarlar ve tüm köy halkını toplayarak propaganda yaparlar.

Bu olayların hemen ardından başka bir alana doğru yul alırlarken, 17 Eylül 1992 tarihinde Kemah kazasının Koççiri mevkisinde, daha önce yapılan bir ihbar sonucu, grup, düşman güçlerinin kurduğu pusuya düşer. Çatışmada 3 gerilla yazarılır. Elif ve Adile yoldaşlar düşmana karşı savaştıklarını, grubun ve ya-

ralların kurtulmasını için düşmanın tüm dikkatlerini üzerlerine çekeceklerini belirtirler. Diğer yoldaşları buna karşı çarksa da her iki yoldaş kararlardına dretir. Adile ve Elif yoldaşlar çatışmaya bütun siddetle devam eder. Gruptakiler yaralıları kurtarıp, ancak Elif ile Adile yoldaşlar dört bir taraftan düşmanın çemberi içine düşerler. Her iki yoldaşın gruba bağlan tamarını kesilir. Çatışma 18 Eylül gününe sarkar. 1000 civarında capulcu düşman askeri, helikopter ve uçak saldırılarında iki kahraman direnişçiyi teslim alamaz. 18 Eylül'ün akşamına doğru iki direnişçi militan, düşmanın havadan yaptığı saldırıya karşı da kararlıca savaşırlar. İkinci **Adile ŞAHİN** yoldaş ve ardından **Elif POYRAZ** yoldaş, onurlu bir direnişçi şehitler kervanına katılır.

İki kahraman militanın cesedi düşmanın eline geçer. Düşman güçleri, iki gün boyunca kendilerine karşı yitice savaştan bu iki kahraman kadın olduğunu görünce edeta çılınışlar ve kundurğankalı yüzlerce mermiyi cesetlere boşaltırlar. Ve ardından cesetleri ilçeeye yaktırın bir alana götürecek kuştu bir yere atarlar.

Evet, iki yiğit Kürt kızı omuz omuza vererek, davalarına inançları ile düşmana karşı savaştılar ve yaralı yoldaşlarını kurtardılar. Yoldaşların ve bağlılığın anımları haklı olarak sergilerlere şehit kervanına katıldılar. Sizler, başsızlık ve özgürlük mücadelemizin sembolleri olarak hep yaşayacaksınız!

Mehmet yoldaş mücadelemizde yaşıyor

Adı, soyadı: **Mehmet BULMUŞ**
Doğum yeri ve yılı: **Pazarck-Pulyan köyü, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şahadet tarihi ve yeri: **7 Ekim 1992, Pazarck-Armutu köyü**

Mehmet yoldaş, daha küçük yaşlardayken mücadeleye tanıştı. Ulusal kurtuluş mücadelemizin Pazarck alanında önemli bir taban bulduğu 1978-79 yıllarında, kendisini devrimden yana dönüşüm gösteren ortamın içinde buldu. Çevresi de yurtsaver olup mücadeleye ilgi duyuyor, katkı sunuyordu. Özellikle daha sonra, ayrı ayrı çatışmalarda direnerek şehit düşen **Battal EVRAN** ve **Mehmet İNAN** yoldaşların mücadelesi ve kararlı kişiliklerinden oldukça etkilendi. Onları örnek aldı. Bunu pratiğine de yansatarak misilsiz-kuryelik yaptı. Daha bu dönemde devrimci inancını ve katkısını sunmaya başlamıştı. Birçok yarısından farklı olarak cesareti bir tutumla çok yönlü cephelelerden saldı-

rıların gerçekleştiği bir ortamda kurtuluş mücadelesine yer almaya başlamıştı. Bir yandan da öğrenimini sürdürüyordu. Okul geçirdiği içinde de aktif sempatanlık görevlerini yerine getirmeye çalışıyordu.

Kürdistan kurtuluşunda mücadelesine önderlik edip bunu zafere ulaştıracağına derinden inanmıştı. Ancak 12 Eylül cuntası O'nun da umuduna ve inancına bir perde kecekkti. Ama O buna rağmen içten içe umut ve inancını besledi. Bu dönemde devrimcilerle ilişkisi de kesildi. Bu uzun bir süreiy aldı. 15 Ağustos Atlım'yla yeniden başlayan silahlı mücadele için içe beslediği umutlarının büyümesine yol açtı. Bundan sevinç duydı. Sempatanlığı yeniden canlandı. Çevresinde propaganda yaptı, mücadelenin haklılığını savundu.

1988 yılında imkan bulunca Avrupa'ya çıktı. İsviçre'ye giderek hemen ilişkisi geçti. İlk kültürel faaliyetlerde yer aldı. Bireysel eğitimini de sürdürerek ulusal kurtuluş bilincini geliştirdi. Gün geçtikçe aktifleşti. Mücadelenin gelişim düzeyine göre sorumluluk duydı. Böylece didi daha da güçlendi. Daha büyük görevlere talip olma gücüne ulaştı. İçinde yer aldığı çalışmalar yeterli görmedi ve kendini mücadeleye tımden katma kararına ulaştı. Partinin sunduğu imkanları iyideğerlendirdi. Bu temelde gelişti, güçlendi ve başarıya çağına dair güven verdi. Bunun sonucu olarak daha büyük görevlere layık görüldü. İkin Zürih'te, daha sonra Bern şehirlerinde bölge sorumluluğunu yaptı.

Yaşamında net ve alçakgönüllü

bir kişiliğe sahipti. Gösterişten uzak, sade ve fedakar özellikleriyle yurtsaverler arasında saygınlık yarattı. Devrime ve halka bağlılığı pratiğinde öne çıkan özellikleriydi. İç mücadeledede önemli bir çabasına hibiydi. Bunun bir sonucu olarak Avrupa ortamının olumsuz özelliklerinden etkilenmedi. Ülkeye bağlılığı, ruhta ve pratiğinde yaşamasını bil-

Mehmet yoldaşın çalışmaları üzerinden düşünür, aylar geçti. En nihayetinde beklediği haber geldi. Ülkeye gidici günü gelip dayandı. O gün, O'nun yaşamında bir dönüm noktası, yeni bir sürecin başlangıcı oldu. Ülkeye gidisi, yeni bir yılın bahar günlerine denk geliyordu. Böylece kendi coşkusıyla baharın canlığını bütünleştirdiyordu. Efsa-

di. Öte yandan raporlarında Kürdistan'a dönme ve oradaki gerilla savaşında yer alma arzusunun belirlenerek buna her zaman için hazır olduğunu dile getirdi. Ancak bunu dayatma biçiminde yansımadi. Hem Kürdistan'da ve hem de mücadelenin her sahasında yapılacak bütün görevlere hazır olduğunu belirtiyordu. Doğrusu da buydu. Tabii ki, her şeye rağmen Kürdistan'da gideceği günü ipe çekmiyor değildi.

nevi isim yazarı Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gidiyordu. Bu, herkesin elde etmek istediği bir şans, büyük imkan, Kürdistan'a açılan bir kapıydı. Bu nedenle verilen şans hiç gecikmeden karşılama için hazırlıklarına başladı. Mart 1992 tarihinde Bekaa Vadisi'ndeki Akademiye gitti. Orada iyi bir gerilla olmak için sunulan askeri ve siyasi eğitimden yararlanmak için elinden gelen çabayı sergilemeye çalıştı. Parti çizgisini, süreçlere ilişkin taktik-

lerini, dönemlerin dayattığı görevleri ve bunları başarısını imkan dahilinde koyan devrimci yaşamı yakından gördü ve bu temelde savaşın gereklerini kavramaya ve kendisini güçlendirmeye çalıştı. Kaldığı süre içerisinde gerillanın temel gerekçelerini donandı ve savaşmaya hazır duruma geldi.

Güneybatı Eyaleti'ndeki gerilla faaliyetlerine katılma yönünde partiyi öneri sundu. Önerisi dikkate alındı ve bunun üzerine bir grup yoldaşla birlikte 1992'nin sonbaharında Kürdistan'a yoneldi. Kararlı ve azimliydi. Eyalette yaşayan kimi yetmezliklerin ve bunları yul açtığı imhaların önüne geçmede üzerine düşen rolü oynayacağına inanıyordu. Bunun sözünü vermişti. Ancak şu da bir gerçektir ki, savaş koşulları her zaman değişmektedir. Beklenmedik talihsizlikler ve kimi küçük hatalar şahadete yul açabilir. Bunun tersine kimi küçük imkanlar ve fırsatlar da büyük kazanımları yaratırlar.

Mehmet yoldaşın şahadeti erkenden oldu. Önemli beklentilere cevap teşkil edebilen özelliklere sahip olduğu, bunun başarı zmiyele dolu yaşadığı bir dönemde 7 Ekim 1992 tarihinde Pazarck'a bağlı Armutu köyünde, yapılan bir ihbar sonucu düşman güçleriyle girdiği çatışmada özlemle sarıldığı vatan topraklarına düşerek ölümsüzleşti. Böylece kazanımların gerçek sahipleri olan şehitler ordusuna katıldı. O'nun ansızına veredicisine en doğru karşılık, parti çizgisinin ansızın takipçisi olmak ve onun her koşuldaki sağlan militanı olmaktır.

İçtiği yemine ölümüne bağlılığın örneği

Zeliha TOROS

Adı, soyadı: Zeliha TOROS

Kod adı: Sakine

Doğum yeri ve tarihi: Söğütülü köyü-

Pazarcık, 1961

Mücadeleye katıldığı tarihi: 1985

Şahadet tarihi ve yeri: Kasım 1992,

Türkçe/Şanlıurfa

Zeliha yoldaş, Pazarcık'a bağlı Söğütülü köyünde dünyaya gözlerini açtı. Daha küçük yaşlardan itibaren Antep merkezine göç etmesiyle birlikte burada büyüdü. Orta halli ekonomik bir yapıya sahip olan aile ortamında, yaşamın zorluklarıyla fazla karşılaşmadı. Antep'te büyümesine rağmen, köy yaşamıyla ilişkileri kesilmedi. Öğrenim yaşamında çalışkan ve başarılı bir öğrenciydi. Canlı ve girişkendi. Bu özelliklerinden dolayı, aile içinde söz sahibiydi. Aile içi kararlarda kendisinin görüşlerine danışılırdı.

Ulusal kurtuluş siyasetini çok erkenden tanıdı. Partimizin ideolojik grup aşamasında çalışmalarını en çok yoğunlaştırdığı alanların başında Antep gelirdi. Başta Haki KARER, Kemal PİR, Mazlum DOĞAN olmak üzere çok sayıdaki yoldaşların buradaki emek ve çabaları belirgindi. Haki KARER yoldaşın şahadetinden sonra, buradaki parti çalışmaları daha çok artmıştı. Öğrenci gençlik arasında Kürdistan sorunu alabilirdi tartışılıyor, ulusal kurtuluş siyasetine sempatiyle geliyordu. Antep'e yerleşen Pazarcık kütlesinin mücadeleye olan sempatisi her geçen gün artıyordu. Bunda gençliğin rolü ve çalışmaların yarıttığı etki fazlaydı. 1978-79 yılında ulusal kurtuluş düşüncesi halkın büyük çoğunluğunu sardı, ilgi ve desteğini artırdı. Özellikle Maraş katliamı döneminde partili yoldaşların azami çabaları ve faşistlere karşı geliştirilen etkin eylemlerin yarıttığı bir güven söz konusuydu. İşte bu dönemlerde çoğu aileler gibi Zeliha yoldaşın ailesindeki bireyler de parti militanlarıyla ilişkili geçmiş, var olan olanaklarını mücadelenin hizmetine sunmuşlardı.

Bu somut durumların dolaylı Zeliha yoldaş, partili yoldaşlarla sürekli ilişkili halindedir. Çünkü partili yoldaşlar sık sık evlerine uğradı. Bu nedenlerden dolayı ulusal kurtuluş düşüncesiyle erkenden tanıştı. Ama hemen mücadeleye katılmadı. O dönemlerdeki en temel ideali okumak ve iyi bir astronom olmaktı. Temel hedefi bu olmakla birlikte, öğrenciler arasında, ilişki kurduğu çevreler içinde mücadelesinin, ulusal kurtuluş propagandasının, yasal kendisinin istenilen işleri yerine getirdi. Ancak temel hedefi devrimci değil, okumaktı. Okul yıllarında kültür ça-

lışmalarna katıldı. Çeşitli yarışmalarda başarılar sağladı. Bununla kalmadı, judo, karate derslerine girdi, kuşak ödüllerini aldı.

12 Eylül faşist darbesiyle birlikte Kürdistan'daki baskılar yoğunlaşmıştı. Ardi arkası kesilmeyen operasyonlar, verilen kayıplar kitlelerde, "yeni bir katliam ve imha sürecine girildi, artık dirilmek mümkün değil" biçiminde telaşın, ürkütünün ve giderek yığınların gelişmesini beraberinde getirdi. Öyle ki geçmiş süreçte mücadeleyle -sınırı da olsa- ilişkileri olan aileler, evlatlarını Türk sömürgeciğine teslim edecek kadar güçsüzleşti. Faşist rejim, halkı mücadeleden uzaklaştırarak içine daha çok sindirme yöntemlerine başvurdu. Gelende olmakla birlikte Antep ve Pazarcık alanında yaşayanların mücadeleden kopuşları, uzaklaşmaları çok hızlı oldu. Düşmanın alan üzerinde bilincel politikası da vardı: Kürdistan'a ve Kürtlüğe tamamen yabancılaştırmak! Bunun için yozluk merkezlerini geliştirdi, aslağdıkları burjuva yaşamla insanları birbirleriyle yabancı hale getirdi. Avrupa özlüme en çok bu alanlarda odaklandırıldı. Halkın ülke topraklarından uzaklaşması için her türlü yolu açık tuttu, gençliği teşvik etti. Düşman belli alanlar üzerinde bu politikasında başarılı bir pratik sergiledi. Bunun en somut kanıtı, geçmişte mücadelenin en hızlı gelişme katettiği Pazarcık gibi alanların, insan bırakılmamasına bağlıtılmasıdır. Binlerce aile gibi Zeliha yoldaşın ailesi de, Avrupa'ya yaşam alanı olarak seçti ve ükeden koptu. Bu kopma olayları aile bireylerinin dağılmasına da beraberinde getirdi.

Zeliha yoldaş, zaman zaman Türkiye metropollerinde, zaman zaman da Kürdistan'da kalarak yaşamını sürdürdü. Avrupa'ya gidişi 1984 yılına denk gelir. Bu dönemde, 15 Ağustos Atılımı'yla Kürdistan'da yeni bir süreç başlar. Düşmana karşı aktif silahlaşmaya başlamıştır. Ülkede başlatılan silahlı direniş süreci halkta büyük bir umut yaratırken, Avrupa'daki etkileri de az değildir. Bütün yurtseverler, parti çalışanları ve dostlar, ülkedeki çalışmaların coşkusuyla çalışmaları daha çok sarıldı. Yoğun bir faaliyet sürdürülüyordu Avrupa'da. Zeliha yoldaş Avrupa'ya gider gitmez yeniden kendisini partili yoldaşlar arasında buldu. Ailesi Antep'de da partiyi hizmetlerini sürdürüyordu. Dolayısıyla böyle bir ilişkiyi girmesi kaçınılmaz oldu. Zaten Türk sömürgeciğini karşı olan ofresi de daha çok artmıştı. En başta atfedilen olmadıkları ideallerini gerçekleştirerek koşulları yükte Türkiye'de. Bunun için okumaktan da umudunu kesmiş ve Türk devletinin halk içerisindeki baskılarına tanık olmuştu. Bunlar ofkesine yol açan nedenlerdi.

Yaklaşık bir yıl boyunca İsviçre'de daha çok aile ortamında yoldaşlarına yardımcı olmuş, onların istemlerini yerine getirmişti. Sürec hızla açık geçmekte, kendini sınırlı tutmanın yararlı olmadığını inanarak dernek bünyesinde yürütülen çalışmalara ortak olmuş, kültür çalışmalarını örgütlemiş, bu doğrultuda grupları çalıştırmış, yaygın dağıtım çalışmalarına katılmış, zaman buldukça kitleleri ziyaret etmiş. 1985 yılında geldiğinde ülkedeki mücadele geli-

şiyordu. Her gerilla eyleminin sevincisi, coşkusunu mutaka yaşanırdı. Ülkedeki gelişmeler direkt yanısırmış bu alanda da bulduğunda, safalara katılmıyordu. Kitlese yürüyüşler, protesto eylemleri, geceler artık sınırlı bir yurtsaver kesimle birlikte değil, binlerce insanın katılımıyla kullanyordu. Bu dönemde Zeliha yoldaş, profesyonel devrimciliğe karar kılmış ve mücadele safalarına katıldı.

1985 yılında profesyonel devrimciliğe başlayan Zeliha yoldaş, yaklaşık üç ay boyunca merkezi eğitimden geçti. İdeolojik-politik olarak biraz daha yetkinleşerek ülke ve halk gerçekliğini kavradı. Düşmanın karakterini özümsedikçe, Avrupa'

ya yoğun güçlerin nedenlerini daha iyi anlayabili. Bu nedenle düşmana oldukça öfkeliydi. Eğitimin sonuna doğru verdiği özeleştiride, mutlaka düşmandan hesap soracağını belirtirken, yetkinleşeceğine söz verdi.

Uzun bir dönem Paris'te örgütsel-pratik faaliyetleri katıldı. Fürtörlora çok düşkünlü, seviyordü halkı oynunları. Önüne hemen bu temel bir hedef koydu. Büyütklerden ve çocuklardan oluşan kltür ekiplelerini oluşturmaktı... Bu hedefine ulaşmak için tek tek insanlarla konuştu, aileleri ziyaret ederek aile bireylerini ikna etmeye çalıştı ve sonunda isteği tarzda ekipler oluşturmayı başardı. Adeta tek çalışma biçimiydi bu. Çocukların her türlü sorunlarıyla ilgilenir, giyimlerini hazırlar ve yapılabilecek bir gösteride sun ana kadar başlanırdı beklerdi. Kitleler içinde yürüttüğü faaliyetler olumlu, insanlarla kaynaşmayı becerebilen bir yoldaştı. Fazla konuşmayı, çok derinliğine propaganda etmeyi sevmeydi. O'nun için sözden çok pratik önemliydi. Ve gerçekten de pratiğe alabilirdiğine yüklenirdi.

Zeliha yoldaş uzun bir dönem Berlin'de sorumluluk üstlendi. Kaldığı süre boyunca sorunluğunun gereklilikleri yerine getirmek için azami derecede çaba sarfetti. Eğitim grupları, kültür ekipleri oluşturdu, birçok faaliyet dâline ilişkin özel örgütlenmeler geliştirdi. Halkın sorunlarıyla ilgilenir, insanlara değer verirdi. Yaşamında haksızlığa yer yoktu. Bunun bütün çalışmaları yanısırmak isteyen biriydi. Hele doğru bulduğunu ölümüne savunurdu. Hiçbir şeyden çekinmez, biliyor muyum, biliyor muyum tarzında tereddütlerle düşmez, emin olduğunda ve doğru bulduğunda herhangisi bir şey ölümine savunurdu. Açık sözlüydü. Söylenmesi gerekeni muhabata olana söy-

düğü eğitimden sonra ülkeye yönelmeyi dayatıyordu.

Ülkeye yönelmek istersen de, önce Türkiye metropollerinde, daha sonra Kürdistan dağlarında savaşmayı istiyordu. Türkiye metropollerine gitmek istiyordu. Çünkü, orada Türk sömürgeci rejimine ağır darbeler vermek istiyordu. Kafasından kaldırdığı çeşitli sanayi merkezlerini, Türk devletinin askeri tesislerini, bazı askeri yetkilileri, belirgin bazı faşist şahısları hedefleyerek imha etmek istiyordu. Bunun için kurduğusayızsız planlar vardı. Her gün bir plan yapıyor, diğerini bozarak doğru olanı bulmaya çalışırdı. Metropollerde eylemler yaparak askeri açıdan Türk devletine darbe vurmak en belirgin istemlerindendi. Bunun için de uygun bulduğu bazı arkadaşlarla bu sorunları tartışır, mutlaka metropole gitmesi gerektiğini belirtirdi.

Zeliha yoldaş, 1989 yılında Mahsum Korkmaz Akademisine gitti. Biraz daha ülkeye yaklaşıyor için mutlu. Ayrıca Parti Önderliği'ni görmek kadar güzel bir şey olamazdı. Buna ulaştı. Akademide değerli, mücadele sorunlarına yabancı olmadıktan erkenden yaşama adapte oldu. Uzun bir dönem Akademide kaldı. Askeri ve siyasi dersler gördü. Siyasi açıdan kendisini geliştirmekle birlikte, askeri açıdan güçlenmeye daha çok önem verdi. Askeri dersleri günü güne takip etti, bombalar, buki tuzakları hazırladı, askeri tatbikatlara katıldı. Sabah sporlarını bir gün bile ertelemeksizin uyguladı. Sporlarda yer almayı büyük önem verirken, bir gün bile olsun geri kalmadı. Nöbetlerinde titiz ve duyarlı davrandı. Yaşama uymayanları uyardı, yardımcı olmaya çalıştı.

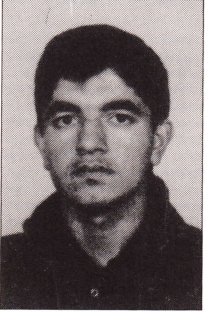
Zeliha yoldaş, 1990 yılının başlarında Lübnan'da kitle faaliyetlerine katıldı. Bar Elias'ta kaldığı süre boyunca gündüzleri okumak ve araştırmakla, bazen kasetleri çözmekle zamanını düzenlerken, akşam saatlerinden itibaren iş kitleleri arasında çalışmaları katıldı. İyi Kürtçe bilmesine rağmen kitlelerle kaynaşarak Kürtçesini ilerletti. Yine yürütülmesi gereken diğer çalışmalarda ortak oldu. Küçük-büyük ayırımı yapmaksızın her insanla ilişki geliştirip başarılabilen ve onların seviyelerine inerek onlardan biri olabilen bir yoldaştı.

Bar Elias faaliyetleri ardından tekrar Mahsum Korkmaz Akademisine döndü. Eğitim devresi sona ermiş, yeni bir eğitim devresi başlamıştı. Tabii bu arada planlama grupları da oluşturulmuştu. Zeliha yoldaş, eğitim devresine katılmak için değil, bu kez istemi olan ülkeye gidebilmek için planlama çalışmalarına katılmak üzere Akademide dönmüştü. Şehir çalışmalarını planlama grubuna katılmıştı. İstemi de zaten buduydu. Bunun için oldukça sevinçliydi. Bütün gücüyle çalışmalara katkı; yapılan özde sporlarda aktif olarak yer alı, tartışmalara katıldı ve yürütülmesi gereken faaliyetlere ilişkin içinde yer aldığı grupla birlikte planlamaya ulaştı.

Atık ülkeye gitme zamanı gelmişti. Her gün yapıldığı gibi onlara da askeri troyun yapıldı. Törende tek tek yoldaşlarıyla vedaşarak Kürdis-

İSMAİL ÇULPAN

Dağların asi çocuğu ve fedakar savaşçısı

Adı, soyadı: **İsmail ÇULPAN**
Kod adı: **Siyar, Çiya**
Doğum yeri, tarihi: **Aralıkovası köyü-Pazarık, 17 Mayıs 1972**
Mücadeleye katıldığı tarihi: **1990**
Şahadet tarihi, yeri: **27 Ağustos 1992, Araban**

İsmail yoldaş, orta halli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. İlkokulu kendi köyünde okudu. Okul senilen ve çalşkan bir öğrenciydi. Canlı, zeki ve güleriyüzü kişiliğiyle köyünde de sevilen bir insandı. Ailenin en büyük çocuğu olduğundan dolayı erkenden çalışmaya başlamıştı. Bir süre çobanlık yaptı. Dağlara bağlılığı daha bu yaşlarda başladı. Köyün çevresindeki dağları avucunun içi gibi tanırdı. Özellikle de Engizek dağlarını adım adım dolaşmıştı. Gerillalarla da yine Engizek dağlarında 1987 yılı sonlarında tanışmıştı. Gerillalardan oldukça etkilenmişti. Daha bu dönemde, "Ben de bir gün mutlaka gerillayla katılacağım ve halkım için mücadeleye edeceğim" demişti.

Ailesi ekonomik sıkıntı içinde olduğu için Ağustos 1988 yılında İsviçre'nin Basel şehrine gitti. Burada da ulusal kurtuluş çalışmalarını yürüten yurtseverlerle ilişkiye geçti. İkkin bölgede yürütülen kültürel çalışmalara katıldı. Gün geçtikçe

mücadeleye daha fazla ısınıyordu. Çevresine, "Her gün köle gibi yaşamaktansa, onurlu bir mücadeleye katılmak en güzel şeydir" diyordu.

Kürdistan'ı terk edip Avrupa'ya gittiği için pişmanlık duyuyordu. Her vesilede, "Keşke ülkede gerillayla katılsaydım da Avrupa'ya gelmeseydim" diyordu. Avrupa yaşamını hiç sevmemişti. Bu durum kendisini ükneye ve dolayısıyla mücadeleye daha fazla bağlıyordu. Nitekim gittiği her yerde bu yönlü propaganda yapıyordu.

Basel'de bir süre kaldıktan sonra iltica talebi reddedildi ve bu nedenle buradan Almanya'ya geçti. Daha sonra ise faalilerle profesyonel düzeyde katılmaya karar verdi. Bir süre Hunerkom çalışmalarıyla yer alarak gücü oranında katkı sunmaya çalıştı. Canlı, aktif ve moral yükü özelliklerini daha da geliştirdi. Halka yaklaşımı olgun ve saygılıydı. Cesareti özellikle görevlerini başarmaya yardımcı oldu.

Görüşürge merkezi eğitimden sonra

ra Hamburg'un Pinneberg alanında faaliyet yürütmeye başladı. Pratik çalışma içerisinde gittikçe olgunlaşıyordu. Bu yapıyla kitle çalışmalarını halk arasında takdirle karşılanıyordu. Gençleri mücadele safına çekmek için yoğun çabalar içerisinde giriyordu.

Avrupa'da bulunmasına rağmen ülkeyi yaşıyordu. Kürdistan'a gitmek kendisi için bir hedefti. Gideceği günü dört gözle bekliyordu. Bu özlemini raporlarına da yansıtıyordu. O'na göre ülke demek, namus demektir.

Beklediği haberi Mayıs 1992 tarihinde almıştı. Parti kendisini Mahsum Korkmaz Akademisi'ne çağırmıştı. Ülkeye gideceği gün bir yoldaşına, "Ben Kürdistan'a gidip düşmanla savaşacağım. Ben şehit düşersem, sen devam edersin. Devrim şehitlerine bağlı kal" demişti. Ülkeye giderken kararlı ve coşkuluymdu. Kendisini tümünden ülkesine adanmıştı. Bir kardeşine, "4 kardeşim yerine 3 kardeş olalım, fark etmez"

diyerek, ölümüne kurtuluş davasına bağlılığını yansıtmıştı.

Akademide de askeri ve siyasi eğitimini tamamladıktan sonra Güneybatı Eyaleti'ndeki gerilla faaliyetlerine katılmak üzere bir grup yoldaşlarıyla birlikte yola çıktı. Kürdistan'a ulaştıktan kısa bir süre sonra 27 Ağustos 1992 günü Antep'in Araban ilçesi yakınlarında düşman güçlerle çıkan bir çatışmada, 4 yoldaşla birlikte yaralı olarak esir düştü. Düşman vahşi işkenceler yaparak yoldaşımızın cesedini paramparça etti ve topraklara dökülürken bir derede gömüldü. Düşmanın barbarlığı korkusundandı. Ama İsmail yoldaş zamansız da olsa Kürdistan şehidi olmuştu. Böyün eğmemiş, direnmiş, biliyordu ki, Kürdistan'da dökülen her damla kan bir ayaklanma tohumudur.

Yoldaşımızı büyük bir saygıyla anıyor ve yürütüldü mücadeleye kesintisiz sürdüreceğimize and içiyorum.

Acıları, zorlukları yaşayarak ulusal kurtuluş bilincine ulaşan MURAT YALÇIN

Adı, soyadı: **Murat YALÇIN**
Kod adı: **Diyar**
Doğum yeri, tarihi: **Diyarbakır, 1973**
Mücadeleye katıldığı tarihi: **Nisan 1991**
Şahadet tarihi, yeri: **16 Temmuz 1992, Kato dağı**

Murat yoldaş, ekonomik durumu iyi olan bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Ailenin tek erkek çocuğu olması nedeniyle sevgi ve ilgin merkezi haline getirildi. Ailesi kendisi için bütün imkanlarını seferber etti. 5 yaşından itibaren ilköğrenimene başladı. Okula hevesliydi. Okuyup polis-komisier olmak istiyordu. Bu mesleğe olan isteminin silaha olan sevgisinden kaynaklandığını bir raporunda belirtiyordu. Okulun başarılı bir öğrencisiydi.

Okul yıllarında büyütüldüğü ve değişik çevrelerle ilişki geliştirdiği, eskiden okula olan hevesi kırıldı. Böylece bir yandan aile bağları zayıflarken, diğer yandan ise polis-komisier olma arzusundan vazgeçti. Artık okula istemeye istemeye

devam etti. Yerleşik ilişkiler düzeyine tepki duyması, ailesi, çevresiyile ve kendisi arasında çelişkilere yarattı. Herkesten uzak durmak, kendi kabuğuna çekilmek istedi. Bir yerde ne yapacağını bilemez duruma düştü. Okula ise başka seçeneği olmadığını için devam etti. Buna rağmen kendini derslere verir, en azından ailesi ile arasındaki çelişkilere son vermek için kendisini zorlar. İçerisine girildiği tepeci durumu gittiği okula da yansıtırdı. Bir defasında okuldaki Atatürk Köşesini yakar, yine TC'de bayram olarak kutlanan 19 Mayıs'ta Türk bayrağına tükürür. Bunun üzerine disiplin cezası alır. Bu dönem bir raporunda, "Bütün yaklaşımları beni bunalmaya soktu. Ne yapacağımı bilemiyordum" şeklinde değerlendirir.

İçerisine girdiği bunalmadan kurtulacağını düşünerek İstanbul'a gider. Kısa bir süre sonra iş bulup çalışır. Çalıştığı işyerinin sahibi, kendisinin Diyarbakırlı olduğunu öğre-

nince işten çıkarır. Daha sonra başka yerlerde yoğunca iş arasa da Diyarbakırlı ve Kürd olduğu için bütün çabaları sonuçsuz kalır. İstanbul'da parasız ve kimsesiz kalır. Hatta Diyarbakır'a dönmek kadar bile parası kalmaz. Sokakta kalır, açusuz dolaşır. Başka seçeneği bulamadığı için, kendi deyimiyle yankesiciliğe başlar. İstemeyerek de olsa bu şekilde kararını doyurmaymaya çalışır. İçerisine Haziran 1985 tarihinde polis tarafından yakalanır. Bir aya yakın süre karakolda kalır ve çok işkence görür. Daha sonra yaşının küçüklüğü nedeniyle serbest bırakılır.

Bu kısa tutukluluk süresi O'nun için deneyim olur. Artık eve de hiç dönmek istemez. Görüşüğü işkence ve eziyet O'nun zoruna gider. Kendisini tanıttığı bir raporunda, "Karakolda yeni bir şey öğrendim: Ezilmem için emek; ölmek için öldürmek. Bunu önüne hedef olarak koydum" sözlerini dile getiriyordu. Daha sonra bu kararını ha-

yata geçirmek için bir arkadaş çevresine edinir. Bir arkadaşın çalıştığı parka sık sık gidince kendisine ilgi alışkanlığı da başlar. Bundan pişmanlık duyar, ancak bu yaşamını terk etmekte zorlanır. Daha sonra kendisi de bu parkta çalışır. Böylece hem arkadaş çevresine bulamaz hem de ekonomik sıkıntısını giderir. Artık kendisine daha çok güvenir. Kendisinin deyimiyle daha çok kavga olur ve sonu belli olmayan bir yaşam tarzı içine girer. Bir kavgada esnasında tekrar polis tarafından tutulur. Karakolda daha önceki gibi uysal durmaz, kurallara uymaz. Daha önce kendisini tutuklayan polislerle karşılaşır. Bu polisler kendisine, "Siz Kürtlerin kafasına ayak basıp esizden uzlanmazsınız" derler. Polisler kendisini dövmeye kalkınca, onlara fırsat vermeden üstüne sakladığı bıçakla göğsünü ve kollarını bıçaklar. Bunun üzerine düşüp bayılınca hastaneye kaldırılır. İyileştikten sonra hastaneden serbest bırakılır ve eski işine döner. İçki içmeyi,

uyuşturucu almaya devam eder. Kendi deyimiyle yaşam kendisi için bir bataklık dönüşür. Bütün bunların kendisini tahrip ettiğinin farkına varır, ancak bundan bir çıkış yolunu da bulamaz. Bir süre sonra eskiden tanıştığı bir Mafya adamıyla karşılaşır, bu kez onun yanında çalışmaya başlar. İçine girdiği bu ortamı raporunda şöyle değerlendirir: "Girdiğim bir ortamda her türlü pislik vardı. Atlan her adımda boşluk vardı. Ölümler her an karşı karşıyaydık. Çabamız ölmek, kazanmak içindi. Benim bu ortamda öldüğüme görev harç toplamaktı."

Murat yoldaş, bütün bu zorlukları, kötülükleri yaşaduktan sonra gerçek kurtuluş yolunu bulur ve mücadeleye safına katılır. Bir yılı aşkın süre dağlarda gerilla savaşında yer alır. En son Kato dağındaki çatışmada şehit düşer.

O'nun anısını mücadelemizde sürekli yaşatacağız.

tan'da mutlaka buluşma dileklerini dile getirdi ve coşku bir tarzda ayrılacak ülkeye doğru yol aldı. Geçiş için bir süre Güney-Batı Kürdistan'da kaldı ve nihayet Türkiye metropollerine gitmek üzere sınırından geçti. Burada bir talihsizlik kendilerini bekliyordu. Grup, düşmanın hain pususundan habersiz ilerliyordu. Sınır geçildikten sonra, düşman güçleriyle grup arasında bir çatışma çıktı. Zeliha yoldaş, beraberindeki bir arkadaşıyla gruptan koptu. Yalnız başlarına yollarına devam ettiler. Ancak aile tanımadıklarından dolayı hedefledikleri noktaya ulaşmaları da zor oldu. Ama yine de olanakları zorlamak gerekliyordu. Bu amaçla ilerlediler. Ancak ilerleme fazla olmadı. Geçişten haberdar olan düşman operasyonlara devam ediyordu ve böylece fazla ilerledim Zeliha yoldaş düşmana esir düştü.

Esir düştikten sonra yoğun işkencelerden geçti. Düşmana teslim olmadı, direndi. Yaklaşık iki yıl bol-

yunca Malatya cezaevine kaldı. Cezaevi yaşamında partiyi temsil etmeye çalıştı. Bir dönem bulundduğu koğuşun sorumluluğunu üstlendi. Ama bazı bozguncu tiplerin yarattığı olumsuzluklara uğraştığından dolayı görevini yerine getirmeye fazla faal olmadı. Yine de parti direnişçi özünü yaşayarak temsil etmeye başardı. Kızkardeşinin şahadeti O'nu çok etkiledi. İntikamını alma yeminiyle kendisini hazırladı. Çeşitli dönemler içinde yer yer sorumlulukları üstlenerek, cezaevi koşullarında yaşamın olumsuzluklarından dolayı her zaman sonuc vermezdi ve bunları kısmen de olsa etkisizleştiriyordu. Kömün yaşamını örgütleyerek herkesi bu yaşama dahil etmeye başıyordu. Olumsuz ilişkilerle savaşmaya yılmıyordu düşme. İki yıl cezaevinde kalmıştı. Dirimisi ve düşmana hiçbir sır vermemişti. Yakalanmadan önceki sürece arandığından ve deşifre-

li bir konuma sahip olmadığından düşman, O'nun hakkında fazla delil bulamadı ve serbest bırakmak zorunda kaldı.

Cezaevinden çıktıktan sonra şehir alanlarında faaliyet yürütmeye istiyordu. Ancak düşman güçleri adım adım kendisini izliyor, buna olanağın tanımıyordu. Sürekli takibat altında olmak O'na rahatsızlık veriyordu. Kararını vermişti artık, dağlara kaçacak, dağların özgür havasını soluyacaktı. Ancak bu amacına ulaşmadan bir kez daha düşman tarafından tutuldu. İki ay boyunca tutuklu kaldı. İşkence tezgahlarından geçirdi. Düşmanın barbar uygulamalarını gördü ve daha çok kinlenerek intikam yemini bir de bunun için tazeldi. Tutukluluk yaşamı boyunca direnerek düşmana hiçbir sır vermediği için mutluymdu, rahattı, partiyeye ve halkına karşı alını açtı. Çünkü temsil etmeyi başarmıştı.

Bir sonuç almayan düşman, Ze-

liha yoldaş yeniden bırakmak zorunda kaldı. Artık O'nu şehirlerin boğucu ve öldürücü havası içinde tutmak mümkün değildi. Yönünü dağlara çevirecekti. Yöneldiği dağlar Nurhaklar, Toroslar, Engizlerler olacaktı. Bunun için ilişki kurmaya çalıştı gerillalarla. Belli bir uğraştan sonra nihayet gerillalarla ilişki kurmayı başardı. Yoldaşın O'nun metropollerde faaliyet yürütmesinin yararlı olduğunu söylüyorlardı. Ancak O bir kez kararmı vermiş ve bu kararımdan vazgeçemeyince, Düşmanın sürekli kendisini izlediğini belirterek, bu durumda şehirlerde başkanı bir faaliyet beklenemeyeceğini ve tutuklanabileceğini söylemişti. Artık düşmana silah sıklamak istiyordu. Yaptığı yemimler vardı. Bu yemimlerin pratik gereklerini şehirlerde değil, dağlarda yerine getirebileceğini biliyordu. Bu durum karışında yoldaşları, O'nun istemini yerine getirirdi.

Zeliha yoldaş, artık bir gerilla ola-

rak yönünü Kürdistan'ın özgürlük kovan dağlarına verdi. Mutluymdu, neşeliydi. Parti yaşamına yabancı bir olmadığı gibi, gerilla yaşamına da az çok bilgili. Yılların deneyimi ve tecrübeleri vardı. Bu tecrübelerle dayanarak çok sayılabileceğine inanıyordu. Ancak gerilla içindeki yaşamın uzun süreli olmadı. Daha gerilla doğru yolu ararken bir ihbar sonucu düşman ordularının pususuna düştü. Bu çatışmada yığıtçe direndi; bir daha düşmanın eline sağ geçemeyeceğini yeminiyi edersesine düşmanın üzerine yürüdü ve burada şehit düştü.

Kaynağa dönüşün yığıt bir militanı olan Zeliha yoldaş, her zaman yoldaşları ve halkı tarafından örnek alınacak, emanet ettiği baryağ yoldaşları tarafından Kürdistan dağlarında, ovalarında, şehirlerinde, köylerinde, her alanında onurluca dalgalandırılacaktır!

Anısı mücadelemize önderdir!

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş değerlendiriyor

AİLE, KADIN ve SEVGİ

Bu konuda daha önce bazı değerlendirmeler yapmıştık. Hatta bu değerlendirmeler Türkiye'de bir kitap haline getirilerek basıldı. Kısa süre sonra toplatılmış olsa da, kamuoyunun önemli düzeyde dikkatini çekti ve tartışmalara yol açtı.

Biz bu konuda bazı sonuçları yakalamaya devam edeceğiz. Bilindiği gibi bu konu, en uğraştırıcı konulardan birisidir. Üzerinde oyunların oynandığı, birçok yöne çekildiği, ama bir türlü doğru çözüme de götürülmediği bir konudur. Kürdistan gerçeğinde ise uğruna cinayetlerin işlendiği, türkülerin yakıldığı bir konu... Öte yandan parti geçirmiş, düşmanın saldırılarından daha öldürücü bir etkiye sahip bir sorun...

İşte böyle bir soruna açıklık getirmek istiyoruz. Gerçi önemli oranda açıklık getirilmiştir. Ama biz daha da gelişkin bir düzeyde açıklık getirmek istiyoruz.

Aydınlık-karanlık, sıcak-soğuk, elektron-proton, pozitif-negatif doğa için ne ise, kadın-erkek de doğa için öyledir, yani erkeklik-dişilik de bir doğa gerçeğidir. Fakat sorun bunu hatırlatmak değildir. Doğa gerçeği hakkında fazla ahkam kesmeye de gerek yok. Mesele bu düzeyde olmayıdır. Bu iş, bu çok yalın doğa gerçeği bizde ne hal almış, onu inceleyelim.

Baskı türleri genellikle bir nesneyi, bir olguyu o nesne ve olgu olmaktan çıkarır. Eğer bir bitki çalınmış bir taş darbesi altına alınsa, o nesne bitki olmaktan çıkar. Bitki güzel bir şey, fakat taş çok sert olduğu için ezer geçer. Doğada böyle gelişmelere tanık olunabilir. Toplumda da buna benzer baskı türleri vardır. Yaşamasi gerekenler, sert bir baskıyla ortadan kaldırılabiliyor. Bizim halk gerçeğimiz de biraz böyledir. Zayıf bir halk, bu duruma getirilmiş bir halk -nedenleri ne olursa olsun- tasfiye olabilir. Büyük balk küçük balığı yiyebilir. Yılanlar birçok güzel yavruyu midelerine oturtabilirler. Tim-sahlar, o müthiş-azgın dişleri arızalı ve canlı nesneyi alıp olduğu gibi yutabilirler. Ardından da gözyaşı dökebilirler. Bunlar da bir gerçek...

Aslında, henüz doğada şu tanım yapılmamıştır: Erkeklik evrende ne kadar geçerlidir, dişilik ne kadar geçerlidir, bunlara ne kadar ağırlık tanınmalıdır? Sanıyorum insan özgü-lüdeki kadar çarpasık ve çelişik değildir. Özellikle ne lehte, ne aleyhte fazla sonuç vermesini gerektiriyor. Bilimsel olarak da doğrulanmıştır ki, insan toplumunda kadın cinsin üzerinde aileyhteki gelişmelerde, uygarlığa ve sivilite topluma geçişte, baskı, haksızlık ve sömürün gelişme dönemlerinde dişil faktörü dezavantaj olarak kullanılmıştır. Yani dişilik, baskı-sömürü konusu haline getirilmiştir. Bunun doğru bir bilimsel tespit olduğu kanısındayım. Yoksa kendi başına dişilik ne sömürmeyi ne de sömürülmeyi izah eder, ne baskıyı uğramayı ne de baskı uygulamayı ifade eder. Egemelerin geliştirdiği toplumsal örgütleniş, baskı ve sömürü sisteminin gelişmesine bağlamak doğru bir değerlendirme değildir. Dişilik özelliğinin bazı firsatlar sunması belirleyici değildir. Kadının fiziki zayıflığı da belirleyici bir neden olarak öne sürülemez. Kaldı ki, tarih de buna dair örnekler sunuyor. De-

mek ki, cins üzerindeki baskı, baskı ve sömürü düzenlerinin gelişmesine bağlıdır.

Aile ise, klan-kabile topluluklarının bir evrimsel biçimi oluyor. Bir evrimleşme veya bir topluluk biçimi olarak karşımıza çıkıyor. Sanıyorum aile, ilk topluluk biçimlerinin günümüze kadar, kendini yaşatmak isteyen bir kurum olarak için içine gir-

miş. İnsan türünün bir araya geliş, aile denilen bir kurumaşmaya yol açmıştır. İlk topluluk biçiminde aile, klan ve kabile arasında fazla bir ayrım yok. Hemen hepsi aynıdır. Her toplumun örgütleniş biçimi ne ise, aile de odur. Ailenin toplum içinde ayrışması, ayrı bir kurum haline gelmesi, daha çok sınıflı toplumun gelişmesiyle mümkün oluyor, kendine özgü özellikler kazanıyor. Demek ki sunu da söyleyebiliriz: Mecut tarih biçimleriyle aile, uygarlığın gelişmesiyle veya diğer bir deyişle baskı-sömürü düzeninin gelişme süreciyle birlikte kendini güttüce özelleştiren bir kurumdur.

Köle düzeni ortaya çıktığında köle sahipleri görkemli aileler ortaya çıkarırdılar. Gerçekten köleci dönem çok görkemli bazı eserleri var. O aile mezarları köleci dönemde, köleci devletlerde ortaya çıktı. O dönemde bir aile mezarı, şimdiki en değme mabetten daha değerli. Veya bir konser salonundan, bir eğlence-dinlenme yerinden daha görkemli. Bu mezarlardan şu ortaya çıkıyor: Köle sahiplerinde aile çok büyük bir olay. Yine baskı ve sömürünün ana noktalarından birisi: aile ne kadar güçlü olursa olsun, sülale ne kadar güçlü olursa olsun, ilk defa yakatması oldukları büyük devletleşmeye, ilk defa yakalaması oldukları toplumüstü bir durumla tanışlaşmaya doğru gidiliyor. Aile de bunun en çok somutlaştığı bir biçimi oluyor. Aynı zamanda insanlar ölüm-süzüğü de yakalamak istiyorlar. Örneğin, Mısır firavınlarının mezarlarına bakın, halen mumyaları duruyor. İmparator ailesi, sülalesi ve bütün hanedanları ve çevresindeki kadınları da şahi gömüyor, yeraltında. Ölüm-süzük peşinde olmakla birlikte, doğa ve toplum üstünde olma

biçiminde kendilerini tanımlıyorlar. Böylece bunun günümüze kadar yansıyor. Mimariye de bu temelde yapıyorlar. Fakat kölelerin aile kurma hakkı bile yok. Bu da bir gerçek.

Bilindiği gibi feodal dönemde hanedanlık daha da geliştirilir. Nitekim büyük hanedanların feodal döneme özgüdür. İslamiyetke hanedanlar bilinir, Emevi hanedanlığı,

riği, dayandığı felsefi temel, yarattığı sorunlar şimdiki görülmeye çalışıyor. Özellikle nüfus bir nüfus artışı da var. Bu nüfusun artışı insanlığı dünyayı tehdit ettiği söyleniyor. Bunun aileyle bağlantısı var. Yani günümüzde gerek ezilen bağımlı halklarda ve gerekse de kapitalist-emperyalist ülkelerde ortaya çıkan sorunlar insanlığı tehdit ediyor. Tedbir alınmaz-

miştir. Şu çok açık ki, günümüzde hıznadan hiçbir şey kaybetmeksin, genelde cinsler arası ilişki tarzı, özde ise aile kurumu en çok sorgulanmaya ve mümkünse yeniden yapılanmaya ihtiyaç duyan sorunlardır. Bu ilişkilerin muazzam sorgulanarak yerine yenileri geliştirilmeye çalışılıyor. Ama yeni henüz bulunmuş değil. Dinler belli bir biçim getirmek istedik. Yine sosyo-ekonomik biçimler kendilerine göre bir şeyler vermek istedikler. Ahlak kanunları geliştirmek istedikler. Fakat hepsi yetersiz kalarak istenilen sonuçları yaratmış değil.

Bu soruna ilişkin yeni felsefi, yeni ahlakî temel, hatta yeni yaklaşım ne olacak? Bilim çok gelişmiştir ve bu konuda ne söyleyebiliriz? Neden bu böyle oldu, dikkatle değerlendirmek, incelemek gerekir.

Bu sorun, bir bütün olarak toplum sorunlarına çok yakından bağlıdır. İnsan toplumunda en temel kurum diye anılan bir kurum sorunları ne kadar buraya bağlı, çözüm ne kadar buraya yansıtılabilir noktasına gelince, fazla derin düşünmeye, felsefe yapmaya gerek yok. Ama bunun çok ciddi bir problem olarak insanlığın karşısında durduğu açıktır. Bilim bir çözüme doğru gidebilir, felsefe ve ahlak bir şeyler geliştirmek isteyebilir. Bu temelde mutlak ilişki biçimlerine çözüm bulunarak yeni ilişki biçimleri ortaya çıkarılacaktır. Yaşam, daha kabul edilebilir sınırlar dahilinde biraz daha özgürleşen aile geliştire devam edecektir.

Şimdi de genellemeler ışığında kendi gerçeğimize bakalım. Batmış bir halk gerçeği, en ykıcı etkileri ve bunun sonuçlarını tek kurum olarak ayakta kalan aile kurumu içinde gösterir. Hani, elde tek aile kaldı demiyor ya; acaba gerçekten ayakta kalmış mıdır? Ulusal gerçeklik ezildikten, bütün toplumsal kurum ve ilişkiler düzünü çözüldükten, teslim alındıktan, yıkıldıktan, sömürüye-baskıya uğradıktan ve asimilasyona tasfiye edildikten sonra, elde kalan aile ne anlam ifade edebilir! Özellikle de aile uğruna her şeyi göze almak ne demektir? Bütün her şeyi bir aile için harcamak ne demektir? Aile dışında hiçbir amaç gözetmemek ne demektir? "Her şey ailecilik için" demek nedir? İşte, aydınlığı kavuşması gereken temel sorular bunlardır.

Bize göre gerçek felaket böyle bir aileye, kaybedilmiş olmalıdır? Her şeyin yitirildiği, kaybedildiği bir kurum yaşamasına rağmen "son dayanışım", "onsuz edemediğimiz", "dinim-imanın", "varım-yoğum" biçiminde aileye sanılmak, büyük bir sapmadır; öze yabancılaşmadır, tükenmedir."

"Her şeyin yitirildiği, kaybedildiği bir kurum yaşamasına rağmen 'son dayanışım', 'onsuz edemediğimiz', 'dinim-imanın', 'varım-yoğum' biçiminde aileye sanılmak, büyük bir sapmadır; öze yabancılaşmadır, tükenmedir."

kemiligiyle yüzyıllar aileler ortaya çıktı. Halen Avrupa'da bunların etkileri çok durdur. Fransa'da, İtalya'da ve Almanya'da halen çok güçlü burjuva aileler vardır. Bu konuda İngiltere de ayrı durmaktadır. Kapitalist sistemde alt tabakada, proletaryada aile biraz daha gelişti. Sömürü ile bağı çok açıktır. Nitekim sömüründen ötürü aile geliştirmiyor; kölede, serfite ve proletaryada durum böyle. Fakat sömürücü-baskıcı sınıfta ise, aile müthiş gelişiyor. Tabii adı aile!

Peki ailenin tanımını nasıl yapabiliriz? Bu kadar sömürüye, sömürülme; baskıya ve bastırılmaya bağlı bir kurum içinde nerde olmak, ne oyunlar dönmek ilk işte böyle bir kurum, gerçekten en çok araştırılması gereken kurumdur. Aslında araştırmalar yeni yeni yapılıyor. Ailenin iç-

cins arasındaki ilişki düzeni bugün insanlığı tehdit ediyor. Afrika'da, Latin-Amerika'da, Ortadoğu'da bulunan halklarda iki cins arasındaki ilişki, bir bunalm kaynağıdır. Bu yalnız nüfus artışında görülmüyor. Aile eğitimizlik, işsizlik ve ruhi bunalm gibi sorunları yaratmada tam bir çöküş kurumu haline geldiği gibi, gelişmiş kapitalist ülkelerde ise beterini beteri bir sonuca doğru götürüldüğü görülmektedir. Cinsel ilişki ve özellikle de onun düzenleniş-konumlanmaz tarzı, gelişmiş kapitalist ülkeleri bu anlamda iflasa götürmüştür. Getirilen kurullar ahlak adına ahlaksızlığı zıveye çıkarıyor. Bir Afrika gibi klan düzeninin etkilerinin olduğu yerde ise, cinsel bir hastalık haline alıyor. Cinsel güdüler, yaşamı tam içinden çıkılmaz duruma getir-

ciyor. Bu sorun, bir bütün olarak toplum sorunlarına çok yakından bağlıdır. İnsan toplumunda en temel kurum diye anılan bir kurum sorunları ne kadar buraya bağlı, çözüm ne kadar buraya yansıtılabilir noktasına gelince, fazla derin düşünmeye, felsefe yapmaya gerek yok. Ama bunun çok ciddi bir problem olarak insanlığın karşısında durduğu açıktır. Bilim bir çözüme doğru gidebilir, felsefe ve ahlak bir şeyler geliştirmek isteyebilir. Bu temelde mutlak ilişki biçimlerine çözüm bulunarak yeni ilişki biçimleri ortaya çıkarılacaktır. Yaşam, daha kabul edilebilir sınırlar dahilinde biraz daha özgürleşen aile geliştire devam edecektir.

Bize göre gerçek felaket böyle bir aileye, kaybedilmiş olmalıdır? Her şeyin yitirildiği, kaybedildiği bir kurum yaşamasına rağmen "son dayanışım", "onsuz edemediğimiz", "dinim-imanın", "varım-yoğum" biçiminde aileye sanılmak, büyük bir sapmadır; öze yabancılaşmadır, tükenmedir, kendini çok gerçek dışı ve apolitik yapılmıştır, anti-ulusal olmalıdır. Hatta bizdeki aile, toplum diğer kurumlarına karşı kişileri çalı bırakması işlevsiz bir kurumunu yaratmaktadır. O kişiler de, aile gerçeğini içinde yitiriyor bizzat.

Demek ki, başka ülkelerde ailenin tutucu olma değeri bir ise, bizde bindir. Hele bu da çok ilkel-kabile dönemini özellikleriyle, düşmanın öndü savaş yöntemleriyle bütünleştirilerek bize sunulmuş, bu, gerçek bir felakete karşı kariyazı demektir. Nitekim yeni doğan bir, gözüne yaşama daha açar çünkü bütün güvencesini aile içinde buluyor. Biraz büyük büyümeye güvencesini aile

kurmakta buluyor. Aile de tüm çüyle, "birbirimize çok muhtaç, her şeyimize bu kurumumuz yaşatılmalı" der. Genç de, ihtiyarı da bunu söyler. Ulusmuş, toplummuş, diğer kurum ve kuruluşların geliştirilmesiymiş, umrunda bile değil. Bunları çok gereksiz görür.

Ben, ailenin bu durumunu kendi ilişkilerinde çok erkenden farkettim. Yani, aile gibi dar bir kurum içine hapsedilmiş kocaman bir yaşamı farkettim. Bu ne anlamla gelir? Bu insanları başka bir kuruma geliştirmemiş ve hatta, "ailemin en çirkini, en güzeli, en haksızı, en doğrusu, en yaramazı, en iyisi" gibi bir düşünceye sahip olmuşlar. Bu durum, halkı olarak beni çok erkenden şüpheye düşürdü. Öyle bir gerçeklik ki, "benim ailemden olan her şey müthiş, rükemmedir, vazgeçilemez" diye kendinizi ifade eder. Korunmuş bir ailecilik.

İşte tam da burada ailecilik vardır. Diğer toplumlarda ise, aile değersizdir, hatta biraz önünü tutarsa düşman ilan eder. Bizde ailecilik, bu anlamda ilkel kabilecilik, aşiretçilik birlikte en kör bir çatışmaya ve tüketmeye götürür. "Benim aşiretim, benim aşiret-kabile çıkarım" denilmeseydi, en gelişmeye aday konularda yer alınsaydı, karşı tarafı ezme de nihayeti beklemeyecekti. En kötüsü de tutuculuk. Gözü aileden, aşiretten, kabilede başka bir şey görmeye. Bir ulusal-toplumsal kurumlaşmaya gitmeyi kabul etmez. Bu halen bizde çok egemen. Bunun biraz daha açmak gerekir.

Şimdi eylem planlarınıza bile geliştiren ailecilik gerçeğini çok iyi gözüne getirmeniz lazım. Çünkü insanın bütün düzeni ailesel düzendir. Onu kurtarmak için ajan olur, korucu olur, uşak olur, en berbat yaramaz bir adam olur. Neden? aile düzenini kurtarmak için. Nitekim safarımızdaki kadınlar, yani sizler, aile sorunlarıyla gırtlığınızın kadar yükünlünüz. Daha kadına gelmedik, daha er-

miştir. Bunu iyi görmeye gerekir. Kişilik şekillenmelerinin en kötü yanı da, müthiş bir biçimde ailecilik temelinde gerçekleşmesidir. Kişiliğe damgasını vuran önemli bir etken de budur. Hani derler ya, "babasının oğlu", "aile kızı!.." Bunun dışında başka bir tanım yok! Ulusalılık ufkunuz, ulusalılık özellikleriniz ve hatta sosyal gelişme durumunuz ne kadar çarpık! Örneğin raporlar geliyor, bakıyoruz, adamımız henüz aile koşullarının bir adımı ötesinde bile değildir. Örgütu de öyle sanıyor. En üst düzeydeki arkadaşlara bakıyoruz, konuştukları basit bir aileciliktir. Partiyi de kendisi ailesi gibi sanıyor. Hem de farkına varmayarak!.. Adam böyle yetişmiş!

Biz, bu partiyi böyle oluşturmadık. Bu tür ailecilikler karşı temelde oluşturdu. Ama bizim adam için gün içinde partiyi kendisi ailesine çeviriyor. Neden böylesini? İşte nedeni de aileciliktir.

Ben şunu söyledim: Yedi yaşımdan beri bu ailecilik kurumundan kuşku duydum. Ve ona karşı savarak kendimi geliştirdim. Oysa siz ailenin her bir yavrusunuzuz. Ailenin bütün değerlerini özümsemiş olanlar, güçlü ulusal özellikleri konuşturmazlar ve kendilerini güçlü toplumsal özellikler boyvermez. Sizlere bakıyorum, güçlü ulusal ve toplumsal özellikleri kavuşamamışsınız. Bu, çok tutucu aile kişiliğinden kalmızın nedeni oluyor. Buna bölgelilik de, diğer ilkel vb. kültürler de eklenebilir; ki bunlarla hayli yükünlünüz.

Demek ki, bizde ailecilik bir hastalık durumunu ifade ediyor. Bu hastalık kişilikte son derece etkilidir. Aynı zamanda hem tabanda, hem de tavanda etkilidir; yani hem işbirlikçi-feodal, yeni yetme burjuva ailelerinde ve hem de köylü ve küçük-burjuva kökenli ailelerde etkilidir. "Varım-yoğum, her şeyim aile içindi" sözünde ifadesini bulan temel politika, aile çıkarı tarafından belirlen-

vücut bulması böyledir. Hemen hemen toplumun bütün bireylerine "çıkarcık" diye anıldığını, aile çikandır. "İyi adam ol" denildiğinde, bu ailesine layık olmak demektir. Yani bütün hedefler manzumesi, çaba ayarlaması, ilişki arayışları ve hatta okuma vb. şeyler her bir ailecilik-sürülsürlü dahiinde ifadesini buluyor. Kazandın da ne elde ettin? Aileyi kurtardın da ne oldu? O kurtardığın aile nedir? Aileyi kurtarırsın ulus bitti, halk bitti. Diğer çağdaş uluslara bakalım; onları onlar yapan kurum-sürülsürlü neyse, sen onları yanından bile geçemedin. Ulusun için gerekli olan kurum-kuruluşların yanından bile geçemedin, bez metelik yer vermedin. Kurtardığın aile karşılığında kaybettiklerindir bunlar. Kötü bir aile kurtarırsın. Yine birçok değeri en kötüsünden kaybetme durum söz konusudur.

Anlatılanlar anlaşılıyor mu? Bu ailecilik kurumuna, felsefesine karşı neden savıyoruz? Kürt kişiliği de edildiğinde; soyuz, ulusal-ulusallığa-toplumsallığa kanalıdır. Sırf o basit aile ilişkilerini kurtarmak için satmayacak ne bir ülkesi, ne de bir çıkar vardır. Ailesi için satmayacağı hiçbir şey yoktur. Yeter ki, o ailesini kurtarsın!

İşte biz, bu kişiliğe karşı savaş açmışız. PKK'nın alternatif kişiliği, çok radikal ve ulusal kurtuluşçu bir kişiliktir. Bunu pratikte de görüyorsunuz. Çünkü PKK çok iyi biliyor ki, bu sorun, ailenin aşılmasıyla bağlantılıdır. PKK, özgür bir toplumsallığa yol açmak istiyor. Bunun için son derece tutucu ve özgürlük karşıtı bu aile kurumunu yıkmak durumundadır. Nitekim bu kuruma ihanet dizboyudur. Ulusal kurtuluş karşıtı olduğu için, aile bağlarını parçalamak zorunludur. En azından hainlik temelinde olanları parçalamak gerektir. Aile koşullarında yabancıdır, toplumsal ve ulusal gerçekliği inkar etme vardır. Bundan dolayı ailecilik etkisi, ulusalığa ve toplumsallığa

"Erkek gibi kadın" diye ifade ediliyor. Bu da, bir avantaj olarak düşünülüyor. Tabii bizim de ilk çırpıda diyebileceğimiz; madem bu adam erkekte, ne diye kurtuluşçu görevini yapmıyor? Yani yiğit ve erkekte o zaman gereklerini yerine getirsin. Dolayısıyla erkek çözümlemesi yapmaya gerek yok. Biz daha çok Kürt kişiliğindeki erkekliğin ne anlama geldiğini anlamaya çalışıyoruz.

Kürt kişiliğindeki erkeklik özelliği, en saptırılmış erkeklik özelliklerinden biridir. Erkeklik duygusuna ulaşmakla, sanki bütün çelişkilerini çözmüş gibidir. Özellikle cinsellik konusundaki erkeklik, kendisinde sanki sömürgeçliği yenmiş, devlet kurmuş gibi bir duyguyu yaratıyor. Bu

her türlü bastırmaya kadar sürer. Zaten dikkat edilirse erkek cinsellik olayını tam bir egemenlik olayı olarak ele alıyoruz. Girdiğimiz her cinsel ilişki, sanki şampiyon olmuş gibi değerlendiriliyor. Şimdi bu durum, çok ciddi bir ahlakı sapkınlıktır. Bunu böyle değerlendirmek gerektir.

Başka toplumlarda, başka tarihi dönemlerde çok doğal olan ilişki, neden bizim toplumsal gerçeğimizde farklı bir nitelik alıyor? Bu, Türkiye için de geçerlidir, hatta başka birçok toplum için de. Daha çok bizim toplumsal gerçeğimizde biraz çözmeye çalışıyoruz. Özellikle de şimdiki buna muhtaç. Yani toplumsal-ulusal düzenleniş içinde bir halk

"Kişilik şekillenmelerinin en kötü yanı da, müthiş bir biçimde ailecilik temelinde gerçekleşmesidir. Kişiliğe damgasını vuran önemli bir etken de budur. Hani derler ya, "babasının oğlu", "aile kızı!.." Bunun dışında başka bir tanım yok! Ulusalılık ufkunuz, ulusalılık özellikleriniz ve hatta sosyal gelişme durumunuz ne kadar çarpık!"

büyük bir yabancılaşma ve büyük bir yanısamadır. Türk toplumunun, Türk devletinin bazı özelliklerini de aklıya getirirsek, bu biraz daha iyi anlaşılır. Yine erkeğin kadına karşı cinsel konumu, sanki ona bir kahramanlık payesi veriyor. Tuhaf bir şey! Ama bu bir gerçek... Tabii diğer toplumlarda bu düzeyde değil. Bu konuda bizim erkeği derinden incelediğimiz, göreceğimiz ki o anlamda, bir tek tamimle ayaktadır. Karısını kadın yapmıştır. Kadına, zaten daha fazla kadıncıdır. Bu temelde kendisi de erkektir. Böylelikle halledildi bütün çelişkilere!

her şeyini kaybetmişse, her şeyinde bitiklik varsa; bizkimler, "ben çok büyüğüm" dememesi gerektir. Hemen bu durum bizkimler için alay konusu yapılıyor. Türk erkekleri, güya Avrupa karşısında erkeklikleriyle çok övünürlermiş! Hikaye! Bizde de biraz daha ilginçtir. Daha fazla toplumsal etkiye ve kötü sonuçlara yol açıyor. Sanıyorum çok çok savaş veremeyen gereken bir yer de burasıdır. Özellikle de daha erken yaşta cinsellik bulaşma etkeni olarak, acaba neleri kaybetmişler ki!

Eğer cinsellik veya aç, özgür temellerde -ki, nasıl bir özgürlük temellerinde olacağı tartışmaya açıldı değerlendirilirse, bu gelişmeye yol açar; yabancılaşmaya değil gelişmeye yol açar; yaşamı anlamlı kılmaya götürecektir. Eğer böyle bir toplumsal kaos veya toplumsal ilişki ortamında mevcut cinsellik en temel çözümleyici araç olarak düşünülürse, bu fakete yol açar. Cinsel tutkular başarıya ulaşmadığı zaman intihar edenler de az değil. Aslında bu bir hastalık halidir. Böyle bir durumda kendini bitmiş olarak görüyor. Böyleleri, büyük bir yanlışın kurbanıdır. Erkeğin cinsel aktivitesi fazla olursa, kendini çok güçlü görür. Bundan kendine övünç payı çıkarır. Dikkat edilirse, en az diğer çok kadar, yani çok pasif olan bir kadar kendini oldukça zorlamıştır. Bu hem gereksiz ve hem de sakıncalıdır. Toplum, en çok bu durumdan çekmiştir. Tabii ki, yalnız cinsel güdülerin tatmini açısından değil, toplumsal düzeyde de daha kötü sonuçlar ortaya çıkıyor. Cinsel yünden çok açgözlü olan birisi, bir değil iki veya üç kadın alır; üstelik bir de geneleve gider, o da yelmez, açık pazarda kadın arar. Bu durumun ahlakı yönden ne kadar yıkıcıyıta yol açtığı bir çırpıda anlaşılıyor. Bizdeki toplumsal düzene bakın; en iyi, en namuslu, en aileci genççilerin kadın konusundaki durumları, bir toplumsal hastalık boyutundadır. Bunların yaydığı hastalık, düşmanın yaydığı hastalaktan daha az tehlikeli değildir.

Benim ilk işyan ettiğim şeylerden birisi de işyan. "Seni, biz dünyaya getirdik!" dedilerinde, "Siz beni dünyaya getirmekle soyuzsuzluk danışkasını yaptınız. İyî bir çocuk olarak beni bityücecek hiçbir imkânınız yoktur. Beni dünyaya getirdiğiniz

"PKK, özgür bir toplumsallığa yol açmak istiyor. Bunun için son derece tutucu ve özgürlük karşıtı bu aile kurumunu yıkmak durumundadır. Nitekim bu kuruma ihanet dizboyudur. Ulusal kurtuluş karşıtı olduğu için, aile bağlarını parçalamak zorunludur."

kege gelmedik. Ailecilik kurumu içinde bir köle, bir esir ve bir tutucu olup çıkmışsınız. Zaman zaman ulusal ve toplumsal gerçekliğimiz diyoruz ama, fazla gerçekçi değil, inanamış geliyoruz. Hangi ulusal gerçeklik, hangi toplumsal gerçeklik! Kürt tipinin olmasa bir aile gerçekliği vardır. Ailecilik, ulusalığa da karşı, toplumsallığa da. Her ikisine de karşı hale getirilmiştir. Ulusallığın ve toplumsallığın bir özgesi olması gerektir, düşman eliyle yuzyıllardan beri gerici rol oynayan oynaşa toplumsallığı ve ulusalığa karşı konuma gel-

miştir. Hatta yaşam meselesi de bununla bağlantılıdır. Halbuki bizim devrimcilik, başından itibaren bu konuyu bünye eleştiriyi tabii tutmadık, birçok etkisini yılmadan derinleştirmiş yapılmayacağına, partiçiliğin yapılmayacağını çok iyi bilir. PKK'lilik, bu anlamda ailecilik etkilerine karşı sistemli bir savaşın adıdır. Sömürgeci etkiye karşı olduğu kadar, ailecilik etkilerine karşı da böyle savaşır.

Bu konuları fazla açma gereğini duymuyoruz; yeterince işlenmiştir. Ama yine de aile gerçeğinin bizde

saldırır. Gerçeklere kapalı olan aile ilişkileri, aile dünyası parçalanmış ki, ulusalılık-toplumsallık gelişsin. Bütün bunlar, bizim son zamanlarda daha da açığa çıkarmak istediğimiz erkek ve kadını aklı getiriyor. Son zamanlarda kadın ve erkeği sorgulamaya biraz önem vermişiz. Neden sorgulamaya önem verdik?

Erkeğin sahte ve fazladan erkekliği durumu, kadının da fazladan kadınlığı bizi düşündürüyor. Erkeklik, genel olarak yiğitlik ve cinsellikte özdeşleştiriliyor. Bu "Erkek adam",

Dikkat edin, bunun ailecilik değerlendirmeleriyle sıkı sıkıya bağlantısı var. Nasıl ki, aileyi kurtarmak vatanı kurtarmadan daha önemlisi, cinsel ilişki de erkeklik açısından o denli önemlidir! Bunun şampiyonu olan erkekte bu nasıl somutlaşır? Yine erkeğin kadını ilişkisindedir nasıl somutlaşır? Aslında Kürt erkeği diğer konularda, devlete karşı, ulusalığa karşı, değerlere ve toplumsal ilişkilere karşı bitirir. Pekî, evin içinde aktı olduğu, despotluk yaptığı ilişki nedir? Bu kadına yönelik olan ilişki; derinden bastırarak

keli sonuçlara yüz yüze getirebilir. Çünkü mesele basit bir sempati, birbirini anlama, kavramaya meşale değildir. Özellikle iki kişinin meselesi hiç değildir! Bir defa çok ciddi siyasi bir meseledir. Başlı başına bir savaş meselesidir. Adeta de gibi bir sorun... Belki birçoğu, "çok baryorsun; iki kişi anlaşsın, sevsin, hayatı" diyebilir. Bizim ortamımızda, böyle bunun için olmadığın gösteriyor. Parti içindeki deneyimler, bun böyle olmalıdır ortaya koyuyor. Neden? Çünkü kaynağı deyimse, tarihe gömülsün, bir de ona aldanma ve gaffet dibzıbyo ise, bu, başka bir sonuç vermez. Ve sen, yüzü yılların kurbanı olund demektir. Nitekim bizde böyle yapılan şeyler, iyi niyetlerin kurbanı olma biçimindedir.

Dördüncüsü: Gerçek bir çözüm üzerinde arayılanın olması. İste bu açıdan da bilincelenme önemi. Konu hakkında bilinç kazanacaklardır. Konunun tarihi temelli, güncellik bağlanışını, bahsettirmişiz çözümlü yaklaşımın varlığını bileceksiniz. Tamamen bunların farkında olacaksınız. Ark ettikten sonra, "acaba genel ve cinsler arası ilişki biçimleri hangi ahlaki, felsefi, toplumsal düzenleniş ilkesine bağlanmalıdır?" biçiminde bir yaklaşımınız olmalı.

Bunlara felsefi yaklaşımınız nedir? Erkek kadını, kadın erkeği nasıl görüyor? Dişliliği ve erkekliği nasıl görürsünüz? Bu konuda nasıl bir ahlaki tutumunuz vardır? Kişilerin birbirine yaklaşım tarzlarını ifade eden, -çok sert mi, çok yumuşak mı, çok ikizli mi gibi tutumlar ahlaki kategorilere girer. Kadın, erkek karışımı bir ahlaki pozisyon tutumak için acayip halleri görüyor. Yine, erkek de ona benzer birçok ahlaki tutuma sahiptir. Bu tutumların eleştirisi yapılmıştır.

Peki doğru ahlaki tutum ne olabilir? Saygı hangi ölçüler dahilindedir? Yaklaşımlar nasıl geliştirilebilir? Tabii devrimci çözüm söz konusu olduğu için, bunların özgürlükle bağlantısı nedir? Sevgi hangi ölçüler dahilindedir ve bunun özgürlükle bağlantısı ne kadardır? Bütün bu sorulara cevap vermek gerekiyor.

Zaten bizde özgürlük, ancak ve ancak savaşla elde edilebilir. Çünkü özgürlüğü değil, köleliği yaşıyoruz. Kölelik altında özgür düşünülmediğine göre, özgür ilişki de düşünülmez. Bu da bir gerçektir. Şimdi bu da iki yanlıdır. Bir yanını da şöyle görüyorsunuz: Her ne kadar kendimizi özgür hissediyor ve özgür irade ile ilişki kuruyorsak da, bu bir yanılsamadır. Yalnızca bu alanda da değil, hayatın bütün alanlarında bir yanılsamadır. Sen özgür değilsin. Sen ulus olmanın şansı. Sen en temel toplumsal özelliklerden yoksunsun. Nasıl "özgürüm" diyebilirsiniz? "Dışman koşullarında özgürüm, düşmanın tasfiye ettiği temelde özgürüm" diyen sözüme demokratlar, dışmanın tasfiyesi, asimilasyonu temelde demokrat olup kendilerini özgür görüyorlar. Bu tehlikeli bir yaklaşımdır. Özgürlük bir alakası yoktur, demagogiktir. Vatanla ve toplumsal gerçeklikle alakası olmadığı gibi, düşmana da hainane bir temelde ilişki vardır. Hainlerin de özgürlük alakası yoktur. Dolayısıyla bu ilişki özgürlükle bağlantılıdır. Özgürlük de, köleliğin aşılması ya mümkündür. Bu da savaşla mümkündür. Dolayısıyla kadın-erkek ilişkisinde özgürlüğü yalnakam istiyorsanız, bir olaya özgürlük kazandıracaksınız.

"Şu çok akıcı: Eger meseleyi birbirinin kandırma ve aldatma meselesi olarak görürsünüz, bunu bir özgürlük ortaklığı, bir özgürlük savaşçılığı biçiminde görmenin gereğine inanmışsınız demektir. O zaman ken-

diniz şu nu dayatacaksınız: "Benim daha yarıne getirmem gereken çok iş var; başamam gereken özgürlük mücadelesi var." Kadını erkeğe ulaşması, erkeğin kadına ulaşması bir çerçevede anlam kazanabilir. Aksi halde sapıtma olur, oyan olur, ikizlülük olur. İste, "birbirimizi görmek, anlaşmak" diyerek birbirini düşürmek affedilemez. Zaten kimileri de alıp kaçıyor. Burada bir savaş ilişkisi, bir özgürlük ilişkisi ihanete uğratılıyor. Evet bunun özgür ilişki kurmakla hiçbir ilişkisi yoktur. Sen özgürlüğün hangi problemi halletti ki, bunu normal görüyorsun!

Demek istediğim; ucuz ilişkiye girmemek ve özgürlük savaşçı gibi çok soyul bir çabayı sergilemeden, özellikle parti içinde cinsler arası anlamlı ilişkilerin geliştirilebileceğini inanamamak gerekir. Bu sadece bir ilke değil, aynı zamanda bir gerçeğin de ifadesidir. Çünkü bize göre kadın-erkek ilişkisinde özgürlük hakim olmalıdır. Bu genel bir ilkedir. Özgürlük savaşımını versek de, vermesek de geçerli olan bir ilkedir. Ama bizim için ilke yetmiyor. Bir de mevcut gerçeklik vardır. O nedir? Kölelik! Bu köleliği görüyorsunuz, gözardı edemezsiniz. İlikeyi sığınır ilişki kurmak yetmiyor. Birçok arkadaşın zaten yanlışlığı nokta burasıdır. Özgürlük ilkesine sığınarak ilişki kurabiliyor. "Biz özgürüz" diyorlar. Bu ilkeye sığınarak ilişki geliştiriyorlar ama gerçekte ise bu iki kafalı ilişki tarzıdır.

Duruma bakalım; özgürlük ilkesi somutla yaşıyor mu, yaşıyor mu? Başarılı mı, başarısız mı? Çoğu kişi bu noktayı hesaba katmıyor. Birçok çarpık ilişkinin temelinde de bu vardır. Özgürlük savaşımı olmadan özgürlük ilişkisini; aşk, evlilik, dostluk vb. şeyleri yaşayabileceklerini sanıyorlar. Bu bir yanılgıdır; hem de ciddi bir düzeye... Hatta içinde en kolay düşülen bir yanılgıdır. Tamamen gerçek dışı bir durumdur. Gerçek dışı olduğu için de, sağlıklı bir ilişki değildir. Gerçek gönül bağları, duygu bağları çok güçlüdür; hiçbir savaş yıkamaz. Demek ki, sen bir yalancısın ve doğru değerlendirmiyorsun. Aslında bu gerçektir de. Çünkü bu tür anlayış içinde olanlara bakıyoruz, iki gün sonra ilişkinin sununu çıkarmışlardır. Daha sonra bile oluyordur. Biz şunu söyledik: Alle nasil ki özgürlük önünde bir engelse ve bu aşılardan özgürlüğe ulaşamıyorsak, mevcut ikili ilişki düzeni de parti içinde aşılardan devam ettirilirse özgürlük savaşımında ilerleyemeyiz. Alle ve ailecileri aşarsak özgürlükte, toplumsallıkta ve ulusalkilte ilerleme sağlanır. İkili ilişkilerde de mevcut yüzeysellik, sığlık, sahteliği aşmıştı oranda hem devrim ve özgürlük savaşımı güçlenir, hem de özgürlük savaşımı sayesinde cinsler arası ilişkilerin anlamı sadeleşir ve olağanlaşır; her türlü perdelemelerden, yalandan, ikizlülükten ve kandırılmaktan kurtulur.

Bu husus iyi anlaşılmalıdır ve uygulanmalıdır. Bu konudaki olumlu bir görüşüm de de dördüncü maddede yazıldı. Özgürlük ilkesi iyidir, ama onlarla her şey halledilemez. Bu esnalar. Yani cinsler arası zorlama yok. "Zorlama ile, para ile ben ilişki dayatırım" demek, bizim genel özgürlük ilkesimize aykırıdır. Mevcut kölelik durumunu aşmadan, başanlı bir militan düzeni tutulurmadan, bizat savaşın özgürleştirici etkisini sağlamadan, bu yaşmada özgürlük ilkesine işlerlik kazandırılmaz.

Şimdi hem ilke ve hem de somutla durum buna, eskisi dayatmamak gerekiyor. "Ben yine bildiğim okum, tutkular çok kuvvetlidir, duygular ilke-kural tanımaz" diyenlerin sonu bellidir. Bizde çoğu bunu ya-

pyor; ya idamlik suç işliyorlar ya da kaçıyorlar. Ya ihanete diyorlar, ya da iflah olmaz bir bozguncu oluyorlar. Nitekim öyle oluyor mu? Dağlarda ve hatta burada bile, böyle bir sürü kendini dayatıyorlar. Bunlardan ikiden, özgürlüğün haberleri yoktur. Yine özgür ilişkinin tarihî temellerinden haberleri yoktur. Somut durumdan da haberleri yoktur. Neymiş de, birbirlerini çok beğeniyorlarmış, birbirlerini alıp kaçacaklarmış! Bu ne ilişkisidir? Bu, en ilkel hırsızlık, düşünlük ilişkisidir. Bu nedenle saffardan kaçanlar da var. Bazıları provokasyona alet oluyorlar, hatta partiyi eleştiriyorlar.

Aslında bunlar özgürlüğün düşmanlarıdır. Bunlar yüce ilişkilerin katledicileri olarak değerlendirilebilir. Partiyi de epey bozular, güçten düşürdüler, peşkeş çektiler; bir tutku uğruna, duygusallık uğruna en temel değerleri ihanete uğrattılar. Birçok cepheyi çokmertepe çalıştırdılar. Bunlar parti içindeydiler ve bir dönemin partilileriydiler. Ama özgürlük ilkesini ve somutlaşmış dikkate alınmayınca bu duruma düştüler. Başlangıçta ajan değildiler. Duygusal temelde dayanılmaz tutkular teme-

"...Ucuz ilişkiye girmemek ve özgürlük savaşçı gibi çok soyul bir çabayı sergilemeden, özellikle parti içinde cinsler arası anlamlı ilişkilerin geliştirilebileceğine inanamamak gerekir. Bu sadece bir ilke değil, aynı zamanda bir gerçeğin de ifadesidir. Çünkü bize göre kadın-erkek ilişkisine özgürlük hakim olmalıdır..."

linde yaklaşırlar. Sonuç; ihanetten daha tehlikeli bir durum oldu. Bu açıdan da örnek de ortaya çıkmadı. O halde buradaki bu yarıyı iyi anlayalım.

Nasıl ki köleler kolay kolay aile kuramazsa, bizim gibi çok katmerli bir köleliği yaşayanlara da böyle kolay kolay özgür ilişki kuramayacaklarını anlayalım. Türkiye okullarında ve kültür kurumlarında nasıl aşık oluncayağı öğrenmişsiniz. Belki de dünya klasiklerini okumuşsunuz. Birçok deneyim gözünüzün önündedir. Ama bu, PKK'de

uygulanan özgürlükçe, bu Kürdistan devriminde her türlü yeniden ayağa kalkışı ve savaş sorununa, bu ilkeye bağlı kalacaksınız ve güzel uygulamaları bileceksiniz. Kaldı ki, o dünya klasikleri dediniz şey nedir? Kemalist lehçe ile gerçekleştirilen ilişki nedir? Türkiye kapitalizminin çerçevesi dahilinde, Türkiye burjuvazisinin güdümlendirdiği kültür kurumlarını -ideolojik baskılar altında feodal kurumlara diyetim- baskısı altında geliştirilen ilişkiler nedir ve bize nasıl yansır? Bunu biraz ortaya koyduk. Bunların etkisi altında olmak, bu etkilerle hareket etmek, bazı sahte çözümlere gitmek sahte dogmazla ters düştüğü kadar, zordur da. Pratik bunlar gösteriyor.

Köleler, aile kurma hakkını elde etmek için yüzeyle iyi savaşılır. Sen de en azından birkaç iyi savaş, özgür ilişki hakkını elde et! Şimdi çoğunun bundan da haberi yok. Özgür ilişki hakkını elde etmek kolay değildir. Şimdi partinin bazı hazır ilişkilerine ekloyarak tehlikelidir. Yine partinin emir ve talimatlarına göre, insanlara öl demenizi, ne desem yaparlar. Fakat özümün kademelelerinde yer alan bazıları bunu kötüye

na beşinci husus da diyebiliriz, ilk dört hususta sevgi aldın mı, beşinci hususta, yani sevgi hususunda da bir sonuca gidebilirsiniz. Böylece sevgi meselesine doğru yaklaşmış görülebiliriz. Dikkat edin; eğer sizde dört husus iç içe başarıya ulaşmışsa, sevgiye ulaşamazsınız. Sevgi bir sonuçtur. Ağacın meyvesi vermesi gibidir. Fidani büyütecekseniz, ağaç baldudak salacak, çiçeklenecek ve daha sonra meyve verecek. İşte sevgi budur.

Şimdi çoğunda sevgi ağaçsız ve bitkisizdir; sadece bir sonuç şeklidir. Şimdi daha iyi görüyorsunuz. Zaten duygulardan ve sevgilerden baştan itibaren kuşulanıyorlar. Bunlar ne diye böyle müthiş bir duyuyu benimsiyor diyorlar. Sevgiyoları, ama hangi temelde? Ulkesi harabe, evi harabe, geleceği yok... Niye bu kadar birbirine bağlı olma gereğini duyuyorlar? Gördüm ve öğrendim, hem de çok... Haklı olduğum anlaşılıyor. Buna göre doğru sevgi, dört hususun gereklerini hakkıyla yerine getirmesinden sonra gelişebilir. Sevgi bir sonuçtur. Bir çiçeklenme ve meyvedir. Sevgide kusur ve kötülük anlamı, yine sevgi eleştirilmez. Fakat bu temel hususlara bağlı olarak böyledir. Aksi halde kötürlük, öğrenir.

Sevgi bir nörme mesele değildir. Özellikle sömürgeçilik ve faşizm bunun böyle olduğunu dayatmak istiyor. "Seftak", bilmem "birbirinizi sevin" dedi. Evet, en çok bu sözcüğü kullandı. Koyunla kurdu bir araya koyup, "birbirinizi sevin" dedi. Müthiş derecede çirkinlik güzel bir araya getirip "sevin" dediler. Faşist devrimciyi bir araya getirip "anlaşı" dediler. Düzenin bu konuda ne kadar olmazı nasıl olur yapmak istediğini biliyoruz. Şimdi Türk ile Kürdü, sözüme nazara sevgiye kaynaştracaklarını söylüyorlar. Faşist Türkiye bile, 900 yıldır Türkiye Kürdün bilmem ne yaptıkları hususlarında sığınmak istiyor. Duygulara, sevgiye seslenerek, gerçeklerden kopuk temellerde durumu kurtarmak istiyor.

İşte bu sevgi anlayışı faşizmin, sömürgeçliğin sevgi anlayışıdır. Çoğunuzun da bireysel olarak yaşadığı, yılların dayattığı bir sevgi anlayışıdır. Bu sevgi tarihi düzenin yoksundur, baskı-sömürü zincirinden, ailenin her türlü çirkinliğinden ve sorunlarından, emekten habersizdir. Bu kadar gerçek dışı bir temelde gelişen bir sevginin anlam kazanacağına inanmıyorum. Olsa olsa özyaşamın sahte sevgisi kadar değerli olur. Avrupa'nın işporta pazarlarında, metropollerinde cinsler arası geliştirilen ilişki kadar değerli olur. Türk faşizminin sözcüklerini dayatmak istedikleri sevginin bu kadar bile değeri yoktur. Zaten, böyle olmadığını hayat gösteriyor. Korku, baskı, sömürü, çirkinlik, sevgisizlik ve caniane tutumlar toplumu mahvetmiştir. Aslında en çok sevgi adı altında sevgiye kıymışlar. Sevgiyi ortadan kaldırmışlar, ama buna rağmen en çok sevginin sözünü ediyorlar. Bu kesin böyledir.

Doğrusu bizim geliştirmek istediğimiz sevgi anlayışıdır. Gerçekçi temel olan sevgi anlayışında ısrar etmeliyiz. Evet, gerçekçi olmak zorundayız. Bu hususlarda baştan sağlamadan, sevgide sen baştan sağlamazsın; severmişsin, sevilemişsin! "Sevdim"; "gönülüm çaktı, göz gördü, bakıştı, anlaştı..." İşte, sevgi böyle olur. Neden? Çünkü büyük tehlikelerden, bunun ne getireceğinden habersizsiniz. İkinci gün hainin teki, bunun o ilişkiyi kurtarmak için düşmana sığınırın.

Demek ki, bu doğru değil. Gönül meselesi kesinlikle değil. Bu bir

şavaş meselesidir. Neden köleler yüzyıllardan beri aile kurma fikrini akillarına getirmediler? Köle kadın ve erkeklerin; serf kadın ve erkeklerin; işçi kadın ve erkeklerin aklına niye böyle kolay gönlü iş gelmiyor? Onlar böyle kolay gönlü kalmazlar. Yaşam onlar için çok ağır bir şey. Nedenleri var. Demek ki, diğeri saptırılmış bir durumu ifade ediyor. Faşizim, sömürgecilik, emperyalizmin halkları aldatma, toplumu kolay yönetme taktiklerinin kurbanı olmaya götürüyor.

O halde, burada bir ahlaki tutum da atacaksınız. Sevgi meselesinde ahlaki tutum, böylesine ucuz bir duygu ve gönlü ilişkisine esir düşmemektir. Burada çok katı olacaksınız. Kendinizi gerçek bir savaşım için de olacaksınız. Şaşmanla yürüttüğünüz savaş kadar, onun dayattığı oldukça düşürücü bir ilişki biçimine karşı da savaşacaksınız. Düşmanın bu temelde geliştirdiği objektif ve subjektif ajanlık biçimlerine karşı da savaşacaksınız. Savaşıkça, sevgi denilen olay temellenir. Sevgiyi saptırarak, en az sevgisizlik kadar tehlikelidir. Saptırılmış ve sakat temelleme dayanmış bir sevgi, yaşama katletmenin diğeri bir biçimidir. Yani sevgisizlik, yaşama katletmektir. Tabii bunun saptırılmış biçimi de, en az onun kadar tehlikelidir. Sevgiyi unutmak, yaşama unutmak demektir. Sevgiyi unutmamak, devrimi anlamak demektir. Fakat ucuz sevgiyi unutmak savasızdır, çabası ve hatta düşüncesizdir. Bu da çok önemli. Bu saydığım temel hususlar düşüncüyle bağlantılıdır. Bu çok açık. Tarihi temelden tutalım güncel, felsefeyi ve bilimsel boyuta kadar düşüneceksiniz.

Demek ki, sevginin düşüncüyle, bilime, felsefeye ilişkisi vardır. Sizin birleşmiş özellikleriniz olacak. Birilinden biraz haberiniz olacak ki, sevgiyi doğru bir çıkış yaptırabilmeniz. Dedim ki, sevgi savaşla da bağlantılıdır. Nitekim özgür ilişki bile de ancak savaşla elde edilebilir. O zaman sevginin başarıyla verilen savaşla bağlantısı çok iyi bileceksiniz. Sevgi yolunda tuzaklar vardır, onun adına saptırılmış bir bir duygu, bağlanık vardır. Bu onurlara gelmeyeceksiniz. Yani sevginin her türlü saptırıcı, yanlışlığı biçimlerine karşı kendinizi çok sağlam bir pozisyonda tutacaksınız. Aynı zamanda sevgisizliğe karşı da kendinizi sağlam bir pozisyonda tutacaksınız. Sevgisizlik devrimciyle de yaşama karşıtlık olduğunu bileceksiniz. Mutlaka sevgi dünyanız olmalı. Bu sevgi dün-

yasına ulaşmalısınız. "Sevilmek ve sevmeke durumunda olmalıymış" diyeceksiniz.

Sevmeke durumunda olmak ne anlama gelir? Saydığım dört hususta başarılı olmak anlamına gelir. Dört temel husus ve onun bir sonucu olarak beşinci hususta başarılı olursanız, sevilebilir durumuna ulaştınız demektir. Bu aynı zamanda sevme durumuna gelmeniz anlamına da gelir. O zaman bu, sevmede hem sevme ve hem de sevilmek kişiliğini yakladık demektir. Aksine sevilmeyen, sevmezsiniz! Bazılar, "canım istedi, sevdim" diye, "nasıl engelleyebilirsiniz, beni seviyor, engelleyemezsin" diyorlar. Yalan! Öyle sevmeke, sevilmek olmaz. Bilimsel temellerini koy, aldatma! Yoksa bir gün sevilirsin, ikinci gün atılırın. Sevgine karşılık bulamazsın ve yerle bir olursun. Bunun için kendini aldatma ve yanlış temellerde gelişen bir sevme-sevilmek olayına düşme! Doğrusu, sayılan hususlarda başarılı olmayı gerektirir.

Şimdi düşünün; doğru değil mi? Kürt tipi niye sevilmemez? Bence dünyada en sevilmemesi gerekenler nede bun konuda, vatan kurtuluşunda başarısız? Neden özgürlükte, savaşında ve örgütlenmenin bütün sorunlarında başarısız? Bu kadar başarısız olan bir parti nasıl sevilirsin? Zaten çirkinler de.

Yine çirkinlik ile güzelliğin bu sayılan hususlarla bağlantısı vardır. Kesinlikle toplumsal bir olaydır. Bu hususlarda başarı sağlarsanız güzelsiniz, aksi halde çirkinsiniz! Evet, bunun fiziki boyutu da vardır. Fakat çirkin ve güzel fiziksel boyutu belirleyici değildir. Belirleyici olan, sayılan hususlarda başarılı olup olmama durumudur.

Demek ki, sevme ve sevilmenin koşulları kadar bir de bunun gereğini inanacaksınız. "Başarınsız kalıyorum, bu hususlarda başarılı olamam çok zor, o halde sevdiğimden unutmaya keseyim; varsın ne kimsenin sevsin ne de ben kimsenin seveyim" demek de doğru değildir. Bu kabul etmek demek, savasta ve devrimden unutmaya kesmek demektir; partiden, halktan ve yaşamdan unutmaya kesmek demektir. Ama devrimci, yaşamdan unutmaya kesmek insanları değiştirir. Her şeylerini özgür bir yaşama adanmışlardır. Demek ki, sevme büyük bir tutku olarak hep kendinizi diri tutacaksınız. Unutarak, tutku olarak sevgiyi kendinize diri tutacaksınız. Fakat olamazlara ve tuzaklara düşmemek; doğruya başarı ve gerçekleşme şansını sevme gerektirir. İşte bu militan-

lık şahsınızda çiçek açarsa, yitirdiğin zaferi ile taçlanır.

Görülüyor ki, sevgiyi giden yol, çok yönlü zorluklara dolu olduğu kadar çarpışıklıdır. Bu yitilmiş istiyor. Eğer doğru yaklaşım tuturuşunu ilmekinize halkınızın yaşadığı toplumsal koşullarda büyük sevgisizlik, hırçınlık ve saygısızlık giderilebilir. Biz devrimiz mi anlamıza ilmekinize sevilmek harabe duruma getirmesine karşı olduğu gibi, aynı zamanda halkımızın bağrındaki büyük sevgisizliğe karşı da geliştirdik. Bizim devrimiz bir yerde sevgi devrimi; ülkeyi sevme, halkı sevme devrimidir. Ama aynı zamanda büyük çirkinlik, iğrençlik, barbarlık, savasarak gerçekleşecek bir sevgi devrimidir.

Faşizim, "sevgi her şeyi halleder" şeklindeki yanına inanmak, aldanmak büyük oyuna gelmek demektir. Maalesef sizler, sevgi konusunda büyük oyuna gelmişsiniz. Gerçi sizi biraz bu oyundan çekip çıkarıyoruz. Ama kendi başınıza bırakmak, kimbilir başınıza daha neler gelir! Hiç çaba sarfetmeden ne kadar birbirinizi sevdiğinizi görüyorsunuz. Daha dün kadar bama inanmış mıydınız? Belki de hiç farkında olmadığınız sevdiğiniz, sevgili yerine onu konyunuzu koyduydunuz. Bunlar

**"Aile nasıl ki özgürlük önünde bir engelse
ve bu aşılımdan özgürlüğe ulaşamıyorsa,
mevcut ikili ilişki düzeni de parti içinde
aşılımdan devam ettirilirse özgürlük
savaşımında ilerleyemeyiz. Aile ve ailecilik
açarsak özgürlükte, toplumsallıkta ve
ulusallıkla ilerleme sağlanır."**

sizler değil misiniz veya biz değil miydik? Çirkinlikle bile girtiliğünce kadar koyun koyuna yaşıyorsunuz. Bu temelde yaşama tarzınızı yaklaşıyor. Ne kadar düşüman sevgi anlayışı doğrultusunda? Düşüman sevgi anlayışını yaşayınlar, gerçek sevgiden nasibini alabilirler mi? Yaşadığınız yaşam, ne kadar yüce bir yaşam olarak kabul edilebilir? Mevcut biçimiyi çalkılıdır. Ürkütme için söyleyiyoruz. Fakat kesinlikle yaşamın güzden geçirilmesi gerektirir. Özellikle anlayış düzeyinde açıklık getirmeye çalışıyoruz. Tabii adım adım hayata geçirilmesi bile de yazılmıdır. Bir ilişkiyi sevilir, bir ilişkiyi yaşanılır kılabilmek için bu kadar yil-

mı verdim. Bence buna rağmen, birkaç adımı yitirdim. Siz her şeyi birden halletmek istiyorsunuz.

Demek ki, militanlığınızın fazla gerçekçi olmayışının bir nedeni de budur. Hep aldatıcı, yanlışlığı kişiliklerden söz ediyoruz. Onun en temel nedenlerinden biri de çitidimiz çerçeve dahilindedir. Ya kendinizi sevgisizliğe mahkum ettirmişsiniz ya da sahte sevgiyeye... Yüreğiniz bunu nasıl kaldırıyor? Beyniniz düşünme gereğini bile duyuyor. Bunlar sizin hikayenizdir. Militalıkta ne kadar iddialı olabilirsiniz? Yığıtlıkta, büyük duyguda, büyük sevgide ne kadar iddialı olabilirsiniz? Bakın, çoğunuzun çocuk sevgisi vardır. Bazi arkadaşlar, çocukları ne kadar sevdiıklarını göstermek için çocuklarına şaka-laşır. Gülip geçelim! Neden? Çünkü çocuklarımızın yaşamı perişan edilmiştir. Sevilmeye bir nefes bile bırakmamışlar. Fakat çoğu bunu normal görüyor. "Keşke benim de bir çocuğum olsa, böyle sevebilsem" diyor. Dünyası kararmış. Anlaşsın da böyledir. Böyle olunca da on yıl da yaşasa, sonuçta bir parti karşıdır, bir kaçkındır. Genç delikanlı veya kızın havasında buram buram tutku kuyuyor. Belki bir şey dememek gerektiriyor, ama o tutkuya başsaşa braksan, ikinci gün büyük bir kavgaya başlar. Büyük tutkular, büyük duygular kendi koşullarında anlam bulabilir, iyi çocuk yetiştirilebilir, özgür ve bağımsız vatan koşullarında imkân bulabilir. Büyük tutkular, ancak kendileri alanlarına yaşama imkân bulabilir.

Bilindiği gibi, gençler birbirlerine karşılar ve demek-düştün kururlar. Ama ikinci gün gidin bakın hepsi birbirine girmişler. Saygıdan sevgiden eser yok. Böylesi tutkuların, sevgilerin bir anlamı var mı? Pratik yaşam, anlamsız olduğunu gösteriyor. Size ve topluma yönelttiğim bütün bu eleştiriler gerçekçidir. Kabul olmayacak bir duaya niye amin diyoruz? Geliştiremeyeceğiz bir sevgiyi niye iyi sevgidir diyeyim? Vatanı, halkı hayırlı bir duruma getirmeyen bir tutkuya niye sağduyular bir tutkudur diyeyim? Maalesef sevgi çok zor olan kalıyor. Söyleyeyim aynı, biz biraz da köleliyiz. Kölelerin yıllar aile nedir, çocuk nedir, kadın nedir, erkek nedir diye düşünmediler, değil mi? Bu o köleler gibi değiliz ama bazı yönlerimiz kölelerden daha kötü bir durumdadır; vatan ve toplumdun kopuşta bu böyledir.

şeyin yaratıcısıdır, doğurucusudur. Bu nara biraz topluma kavratır. Yarın tam kavratır. Bugün size de tam kavratılabilecek, müthiş savasacaksınız. Çünkü savasın içeriği, bu savasın sonucunda gizlidir. Her türlü çirkinlikten, sevgisizlikten, hakaretten kurtulmanız, bu savası az çok vermenizle mümkündür. Bu bütün derinlikle anlaşılabilir, müthiş savasçı olursunuz. Yaşamın gölgesi var, kendisi yok. Yaşamın adı var, kendisi yok. Pekî kendisi nasıl olacak? Tabii böyle savasarak! Şimdi o çok sevdiğiniz bu temelde ulaşabileceksiniz. Her şeyden önce böyle savasınız; vatanın her parçası harabe değil, size cennet gibi görünür. O kaçtığınız aileleriniz; analar, babalar, eşler, dostlar size en değerli bir varlık gibi gelecek. Halkınız adı-sanı unuttular bir halk değil, ekme-kı sudar birlikte yaşayacağınız bir gerçeklik haline gelecek. Kadın-erkek ilişkilerine indirgediğimizde, böyle yabancı gibi değil, doğanın ayrılmaz ki parçası tanımına uygun, mutlak olarak birbirlerini tamamlaması gereken taraflar olarak ortaya çıkacak. Buna nerede ve nasıl ulaşılacak? İşte bütün tartışmalar, politikalar, düşüncüler, parti kuralı ve savası geliştirmeler böylesi bir yaşamı mümkün kılmak içindir.

Anlaşsın olun. Burada kör tutkular, gerçek dışı yaklaşımlar belki kendinizi yaşayabilir ama, zaferi getiremez. Bu açılan yollara çok düşüncünüz, kafanız sağa-sola çok vurdunuz, ama yine de sonuc yok. Ne aileyi ne de eş-dostu kurtardınız. Bir "hoş geldin", bir "merhaba" bile kurtaramadınız. Ne anladık o zaman! Buna yaşamı mı diyelim, özgürlük mü diyelim, ne gezeli! En iyisi bizim yaptığımızdır. İyi yoğunlaşın, yaşam konusunda iyi planlar çizin, mükemmel örgütçü-eylemci olun, bu size yaşamın yolunu gösterir, sevginin fırsatını verebilir, sevgi dünyasına ulaşmaya imkân hazırlayabilir.

Evet, çoğu mektuplarda "şöyle sevgili, böyle sevgili" diye yazıyor. Ben bu kelimelerden biraz utancı duyuyorum. Halkı olduğum şimdi daha iyi anlaşılıyor. Bizde öyle fazla sevgili yok. Ve ulaşılması çok zor bir düzey. Ne mutlu bütün halkı, bütün yoldaşlarına kendisini için "Sevgili varlığım" dedirten. Böyle bir sifata ulaşmak için, söylediğimiz koşullarda başarıyla savasmakla, kahraman olmakla ve yığıtlıkte mümkündür. Bu da bilince, oldukça politik, askeri yetenekle mümkündür. Böyle olursanız, niye sizi sevmeyelim? Niye sizi alkışlamayalım? Niye, "yücelerden yüce yeri vardır" demeyelim? Niye kendimi ucuz bir şeye layık göreyim? Niye kendimi hak etmediğim bir yer layık göreyim? Bu sahtekarlık olur, kendimi ve başkalarını aldatma anlamına gelir. Bunu yapmam, ama doğru yol için de uğraşmam, fazla hata yapmadan, yamulmadan ve yamulmadan çaba sarfediyorum.

Dikkat edin; benim tavır budur. Ama çoğunuzun bakıyor; bizden, çocuklar gibi el üstünde tutulmayı istiyor. Kendini ciddiye alırdıcaz ki pozisyona getirmemişsiniz, ben seni nasıl seveyim? Şimdi kimsiyi kolay kolay beğenmem, bu, kendimi çok beğendiğimden ötürü müdür? Bu kadar eleştirilmem, hiçbir şeyi doğru bulmamamdan ötürü müdür? Hayır! Doğruya ortaya çıkarmak içindir. Beğenileni ortaya çıkarmak içindir. Eleştirilmez bir şekilde pat diye birbirini beğenimler de elde ettiler? En değme ki kişiyi bir araya getirebilirler musunuz? Ben getirebiliyorum. İnsanlar benimle bir araya geldiler, geliyorlar. Partimiz

Devam 30. sayftada

Kürdistan'da katliamlar, direnişler ve özgürlük baharı

24 Şubat 1993

■ **Mardin'in** Kiziltepe ilçesinde kontrgerilla yafta bir ev ARKG gerillalar tarafından basıldı. Yapılan baskında 2 korucu elemanını öldürdü bildirildi. Bu olayın ardından düşmanın yaptığı operasyonlarda 30 kişi gözaltına alındı.

■ Nusaybin ilçesinde bir askeri araç taranması ardından başlatılan operasyonda çok sayıda yurtsaver gözaltına alındı. Evlerde ise aramalar yapıldı.

■ Newroz'un yaklaşması nedeniyle baskılan artıran düşman güçleri, Adana'da da büyük çapta operasyona giriştiler. Kürtlerin bulunduğu mahallelerde yapılan aramalarda 57 yurtsavere gözaltına alındı. Tutuklanarlara ağır işkencelerin yapıldığı bildirildi.

25 Şubat 1993

■ **Batman HEP İl Yönetim Kurulu** üyesi Cemile Argın'ın eşi ezcazi **Ahmet Argın**'ın cesedi, TPAO Sitesi arkasında çobanlar tarafından bulunandı. 23 Şubat akşamı kontrgerilla elemanları tarafından kaçırılarak öldürülen Ahmet Argın, kitlesel törenle toprağa verildi.

■ **Urfalı'nın** Vıraşenir ilçesinde yapılan operasyonlarda 20 kişi gözaltına alındı.

■ **Ergani'nin** Hendek köyü muhtarı Mehmet Ertugrul'un koruculuğu kabul etmediği, koruculuğu geliştirme isteyenlere tavır koyduğu gerekçesiyle tutuklandığı bildirildi.

26 Şubat 1993

■ **Cizre-Sırnak Karayolu'nda** Qesrik (Kasrik) Boğazi ile Kumçatı (Derğul) köyü arasında Sırnak'a gitmekte olan Cizreli 2 esnaf ve 1 kişi, Kumçatı köyü korucuları ve özel tim elemanları tarafından özel otoların değerin dokümleri diki direk yakıldı. Üzerlerine baskın dokümler katledilen yurtsaverlerin isimleri şöyleydi: **Osman Acar** (35), **Cemal Böz** (40), **Vahşiye Katledilen** (40). Vahşiye katledilen evi güvencesiz, kalabalık kitle eşliğinde yapılan törenle Cizre mezarlığına toprağa verildi.

■ **Silvan'da** Mescit Mahallesi Yatılı Bölge Okulu yakınında bulunan evlerden çıkararak işyerlerine gitmekle olan Sabri Zengin ve çocukları, gerillalar tarafından otomatik silahlarla tarandı. Kontr-gerillaçılık yapan Sabri Zengin ve oğullarına yönelik gerçekleştirilen eylemde Sabri Zengin, oğulları Abdülhalik ve Fikret Zengin, oğulu yerinde ölürlen, ağır yaralanan Abdülbari Zengin ise Silvan Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

■ **Mardin'in** Kiziltepe ilçesinde Hüseyin Çetin ve oğlu Tarık Çetin, kontr-gerilla elemanı olan iki kişiyi silahlı saldırısına uğradı. Olayda **Hüseyin Çetin** yaşamını yitirirken, oğlu ise ağır yaralandı.

■ **Mardin'in** Saracözü Mahallesi'nde bir polislin evine bomba atıldı. Bombanın patlaması sonucu evde maddi hasar meydana geldi. Ardından polislin kent merkezinde geliştirdiği operasyonlarda çok sayıda Kürdistanlı gözaltına alındı.

■ **Kontr-gerillalar** tarafından kaçırılarak öldürülen İHD Elazığ Şube Başkanı avukat **Metin Can** ve arkadaşları doktor **Hasan Kaya'nın** cesetleri Dersim-Elazığ sınırındaki Dinar Köprüsü üzerinde bulundu.

27 Şubat 1993

■ **Mardin şehri** merkezinde bir ev baskın gerçekleştirilen düşman güçleri, evi ateşe vererek yaktlar.

28 Şubat 1993

■ **Diyarbakır'ın** Bismil ilçesine bağlı İnandı köyü yakınlarında Ecevit Yurt adlı jandarma direği aseni baskın oldu. Öldürülen asker, bir süre önce Savur ilçesine bağlı Kavsan (Sürgüç) köyünde yaşamını yitiren 8 gerillayı ihbar ettiği ve bu nedenle ARKG karanyala cezalandırıldığı bildirildi.

■ **Kurtalan'a** bağlı Zoxiye köyünde sömürgeci düşman güçleriyle işbirliği yapan iki kişi ölüme cezalandırıldı.

■ **Türk savaş** uçakları Cudi ve Gabar dağılarına bombalamaya başladı.

■ **Çınar ilçesine** bağlı Çınara Cezaevi'de mevkinde, çevrede yurtsaver olarak tanınan **Salih Özmen** ve **Kazım Güler**, kontralın silahlı saldırısına uğrayarak yaşamını yitirdiler.

1 Mart 1993

■ **İHD Elazığ Şube Başkanı** Metin Can ve Doktor Hasan Kaya, 6 bin kişiyi katılmaya düzenlenen bir ceza törenine toprağa verildiler. Cenazelerin Elazığ'a götürülmesinin hemen ardından çevre il ve ilçelerden gelip bir araya toplanan 6 bin kişi, "Kahrolsun kontr-gerilla", "Kürdistan özgülsüz mezar olacak", "Kahrolsun faşizm", "Katiller bulmuş hesap sorulsun" tarzında sloganlar haykırarak, yaklaşık 1 km yürüdüler. Cenazeler, yakın komşularından sonra toprağa verildi.

■ **Diyarbakır'ın** Ergani ilçesinde okul çikışında Hizbullah yurtsaver olarak bilinen öğrenciler, yurtsaver öğrencilere saldırırdı. Saldırıda **Mustafa Keser** yaşamını yitirdi. **Mustafa Gül** adlı öğrenci de ağır yaralandı. Ergani Lisesi'nde meydana gelen bu olay, ilçede gerginlik yarattı.

■ **Lice'nin** Herag köyü, Türk sömürgeci ordu güçleri tarafından ateşe verildi. Köyde bulunan 4 ev tamamen yandı, diğer evler kullanılmaz duruma geldi, hayvanların büyük bir bölümü telef oldu. Köylülerin göçe zorlandığı bildirildi.

■ **Lice ilçesine** bağlı Reşan köyünü basan düşman ordu, M. Şerif isimli köylünün evini yakarak kullanılamaz hale getirdi.

2 Mart 1993

■ **Mardin'in** Derik ilçesi düşman güçleri tarafından bir gün boyunca abluka altına alındı, giriş-çıkışlar yasaklandı. Tank ve panzerlerle çevrilen ilçede aramalar yapıldı, çok sayıda insan gözaltına alındı.

■ **Diyarbakır E-Tipi** Cezaevi'nde süresiz açlık grevi başladı. Cezaevlerindeki baskıların ve halka karşı sürdürülen şiddet politikasını protesto etmek için başlatılan açlık grevinde, birçok tutukluun sağlık hastalığına yakalandığı bildirildi.

■ **Diyarbakır Merkez Kapalı Cezaevi'nde** bulunan bayan tutuksalar, Diyarbakır E-Tipi Cezaevi'nde siyasi tutuklulara yapılan baskıların, kınama için süresiz açlık grevine giriştiklerini açıkladı ve T.C'nin kirlisi savaş politikalarına karşı halkı duyurdu olmaya çağırıldı.

■ **20 Şubat günü**, Türk ordu güçleri tarafından yakılan Güçlükönak ilçesine bağlı Bana (Ormançik) köyüne yardım etmek amacıyla, Özgür Gündem Cizre Bürosu, İHD Sırnak Şubesi ve Cizre Belediyesi tarafından "Gıda ve giyim kampanyası" başlatıldı. İHD Şubesi de kampanyaya katılmaya çalıştı. 10 ton gıda yardımı toplandığı bildirildi.

■ **Cizre ilçesine** bağlı Bazit (Katan) köyü yakınında yolda döşenen

mayna askeri bir aracı çarpması sonucu 2'si ağır olmak üzere 4 asker yaralandı.

■ **Cizre ilçesinde**, bir haftadan bu yana Türk ordu güçleri, mazot depolarını panzerlerle imha ediyor. Her biri 2-3 milyon degerinde olan bu depolarını imha edilmesi, halk arasında tepkiye yol açtı.

■ **Silopi ilçesinde** soyadını ögrenemediğimiz Nesim isimli bir korucu elemanı öldürüldü.

■ **Bitlis'e** bağlı Güroymak ilçesinin Zehak, Zixek, Selak, Akbıriv ve Avzüt köylerine ait yayla evleri Türk savaş uçakları tarafından bir gün süreyle bombalandı. Bombalamalar esasında sürülen başında olan **Hamit Öcan** ve **Mehmet Kayalar** adlı çobanları yaşamını yitirdiler. Aynı olay Türk basınında, "Güroymak'ta PKK sığınağı bombalandı: 15 ölü" şeklinde veriliştir.

3 Mart 1993

■ **Diyarbakır Fatih Lisesi'nde**, Hizbullah yanlısı olarak bilinen öğrenciler, 6 Edebiyat B sınıfındaki öğrencilere saldırı. Saldırıda **Mehmet Mızrak** isimli öğrenci ağır yaralandı, 5 öğrenci de çeşitli yaralardan aldığı darbelerle hasta yaralandı.

■ **Adana'nın** Kuruköprü, Çakmak Caddesi, Eski Hal, Dörtöyl ve Karşıyaka semtlerinde tablacılık, ispartacılık, simitçilik yaparak geçimlerini sağlayan Kürt kökenli seyir satıcılar, yanlarına gelen silahlı giyimli olan ve kendilerini polis olarak tanıtan kişilerin, kendilerine ajanklik teklifim de bulunduğundan, ölüme tehdit edildiklerini açıkladılar.

■ **Silvan ilçesinde**, çevresinde yurtsaver olarak tanınan **Sirin Cesur** (21) isimli esnaf, kontralın silahlı saldırısına sonucu yaşamını yitirdi.

■ **Ergani Lisesi** öğrencileri, 1 Mart günü meydana gelen olayda bir öğrencinin yaşamını yitirmesi nedeniyle 4 günlük boykota gittiler.

■ **Diyarbakır'ın** Hani ilçesinde, Hacı Ramazan Önen'e ait bir ev kimliği belirsiz kişiler tarafından tarandı. Olayda ev kullanılmaz hale getirildi, evde bulunan Felek Ok (75) öldü, Fatma Önen (16) ise ağır yaralandı.

■ **Mardin'in** merkezde bağlı Tızyan (Elmabaçe) köyüne baskın gerçekleştirilen gerillalar, korucuları ait bir evi silahlı saldırıya bulundular. Olayda 5 kişiyi öldürdüğü öğrenildi.

4 Mart 1993

■ **2 Mart tarihinde** Ağrı Dağı'nda Türk sömürgeci ordu güçleri ile ARKG gerillaları arasında başlayan çatışma aralıklı olarak iki gün devam etti. Bugüne kadar yaşanan çatışmalarda 2 korucu, 21 asker öldürüldü. Çatışmalarda 1 helikopter ağır darbe aldı. Türk savaş uçakları 4 kez İran hava sahalarını ihlal etti. Bugüne kadar devam eden çatışmada **Eriş, Dilşad, Ömer GEZEZ (Harun), M. Nuri ÖZBAY (Devran) ve Rojda** isimli gerillalar şehit düştü. Kod adı Devran olan Mehmet Nuri ÖZBAY, 1971 yılında Doğubeyazıt'ın Bester köyünde doğdu. Devran yoldaş, Doğubeyazıt Lisesi'nin okurken 12 Kasım 1990 tarihinde okuldan kaçarak gerillaya katıldı. Kod adı Harun olan Ömer GEZEZ ise 1964 yılında Doğubeyazıt ilçesinde doğdu. Harun, 12 Mart 1992 tarihinde gerilla safına katıldı. Dilşad ve Welat yoldaşları Digoğlu, Eriş yoldaş Diyarbakır ve Rojda ise Mardinlidir.

■ **Erzurum'un** Karacabani ilçesi Moladavut köyü civarında, sömürgeci

ordu güçleri ile gerillalar arasında çatışma çıktı. Sabah saatlerinde başlayan çatışmaya, düşman karadan ve havadan takviyesi yaptı. Çatışmada ve bombalamalarda 5 gerilla şehit düştü. Düşman güçleri ise çok sayıda kayıp verdi. Karacabani Jandarma Karakol Komutanı öldü.

■ **Mardin'in** Nusaybin ilçesinin Kışla Mahallesi'nde bir ev kimliği belirsiz kişilerce tarandı. Olayda **Latif Deniz, Gürbet Deniz, Fethullah Akalın, Süleyman Kaplan, Şemsettin Evşin** ve ismi öğrenilemeyen bir kadın yaşamını yitirdiler.

■ **Mardin'e** bağlı Savur İlçesi Eflaç köyüne baskın gerçekleştirilen düşman güçleri, çocukları da aralarında olduğu 15 kişiyi tutukladılar. Düşman güçlerinin izin süresinde bir korucu olmaları için çok halkı üzerinde baskı uyguladığı bildirildi.

■ **Kayseri** Kapalı Cezaevi'nde tutuklu bulunan siyasi mahkumlar süresiz açlık grevi başlattılar.

■ **Adıyaman'ın** Gölbasi ilçesine bağlı Haydari köyü yakınlarında, sömürgeci ordu güçleri ile gerillalar arasında çatışma çıktı. Adıyaman'da Gölbasi'ne gitmekte olan bir otobüsü durdurdu özel timlerin iki kişiye ateş açması sonucu çatışma çıktı. Olayda **Şeyho YUNANIK** adlı gerilla şehit düştü, 1 komiser ile aracı şoförü Ahmet Can ağır yaralandı.

5 Mart 1993

■ **HEP Diyarbakır** il binasında toplanan tutuklu yakınları, cezaevlerinde artan baskıların protesto etmek amacıyla açlık grevi başlattılar.

■ **Mersin'in** Gündoğdu Mahallesi'nde **Sadık Bilgin** ve Demirtaş Mahallesi'nde ise Bilgin'in akrabası olan **Abdulkerim Baltekin**, kontr-gerilla elemanlarının silahlı saldırılarına yaşamını yitirdiler. Cinayetin ardından Mersin'de **Sadık Bilgin**'in evinin önünde toplanan 4000 kişi cinayeti protesto etti, esnaf da kınama ve protesto amacıyla kapenleri indirdi.

6 Mart 1993

■ **Cumartesi günü** akşam saatlerinde İstanbul-Kartal'da bir eve baskın gerçekleştirilen polis ve özel tim, Dev-Sol önderlerinden **Bekri YAĞAN, Gürçan ÖZGÜR, Türkiye Hemsireleri Derneği İstanbul Şubesi** eski başkanı **Metneş MERAL, Rifat KASAP** ve eşi **Asiye Fatma KASAP**'ı öldürdü.

8 Mart 1993

■ **Urfalı'nın** Vıraşenir ilçesi Tepeliyolu (Teltrik) köyünde bir evi çembere alan düşman güçleri ile gerillalar arasında çatışma çıktı. 7 saat boyunca süren çatışmada **Ahmet AĞAÇ (Sükür), Memduh EGE** ile **Nasir, Gabar ve Cengo** kod adlı gerillalar şehit düştü. Çatışmada ev sahibinin oğlu **Mustafa Çelik** de yaşamını yitirdi. Olayda Hilal İyab ve adlarını öğrenemediğimiz 2 jandarma öldü, 1 er de yaralandı.

■ **Cizre ilçesinde** incelemelerde bulunan HEP milletvekilleri üzerine polis panzerleriyle ateşe açıldı. Olayda ölen veya yaralanmadı, ancak ilçedeki halk arasında gerginliğe neden oldu.

■ **İdil ilçesinde**, polis nöbet noktasına konulan bombanın patlaması sonucu 2 polis öldü.

■ **Cizre'ye** bağlı Xêdare köyü yakınında gerillaların saldırısına uğrayan 1 panzer ve 1 askeri jip tamamen tahrip edildi. Panzer ve Jip içinde bulunan 6 asker öldü, 5 asker de yaralandı.

■ **Kurtalan-Siirt** yolunda gerillalar,

200 aracı durdurarak kimlik kontrolü yaptılar. Kontrol sonrası gerillalar, Siirt Petrol Şirketi'ne ait 1 otobüsü ateşe vererek yaktlar.

■ **Mardin'in** Bağok mntkasında, gerillalar PTT'ye ait bir aracı ateşe vererek yaktlar.

■ **Gercüş'te** gerillalar ile düşman güçleri arasında çıkan çatışmada 3 gerilla şehit düştü, 4 düşman askeri öldürüldü.

■ **DYP-Bozova** ilçe yöneticisi **Mehmet Gül**'ün evine baskın gerçekleştirilen özel tim, aynı isimli taşıyan oğlu **Mehmet Gül'ü** öldürdü. Olay Türk basınında "1 terörist ölü ele geçirdi" biçiminde yer aldı. Mehmet Gül'ün öldürülmesini protesto eden ilçe esnaf kapenki indirdi.

■ **Hazro ilçesine** bağlı Cirenke köyünü basan TC güçleri, evlerin çoğunu yaktlar, hayvanları öldürdüler, evlerdeki erzakları birbirine katarak kullanılmaz hale getirdiler ve 10 köylüyü gözaltına aldılar.

■ **8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü**, Türkiye ve Kürdistan'ın birçok alanında, toplantı, gösteri, yürüyüş ve paneller biçiminde kutlandı.

9 Mart 1993

■ **Cizre'nin** Yeni Çarşı, Alibey, Terminal, Udu ve Kurtuluş mahallelerinde yapılan operasyonlarda çok sayıda yurtsaver gözaltına alındı.

■ **Diyarbakır'ın** Çöltepe köyüne baskın gerçekleştirilen gerillalar, devletle işbirliği halinde olan köy muhtarı **Kadir Camla** ile kardeşi **Hasan Camca**'yı kendileriyle birlikte götürdüler.

■ **Van'da** sömürgeci devlet güçlerinin gerçekleştirildiği operasyonlarda, aralarında Azadi dergisi Van temsilcisinin de bulunduğu çok sayıda insan tutuklandı.

■ **Güçlükönak'a** bağlı Şikeftan köyü karokuluna gerillaların gerçekleştirildiği baskında çok sayıda düşman askerin öldüğü, karokulda bulunan malzemelere el konulduğu bildirildi.

10 Mart 1993

■ **Van'da** ÖZDEP yöneticisi Faruk Özün'da ait lokanta ateşe verilerak yakıldı. Altınküp isimli lokanta tamamen tahrip oldu.

■ **13 Şubat günü** Siirt'in Bitimlik Mahallesi'nde çıkan çatışmada şehit düşen **Selahattin BALTA (Enver)** ile **Kazım TOKGÖZ (Cemal)** adı gerillaların yakınıları, düşman tarafından işkenceye alındılar. Görüldüğü işkenceler sonucu Abdullah Balta felç olmuştur dedimdir.

■ **Kiziltepe ilçesinde** bağlı Gündüzler köyüne baskın gerçekleştirilen düşman güçleri ile gerillalar arasında çıkan çatışmada 2'si bayan olmak üzere 3 gerilla şehit düştü. Çatışmada **Mehmet Aslan** adlı köylü yaralanırken, 1 düşman askerin öldüğü, 1 askerin de yaralandığı bildirildi. Olaydan hemen sonra düşman güçleri köyde bulunan 12 evi ateşe vererek yaktlar. Mehmet, Şerif ve Ali Aslan adlı köylüler de gözaltına alındılar.

■ **Diyarbakır il Bismil ilçesine** bağlı Serrgava ve Serrifika köylerine operasyon düzenleyen düşman güçleri 30 köylüyü gözaltına aldılar. Serrgava köyünde gözaltına alınan 25 köylünün halkın gözleri önünde dövüldüğü, ağır hakaretlere uğradığı ve gözleri kapalı vaziyette götürüldüğü bildirildi.

■ **Siirt'in** Civanikan (Gökçebağ) bölgesinde **Muhyettin Demir** adlı köylü Siirt-Eruh yolu üzerinde koyun otlatırken, özel timler tarafından hunharca katledildi. Demir'in cesedi parçalanmış vaziyette bulundu.

11 Mart 1993

■ Kulp ilçesine bağlı Sikefta (Korkuk) mezarında TC güçleri ile gerillalar arasında çıkan çatışmada darbe yiyen düşman, mezrada bulunan köylüleri gözaltına alarak, Kulp ilçe merkezindeki jandarma karakolunda işkenceye aldı.

■ Nevşehir Cezaevi'nden sürgün edilerek Yozgat Cezaevi'ne götürülen 7 siyasi tutuklu açık grevi eylemini başlattı. Nevşehir Cezaevi'nde de siyasi tutuklular artan baskıların protesto etmek için süresiz açlık grevine başladılar.

12 Mart 1993

■ Çermik Öğretmenlerine'ne kimliği belirsiz kişiler tarafından molotof kokteyli atıldı. Olayda Öğretmenleri'nde büyük hasar meydana geldiği, ancak ölü ve yaralının olmadığı bildirildi.

■ Siirt Eğitim Fakültesi'nde toplanan 19 öğrencinin gözaltına alınması ardından bir araya gelen öğrenciler, 15-19 Mart tarihleri arasında boykot yapma kararı aldılar.

13 Mart 1993

■ Özgür Gündem gazetecilerinin Diyarbakır Bürosu Temsilcisi Mehmet Şenol siyasi polis ekinlerinde gözaltına alındı.

■ Lice ilçesi Karahasana Mahallesi'ne bağlı Badem mezarı, düşman ordu tarafından gözaltına alındı. Mezradaki evlerin ateşe verildiği, bir evin tamamen yandığı, diğer evlerde ise büyük hasarın olduğu, hayvanların telef edildiği öğrenildi.

■ Çermik Lisesi öğrencilerine eğitim olarak PKK alyesinde video filmlerinin gösterildiği ve bu nedenle öğrenci velilerinin şikayette buldukları bildirildi.

■ Erbil'den 30 km. uzaklıkta bulunan Avına köyü, Irak ordusuna ait sivil ve askeri giyimli 12 araçlık kuvvet tarafından kuşatılmaya alındı. Aradın tarlalarında çalışan halk, ağır silahlarla ateş etmeye başlayan Irak ordusu birlikleri 17'si çocuk, 4'ü kadın olmak üzere toplam 40 köylüyü öldürdü. 200 köylü de isabet eden kurşunlarla yaralandı. Olayda 50 köylü de esir alınarak götürüldü.

■ Düşman güçleri Kulp ilçe merkezini otomatik silahlarla taradılar. Gece boyunca devam eden tarama-

da ölen veya yaralanan olmadı, ancak 3 yurtsever gözaltına alındı. Sakık Kayaya ait 20 havan ile bombaların atılmasıyla telef oldu.

■ Düşman birlikleri Kulp'a bağlı Masırfo (Tepecik) köyüne baskın gerçekleştirdi. Köylülerin evlerinden dışarı çıkartan düşman güçleri, evleri ateşe verdiler. Olayda 20 ev tamamen yanarak, diğer evlerde kullanılmaz duruma geldi, çok sayıda hayvan telef oldu.

■ Mardin'in Kiziltepe ilçesinde gerillalar bir eve baskın gerçekleştirdi. Yapılan baskında, polislerle ilişki içerisinde olan 2 kişi öldürüldü.

■ Kiziltepe'de devletin resmi kurum ve kuruluşlarına yönelik gerillaların gerçekleştirdiği silahlı saldırı eyleminde ise, söz konusu kurumlarda büyük hasarlar meydana geldi. Olayda 1 polis ölürlen, 1 polis de yaralandı.

■ Daha önceki günlerde Kiziltepe ilçesi İpek Mahallesi'nde şehit düşen ARG'gisi Mehmet AKKOYUN'un yaşamını yitirdiği yerde, öldürülmüş 2 kişinin cesedi bulundu. Öldürülenlerin kimlikleri öğrenilemedi.

14 Mart 1993

■ Bismil ilçesine bağlı Alibey ve Belli köylerine, düşman ordu birliklerinin gerçekleştirdiği operasyonda, köylere olan giriş-çıkışları yasaklanarak evler arandı, eşyalar yağmalandı ve 6 köylü gözaltına alındı.

■ Diyarbakır'ın Hazro ilçesine bağlı Varınca ve Yazgı köylerine gerçekleştirilen operasyonlarda ise, köye giriş-çıkışları yasaklandı, yapılan aramalar ardından çok sayıda köylü tutuklandı.

■ Batman'ın Karşıyaka Mahallesi'nde Osman Gölen ve Kemal Şerif Sayarı durdurarak kimlik kontrolü yapan kimliği belirsiz kişiler daha sonra silahla tarayarak kayıplara karıştı. Olay anında Osman Gökten hayatını kaybederken, Kemal Şerif Sayar ise ağır yaralandı.

■ Özgür Gündem Van Bürosu görevlilerinin Naif Yaşar, Gülden Kışanak, Ali Rıza Halis, Hasan Değer, Hayrettin Çelik, Salih Tekin ve Ülkem Basın-Yayın Dağıtım Şirketi Müdürü Mustafa Bilgeç ile dağıtım personeli Cemal Dağ gözaltına alındılar.

■ Ömerli ve Midyat Karayolu üzerinde bulunan Zernoka köyü yakınında geçmekte olan askeri kon-

voya, gerillaların gerçekleştirdiği saldırı eyleminde 8 asker öldü, 9 asker ise yaralandı. Askeri araçlarda önemli ölçüde hasar meydana geldi.

15 Mart 1993

■ Diyarbakır'ın Dicle ilçesine bağlı Kurşunlu ve Taşgözü köyleri Türk ordusu birlikleri tarafından savaşa uçaklarıyla bombalandı. Bombalamaya gerekçe olarak gerillaların sığınma bulduklarına dair alınan inbar olduğu belirtildi.

Yine Dicle merkezinde Hamza Andiç ve Abdurrahim Uyguner adlı öğretmenler, hiçbir gerekçe gösterilmesiz tutuklandılar.

■ Diyarbakır'ın Ergani ilçesine bağlı Salihe köyüne, düşman güçleri Salihe erkek saatlerinde bir baskın gerçekleştirdiler. Köye giriş-çıkışları yasaklandı. Halk köy meydanında toplanarak işkenceye geçirildi. Evlerdeki gıda maddeleri yerlere dökülerek kullanılmaz hale getirildi. Fevzi Dinç adlı köylüye ait bir ev ateşe verilerek yakıldı. Bir ay önce şehit düşen ARG'gisi Mehmet BEYHAN'ın ailesine ağır işkenceler yapıldı.

■ Batman Özel Tip Cezaevi'nde tutuklu bulunan mahkumlar, basına açıklama yaparak, cezavlelerinde uygulanan baskıların protesto etmek amacıyla dönüşümlü olarak açlık grevine başladıklarını bildirdiler. Batman'da yapılan operasyonlarda ise onlarca kişi gözaltına alındı.

■ Batman'ın Hasankef ilçesinin Palamat köyünde bir askeri aracın, araziye düşenmiş mayına çarpması sonucu 1 asker öldü, 4 asker de yaralandı.

■ İstanbul'da çeşitli semtlerde bulunan 20 banka şubesinin yanısıra, Topkapı son durakta bekleyen hızlı tramvay vagonuna, Aksaray'da Tekel Satış Deposu ile Avıcalar'da Tofaş bayisine molotof kokteyli atıldı. Ölen veya yaralanan olmadı. 20 bankada çıkan yangın itfaye tarafından kontrol altına alındı.

■ Zonguldak'ta 2 bankaya atılan bombaların patlamasıyla 2'si ağır olmak üzere toplam 7 kişi yaralandı. Bursa'da bir bombanın patlaması sonucu 1 kişi yaralanırken, Adana Akbank Merkez Şubesi ile bir otomobilin firmasına da bomba atıldı.

■ Mardin'in Ömerli ilçesine bağlı Kayabalı ve Ünsal köyleri arasında

gerillalar ile düşman güçleri arasında çıkan çatışmada 4 gerilla şehit düşerken, 20 düşman askeri de öldü. Çatışma 2 gün boyunca devam etti.

16 Mart 1993

■ Batman merkeze bağlı Kuyubaşı köyü yolunda, kafasına kurşun sıkılarak öldürülen 30 yaşlarında bir erkek cesedi köylüler tarafından bulundu. Cesedin kime ait olduğu öğrenilemedi.

■ Ömerli ilçesine bağlı Kayabalı ve Ünsal köylerine düşman ordu kuvvetlerinin düzenlediği baskınlara köylüler işkenceye geçirildi, evler ve gıda maddeleri ateşe verilerek yakıldı.

17 Mart 1993

■ Urfa'nın Yenişehir Mahallesi'nde gerillalar ile düşman birlikleri arasında çıkan çatışmada 2 gerilla şehit düştü, 1 gerilla sağ olarak yakalandı ve 1 polis öldü.

■ Siverek ilçesine bağlı Kırmızıdağ köyünde gerillalar ile düşman birlikleri arasında çıkan çatışmada 2 gerilla şehit düştü.

■ Sömürgeci devlet güçlerinin Diyarbakır'ın Çınar ve Hazro ilçelerinde gerçekleştirdiği operasyonlarda 26 kişi gözaltına alındı.

■ Bingöl il merkezi, merkeze bağlı Yeniköy ve Yekdere (Mıralan) köyleri ile Solhan ve Genç ilçe merkezlerinde yapılan operasyonlarda ise 230 kişi gözaltına alındı.

■ Mardin'in Mazgazi ilçesi Şermikan köyüne özel tim elemanlarının düzenlediği baskında 3 yurtsever köylü katledildi.

■ Mardin'in kırsal kesiminde gerillalar ile düşman güçleri arasında çıkan çatışmada 3 düşman askeri öldürüldü, 2 gerilla şehit düştü. Gerillaların bulunduğu sığınmağın korucuları tarafından farkedilmesi üzerine çatışma çıkmıştı. Çatışmada yaşamlarını yitiren gerillaların isimleri şöyle: **Jiyan** kod isimli **Udem DEMİROĞLU** (1971 Ergani doğumlu) ve **Reşvan** kod isimli **İcra YÜCE** (1973 Silvan doğumlu).

■ Cizre'nin Çağlayan köyünün arka kısmında bulunan Karadağ ve

çevresi Türk savaş uçaklarının bombalandı.

■ Mardin'in İdli ilçesine bağlı Xirabê Rapin köyü korucularına yönelik gerillaların gerçekleştirdiği saldırıda ağır silahların kullanıldığı bildirildi. Ancak kayıplar hakkında bilgi alınamadı.

■ Mardin Cezaevi'nden 31 tutsak Elazığ, Muş ve Batman cezaevlerine sürgün edildi.

18 Mart 1993

■ Newroz öncesinde Kayseri ve Bolu'dan çok sayıda asker ve 100 adet zırhlı araç, Cizre'ye götürüldü. Cizre'de giriş-çıkışları sıkı. Bütün okulların 3 gün boyunca tatil edildiği bildirildi.

19 Mart 1993

■ Düşman ordu birlikleri Hakkari merkezinde kahvehanelerine basarak çok sayıda insanı gözaltına aldılar.

■ Diyarbakır'ın Çınar ilçesinin Kızıltepe köyüne bağlı Seytanın mezarında düşman ordu birlikleri ile gerillalar arasında çıkan ve dört saat boyunca devam eden çatışmada 7 düşman askeri öldü, 4 gerilla şehit düştü. Şehit düşen gerillaların kod isimleri şöyle: **Mahmut, Rojin, Dılan ve Ahmet**.

■ Ergani'de kahvehanelere yönelik yapılan operasyonlarda 30 kişi gözaltına alındı.

■ Cizre'de korucu evlerinin bulunduğu yerden ve MİT binasının başlatılan silahlı taharata yaklaşık 50 dakika sürdü. Şehrin çeşitli yerlerinde bulunan özel tim ve çevrede konuşlandırılan tanklardan mahallelere yapılan ateş, 3 evin tamamen yanmasına neden oldu. Birçok yer tahrip oldu.

23 Mart 1993

■ Batman'da aynı saatlerde iki ayrı yerde kontra elemanların silahlı saldırılarına uğrayan **Abdurrahman Acar** ile **Felmez Dündar** yaşamalarını yitirdiler.

25 Mart 1993

■ Türk savaş uçakları, Kulp ilçesine bağlı Bandıkta Hevre köyünün Şerefa mıntıkasından Giresor köyünün dağılık kesimine karada olan alana yönelik hava hareketi başlattılar. Bombalanan alanda savaş uçaklarının yanısıra tanklar, Kobra ve Skorski helikopterleri de kullandı.

Kürdistan halkının önderliğin çağrısına anlamlı cevap: Newroz birlik ve beraberlik ruhuyla kutlandı

Newroz bu yıl, halkımızın fedakar çabalarıyla barış ve özgürlük havası içinde geçti. Partimizin 20 Mart-15 Nisan tarihleri arasında tek taraflı ateşkes ilan etmesi kararına uyan ve büyük bir sağduyuyla, düşmanın ya-

rattığı provokasyonlara düşmeden, Newroz'u büyük şenliklerle kutlayan halkımız, düşmanın planlayıp uygulamak istediği komploları da boşa çıkardı. Newroz genelde barış havası içinde kutlanırken, sömürgeci

güçlerin emellerine ulaşmak için harcadıkları çabalar az olmadı. Nitekim bazı alanlarda Newroz yine kaba bulandı.

Kürdistan'ın hemen her tarafında çeşitli düzey ve biçimlerde 1993

Newroz'u PKK'nın başlattığı yeni süreç uyum temelinde kutlandı. Ancak tümünden haber alamadık; habermi aldığımız kutlama alanları şunlardır:

Adana: Newroz kutlamaları 20'yi 21'e bağlayan gecede başladı. Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı mahalle ve semtlerde başlayan kutlamalarda halaylar çekildi, gece lastikler tutuşturularak Newroz atışları yakıldı. 21 Mart günü bir araya gelen binlerce kişinin sürdürdüğü kutlamalara, polis panzerlerinden ateş açıldı. Direkt kitleleri hedefleyen özel timler, halka saldırdı. Mahalle aralarında dağılan halk ile polisler arasında zaman zaman taşlı-sopalı çatışmalar devam etti. Yaşanan olayda 1 kişi panzer altında kalarak 2 kişi de kurşun darbeleriyle şehit düştüler.

Şehit düşen yurtseverlerden isimlerini tespit ettik **Ramazan Çetin** (15) ile **Veizir Kurt** (61) için ayrı cenaze töreni yapıldı.

Ramazan Çetin için 23 Mart tarihinde yapılan cenaze törenine baş-

langıçta 8 bin kişi katıldı. Kalabalık Akkapi Mezarlığı'na doğru yürüyüşe geçtikten sonra da gerçekleşen katliamla sayı 20 bin civarına yükseldi. Çetin'in mezarı başında saygı duruşu ve ardından bir konuşma yapıldı. Cenaze törenini, Adana Valisi Bekir Aksu ile Emniyet Müdürü Mete Altan yukarıdan helikopterle takip ettiler.

Polislerin kalası saldırısı sonucu ağır yaralanan ve 24 Mart günü yaşamını yitiren **Veizir Kurt** için de 25 Mart günü cenaze töreni yapıldı. Sabahın erken saatlerinde Adana'nın Şaklıpaşa, Denizli, Anadolu, Dağlıoğlu, 19 Mayıs, Barbaros, Yenibey, Hürriyet, Kiremithane ve Mutlu mahallelerinden gelen toplam 30 bin kişi Betli Hizan Camisi önünde toplandı. **Veizir Kurt**'un ERNK bayrağına sarılı tabutunu omuzlara alan kalabalık, Akkapi Mezarlığı'na doğru yürüyüşe geçti. Yürüyüş kortejinin önünde PKK ve ERNK bayrakları ile ARGK sancaıkları taşındı. Önbinler, "Katli polis hesap verecek", "Şehid namirin", "Bijî Serok APO", "Gençler Botan'a", "Savaşta da hazırız, ba-

rişâ da hazırız" sloganlarını haykırdılar. Yeziir Kurt'un mezarı başında ise bir dakikalık saygı duruşu ardından Ey Raqîp marşı okundu ve son olarak da bir konuşma yapıldı.

Yine Adana Newroz kutlamalarında 300 kişi gözlüğe alındı. Çok sayıda insan yaralandı. Aralarında yaşlı, çocuk ve kadınların da bulunduğu yaralıların isimleri şöyledir: İhsan Batur, Surat, Halime, Salih ve Aysel Bayram, Kader Kümüç (4 yaşında), Halil ve İsmail Timur, Hanife Aslan (70 yaşında), Tahir Altıntop, Gürir Çiçir, Hüseyin Candan, Fatma Acar, Reşit Sayın, Mehmet Şirin Tutal, Ramazan Yıldız, Ahmet Ergül, Fevzi Altınışık, Hasan ve Osman Gök, Hilmi Çelebi, Maşallah Dal, Abdurrahman Sağlam, Erdal Can, Nusretin Aktaş (55 yaşında), A. Halim Aslan, Sevim Acar, Ömer Yığıt, alp, Mehmet Altınca, Şehmus Yıldız, Mahsum İnan, İbrahim Altın, Mehmet Girgin, Şehmus Fidan, Fahri Altın, Enver Das, Müzaffer Güneş, Şehmus Demir, Hayrettin Dağ, Mustafa Dal ve Ali Simşek.

Ankara: HEP il örgütü tarafından örgütlendirilen Newroz, Maltepe Altınköy Düğün Salonu'nda kutlandı. 21 Mart günü yapılan kutlamada "Biji Serok APO", "Biji PKK" sloganları sık sık atıldı ve sonunda ERNK bayrakları dalgalandırıldı. Newroz'un önemi, Türk rejiminin durumu, ateşkes çağrısına nasıl yaklaşılması gerektiği hususlarında da içeren siyasi konuşmalar yapıldı. Müzik grupları, folklor, tiyatro düzenlenen Newroz kutlamasına ayrı bir renk kattı.

Manisa: Turгутu içerisinde Newroz'u kutlayarak yürüyüş yapmak isteyen kitleye polis saldırı. Halk polislerinin saldırısına ve sopalarla karşılık vererek kendini korumaya çalıştı. Buradaki olayda 4 kişi çeşitli yerlerinden yaralandı.

Tarsus: Fahrettin Paşa ve Mithat Paşa mahallelerinde toplanan 2000 kişi, ateşler yakıtı, halaylar çekti. Daha sonra sehra doğru yürümek isteyen halka, polislin müdahalesi oldu. Yürüyüş engellenirken, 40 kişi gözaltına alındı. Buna rağmen kutlamalar, müzik, tiyatro ve halaylarla devam etti.

İstanbul: Gaziosmanpaşa ve Sultancıllığı 50. Yılı Mahallesi'nde toplanan kalabalık kitleler ateşler yakarak, "Kürdistan fışkırmaz mezar olacak", "Biji Serok APO" vb. sloganlarını attılar. PKK-ERNK bayrakları ile ARGK sancaklarını ve yine Başkan APO'nun posterlerini açan kitle halaylar çekti. Yürüyüş geçmek isteyen kitleye, jandarmanın müdahale etmesi sonucu çatışma çıktı. 8 kişi yaralandı, aralarında çocuklu kadınların da bulunduğu 15 kişi gözaltına alındı.

Esenyurt: İstanbul'un Esenyurt Örne Mahallesi'nde 20 Mart günü gerçekleştirilen Newroz kutlamalarında 3000 kişi katıldı. Halk, Newroz'u ateş yakarak karşıladı. "Yaşasın barış, kahrolsun savaş", "Biji PKK", "Yaşasın halkların kardeşliği", "Biji Serok APO" sloganlarının atıldığı şekilde yapılan konuşmalarda, Kürdistan'da sürdürülen kırı savaşın sona erdirilmesi için, Kürt halkının kendi özgüncüne dayanarak bir barışı istediği, özgür bir yaşam için gerekirse ölümlenebileceği, Newroz'un özgür yaşamın sembolü olduğu vurgulandı. Jandarmanın kordonu altında gerçekleştirilen çeşitli halaylar, türküler ve zılgıtlara devam etti. 2 saatli aşkın bir süre devam eden şenliğin sonunda, halk kortajlar oluşturarak yürümeye başladı. 2 km'lik yürüyüşten sonra, Newroz kutlaması sona erdi.

Kartal: Güzüsu Mahallesi'nde bir araya gelen halk ateşler yakıtı, sloganlar, zılgıtlar ve alkışlar eşliğinde halaylar çekti.

Bağcılar: Çiftlik Mahallesi'nde bir araya gelen bir grup, lastiklerle Newroz ateşini yakıtı, sloganlarla birlikte halaylar çekti ve daha sonra dağıldı.

Çemberlitaş: Bir araya gelen 50 kişilik gençlerden oluşan bir grup, gösteri yaptı. Bayrak açarak sloganlar haykırarak gözcülerle, mahallelere arasına girmek dağıldılar.

Diyarbakır: Newroz ateşleri yakılarak kutlamaya başladılar. Kenepklerin hepsi indirildi. Bağlar'da, Fatih Caddesi'nde, Kurucuşme'de ve Şehitlik'te kutlamalar konuşuldu yapıldı. Şehitlik'te kutlamaya Olağanüstü Hal Bölge Valisi Ünal Erkan da katıldı. Burada çocukların zaferi içeren yapımların sinirlenen Erkan, "Aramız bozulur, yapmayın" demesi ardından, çocuklar bu sefer sloganları kutlamaya başladılar. Dağkapı'daki kutlamaya 7000 kişi katıldı. "Biji Serok APO", "Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur", "Biji PKK" vb. sloganları eşliğinde ateşler etrafında halaylar çekilen kitle, yürüyüş yapmak isteyenlere polis müdahale etti. Ancak ciddi bir durum yaşanmadı.

Cizre: Newroz'u kutlamak üzere bir araya gelen kitleler, davul-zurna eşliğinde oynular oynamaya başladılar. Newroz kutlamaları sürerken, özel time ait panzer ve üç askeri araç halkın üzerine yürüdü. Bu arada Newroz'u görüntülemek isteyen bazı basın mensupları panzer altından girmeğe zor kurtuldular, kendini kurtarmak isteyen Milliyet gazetesi muhabiri Sedat Peker'in ayağı burkuldu. Bu olaylar Cizre'nin Cudi Mahallesi'nde yaşanırken, aynı saatlerde de Kurtuluş Mahallesi'nde bir araya gelen binlerce kişi, teyp müziği eşliğinde halaylar çekti.

Kurtuluş Mahallesi'nde başlayan kutlamalarda, davet üzerine şehitlerin anısına bir dakikalık saygı duruşu yapıldı. Ey Raqîp marşının söylenmesi ardından, topluluktan bir kişi Newroz'un anlam ve önemine ilişkin Türkçe-Kürtçe bir konuşma yaptı. Yeşil, sarı ve kırmızı renkli elbiseler giyen halk, halaylar için el ele tutuştular. Bu arada özel time ait bir panzer, halaydaki insanları üzerine yürüdü. Özellikle kadınlar zılgıt çekerek polisi protesto ederken, panzer kadın ve çocukları dağvar aralarına sıkıştırdı. Boşalan alana yeniden girmeğe çalışan halkın üzerine bir panzer daha yürüdü. Bir evin avlusunun duvarı, panzerin vurmalarıyla yıkıldı. Panzerlerden inen tim elemanları, Selahattin Sınacı adlı bir genç yakalayıp panzere koymaya çalışırken, kadınlar zılgıt ve alkışlarla tim elemanların protesto ettiler. Daha sonra tim elemanları Ali Zerey (30), Hacı Kalkan (20) ve isimli öğrencilerimiz yaşlı bir yurtsverme gözetim altına alındılar.

Geişen bu olaylar karşısında çocuklar, tim elemanların taşlamaya başladı. Panzerler ise halkı taramaya başladılar. Olayı görüntülemek isteyen gazeteciler de tarandı. Yaklaşık 10 dakika süren bu olaylardan sonra, halk yeniden alana toplandı. İste görünürde, yürüyüş mü yapıp, devlete kurşun mu sıkıkt? Hani Newroz serbestti, ilan etmeyeceğini yapacağımızı bildirirdi" diye basın mensuplarına, yabancu gözcülerle haykırarak halk, ardından "Kahrolsun hükümet, kahrolsun Hikmet Çetin" sloganlarını haykırıldı. Daha sonra devam eden kutlamalar, halkın istediği tarzda devam etti.

Nusaybin: Kenepklerin ve konakların kaldırıldığı Nusaybin'de, halk Newroz'u evlerinde kutladı.

Ağrı: HEP'in binası önünde sabahın erken saatlerinde başlayan kutlamalara hayallerle insan katıldı. Ateşler yakıldı, davul-zurna eşliğinde halaylar çekildi. "Biji Serok APO", "Biji

PKK" vb. sloganlar atıldı. Daha sonra kutlamalara müdahale eden polis, 60 kişiyi gözaltına aldı.

Tatvan: Üç gün önceden başlayarak sömürgeci güçler tarafından ablukaya alınmasına rağmen, Newroz tüm dağlarda yakılan ateşlerle kutlandı. Karşıyaka, Bağcilevler ve Dumlupınar mahallelerinde bir araya gelen binlerce kişi ateşler yakarak, türküler ve zılgıtlar eşliğinde halaylar çekti. Tatvan şehir merkezinde özel tim elemanları tarafından çembere alınan halka bir sefer yapıldı. Ancak bir hafta öncesinden Newroz nedeniyle şehre giren yaşlı ve gençler, toplanarak köylerine gönderildi.

Ayrıca 20 Mart günü de Tatvan Lisesi'nde Newroz'u kutlayan öğrenciler, ateşler yakarak halaylar çektiler, sloganlar attılar, konuşmalar yaptılar. TC güçlerinin yaptığı müdahale oldu iddiasında engellendi.

Lice: Çevre mahallelerinde yürürek ilçe merkezine giden halk, ateşler yakıtı, "Biji Serok APO", "Biji Newroz" vb. sloganlar atarak halaylar çekti, türküler söyledi, zılgıtlar çekti. Newroz birlik zurna içinde kutlandı.

Çnar: Bütün kenepkleri kapalı tutuldu. İlçe merkezindeki kutlamalara katılmak isteyen halkın yolu, TC güçleri tarafından tularak ilçeğe girme engellendi. TC güçleri engellemek istemesine rağmen, dağılma halk ilçe merkezinde Newroz'u kutladı.

Bismil: Kapınar, Bozkurt ve İstasyon semtlerinde toplanan binlerce insan ateşler yakıtı, davul-zurna eşliğinde halaylar çekti. Meydanlarda ERNK bayrakları dalgalandırılan halk, "Biji Serok APO", "Yaşasın PKK", "Yaşasın bağımsız Kürdistan" sloganlarını haykırıldı.

Batman: Petrol İş Sendikası önünde başlayan kutlamalara 9000 kişi katıldı. "Biji Serok APO", "Biji PKK" sloganlarının atıldığı kutlama konuşuyla sürdü. Batman'da bütün kenepkleri kapatıldı.

Kızıltepe: Belediye Parkı'nda bir araya gelen binlerce kişi ateşler etrafında halkalar oluşturarak halaylar çekti. Şenlik oldukça canlı ve coşkulu geçti.

Suruç: Kutlamalar, 20'yi 21'e bağlayan gecede Suruç'a bağlı 50 köyün dağlarında ateşlerin yakılmasıyla başladı. İlçe merkezinde de ateşler etrafında halaylar çeken halk "Biji Serok APO", "Biji Newroz" vb. sloganları attı. Birçok yere Başkan APO'nun posterleri asıldı. Gece bildiriler dağıtıldı. 21 Mart günü ise HEP ilçe binası önünde toplanan 1000 kişi, ellerinde sarı, kırmızı, yeşil renkli mendilleri ile Newroz'u kutladı.

Halfeti: Yukarı Göklü beldesinde 20 Mart akşamı ateşler yakılarak Newroz karşılandı. Göklü'de yakılan ateşler etrafında halk halaylar çekti. 21 Mart günü ise 4000 kişi sarı, kırmızı, yeşil renkli mendiller ve elbiselerle çocuklu bir şekilde kutlamalara katıldı. Sloganların atıldığı kutlamalarda sık sık halaylar çekildi.

Ergani: Dörtöyl kavşağında toplanan 2000 kişi ateşler yakıtı, davul-zurna eşliğinde halaylar çekti, sloganlar attı.

Viranşehir: Spor salonunda yapılan kutlamalara 2000 kişi katıldı. Saygı duruşu ve konuşmalarından sonra kültür ekiplei çeşitli gösterilerde bulundular. Tiyatro oyunu oynandı. Halk türkülerini söyledi ve halaylar çekildi.

İğdir: 20 Mart akşamı, ateşler yakarak çeşitli gösterilerle Newroz'u kutlayan halk, yoğun kar yağışı nedeniyle 21 Mart'a planlanan kutlamaları gerçekleştirmedi.

İdil: Ateşler yakılarak, halaylar çekilerek Newroz kutlandı.

Dersim: Bir araya gelen halk kit-

leleri Newroz'u, halaylar ve sloganlar eşliğinde kutladılar.

Halep: Suriye'nin büyük şehirlerinden olan Halep'te ikamet eden 250 bin civarındaki Kürt kitlelerinin hemen hemen tümünü katıldığı Newroz kutlamasında dev bir gösteri düzenlendi. Kutlama alanı sarı-kırmızı-yeşil renklerle donatıldı. Yüzbinler, atıkları sloganlarla PKK'ye ve PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşa bağlılıklarını dile getirirken; tiyatro oynular, skeçler, halaylar, müzik ve folklor gösterileri çoştular. Yapılan siyasi konuşmada sürecin önemi üzerinde durulurken, TC'nin Kürt halkına yönelik politikası teşhir edildi. 21 Mart günü, Halep'te yüzbinlerce Kürt için sabahın açkama kadar coşkulu ve özgür bir gün olarak geçti.

Öte yandan haber alamadığımız Kürdistan'ın Suriye, Irak ve İran ege-

menliğindeki parçalarında da Newroz, kalabalık kitleler tarafından büyük gösteriler düzenlenerek coşkuyla bir şekilde kutlandı.

Ayrıca 20'yi 21'e bağlayan gecede Avrupa'nın bütün şehirlerinde bir araya gelen Kürdistanlı kitleler meseleli yürüyüşler yaptılar. Miting alanlarında ateşler yakarak, konuşmalar yaparak, çeşitli kültürel gösterilerde bulunarak Newroz'u kutladılar. Newroz geceleri ise devam ediyor.

Büksel: 20'yi 21'e Mart'a bağlayan gecede 1961 doğumlu **Nadir Alanbay** adlı bir yurtsverer, Türk devletinin terör uygulamalarını ve dünyanın Kürdistan halkını yaşadığı baskılara karşı seçirici kalmasını protesto ederek kendisini yakıtı. Şehit yurtsvererin izinde ERNK imzalı "Türk devletinin kanlı bıncılaşma" başlıklı bir bildiri çıktı. Avrupa alanında ilk defa gerçekleşen bir eylem biçimidir.

Binlerce Kürt kadını çocuklarıyla birlikte yürüdü

■ 16 Mart 1993 tarihinde Avrupa'nın Bonn, Paris, Londra, Bern, Zürich, Basel, Stockholm, Oslo şehirlerinde Kürt kadınları ve çocukları, Türk devletinin Newroz gününde yapabileceği muhtemel katliamları dünya kamuoyunun dikkatlerini çekerek engellemek, Kürdistan'da sürdürülen topyekün savaşta protesto etmek amacıyla yürüyüşler gerçekleştirdi. Yürüyüşler Halepçe katliamının yıldönümüne denk geçti.

Bonn: Saat 12 salarında başlayan yürüyüş 13 binden fazla kadın ve çocuk katıldı. Yürüyüş boyunca "Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur", "Alman parası ve silahlarıyla Kürtler katlediliyor", "Dün Vietnam, bugün Kürdistan", "Katliamları durdurun", "Biji Serok APO", "Kanımızla-canımızla seninleyle ey Başkan" vb. sloganlar atıldı. Yürüyüş koreji boyunca Türk devletinin Kürdistan'daki katliamlarını belgeleyen resimli panolar, pankartlar taşındı. Miting alanında Kürtçe, Almanca ve Türkçe konuşmalar yapıldı. Kültürel programla eylem devam etti. Kadınlardan oluşan bir grup heyet, Bonn hükümeti yetkilileriyle görüştü.

İsviçre: Stockholm'deki Sörgelstorg Meydanı'nda toplanan 1000 kadar kadın ve çocuk yapılan konuşmalar ardından İsviçre Parlamentosu'na kadar yürüdü. Burada yürüyüş sona eren bir heyet, İsviçre Parlamentosu Dışişleri Komisyonu Başkanı Prof. Daniel Tarcsyş ile görüştü. Heyet istemlerini ayrıntılı izah etti ve bir dosya verdi.

Oslo: Norveç'in başkenti Oslo'da bir araya gelen 100 kadar kadın ve çocuk, bir saat süre boyunca yürüyüş yaptı. Eylem, Norveç'in en büyük radyosu NRK'de 8 dakika boyunca yayımlandı. Daha sonra üç kişilik heyet, Parlamento Başkanı, Parti Dışişleri sorumlusu ile iktidar partisi yetkilileriyle görüşmeler yaptı ve Kürdistan ile ilgili dosyalar verdi.

İngiltere: Londra'da bir araya gelen 600 kadın ve çocuk, eğer TC, Newroz'da katliam yaparsa buna sessiz kalmayacaklarını çeşitli sloganlar eşliğinde dile getirdi.

İsviçre: Bern, Zürich ve Basel bölgelerinde kadınlardan oluşan heyetler İsviçre, Almanya, İtalya, Norveç, Belçika, Finlandiya, Kanada, Danimarka ve Avusturya elçiliklerini ziyaret ederek, Kürdistan'la ilgili hazırladıkları dosyaları yetkililere vererek görüşmeler yaptılar. Bu ziyaretler İsviçre kadınları ve siyasi çevrelerinin ilgisine yol açtı. Görüşmelerin yapıldığı günlerde ise Zürich, Luzern, St. Galen, Chur, Basel ve Bern kantonlarında açılan halaylar Newroz standları, yoğun ziyaretçi akmına uğradılar.

16 Mart günü Bern'de yaklaşık 2000 kadın ve çocuk tarafından gerçekleştirilen ve Newroz'da ölebilecek muhtemel katliamlara dikkati çeken yürüyüş eylemi, kamuoyunun ilgisini arttı. Basel, Zürich ve Bern kantonlarında okuyan 800 Kürt çocuğünü okullara gönderdikleri mektuplarda, yürüyüşe katılacaklarını, Kürdistan'daki vahşete sessiz kalmayacaklarını, bu nedenle okula gelemeceklerini belirtmeleri öğretmenleri etkiledi. Bu gelişmeler üzerine bazı okullar bilgilendirme toplantılarını düzenleyip, öğrenci temsilini davet ettiler.

Ayrıca bir hafta boyunca Avrupa'nın hemen hemen bütün kentlerinde Newroz standları açıldı.

Kendinizi bir sığıntı olarak görmeyin ...

Baştaraf 32. sayfa
nal dönemin temel toplumsal biçimi-
ni ifade ediyor. Ulusal-toplumsal dü-
zeyi ger, özellikle siyasallaşma daha
da gerdir.

Bizdeki kadın, aile ve erkek seki-
lenmesi göz önüne getirilince bu
tarhi özelliğin, uygarlık gelişmesinin
her ülke, halk için ne ifade ettiğini
görmek, sorunu onunla mukayese et-
me biçiminde ele alırsak daha da
net anlaşılacaktır. Bu aynı zamanda
çok çaparsık ilişki düzeniniyi, bir
kaos halini ana toplım gerçeğimizi
doğru anlamaya götürmektedir. Sadece
genelikle kurtarılmaya çalışılan
ve uğruna neredeyse en kötü
tarzda mücadele edilip getirmeye yel
açkan kadın, onun etrafında kurulan
aile ve onun üzerinde yükseltilen
çeşitli namus, ahlak anlayışları belki-
de sanıldığını tam tersine düşme-
na en çok hizmet eden ve onu bitiren
bir özelliği bizzat temsil eder. Çok
soment bir biçimde açığa çıktı ki, ka-
dın ve aile etrafında işleni gelen ge-
nelenek yaşama katı bir biçimde
sekişlendirildi ahlaka tutunma, bu-
nun en belirgin ifadesi olarak na-
mus, onun, özgül oluşumları aslında
hiç de farkına varmadan tersini doğ-
duruyor. Yani namusluluk namuslu-
luğun gerçek adı oluyor. Onur-kişilik
onursuzluğuna ve kişisizliğine man-
kesi oluyor. Bu toplumsal gerçeğ-
imizde ne kadar acı da olsa böyledir.
Daha da iyi, derinliğine çözüm-
lenmek istenildiğinde görülecektir
ki, düşman karşısında, tarih ve gün-
cellik itibarıyla her türlü yeniliğe,
onun doğal sonucu olarak daha da
geni ve kabul edilmez yaşama ko-
şullarına götüren, uğruna neredeseyse
feda ettığımız bu kavramları ve ve-
rilen anlamları, takımları tutumları
sonuç olmaktadır. PKK'deki önde-
likler gerçeği denilebilir ki, çarpıcı
bir biçimde doğuşundan günümüze
kadar bunu iyi gören ve giderek
daha kapsamlı çözümlenmelerle yeni
toplumsal-ulusal kimliği veren, kuşa-
n düşman gerçeğine ve onun düşma-
na sürekli hizmet eden gelenek-
sel işbirlikçi veya tutucu feodal yan-
larına karşı bir savaş olarak ele
alıyor. Böylece özgürlük dediyimiz
tutumun ne anlama gelebileceği or-
taya çıkıyor. Dolayısıyla toplım çok
iddetli bir eleştiriyi tabii tutuluyor.
Meşru kabul edilen ilişki anlayışları
eleştiriliyor, sorgulanıyor, bileyde dek
indirgeniyor. Özgürlük boyutu, ahlak-
ın ve kültürün çeşitli biçimlerine
yansıması ve en önemlisi de savaş
gerçeği içindeki yeri konuluyor. Eski
bağları ne kadar engel teşkil ettiği
ve utanç verici olduğu ortaya çıkarı-
lıyor. Burada her şey altüst ediliyor.
Daha önce meşru kabul edilenin
gayri meşru, utandırılan utandırılmaz
olduğu, onurun onursuzluk olduğu,
gelişme denilenin gerileme olduğu,
şeklindeki bir altüst söz, yeniden
ayakları üzerine dikilmiş söz konusu
oluyor. Bu kendini hissettiriyor ve
giderek PKK içinde yeni yaşamın
nasıl olması gerektiğine dair artan
bir tartışmayı beraberinde getiriyor.
Sorum çok açık ve yoğun bir biçim-
de hissettiriliyor. Tarihite yitirilenin tek-
rar tarihin gündemine getirilmesi böyle
oluyor. Ve nasıl ki her sorun gün-
demleşerek cevabını arıyorsa, partim-
izin de böylesine bir cevabı gün-
demleşmesi söz konusu oluyor.

Sorum iyi konulmuştur. Daha da
detaylandırılabilir. Fakat simdi çözüm,
cevap yani ağır basan bir biçim-
de konuşmuyoruz. Sadece es-
kiyle eleştirmek, suçlamak yetin-
miyoruz. Yeniye veya yaratmamız ge-
rekenin ne olduğu, kavrayışta ve uy-
gulamada nasıl yönlenmek gerek-
tiğini kendisini dayatıyor ve onun için
özelliikle çok gerekli olan bir tutum

ortaya çıkıyor. Unutarmak gerekir
ki, doğru bir karar verebilmek için,
doğru bir tutuma ulaşmak için yö-
nümüz kişilikler gerektirir. Bütün yön-
leriyle bağlı kişiliklerin; duyguda,
düşünce, davranışta böyle olan-
ların özgür kararları ve bundan kay-
naklanacak yaşantı biçimlerine ulaşı-
maları zordur. Veya oldukça çarpık-
çadır. Denilebilir ki partimizde sağ-
lanan en soylu gelişmelerden birisi
de kadın-erkek yaklaşımlarında ba-
ğımsızlığı tutumun büyük bir di-
rayete, sabır ve çabayla gerçek-
leştirilmesi olmalıdır. PKK ortamında
aslında varılan büyük çözüm veya
soruna cevap, bağımsız kadının ve
erkeğin yaratılmasıdır.

Parti için eleştirilmez göz önüne ge-
tirdiğimiz görülecektir ki, çekilen
en önemli sanolardan birisi de, saf-
larımız gelenlerin mevcut eski de-
likler tarzdaki aile anlayışını ölümlüne
taşımak istemeleridir. Parti bu ko-
nuda ikeli ve ölümlüne bir mücadele
ile karşılık veriyor. Çünkü diyor ki,
"senin bu yaklaşımların ulusal-top-
lumsal düzeyi düşüktürleştirmiştir.
En az düşüman katliamı kadar top-
luma karşı savaşım ideolojik-siyasi
bir savaşım oluyor. Sonuç, savaş
gerçeğine gelmek istiyorsan, yak-
laşmak istiyorsan yapman gereken,
bağımsız bir kişiliğe ulaşmaktır.
Özellikle kadına dayatılan kölelikten
kurtulmak istiyorsan, aleyhindeki
işliki düzenini aşmak istiyorsan te-
peden tırnağa kadar bağımsız ol,
özgür tutumun sahibi ol. Kararın se-
niç de iradinden düşüncenin bir sa-
hibi olsun. Davranışında tamamen ik-
keli ol. Bağışlaşma ve özgür-
leşme düzeyini bu ikinen uygulan-
masıyla bütünleştire ve topluma taşı-
dın, deniliyor. Bu, oldukça büyük bir
cevaptır. PKK'nin belki de tam açığa
çıkması veya hemen her ögesinin
özümsemeyi, fakat çözüm diyor-
sak mutlak ulaşılması gereken bir
gelişim düzeyi oluyor. Toplumun kur-
tuluşu öncelikle PKK'nin içinde böy-
lesine bir cevaba kavuşuyor ve bu
cevap tutarlı bir biçimde topluma
yanıtlandırılabilir ki, çok köklü bir
devrimci çabı şimdinden sağlam
bir esasa kavuşmuş olur.

Partimizde varılan çözüm şüphe-
si hem teoriktir, hem de böylesine
küçümsenmeyecek sayıda kadro-
nun bağımsız düşünme ve karar ve-
me gücüdür. Sıkça vurguluyoruz:
Kadın-erkek ilişkisinin eski biçimle-
rinden ayrılmış kabul edil-
mezliği gösterilince, onun yerine
özgür ilişkisi, onun ortamına, onun
biçimine böylesine açıklık getirmek,
böylesine özgün olma tutumuna el-
verişli bir ortam sunmak, sağlanan
en büyük gelişme oluyor. Çok sayı-
da kişinin belki de kavramadığı, yü-
celiğini takdir edemediği bu durumu
bugün gerçekleştirilme sürecinde
olan bir kadın kongresi, bu konuda
sağlanan en önemli gelişmeyi ken-
disine esaslı bir tartışma konusu
yapması, bu tartışmaya dayalı olarak
görevler belirlemesi, daha da somut
olarak yaşamla bütünleşmesi, içi-
ne girilecek en sağlıklı yol oluyor.

Hiç şüphesiz eğer bu esas süre-
li özeltirilsen hangi ilişkiyle el atılsa
atılın sağlıklı sonuçlara ulaşılacaktır.
Bunun savaş gerçeğiyle bağlan-
tısı iyi konulmuştur. Böylesine özgür
bir tutuma sahip olmak demek, mü-
kemmeli bir savaş yaşamı içinde yeni
birlikler demektir. Yine örgüt-
sel yapı içinde yer almak, oldukça
faal bir siyasi çalışmanın sahibi ol-
mak anlamına geliyor. Yani ilişkiler-
deki özgürlük düzeyi kurulmuş isten-
iyorsa, bir yaşam biçimini dönüştür-
türmek isteniyorsa eşitir bu, iyi
savışarak iyi siyasallaşmak, bunun

çini de iyi örgütlemektir. Dolayısıyla
özente vurguluyoruz ki, çok iyi örgüt-
lenmiş, bu temelde siyasallaş-
mamış, askerleşmemiş kişilik öz-
gür olamaz. Hele bu Kürdistan so-
mutu ise, hele buna önderlik eden
PKK ise, bir kişi tutarlı olmak istiyor-
sa, "ben özgürüm, özgür kararın sa-
habiyim" diyorsa, onun örgütlülük
düzeyine bakarız. Örgütlenme için
eğitim, siyasallaşma için genişle-
tirme ve derinliğine bir düzey ile siyasal-
laşmanın savaşla bağlantısını, yani
ona ne kadar katılıyor, ona ne kadar
gelişim şansı veriyor, buna bakarız
ki, onun özgürlük tutumunun dere-
cesini bilelim. Kesinlikle birbirleriyle
ilişkileri sıkıdır. Bir sahadaki kopuk-
luk diğer tüm sahalardan elden gidi-
şine yol açabilir. Sistemli ele almak
gerekir. Ve aynı zamanda bu görü-
ldüğü kadar çok sıkı bir disiplini be-
raberinde getiriyor. Çocukların san-
dığı gibi özgürlüğü, laçka-bayat bir
liberalizm özdüğüdür, ancak bizde
emeki sınıfın özgürlük tutumu, o-
nun da yüksek bir gönüllü disiplinle
sağlanacağı ortaya çıkıyor. Çünkü
örgütlülük, siyasallık, askerleşme
Kürdistan somutundaki savaş ger-
çeğinde en üst düzeyde disiplinli
yaşamayı, ilkeye özge dahilinde çok
sıkı bağlı yürümeyi, bütün yaşamını
buna hasretmeyi, bunun üstün çaba-
sını sergilemeyi gerektirir. Dolayısıyla
ister kadın olsun, ister erkek ol-
sun bir militan, eğer yüksek dere-
de bir örgütlenmeye, bunun siyasal-
laşma ve askerleşme çabasına bağ-
lanmamışsa, bu sahanın önemine,
bizzat gerçeklerini yerine getirmiş-
leşme bağlanmamışsa, bu kendisini
aldatmak olur. Kişilerle fazla güven-
memek gerekir. Tutarlılık, örgütlülük
düzeyine, onun her sahadaki yoğun
çabasına, savaş gerçeğiyle bağlan-
tısına, bunları sadece lafına değil
pratiğine bakmakla özdes olduğunu,
bu ölçüyü sıkı sıkıya göz önüne
getirmem gerektiğini bilirse, en
sağlam özgürlük tutumuna ulaşmış
olacaktır.

Günay savaşında şehit düşen
Gülnoz KARATAŞ (Biritan) arkadaş
özgürleşme yönünde büyük bir

çabaya sahiptir. Gülnoz arkadaşın
bizde bir raporu vardı. Daha şehit
olduğuna duymamışım ve hep akı-
daydı bu arkadaş. Raporunda şunu
söylüyor: "Önderğin özümlemeler-
inden yararlanarak bir roman deneme-
si yapmak istiyorum." Bizde hiç
kimse simdiye kadar böyle bir şey
söylememişti. Oluğca ilgili bir ar-
kaştaşı. Bu arkadaşta bir görüp tar-

tişsaydım iyi olurdu. Ve sonra şaha-
det haberi geldi. Çok kahraman bir
kız. Rubarik karakol eylemine takım
komutanı düzeyinde katılım ve ya-
ralanmış. Yaralı olduğu halde, Gü-
ney Kürdistan'daki savaş cephesinde
en önde tavır almıştır. Orada da
mermileri tükeninceye kadar mevzi-
de kalmıştır. Daha sonra bu işbir-
likçi-hain güçler etrafını sarmışlar ve
"teslim ol, sana bir şey yapmaya-
cağız" demişler. Fakat arkadaşın
tavri ise; "siz düşmanla işbirliği yap-
tınız. Güney'den Küzley'in devrimine
saldırıyorsunuz, hainsiniz, size tes-
lim olmam" biçiminde oluyor. Tari-
rından Partii Önderliği'ne bağıllık
düzeyinde slogan haykırarak kendi-
ni uçurduğundan oluyor. Tabii anımlı ve
çok cesur bir eylem. Aslında teorik
olarak güçlüdür. Bağlılığı sadece
yeterli değil, aynı zamanda kay-
necilerle veya direnişçilerden be-
naklanıyor. Çözümlemeleri oldukça
derinliğine anlamaya çalışıyor ki-
ri. Çünkü onu daha da boyutlandır-
mak istiyor. Bu, suçlanma geliyor. İyi
bir çözümlemeye ulaşabilir. Anlamak-
ta kararlı olan ve bunun için her türlü
kahramanca direnişçilik sergileyen
tipler de çıkıyor.

Tabii böyle bir direnişçilik de-
ğer vermek, anısına iyi bir karşılık
vermek gerekiyor. Bunlar öyle basi-
te alınacak kişilikler değil, öyle basi-
te alınacak tavırlar da değildir. Arka-
daşlar, "biz baylız, adın tabura ve-
receğiz" diyorlar. Mesele adın tabu-
ra vermek, işte nasıl direndiğini
söylemekle halledilmiyor. Mesele ta-
kip ettiği tutuma yaşatabilmektir. Za-
ten bu sonuçları da ortaya çıkaran
tutumun kendisidir. Tabii biz onu
esas alıyoruz. Biz de bizim geliş-
mesini istediğimiz arkadaşların bir
örneği, bir modeli oluyor. Halbuki
gelişmekte kararlı olan bu arka-
daşımız aynı zamanda epey terslik-
lerle de karşılaşmış, belki yanlış-
lıklar da yapmıştır. Fakat gittikçe de-
rinleşiyor ve neredeseyse çok etkili bir
sonuca da gidebiliyor.

Demek istediğim, bu çok yalın
tasarım yapan, hatta kahraman tip-
ler çıkabilir. Nitekim ben, daha önce
bu alandan, "kızlar epey ağırılık teşkil

çekçi bir yaklaşım değildir, gücünüz
yetmediginde dolayı doğru yak-
laşımı göstermek zorlanıyorsunuz
dedik. Fakat benim de anlayışım
bellidir. Nitekim bu anlayış doğru
olduğu ortaya çıktı. "Vay şimdi hep
mevzide direnişmiş, hiç kaçan olma-
mış, hiç de sandığımız gibi değildir,
daha sonraki savaşta ortaya çıktı"
deniliyor. Tabii bunlar da öyle fazla
abartılacak sonuçlar değildir. Bu, bi-
raz daha kabul edilebilir bir düzeyin
yakalandığını gösterse de, dediyim
gibi asil büyük gelişme bundan sonra
söz konusu olabilir.

Kadın için bizim geliştirdiğimiz
çabalar büyüktür. Hem anlayış, hem
de büyük değerlendirdir. Belki siz
biraz zorlayacağız. Disiplinli yaşam
sizi sıkabilir, ama özgürlüğün ve
germesinin bir bedeli vardır. Onu
vermeden ulaşamaz. Ucu, çözüm,
sizi böyle rahatlatacak ilişki düzeni,
günlük yaşam alışkanlıklarını size
tatmin edebilir ama, özgürlüğü gö-
türmez. Bu basit kişiliği ortaya çıkar-
ır. Biz bununla yetilmek istemiyoruz.
Siz çok rahat idare edebilirsiniz.
Fedaisiniz veya her türlü savaşımıza
varsınız. Rahatlıkla kullanabilirsiniz
de. Bazılar bunu yapar da. Ama ben
böyle değersiz yaklaşımın sakınca-
lı olduğunu, dolayısıyla sizlerle
çalışmamız biraz daha derinleştiril-
mesi gerektiğini daha doğru bir tut-
um olacağını düşünüyorum. Nite-
kim ilkeye çok yüzeysel gidenlerin
kolay kayıbetkilerini de göz önüne
getirdiklerimiz, bu yaklaşımları daha
fazla yaşamaya değer olduğunu ka-
nıtlandı.

Hiç şüphesiz özümlüdeki dön-
mede partimizin özgürlük hamlе-
sinde sağlayacağı gelişme, kadın-
erkek ilişkileri, aile ilişkileri ve özgür
yaşamı yansıması, hem neleşme hem
de pratik kavuşma biçiminde yaşanılır
olay haline gelme düzeyi yüksel-
ecektir. Sıkça vurguladığımız gibi,
bu da tamamen mücadelenin, çaba-
ların yoğunluğuyla birlikte olacaktır.
Savaşınadımde kurtarılmayaçağımız
sosyal yaşamı bile kurtarmayaçağımız
bir an bile gözardı etmeyecek mevcut
ulusal-toplumsal düzeyi doğru-
ların düşman gerçeğine karşı bu da
savaşla aile yaşamını, kadın-erkek
yaşamını özgür bir temelde düzen-
leyebileceğiz. Haince, düşküncü, güç-
ten düşüren, yeniliğe götürün bi-
çimde değil; başarıya, yengiyе götü-
ren tutumun sahibi olunacaktır. Ya-
şamı daha fazla anlamlı kılan biçim-
leri ancak biz savaşla yakalayacağız.
Bunun diğer bir ifadesi de, toplumu-
muzda çok tahrip edilen anlayış dü-
zeylerini geliştirmektir. Şuna gelio-
yoruz: toplumuzun ne kadar birbiri-
ne karşı diken gibi dikildiğini görü-
sek, aile içinden tutalım hemen her
aşiret-kabile arasında, yine çok çeşit-
li kişilikler arasında bir kavram kar-
ğası, bir kaos ve özellikle de say-
gı, sevgi yolundaki yoksunluğu gördü-
ğümüzde, ne kadar etkili olduğuna
gösterdiğimizde görüleceği ki,
aslında yaşadığımız savaş bir yerde
sevgi savaşdır, saygı ve anlayış
savaşdır. Kürdistan'da sevgiyе, an-
laşmayı, saygıya giden yol bir özge
dahilinde savaş gerçeğinin bütün ge-
reklerini yerine getirmesini bağlı
olmalıdır. Daha fazla sevebilen bir
ortama ulaşmak isteniyorsa o zaman
daha fazla savaşma imkanları na-
sah olundur. Bu kesinlikle doğru
bir belirleme olduğu kadar, günlük
somut çabalarla da bağlantılı bir olaydır.
Hiç kimse savaşmadan, bunun
gerekten çabasını sevgilemeden, sevgi
ve saygı belgelenmeden. Kürdistan
devriminin kişilikleri en büyük yan-
kımlarından birisi de budur. Bunu da
başarıyla ortaya koydu. Geriye
şüphesiz bu temelde iyi bir örgüt-
lenme gerekliliği devliyor. Olanakla

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın, Kürdistan Ulusal Kadın Kongresi'ne mesajı

KENDİNİZİ BİR SİĞINTI OLARAK GÖRMİYİN

Herkesin size sığınabileceği bir zenginliğin ve büyüklüğün sahibi olun!

Kürdistan'da ulusal kurtuluş için, toplumsal ve ulusal geçreğin çoğaltılması ve bu çözümlemede en belli başlı unsurlardan biri olarak kadın ve aile sorununa ağırlık verilmesi zorunludur. Bu sorunun devrimle, her düzeyde yaşama bağlantısını kurmak ve kabul edilebilir bir yaşam geçreğine dönüştürmek vazgeçilmez ve yerine getirilmesi gereken bir görevdir.

Devrimi her düzeyde, objektif zemini kadar bilinç ve örgütlülük yanını da gerekerek gerçekleştirmek, bu sorunu gereken açıklığa kavuşturmadan ve çözüm gücüne ulaştırmadan ilerleme sağlayamayacağımızı şimdi daha iyi bilmekteyiz. Hatta edilebilir ki, ulusal-toplumsal geçreğimizde ve onun birey şahsında kördüğünlenmesinde tüm uygarlık tarihi boyunca bu sorunu yitilene insanlık kazanımları olmuştur. Bu yitilmenin zeminini teşkil eden dayanılmaz her türlü yaşam koşulları karşısındaki çaresizlik, her düzeydeki yenilgi, bunun doğal sonuçları olan umutsuzluk ve çıkmaz yaşamın en belirgin özellikleri olmaktadır. Mevcut geriliğimizin de kantladığı en temel gerçeklikler, kişiliklerimizizin bu yönünün kendini açığa vuran niteliğidir. Bu anlamda devrimin hedeflediği, değiştirmek istediği kördüğün haline gelmiş olan çözümsüz geriliğimizi bir kaderdir, ne de özellikle baskı ve sömürü biçiminin yol açtığı zorlukları ileri sürülerek kurtuluş için nedenlerin olmadığına bahane teşkil edebilir veya buna dayanılarak kaderciler anlayışlar, tutumlar önünde boyun eğilir. Tersine bunu her yönüyle her gün, her saat savaşılması gereken ve belki de hiçbir ülke ve halkın, toplumun geçreğiyle karşılaşılmayacak kadar devrimci mücadele gerektiren bir özelliklerimiz olarak ele almak gerekir. Devrimimizin bu temelde geliştirilmesi gerektiğini vurguluyoruz.

Kürdistan devriminde hiç şüphesiz birçok temel sorunu açığa çıkarılmıştır. Bununla birlikte birey, aile, aşiret-kabile, din ve kültürün çeşitli diğer verileri, siyasallaşmaya imkan bulamama durumu, askerleşmedeki çok geri düzey açıklığa kavuşturuluyor. Hepsi arasında ki neden, sonuç, çelişki, ilişki yönü, devrimci mücadelelerin gelişim süreci içinde daha iyi anlaşılır kılınmaktadır.

Kürdistan'daki yaşamın boğucu etkisi kendisini en çok ailede ve onun daha da esirilmesi ögesi olan kadın geçreğinde yansımaktadır. Kadın olgusunu işlerken içinde düşülen sığ yaklaşımların yanısıra, yine öze değeri de ayrıntılı ilişki yönleri ağırlık vermek oldukça hatalı yaklaşım ve tutumlara yol açar. Bundan haberdarlığında uzak durmak, geçreğin en yalın ve özlü bir biçimde yakalamak büyük önem taşır. Kapital kitabı, metanın çoğaltılmasını yalınlaştırır. Kadının da metanın metası olma özelliği göze önüne getirildiğinde ve kendi geçreğindeki bunun daha da böyle olduğu ortaya konulduğunda, çözümlemeye siddetle ihtiyaç duyulan bir sorun olduğu açılır. Kadın ve onun içinde ayrıntılı olarak geliştirilmesi aile çoğaltılması demek, bir yerde yaşamın çoğaltılması demektir. Yaşamın siyasi ve askeri alanı kadar kültürel ve

ekonomik, yine geçreği tarihi kadar geleceği üzerine doğrularla gitmede temel bir halkayı yakalamak demektir. Nereden bakılırsa bakılın ve hangi gerekçelerle yaklaşırsa yaklaşılsın, kadın sorununun ortaya çıkarılması ne kadar önemliyse, soruna sakatça bir yaklaşımın gösterilmesi veya daha da kötüsü örtbas edilmesi, sorunun görülmemesi gibi tutarlı yetmez sonuçlara -hele bu devrim süreci-, onu çok yetersiz konumda bırakmaya götürür. Bir devrim zengin bir muhtevaya ve tam özgürlüğe götürmek istiyorsak, burada kadın sorunu üzerinde yoğun durmak, onun köleliğini görmek kadar özgürlüğe giden yolda da ne anlam ifade ettiğini göstermek gerekir. Daha da ötesi elemine kaldırması ve özgürlüğün gerçekleşmesi de devrimin bir konumda tutmak, savaşarak ve yaşatmak gerekir. Bunun sağlanması, devrimin en temel toplumsal yanına gereken karşılığı

devriminde, devrimci bir kadın kongresi, bu capta kendisini somutlaştırması mevcut düzeyimize gereken karşılığı ancak verebilir. PKK'nin, teorik olduğu kadar pratik savaş gerçekliği kadının savaşımına da yansıtılsa, bir kongre için ancak bu kapsamda ve güncel olduğu kadar geleceği kapsayan, geçmişin değerlendirilmesi kadar günün sıkı değerlendirilmesini içeren, çözümleme kadar hedef ve görev belirleyen ve bunu somut örgüt ve eylem biçimlerine döken, onun için de tartışma ve karar çıkartabilen ve mevcut her düzeydeki savaşımımızla bu alanda savaşımımızı eylemlerle birleştiren bir tutuma, bir önderliği ulaştık mı gereken yapılmış olacaktır.

Gerçekten PKK tarihine baktığımızda Kürdistan devrimi için sağlanan teorik, ideolojik ve siyasi gelişme düzeyi, o denli karmaşık pratik, mücadele ve savaş düzeyiyle bağlantılı değerlendirilmekte, teorik

PKK'yi, onun önderlik geçreğini tüm yönleriyle nasıl ki her geçen gün daha yoğun kavrama, özümseme gereğini duyuyorsak, benzer bir tutumu, hemen vurgulayalım ki, sadece kadın ve aile açısından değil, bunun diğer bir yönü olan, ayrılma bir ilişki ve çelişki içinde bulunan erkek sorununu da ortaya koymak, bunun teorik olduğu kadar somut yaşama nasıl yansıtıldığı, işikiden psikolojik düzeyde kadar göstermek ve hatta ulusal imha ve toplumsal yabancılaşmayı çok derinliğine işlemek bir gerçekliğimiz olmaktadır. Burada da bir o kadar inkar edilen ve yaşamın bir kaynağı değil de, onun başına bir bela kesilen özelliklerini yakalama, ilişki ve çelişkileri çözme, sadece bir siyasi değerlendirmesi olmaksızın, daha fazla çaba, özellikle birçok ülke tarihinde edebiyatla yapılan, sanatla iletilen bu yaşam konusundaki değerleştirmeye işi içe alınması gereğini temel bir tu-

ten sonra, şimdiye kadar gerek teorik, gerekse pratik alanda sağladığımız gelişmeleri de görmekte yarar vardır. Unutulmamalıdır ki, hiçbir toplumsal sorun sağlam teorik bağış açısına kavuşturulmadan sağlam bir pratik hat'a, adıma kavuşamaz. Dolayısıyla Kürdistan'ın hem her düzeyde son derece karartılan bilincini, ondan da öteye kimliğini aşılması durumu ortadadır. Bütün ulusal-toplumsal düzeyin yitilmesi teorie daha fazla görev yükler. Neden? Çünkü gerçek, hem bilinç düzeyinde hem de bilinçli dayandığı maddesinde tahrir edilmiştir. Bu tahrir derecesi ne kadar ilerlemişse, teorie yüklenme de bu denli gerekli oluyor. PKK'nin kendi somutu nedeniyle teorie yaklaşımı şimdi daha iyi anlaşılıyor. Uzun bir süre teorik faaliyetin, ideolojik-politik çalışmanın çığı düzeyde irdeslerle takibi, geçreğimizin hiçbir toplumsal-ulusal geçreğe benzetilmesi nedeniyle olmaktadır.

İşte kadın-aile kurtuluşu sorunu da yüksek bir teorik-ideolojik-siyasi yaklaşım göstermemizin nedeni böyle olmakta, daha fazla kavrayış gücünü geliştirmemiz gerekli kılınmaktadır. Geneldeki yitiriliş, kararlarda boğulmuş bu alanda daha yoğun yaşamakta ve dolayısıyla eğer aydınlatılmak isteniyorsa, çözüme götürülmek isteniyorsa, kavrayış gücünün yükselmesi ve pratik adımların ikeli gelişmesi bu denli iç içe, zorunlu bir biçimde bir devrim görevi olarak başarılmalıdır. Nitekim genelinde devrimde başarı isteniyorsa bu sahann da böyle ele alınması şart olmaktadır. Dolayısıyla çeşitli ülke pratiklerine bakıp, "ne denen onlarda öyle değil de bizde böyle" biçiminde kendimizi yanlış anlayışlara kapırmaya gerek yoktur.

Mevcut somut koşulları anlayış şartlandırır, ilkeye işlerlik sağlar. Yapılan da budur. Söylenen nedir? Uygarlık tarihi boyunca sınıflı toplumun gelişmesi, sosyalleşme, uluslaşma, çeşitli aşiret-halk toplulukları için kölelikten tutulmuş günümüzün çeşitli toplumsal biçimlenişlerine kadar, her birisi değişik biçimlerde, bazen barışçıl, bazen savaşçıl, bazen kültürel-ekonomik, bazen siyasi yöntemlerle bazılarının çok olumlu gelişmesine, bazılarının orta düzeyde gelişmesine yol açarken, Kürdistan'da toplumsal-ulusal gelişiminin iç içe denelerle çok güdük kalmasına yol açıyor. Çokça işlendiği üzere, denilebilir ki, kölelikçi insan toplumundaki ilk kişisine bizim ülkemizin beşikletmesi söz konusudur. Ama bütün uygarlık dönemleri işgal, istila, talan biçiminde çok olumsuz yansıyor ve bu da habire dağlara kazınır ve orada çok ilkel aile-kabile düzenleri biçiminde yaşamaya yol açıyor. Uygarlık olumlu yönleriyle değil, daha çok işgal, talan yönleriyle burayı kaplamaktadır. Dolayısıyla Kürtlük geçreği de diyebileceğimiz bir kimlikle eğer varlık sürdürülmek isteniyorsa, dağlara sığınmak gerekiyor. Bu da her zaman birçok dönem için ayakta kalmanın tek biçimi olarak karşımıza çıkar. Aile, aşiret-kabile düzeyi de bir yerde sosyal gelişimin ilkel bir dönemi temsil ediyor. İkel komün-

Devamı 31. sayfa

ve pratik birlikteliği ancak böyle devrimci bir parti yarışı bir gelişkinlik göstermekte, hangi soruna bu teorik ve mücadele birlikteliği yansıtılsa, o sorunun sağlıklı ortaya koyma ve çözümüne gitme imkanı vermektedir. Kadın ve ailenin kurtuluşu sorununun da bu daha belirgin olarak böyledir. Hiçbir partiye nasip olmayacak tarzda kadın ve ailenin teorik ele alınışı, çözümlemesi ve olası kurtuluş yolları, biçimleri üzerinde duruluyor. Bununla yitilmiyor; safalara yoğun bir kadın gücü çekiliyor, bu savaşımın her düzeyine yayılıyor. Hem sorunun açığa çıkarılması, hem de çözümüne bizzat kadın öznesiyle cevap verilemeye ve dolayısıyla en doğru yöntemim tutulmasına özen gösteriliyor. Sadece Ortadoğu'da değil, çağdaş birçok ülkenin öncü düşünceleri böylelerine bir yaklaşım, teorik olduğu kadar plan ve pratik savaşım gücüne yaklaşıldığını söylemek zordur. Bunu biraz PKK başarıştır. En az Kürdistan devriminin temel siyasi ve sosyal içeriğindeki yaklaşımların, birçok yönüne ilişkin gelişmelerin burada kendini açığa çıkarması ve dikkati çeker bir biçimde daha şimdiden ulusal ve uluslararası düzeyde etkisini duyurması soruna doğru yaklaşıldığı ve özgün yaratıcı temelin yalındığı açıkça göstermektedir.

tum olarak ortaya koyuyoruz. Çok çeşitli ve bilinen nedenlerle başka ulusların yüzyıllarca devrimci sanatla, kadın-aile ve diğer toplumsal sorunlara getirdikleri çözümleri, bizim yalın örgütsel-siyasal ve bizzat askeri çabalar içinde, onunla iç içe, etkilenen ve etkilenen ögesi olarak ele almamız, mevcut sömürgecilik katliam düzeyiyle, yine sömürün talan düzeyiyle bağlantılıdır. Onun bir sonucu olarak, bu, her türlü devrimci faaliyetle birlikte, hatta anında ele alıp çözüme götürmeye zorlanmaktadır. Araya fazla ayrı zemin ve zamanları koruyarak çözüme gidemeyeceğimizi bu somut koşullar göstermektedir. Yani tarihi, toplumsal ve siyasi gerçekliğimiz, ulusal imha ve sömürü düzeyi, bize başka ülkelerin sanatla yüzyıllarca yaptıkları yapma imkanı vermiyor, devrimle birlikte yapmayı zorunlu kılıyor. Dolayısıyla kadın ve aile sorununun, yine tüm toplumsal kördüğünümüzün çözümüne, savaş açışı içinde mümkün olan her şeyi yapmamız gerekiyor. Partimiz de, tamamıyla bu somut geçreğe bağlı olarak sorunu böyle koyma, çözüme bu temelde gitme gereğini duyuyor ve yapıyor.

Ana hatlarıyla yöntemi belirledik-